TAMPERE.
FINLAND

2025

TAMPEREEN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS

Julkaisija: Tampereen kaupunki, konsernihallinto

TAMPERE

TAMPERE

TILINPÄÄTÖS 2025

JULKAISIJA: TAMPEREEN KAUPUNKI, KONSERNIHALLINTO

KANNEN SUUNNITTELU: TAMPEREEN KAUPUNKI / VELI-MATTI LAHDENNIEMI
KANNEN KUVA: EMESE MACZKO
TAITTO: KIRSI EERIKKILÄ / KIRSI GRAPHICS

Tampereen kaupungin tilinpäätös 2025
978-952-371-117-4 (pdf/verkkojulkaisu)

Väestönkasvua, muutoksia ja tulevaisuuteen suuntaavaa kehitystä

Tampereen väkiluku kasvoi vuonna 2025 edelleen vakaasti, vaikka edellisvuosia maltillisemmin. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan kaupunki kasvoi 3 346 asukkaalla, ja vuoden lopussa tamperelaisia oli jo yli 263 000. Kasvu palautui lähemmäs 2020-luvun taitteen tasoa ja oli edelleen vahvasti muuttoliikeperusteista, erityisesti nettomaahanmuuton ansiosta. Kuntien välisen muuton volyymi on yhä suurempaa, ja ennakkotietojen mukaan myös luonnollinen väestönkasvu kääntyi jälleen positiiviseksi. Kaupunki jatkaa siis kasvuaan – hieman rauhallisemmin, mutta vakaalla pohjalla.

Talouden tasapainottaminen ja historiallinen muutosvaihe

Kaupunginvaltuusto on asettanut tavoitteeksi tasapainottaa talous vuoteen 2029 mennessä, ja tähän päämäärään on sitouduttu vahvasti myös pormestariohjelmassa. Tasapainotustarpeen arvioidaan olevan noin 60 miljoonaa euroa, ja työhön on ryhdytty määrätietoisesti ja etupainotteisesti. Osana vuoden 2026 talousarvioprosessia valmisteltiin laaja talouden tasapaino-ohjelma, konserniyhtiöiden osinkotavoitteita korotettiin ja pysyviä henkilöstösäästöjä haettiin yhteistoimintaneuvottelujen kautta. Toimenpiteistä huolimatta vuoden 2026 talousarvio on noin 41 milj. euroa alijäämäinen ja myös tulevien vuosien talousnäkymät ovat vaikeat. Talouden suunnitteluun sisältyy paljon epävarmuustekijöitä erityisesti työllisyyskehitykseen ja verorahoituksen kehitykseen liittyen. Talouden tasapainottamista tulee jatkaa sitkeästi valtuuston asettaman tavoitteen saavuttamiseksi.

Vuoden 2025 talouden haasteet nostivat myös esiin tarpeen rakenteellisille muutoksille. Osana talousohjelmaa kaupunki käynnisti elokuussa historian ensimmäiset koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut, joiden tavoitteena oli saavuttaa 10 miljoonan euron pysyvä säästö henkilöstömenoissa vuoden 2026 talousarvioon. Lopputuloksena saavutettiin 10,6 miljoonan euron säästötavoite, ja muutokset johtamisrakenteissa ja organisaatiossa astuivat voimaan vuoden 2026 alussa. Samalla kaupungissa vahvistettiin sitoutumista henkilöstön jaksamiseen ja hyvinvoinnin tukemiseen. Muutosvaihe luo puitteita entistä selkeämmälle, ketterämmälle ja vaikuttavammalle toiminnalle tulevina vuosina.

Työllisyystilanne haastaa – mutta yhteistyö ja uudet toimintamallit tukevat ratkaisujen etsimistä

Työllisyystilanne oli vuonna 2025 vaikea sekä Tampereella että koko seudulla. Työttömyysaste nousi vuoden loppuun mennessä 16,2 prosenttiin, mikä oli suurten kaupunkien vertailussa korkein. Kasvua nähtiin erityisesti rakenne- ja pitkäaikaistyöttömyydessä sekä nuorten ja yli 50-vuotiaiden työttömyydessä. Samalla kuntien rahoitusvastuun laajentuminen nosti työttömyysturvan kustannuksia merkittävästi.

Haasteiden mittakaavasta huolimatta ratkaisuja rakennetaan aktiivisesti. Pormestarin asettama työryhmä valmistelee nopeita toimia erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kasvun pysäyttämiseksi ja nuorten kesätyömahdollisuuksien vahvistamiseksi. Työllisyyden edistämistä tukevat osaltaan vuoden 2025 alussa käynnistynyt Tampereen seudun työllisyysalue sekä uusi työllisyysstrategia 2026–2035, joka kokoaa alueen toimijat yhteisten tavoitteiden äärelle. Vaikka tilanne on haastava, käytössä on enemmän työkaluja ja yhteistyörakenteita kuin koskaan.

Hyvinvoinnin haasteet nostavat esiin yhteenkuuluvuuden merkityksen

Vuoden 2025 aikana lisääntyi tarve vahvistaa tamperelaisten hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja arjen turvaa. Asunnottomuuden kasvu, pienituloisiin kohdistuneet talouspaineet sekä nuorten ja vastavalmistuneiden vaikeutunut työmarkkina-asema näkyivät palveluissa ja arjessa. Myös päihde- ja mielenterveyshaasteet lisääntyivät.

Näiden ilmiöiden takia käynnistettiin syksyllä Kaikkien Tampere -kehitysohjelman valmistelu. Ohjelma kokoaa yhteen työtä tasa-arvon, osallisuuden, yhteisöllisyyden ja hyvien väestösuhteiden vahvistamiseksi sekä kansainvälisten osaajien pitovoiman parantamiseksi. Työtä

tehdään laajassa yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Vaikka haasteet ovat konkreettisia, niihin vastataan toimilla, joita rakennetaan yhdessä tamperelaisten parhaaksi.

Tapahtumien ja elämysten Tampere vahvistui entisestään

Vuoden 2025 suurten urheilutapahtumien kirjo osoitti, että Tampere on edelleen paikka, jossa ihmiset haluavat kokoontua. Yleisurheilun alle 20-vuotiaiden EM-kilpailut, frisbeegolfin MM-kilpailut sekä 58 vuoden tauon jälkeen Tampereelle palanneet koripallon miesten EM-kilpailut keräsivät yhteen eri-ikäisiä ja eri taustoista tulevia ihmisiä.

Tapahtumat vahvistivat yhteisöllisyyttä ja toivat kaupunkiin iloa aikana, jolloin sitä tarvittiin erityisen paljon.

Kaupungin kehitys jatkuu investointien myötä

Vuonna 2025 Tampereella edistyi useita kaupunkikehityksen kannalta merkittäviä investointeja. Pitkään valmisteltu Sulkavuoren keskuspuhdistamo käynnistyi seitsemän vuoden odotuksen jälkeen ja vähentää jatkossa merkittävästi typpipäästöjä Itämereen. Myös Raitiotien Pirkkala–Linnainmaa -jatko-osuus sekä Mustalahden sataman Särkänsillan rakentaminen etenivät, vahvistaen sujuvaa ja kestävää liikkumista sekä kaupungin vetovoimaa.

Päivitetty kaupunkistrategia suuntaa kohti seuraavaa vuosikymmentä

Marraskuussa hyväksytty Tampereen Tekemisen kaupunki -strategian päivitys asettaa askelmerkit vuoteen 2035. Strategia jatkaa pitkäjänteistä työtä yhdenvertaisen, yhteisöllisen ja kestävällä tavalla kasvavan Tampereen rakentamiseksi. Sen neljä painopistettä – elämäniloa, kestävyyttä, edelläkävijyyttä ja yhdessä – korostavat sitä, että Tampereen vahvuus syntyy ihmisten osaamisesta ja yhteisestä tekemisen kulttuurista.

Vaikka vuosi 2025 oli monella tapaa haastava, se oli myös muutoksen ja uuden suunnan vuosi. Kaupunki ottaa askelia eteenpäin yhteistyöllä, luottamuksella ja vahvalla tahtotilalla rakentaa tamperelaisille hyvää arkea.

Ilmari Nurminen

pormestari

Sisällys

PORMESTARIN KATSAUS 4

TOIMINTAKERTOMUS 9
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa 10
Tampereen kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset 10
Yleinen ja alueen taloudellinen kehitys 13
Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa 16
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä 18
Henkilöstö 19
Arvio merkittävimmistä riskeistä 21
Ympäristö- ja ilmastotekijät 25
Korruption torjunta ja sosiaalinen vastuullisuus 30
Sisäisen valvonnan järjestäminen ja kokonaisarvio vuodelta 2025 31
Tilikauden tuloksen muodostuminen 33
Tuloslaskelma 33
Tuloslaskelman analysointi 33
Toiminnan rahoitus 36
Rahoituslaskelma 36
Rahoituslaskelman analysointi 37
Tasetarkastelu 39
Tase 39
Taseen analysointi 41
Kokonaistulot ja -menot 42
Kaupunkikonsernin toiminta ja talous 43
Konsernin toiminnassa ja rakenteessa tapahtuneet muutokset 43
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä 44
Konsernirakenne 47
Konsernitilinpäätös 48
Konsernituloslaskelma 48
Konsernituloslaskelman analysointi 49
Konsernin rahoituslaskelma 50
Konsernin rahoituslaskelman analysointi 51
Konsernitase 52
Konsernitaseen analysointi 54
Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä 55

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 56
Olennaiset poikkeamat talousarvioon 58
Yhteenveto poikkeamista talousarvioon, sitovat erät 59

LASKELMAOSA 62
Laskelmaosan toteutuminen 62
Tuloslaskelman toteumavertailu 62
Verotulot 64
Valtionosuudet 66
Korkotuotot ja -kulut 68
Muut rahoitustuotot ja -kulut 70
Investointien toteumavertailu 71
Rahoituslaskelman toteumavertailu 73
Antolainauksen muutokset 75
Korollisten velkojen muutokset 75

STRATEGIAOSA 76
Strategian toteutuminen 76
Kuntalaisten hyvinvointi ja terveys 80
Hankintojen kehittäminen 82
Tuottavuuden tila 84

KÄYTTÖTALOUS JA INVESTOINNIT YKSIKÖITTÄIN 87

SIVISTYSPALVELUJEN PALVELUALUE 88
Kasvatus- ja opetuslautakunta 88
Varhaiskasvatus ja esiopetus 92
Perusopetus 94
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 96
Kulttuuri 100
Liikunta ja nuoriso 102

ELINVOIMAN PALVELUALUE 104
Elinvoima- ja osaamislautakunta 104
Ammatillinen koulutus 110
Lukiokoulutus 113
Työllisyys- ja kasvupalvelut 115
Tampereen seudun työllisyysalue 118
Asunto- ja kiinteistölautakunta 120
Talonrakennushankkeet 124
Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka 128

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN PALVELUALUE 130
Yhdyskuntalautakunta 130
Kaupunkiympäristön suunnittelu 134
Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito 136
Kestävä kaupunki 138
Joukkoliikennelautakunta 140
Joukkoliikenne 142

KEHITYSOHJELMAT 144
Hiedanranta 144
Viiden tähden keskusta 146
Elämystalouden kehitysohjelma 147
Älykaupunki kaupunkilaisille 148
Hiilineutraaleja tekoja 149
Welcoming City 150
Hyvinvoinnin kehitysohjelma 151

KONSERNIHALLINTO 152
Yhteiset erät 157

KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖT 159
Tytäryhteisöjen toiminnan tavoitteet ja niiden toteuma 160
Kestävyystavoitteiden toteuma 170

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT 174
Tuloslaskelma 175
Rahoituslaskelma 176
Tase 177
Konsernituloslaskelma 179
Konsernin rahoituslaskelma 180
Konsernitase 181

LIITETIEDOT 183
Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot 184
Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot 184
Kaupungin tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot 185
Konsernitilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot 186
Tuloslaskelman liitetiedot 188
Tasetta koskevat liitetiedot 194
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 194
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 202
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot 206
Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot 212

ERILLISTILINPÄÄTÖKSET JA MUUT ERIYTETYT LASKELMAT 214
Taseyksiköt 215
Tampereen seudun työllisyysalue 215
Vahinkorahasto 221
Muut eriytetyt laskelmat 225

LUETTELOT JA SELVITYKSET 231
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista 232
Luettelo käytetyistä tositelajeista 233

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ 234

Toimintakertomus

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Tampereen kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuusto

Tampereen kaupungin ylin päättävä toimielin on valtuusto, johon kuuluu 67 valtuutettua. Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta.

Suurimmat puolueet olivat SDP, Kokoomus ja Vihreät.

1.6.2025 alkaneella valtuustokaudella vuonna 2025 valtuuston puheenjohtajana toimi Kalervo Kummola (Kok.), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Sofia Julin (SDP), toisena varapuheenjohtajana Julia Sangervo (Vihr.) ja kolmantena varapuheenjohtajana Minna Minkkinen (Vas.).

Valtuustoryhmien puheenjohtajista koostuva puheenjohtajatoimikunta suunnittelee valtuuston kokousten läpivientiä.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus ja konsernijohto johtavat kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallituksessa pormestari esittelee toimikautensa seutu- ja kaupunkistrategian, ja vuosittaisen talousarvion ja -suunnitelman. Muut asiat esittelee konsernijohtaja.

Kaupunginhallitukseen kuuluu yhteensä 13 jäsentä.

Vuonna 2025 järjestettyjen aluevaalien vuoksi kaupunginhallituksen kokoonpano muuttui kesäkuussa.

2.6.2025 asti puheenjohtajana toimi Kalervo Kummola (Kok.), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Lauri Lyly (SDP), toisena varapuheenjohtajana Anne-Mari Jussila (Kok.) ja kolmantena varapuheenjohtajana Lassi Kaleva (PS).

3.6.2025 alkaen puheenjohtajana toimi Ilmari Nurminen (SDP), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Jocka Träskbäck (Kok.), toisena varapuheenjohtajana Johanna Loukaskorpi (SDP) ja kolmantena varapuheenjohtajana Perttu Jussila (Vihr.)

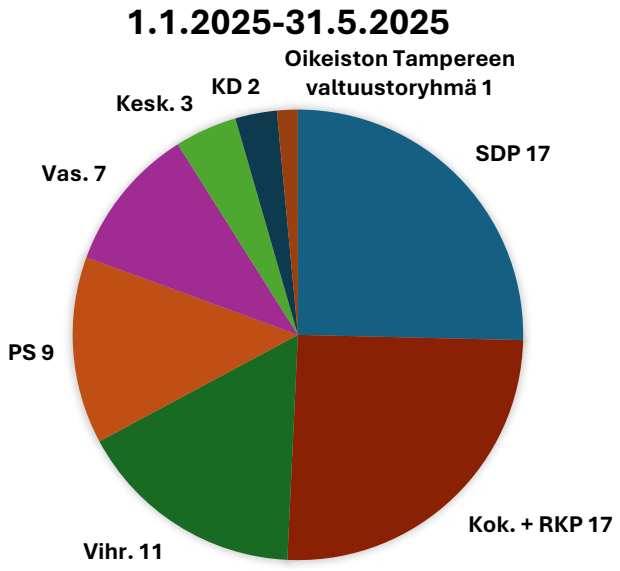

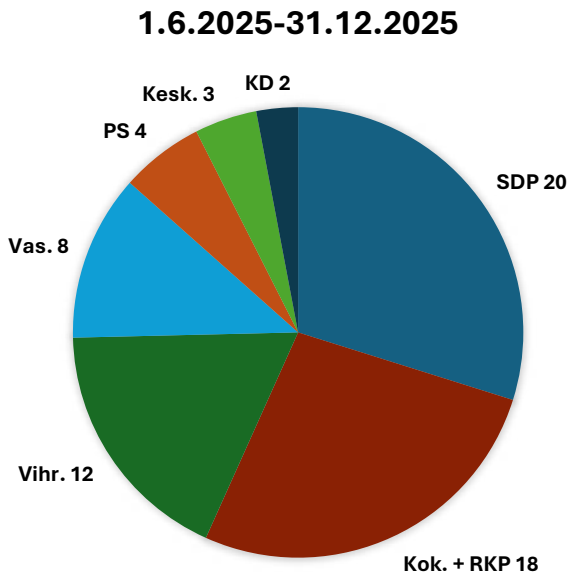

Kaupunginvaltuuston kokoonpano valtuustoryhmittäin 31.12.2025

Muut jäsenet olivat:
Evilä Tommi (Kok.)
Hanna-Maria Grann (SDP)
3.6.2025 alkaen
Hanhilahti Vilhartti (Kesk.)
Järvenpää Elina (Kok.) 3.6.2025 alkaen
Järvisalo Vilma (Vihr.)
Kaivonen Kirsi (SDP)
Kallio Kalle (SDP) 3.6.2025 alkaen
Leino Ida (Kok.) 3.6.2025 alkaen
Raevaara Aarne (PS) 2.6.2025 asti
Rokosa Inna (SDP) 2.6.2025 asti
Suoniemi Juhana (Vihr.) 2.6.2025 asti
Taina Anneli (Kok.) 2.6.2025 asti
Tapio Mitja (Vas.)

Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto, joka vastaa omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan täytäntöönpanosta liikelaitosten, tytäryhteisöjen ja säätiöiden osalta sekä muista sille määrätyistä tehtävistä.

Vuonna 2025 järjestettyjen aluevaalien vuoksi kaupunginhallituksen konsernijaoston kokoonpano muuttui kesäkuussa. Kaupunginhallitus päätti kaupunginhallituksen konsernijaoston vaalista kokouksessaan 9.6.2025 (§ 284).

9.6.2025 asti puheenjohtajana toimi Anne Liimola (SDP), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Katja Karintaus (Kok.) ja toisena varapuheenjohtajana Olga Haapa-aho (Vihr.).

10.6.2025 alkaen puheenjohtajan toimi Matti Helimo (Kok.), ensimmäisenä varapuheenjohtajana Pilvi Kuitu (SDP) ja toisena varapuheenjohtajana Johanna Kirjavainen (Vihr.)

Muut jäsenet olivat:
Haapa-aho Olga (Vihr.) 10.6.2025 alkaen
(2. varapuheenjohtaja 9.6.2025 asti)
Hiltunen Kari-Matti (Kok.)
10.6.2025 alkaen
Ihalainen Rauno (SDP) 9.6.2025 asti
Koskinen Jyrki (SDP)
Luoma Tero (Kok.) 9.6.2025 asti
Minkkinen Minna (Vas.)
10.6.2025 alkaen
Pursiainen-Hautala Sirpa (KD)
Päivänen Maria (SDP) 10.6.2025 alkaen
Rajala Petri (Kok.) 10.6.2025 alkaen
Schafeitel Yrjö (PS) 9.6.2025 asti
Torkkola Sinikka (Vas.) 9.6.2025 asti

Konsernihallinnossa pormestarin suorassa alaisuudessa toimi kolme apulaispormestaria, konsernijohtaja ja pormestarin esikunta. Apulaispormestareina toimivat Matti Helimo (Vihr.) 17.2.2025 asti, Jaakko Mustakallio (Vihr.) 18.2.2025 alkaen, Jouni Markkanen (Kok.) 2.6.2025 asti, Anne-Mari Jussila (Kok.) 3.6.2025 alkaen, sekä Ilkka Porttikivi (SDP).

Konsernijohtajan alaisuudessa toimivat sivistyspalvelujen, elinvoiman ja kaupunkiympäristön palvelualueiden johtajat ja heidän esikuntansa sekä kolme konsernihallinnon ryhmää: digitalisaatio ja tietohallinto, kilpailukyky ja innovaatiot sekä strateginen ohjaus ja konsernipalvelut. Lisäksi konsernijohtajan suorassa alaisuudessa toimi myös kolme konserniyksikköä johdon tukena: lakiasiainyksikkö, omistajaohjausyksikkö ja sisäinen tarkastus.

Lautakunnat, johtokunnat ja toimikunnat

Lautakuntien tehtävänä on vastata palvelujen järjestämisestä, tuottamisesta ja kehittämisestä ja ohjata toiminnan ja talouden suunnittelua.

Lautakunnat olivat kasvatus- ja opetuslautakunta, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, elinvoima- ja osaamislautakunta, asunto- ja kiinteistölautakunta, yhdyskuntalautakunta, alueellinen jätehuoltolautakunta, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta. Lautakuntien alaisina jaostoina olivat ympäristö- ja rakennusjaosto, alueellinen ympäristöterveydenhuollon jaosto sekä elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto. Lisäksi oli kaupunginhallituksen konsernijaosto sekä johtokuntana Sara Hildénin taidemuseon johtokunta.

Kuusi toimikuntaa huolehti niille annettujen tehtävien toteuttamisesta. (Teknisen luovuuden palkitsemistoimikunnan toiminta päättyi 31.5.2025.)

TAMPEREEN KAUPUNGIN ORGANISAATIO 31.12.2025

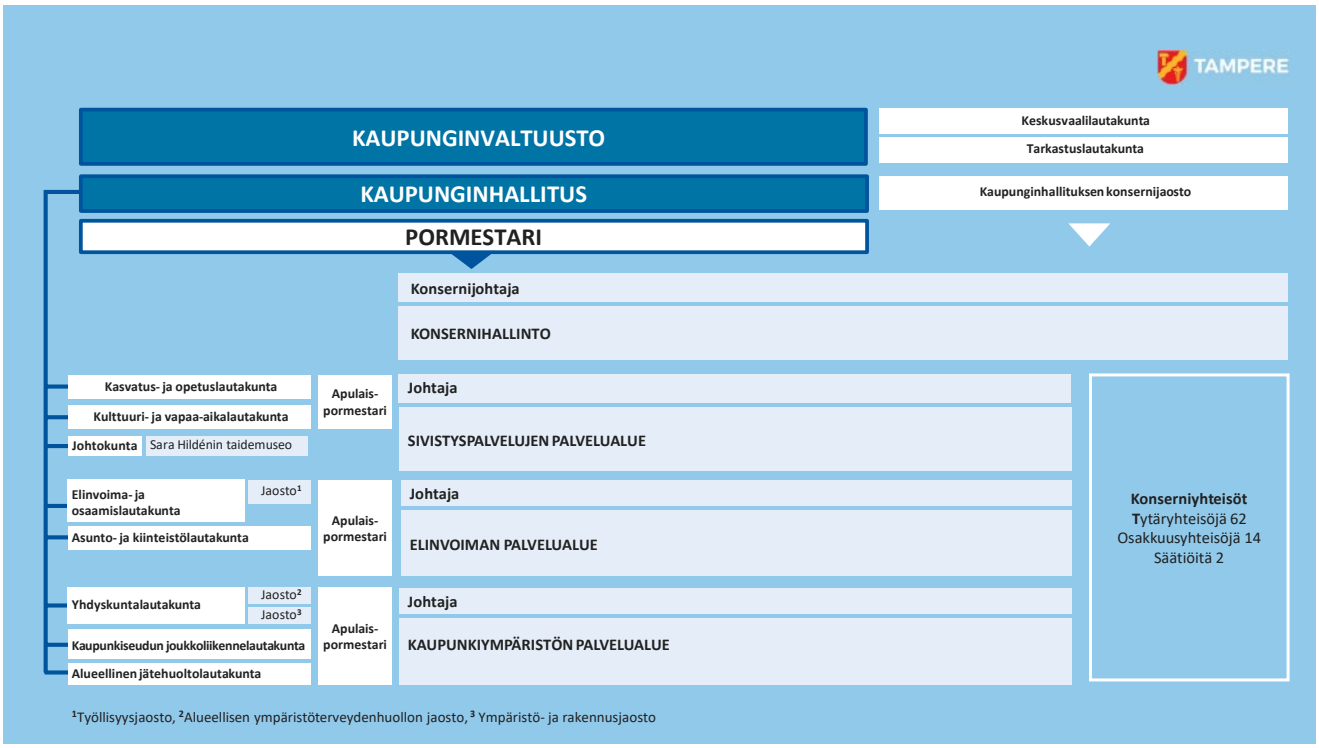

Yleinen ja alueen taloudellinen kehitys

Talouden kehitys

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2025 ilmestyneessä julkaisussa ”Taloudellinen katsaus, talvi 2025” ennustettiin Suomen lähivuosien talouskehitystä vuoteen 2029 asti.

Valtiovarainministeriö arvioi Suomen talouden kasvavan 0,2 prosenttia vuonna 2025. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa ja kasvu nopeutuu ensi vuonna. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat puolestaan kasvattavat investointeja. Bruttokansantuotteen ennustetaan kasvavan 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia 2028. Työllisyys kasvaa vuosina 2026–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028.

Suomen talouden ongelmat eivät tule ensisijaisesti ulkoisesta kysynnästä. Maailmantalous on kasvanut ennakoitua nopeammin, vaikka epävarmuustekijöitä on paljon. Euroalueen talous on toipumassa, joskin maiden väliset erot kasvussa ja näkymissä ovat varsin suuria. Tavaravienti on kasvanut vuonna 2025, vaikka Yhdysvaltojen tullit varjostavatkin näkymiä. Osin kasvuun ovat vaikuttaneet laivatoimitukset, mutta myös kysynnän toipuminen euroalueella on vahvistanut vientiä. Myös tuonti on ollut kasvussa.

Kotitalouksien ostovoiman kasvu on vuonna 2025 hidasta johtuen heikosta työllisyystilanteesta, sosiaalietuuksien leikkauksista ja kulutusverojen korotuksista. Käytettävissä olevan reaalitulon ennakoidaan kasvavan noin puoli prosenttia, ja ostovoimaa tukee lähinnä keskiansioiden nousu. Vuosina 2026–2027 ostovoiman kasvu kuitenkin vahvistuu, kun työllisyys paranee, palkankorotukset jatkuvat, inflaatio on maltillista ja ansiotuloverotus kevenee.

Työllisyyden ennakoidaan kääntyvän kasvuun vuonna 2026, ja viitteitä käänteestä on nähty jo syksyllä 2025. Tästä huolimatta työttömyys on jatkanut kasvuaan ja noussut yli kymmeneen prosenttiin. Työttömyyden nopea nousu antaa kuitenkin liian pessimistisen kuvan työmarkkinoiden tilasta.

Kuntahallinnon alijäämä heikkeni vuonna 2025. Alijäämän arvioidaan kasvavan viime vuoden 0,3 prosentista noin 0,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Heikko suhdannetilanne jarruttaa kuntien verotulojen kehitystä, jotka kasvavat kuluvana vuonna vain 0,1 prosenttia. Lisäksi valtion tulonsiirtoja kunnille vähentää aiemmin päätetyt valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset. Kuntahallinnon arvioidaan pysyvän 0,5 prosenttia alijäämäisenä suhteessa BKT:hen myös vuosina 2026–2027. Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat ennustejaksolla melko voimakkaasti, mikä aiheutuu pääosin hintojen noususta.

TE-palvelu-uudistus kasvatti kuntahallinnon kulutuksen volyymia väliaikaisesti vuonna 2025. Uudistuksen myötä kunnista tuli suhdanneherkempiä ja työllisyyden kehitys vaikuttaa kuntatalouteen aiempaa voimakkaammin. Erityisesti korkean rakenteellisen työttömyyden alueilla työttömyyden kustannukset voivat nousta merkittävästi. Uudistus on ajoittunut myös heikkoon suhdannetilanteeseen, mikä on lisännyt kuntien työttömyysturvan rahoituskustannuksia aiemmin ennakoitua enemmän.

Merkittävä osa kuntien investoinneista kohdistuu välttämättömiin investointeihin kuten rakennuksiin, teihin sekä

BRUTTOKANSANTUOTTEEN VOLYYMIN MUUTOS 2000-LUVULLA

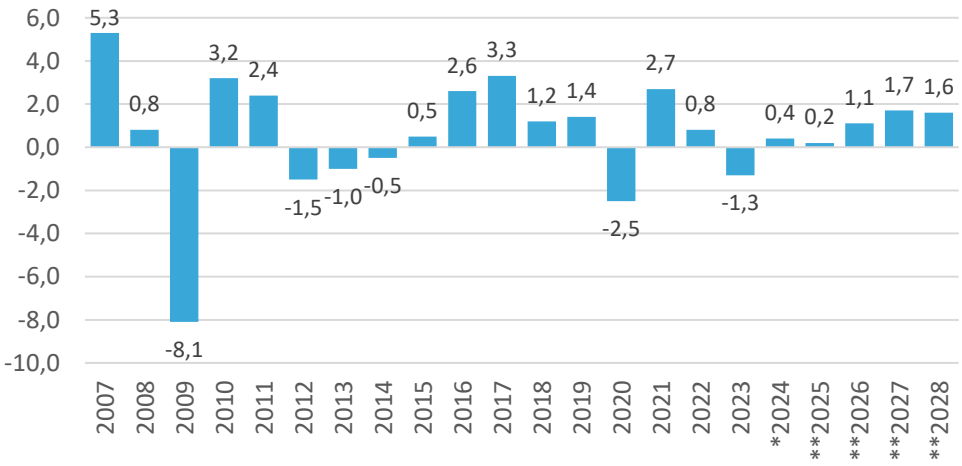

*2024 Tilastokeskuksen ennakkotieto
**2025-2028 valtiovarainministeriön ennuste

muuhun perusinfrastruktuuriin. Kuntakohtaisista eroista huolimatta investoinnit pysyvät ennustejaksolla kokonaisuutena korkealla tasolla.

Kuntaliitto on koostanut analyysiä kuntien tilinpäätöksistä vuodelta 2025. Kuntien yhteenlasketun toiminnan ja investointien rahavirran mukaan kuntataloudessa oli yli 800 milj. euron alijäämä. Analyysin mukaan suurimpien kaupunkien talous heikkeni eniten, ja niiden vuosikatteet olivat enää vain lievästi muita vahvemmat. Investoinnit keskittyivät isoihin kaupunkeihin. Kunnat rahoittivat työllisyydenhoidosta aiheutuneita lisäkustannuksia omilla toimillaan. Kuntaliiton mukaan yli 80 prosenttia vuoden 2025 kuntien yhteenlasketusta tuloksesta syntyi kolmessa kaupungissa: Pori, Helsinki ja Espoo. Pori nousi listalle, koska sen tulos sisälsi kertaluonteisen energiaosuuksien myyntivoiton. Negatiivisen tuloksen tehneistä heikoimmat ennakkotiedot olivat Vantaalla -81 milj. euroa ja Tampereella -33 milj. euroa. Tampere kuitenkin investoi kaupungeista kolmanneksi eniten.

Väestö

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan tamperelaisia oli vuoden 2025 lopussa 263 526. Väkiluku kasvoi 3 346 asukkaalla (+1,29 %) vuoden 2025 aikana.

Ennakkotietojen mukaan Tampereen väestönkasvu perustui yhä enemmän nettomaahanmuuttoon. Kuntien välinen nettomuutto oli vuoden lopun tilanteessa 1 386 asukasta ja nettomaahanmuutto 1 972 asukasta. Syntyneiden määrä kasvoi hieman edellisvuodesta ja uusia tamperelaisia syntyi 2 245. Myös luonnollinen väestönkasvu kääntyi positiiviseksi 16 asukkaan verran.

Tampereen kaupunkiseudun ennakkoväkiluku oli vuoden 2025 lopussa 427 918 asukasta. Kuluneen vuoden kasvu oli 4 631 asukasta. Kasvu on keskittynyt keskuskaupunkiin. Tampereen osuus kaupunkiseudun kasvusta oli noin 72 prosenttia.

Työ ja elinkeinot

Työllisyystilanne vuonna 2025 on ollut poikkeuksellisen haastava ja työttömyys on kasvanut selvästi erityisesti loppuvuotta kohden. Tampereen työttömyysaste oli vuoden alussa 13,8 prosenttia ja vuoden loppuun mennessä se nousi 16,2 prosenttiin. Alimmillaan vuoden 2025 aikana työttömyysaste on ollut huhtikuussa (13,1 %). Tampereen työttömyysaste on noussut koko maan ja muiden kuuden suurimman kaupungin tilanteeseen verrattuna huomattavasti voimakkaammin.

Joulukuussa työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 21 455, mikä on vuodentakaiseen tilanteeseen verrattuna 3

TAMPEREEN JA KOKO MAAN TYÖTTÖMYYSASTE 1990-2025, NELJÄNNESVUOSITTAIN

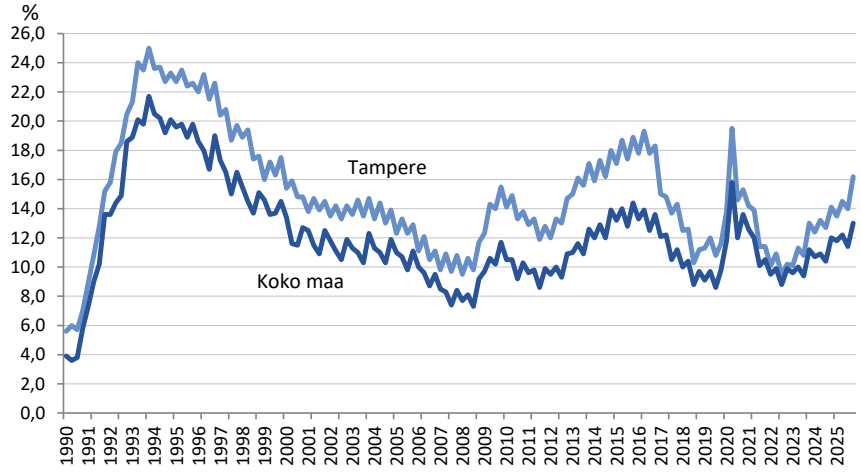

Lähde: TEM työnvälitystilasto

NUORTEN, YLI 50-VUOTIAIDEN JA PITKÄAIKAISTYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ, JOULUKUU

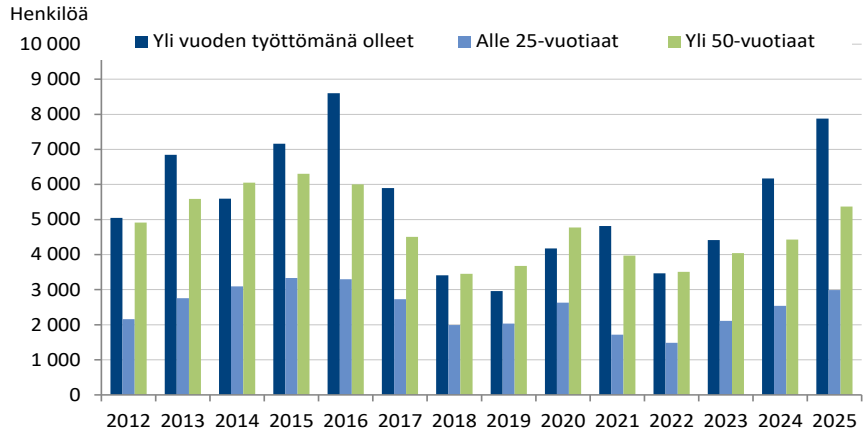

Lähde: TEM työnvälitystilasto

420 henkilöä enemmän. Uusien avointen työpaikkojen määrä on ollut hyvin matalalla koko vuoden. Joulukuussa uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin 1 430, mikä on kuitenkin 247 työpaikkaa enemmän kuin viime vuonna samaan aikaan. Avointen työpaikkojen määrä ei ole kuitenkaan kääntynyt merkittävään kasvuun vaan on pysytellyt matalana jo pidempään. Heikentynyt työllisyystilanne näkyy erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden kasvussa. Pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuussa yhteensä 7 879 henkilöä, mikä on 1 706 enemmän (+28 %) kuin viime vuonna. Myös alle 25-vuotiaiden ja yli 50-vuotiaiden työttömien määrä on kasvussa.

Tampereen työttömyysaste on noussut kuuden suurimman kaupungin vertailussa selvästi korkeimmaksi. Kehitys eriytyi muista suurista kaupungeista jo elo-syyskuussa, jolloin Tampereella työttömyysaste lähti nousuun samalla kun se muissa kaupungeissa laski. Lokakuussa Tampereen työttömyysaste oli jo korkein kuuden suurimman kaupungin vertailussa. Nousu on ollut vuoden 2025 aikana poikkeuksellisen voimakasta, sillä vuoden alussa Tampereen työttömyysaste oli vielä kolmanneksi alhaisin.

Vaikka työttömien työnhakijoiden määrä Tampereella on ollut nousussa vuonna 2025, on samalla työllisten määrä myös kasvanut. Lisäksi uusia yrityksiä perustettiin vuoden aikana yhteensä 2 249, mikä on 227 enemmän kuin vuonna 2024. Tulorekisterin mukainen palkkasumma on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna ja muihin Suomen suurimpiin kaupunkeihin Tampereen palkkasumman kehitys on ollut positiivista.

VÄESTÖNMUUTOKSET 2000-LUVULLA

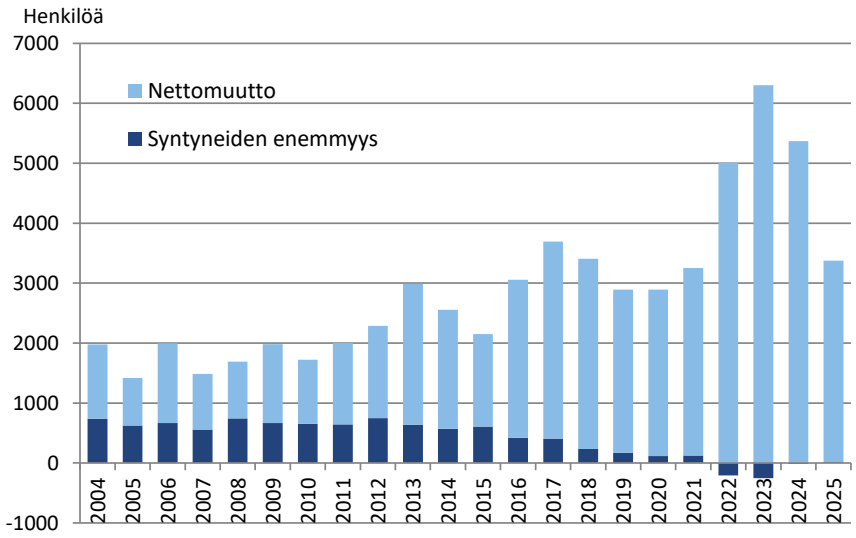

Lähde: Tilastokeskus

VALMISTUNEET ASUNNOT ASUNTOTYYPEITTÄIN

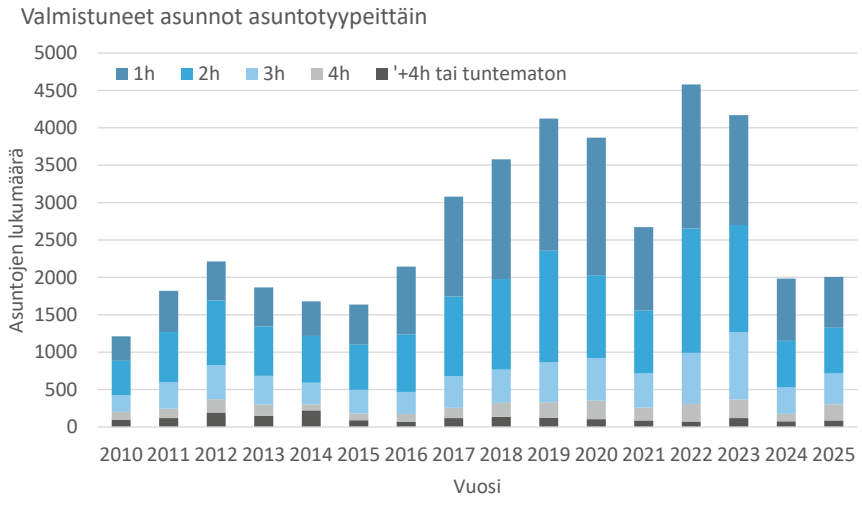

Lähde: Facta-kuntarekisteri

Asuminen

Valmistuneiden asuntojen määrä pysytteli edelleen maltillisena, kun Tampereelle valmistui noin 2 000 asuntoa vuonna 2025. Edellisvuoden lisäksi määrä on aiemmin ollut samalla tasolla 2010-luvun puolivälissä. Valtaosa valmistuneista asunnoista on yksiöitä sekä kaksioita ja ne sijoittuvat kerrostaloihin.

Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Tuloperusteiden muutokset

Verotuloja kertyi vuonna 2025 yhteensä 641,2 milj. euroa. Verotulojen kokonaismäärä laski vuodesta 2024 10,0 milj. euroa (-1,5 %). Verotuloja kertyi 4,8 milj. euroa muutettua ja 26,8 milj. euroa alkuperäistä talousarviota vähemmän.

Kunnallisveron alhaiseen kertymään vaikuttivat erityisesti heikko työllisyyskehitys ja kunnallisverokertymien jaksotustekijät. Koko maan kunnallisverokertymä ei lopulta kasvanut lainkaan viime vuonna. Kokonaiskertymä jopa pieneni hieman vuodesta 2024. Palkkatulot kasvoivat Tulorekisteriin ilmoitettujen tietojen perusteella vain reilu 2 prosenttia vuonna 2025. Kehitys on heikko ottaen huomioon yleisen ansiotasoindeksin noin 3 prosentin kasvun. Kunnallisveron ennustettua heikompaa kehitystä selitti osin myös kunnallisverokertymien jaksotustekijät ja oikaisu. Tampereen osuus oikaisusta oli reilu 7 milj. euroa verotuloja heikentävä vuodelle 2025.

Yhteisöverotuloja kertyi 77,7 milj. euroa. Yhteisöverotulot vähenivät edellisestä vuodesta 6,4 milj. euroa (-7,6%). Yhteisöveron kokonaiskehitys on ollut arvioitua heikompaa. Yhteisöveron ennustettua heikompi toteuma selittyi pääosin verovuoden 2024 ennustettua heikommalla kehityksellä ja siten odotettua matalammilla lisäennakoilla alkuvuonna 2025.

Kiinteistöverotuloja kertyi 110,3 milj. euroa. Kiinteistöverotilitykset kasvoivat edellisestä vuodesta 1,5 milj. euroa (1,4 %). Kiinteistöveroa määrättiin maksettavaksi Tampereella 110,5 milj. euroa, mikä oli vain 0,6 milj. euroa (0,6 %) edellisvuotta enemmän. Vuoden 2025 verotuloja tilitettiin 105,4 milj. euroa ja loput 4,9 milj. euroa olivat edellisiä verovuosia koskevia tilityksiä. Verotusarvot nousivat 0,4 %, kun edellisenä vuonna kasvu oli 2,2 % ja sitä edellisenä 9,8 %.

Valtionosuuksia kertyi yhteensä 125,7 milj. euroa. Valtionosuudet kasvoivat edellisestä vuodesta 42,5 milj. euroa, mihin vaikutti Tampereen seudun työllisyysalueen toiminnan aloittaminen. Peruspalvelujen valtionosuudet olivat 11,6 milj. euroa ja ne toteutuivat 50,4 milj. euroa edellistä tilikautta suurempina. Tilikaudella 2024 peruspalveluiden valtionosuus oli -40 milj. euroa negatiivinen. Valtionosuusjärjestelmään sisältyvä verotulomenetysten korvaus oli 25,7 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet olivat 88,4 milj. euroa, mikä oli 3,2 milj. euroa (3,8 %) vuotta 2024 enemmän.

Kaupungin tehtävien ja toiminnan muutokset

Tampereen kaupunkiliikenne -liikelaitos yhtiöitettiin vuoden 2025 alusta. Kaupungin organisaatiossa ei tämän muutoksen jälkeen ole enää liikelaitosmallilla järjestettyä toimintaa.

Tampereen seudun työllisyysalueen toiminta käynnistyi 1.1.2025, kun työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Työnhakijoille, yrityksille ja muille työnantajille suunnatut palvelut jatkuivat isosta muutoksesta huolimatta keskeytyksettä. Tampere työllisyysalueen vastuukuntana järjestää ja tuottaa laissa työvoimaviranomaiselle säädetyt tehtävät sekä kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaiset tehtävät yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Työllisyysalueen palvelut toteutetaan hyödyntäen yksityisen ja kolmannen sektorin palveluekosysteemiä ja tiiviissä yhteistyössä sopijakuntien ja kumppanuusverkostojen kanssa. Tampereen seudulle on laadittu työllisyysstrategia vuoteen 2035, jossa määritellään toiminnan keskeiset painopisteet ja lähivuosien kärkitoimenpiteet. Työllisyysalue toteuttaa strategiaa yhdessä kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa. Keskeistä strategian toimeenpanossa on toimintatavan muutos työvoiman tarjontalähtöisyydestä kysyntälähtöisyyteen, tiivis yhteistyö elinkeinoelämän ja työnantajien kanssa sekä palvelujen uudistaminen asiakaslähtöisiksi, kustannustehokkaiksi ja vaikuttaviksi. Työllisyysalueen toiminnalla edistetään työpaikkojen ja työllisten määrän kasvua sekä korkeaa ja laadukasta työllisyysastetta.

Osana laajempaa talouden tasapainotusohjelmaa Tampereen kaupunki käynnisti kaupunginvaltuuston päätöksellä yhteistoimintaneuvottelut elokuussa 2025. Neuvotteluilla tavoiteltiin 10,6 miljoonan euron säästöjä, ja niissä käsiteltiin palveluiden, toimintojen, organisaation ja tehtäväkokonaisuuksien uudelleenjärjestelyjä. Neuvottelujen tuloksena Tampereen kaupungin organisaatiorakennetta uudistettiin, ja suurin osa muutoksista astui voimaan 1.1.2026. Konsernihallinnon kilpailukyky ja innovaatiot -ryhmän toimintaa uudistettiin siten, että ryhmä keskittyy nykyistä selkeämmin kaupungin vetovoiman vahvistamiseen. Ryhmän nimi muuttui vetovoima ja edunvalvonta -ryhmäksi. Strateginen hankekehitys -yksikkö siirtyi konsernihallinnosta kaupunkiympäristön palvelualueelle omaksi palveluryhmäkseen, jonka vastuulla on mm. Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma ja Hiedanrannan kehitysohjelma. Uudistettuun vetovoima ja edunvalvonta -ryhmään siirrettiin konsernihallinnon strateginen ohjaus ja konsernipalvelut -ryhmästä viestintäyksikkö.

Elinvoiman palvelualueelle perustettiin uusi elinkeino- ja innovaatiopolitiikka -palveluryhmä, johon siirtyi työllisyys- ja kasvupalvelut -palveluryhmästä elinkeinopalvelut sekä konsernihallinnosta strateginen elinkeinopolitiikka -yksikkö.

Elinvoiman palvelualueen ammatillisen koulutuksen johtamis- ja organisaatiorakenteita sekä lukiokoulutuksen hallintoa ja hallintotehtäviä uudelleenorganisoidaan 1.8.2026 alkaen. Sivistyspalveluissa uudelleenorganisoitiin perusopetuksen ja kulttuurin palveluryhmien johtamisrakenteita.

Konsernihallintoon sijoittuvan strateginen ohjaus ja konsernipalvelut -ryhmän hallinto- ja tukipalvelujen toimintoja ja tehtäviä organisoitiin uudelleen siten, että yksikön toiminta jaettiin uusiin tietojohtaminen ja asiakkuuksien hallinta -yksikköön sekä yleishallintopalvelut -yksikköön. Samassa yhteydessä hallinto- ja tukipalveluiden alla aiemmin sijainnut hankintapalvelut siirtyi osaksi talousyksikköä ja konsernihallinnon HR-palvelut osaksi henkilöstöyksikköä.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Vuoden 2025 alkuperäisessä talousarviossa tilikauden tulos oli 39,6 milj. euroa alijäämäinen. Tulos sisälsi pysyvien vastaavien luovutustuloja 70,2 milj. euroa. Nettoinvestoinnit olivat alkuperäisessä talousarviossa 225 milj. euroa. Valtuusto päätti vuoden 2025 aikana talousarviomuutoksista neljässä kokouksessa. Kaupunginvaltuuston talousarviomuutosten jälkeen tilikauden tulostavoite oli 68,1 milj. euroa alijäämäinen sisältäen 65,3 milj. euroa pysyvien vastaavien luovutustuloja. Nettoinvestoinnit olivat talousarviomuutosten jälkeen 237,9 milj. euroa. Talousarviomuutokset heikensivät toimintakatetta 10,1 milj. euroa. Toimintatuottojen odotusta heikennettiin muutoksilla 4,5 milj. euroa ja toimintakulujen muutoksessa lisättiin palvelujen ostojen toteumaodotusta 8,7 milj. eurolla ja tarkennettiin henkilöstökulujen toteumaa 3,1 milj. euroa alkuperäistä talousarviota paremmaksi. Investointimenoja lisättiin yhteensä 12,9 milj. euroa pääasiassa vuodelta 2024 siirtyneiden hankkeiden uudelleenbudjetointeihin.

Kaupungin tilikauden tulos toteutui 35,6 milj. euroa ja toimintakate 37,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintatuottojen 5,5 milj. euron budjetoitua paremman toteuman taustalla ovat erityisesti maksutuottojen ja muiden toimintatuottojen parempi kertymä. Toimintakulut toteutuivat 31,8 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Alitus kohdistui pääosin palveluiden ostoihin ja henkilöstökuluihin.

Käyttötalouden osalta merkittävimmät poikkeamat muutettuun talousarvioon kohdistuivat kasvatus- ja opetuslautakuntaan sekä elinvoima- ja osaamislautakuntaan. Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakate toteutui 8,1 milj. euron muutettua talousarviota parempi toteuma kohdistui etenkin varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen. Elinvoima- ja osaamislautakunnan toimintakate toteutui 7 milj. euroa budjetoitua parempana, mikä selittyy pääosin toimintakulujen alituksella.

Pitkäaikaisten lainojen muutos 115,8 milj. euroa oli 24,9 milj. euroa budjetoitua vähemmän.

Nettoinvestoinnit toteutuivat 12 milj. euroa budjetoitua pienempinä pääasiassa johtuen hankkeiden toteutumisesta tilikausien välillä toisin kuin oli suunniteltu. Suurimmat poikkeamat ovat kehitysohjelmien yhdyskunta- ja asunto- ja kiinteistölautakunnan alaisissa investoinneissa.

Suoraan kaupunkistrategiasta johdetuista 51 toiminnan tavoitteesta 28 toteutui ja yhdeksän toteutui osittain. Tavoitteista 12 jäi toteutumatta ja kahden tavoitteen toteutumista ei voitu arvioida. Tytäryhteisöjen 66 toiminnan tavoitteesta 50 toteutui, yksi toteutui osittain ja 14 jäi toteutumatta. Yhden tavoitteen toteutumista ei voitu arvioida.

Merkittävät poikkeamat talousarvioon esitetään tarkemmin talousarvion toteumavertailu -osiossa.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2025 tulos ilman kertaluonteisia eriä on 32,5 milj. euroa alijäämäinen. Nettoinvestoinnit tilinpäätöksessä ovat 226 milj. euroa.

Valtuuston marraskuussa 2025 hyväksymän talousarvion ja -suunnitelman yhteenlaskettu tulos vuosille 2026 - 2029 on alijäämäinen 128,9 milj. euroa. Keskimäärin tulos on siis jokaiselle suunnitelmakauden vuodelle negatiivinen 32,2 milj. euroa. Talousarviovuosi 2026 on tulokseltaan alijäämäinen 41,4 milj. euroa. Talouden tasapaino-ohjelman käynnistymisestä huolimatta kaupungin talous on edelleen näkymiltään pysyväisluonteisesti alijäämäinen. Toimenpiteitä tarvitaan edelleen valtuuston 17.2.2025 päätöksen mukaisesti saattaa kaupungin talous tasapainoiseksi viimeistään vuonna 2029.

Kaupungin nettoinvestointimenot ovat valtuuston marraskuussa hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2026 yhteensä 230,7 milj. euroa. Kaupungin investointitarpeet jatkuvat edelleen merkittävinä ja talouden tasapainotusta tulee jatkaa myös investointien hillitsemiseksi pormestariohjelman edellyttämälle toteutuvien investointien tasolle 220 milj. euroa vuosittain. Investointien toteuttamisessa on noudatettava tarkkaa harkintaa, jotta kaupungin lainamäärä ei kasva hallitsemattomasti. Kaupungin ei tule kuitenkaan kategorisesti supistaa investointejaan, jotta kaupunki ei vaikeuta kaupungin positiivista kasvukehitystä eikä jo muutoinkin vaikeuksissa olevaa rakennusteollisuutta.

Työllisyystilanne on heikko ja verorahoituksen kehityksen arvioidaan olevan maltillista ainakin vuoden 2026 aikana. On todennäköistä, että maltillinen verorahoituksen kasvu jatkuu myös tulevina vuosina.

Henkilöstö

Henkilöstömäärän ja palkallisten henkilötyövuosien kehitys

Kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2025 oli 8 609 henkilöä, josta vakinaista henkilöstöä oli 6 953 ja määräaikaista henkilöstöä 1 656. Henkilöstöstä osa-aikaisia oli 1 019 henkilöä. Henkilöstömäärä sisältää myös työ- ja virkavapaalla olevat henkilöt. Vuoden 2024 lopussa henkilöstömäärä oli 8 809, eli henkilöstömäärä väheni 200 henkilöllä edelliseen vuoteen nähden. Henkilöstömäärän vähenemiseen vaikutti rekrytointien merkittävä väheneminen ja viivästyminen loppuvuonna.

Kokonaisuuteen ja vertailtavuuteen vaikuttavat 1.1.2025 tapahtuneet muutokset. Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitos yhtiöitettiin, jolloin 305 henkilöä siirtyi pois kaupungin palveluksesta. TE-uudistuksen myötä valtiolta ja Tampereen seudun työllisyysalueen muista kunnista siirtyi 461 työntekijää Tampereen kaupungin Työllisyys- ja kasvupalveluihin.

Palkallisten henkilötyövuosien määrä vuonna 2025 oli 8 354 henkilötyövuotta, josta palkkatuetun henkilöstön osuus oli 41 henkilötyövuotta. Henkilötyövuodet alittivat muutetun talousarvion 66 henkilötyövuodella. Kaupungin henkilötyövuosien määrä kasvoi edellisvuoteen nähden 18 henkilötyövuodella (0,2 %). Lainsäädännön muutosten vuoksi palkkatuettu työllistäminen Tampereen kaupungilla päättyi kokonaan vuoden 2025 aikana.

HENKILÖTYÖVUOSIEN MÄÄRÄ VUONNA 2025, HTV

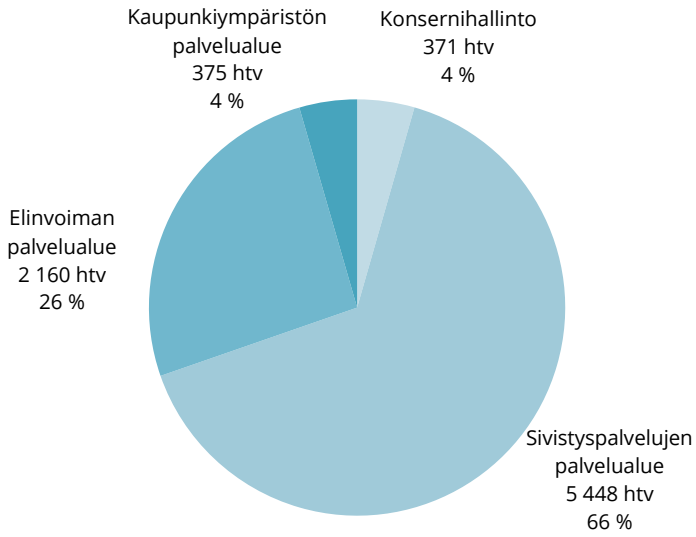

HENKILÖSTÖKULUT VUONNA 2025, MILJ. EUROA

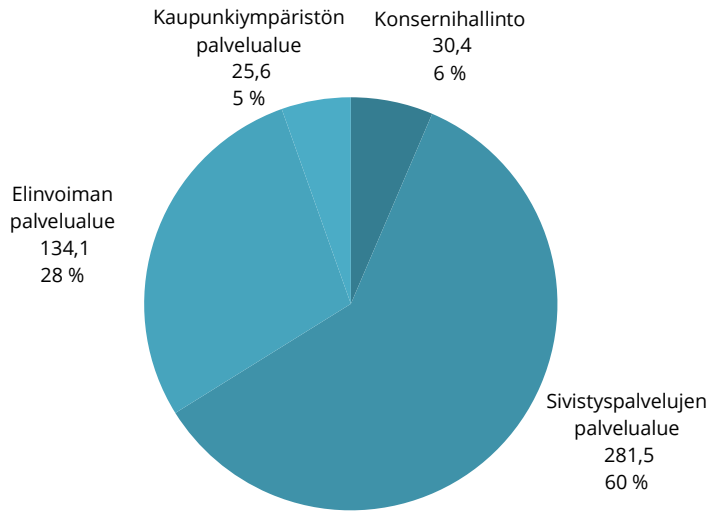

Henkilöstökulujen kehitys

Toteutuneet henkilöstökulut vuonna 2025 olivat 471,6 milj. euroa. Henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 13,0 milj. euroa. Vuoteen 2024 nähden henkilöstökulut kuitenkin kasvoivat 18,4 milj. euroa (4,1 %). Tätä kasvua selittää eniten kunta-alan palkkaratkaisu sekä TE-uudistuksen myötä tullut uusi henkilöstö. Taloudellisiin syihin perustuvia palkattomia vapaita pidettiin 5 544 henkilötyöpäivää (15,2 henkilötyövuotta), mikä vähensi palkka- ja sivukuluja noin 0,5 milj. euroa.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan henkilöstökulujen 1,9 milj. euron säästöä selittää varhaiskasvatuksen laskennallisten paikkojen suunniteltua pienempi tarve, Ojalan päiväkodin toiminnan käynnistymisen viivästyminen ja sijaiskustannusten aleneminen. Myös viivästyneet rekrytoinnit vaikuttivat henkilöstökulujen toteumaan. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan henkilöstökulut ylittivät muutetun talousarvion 0,7 milj. eurolla, mikä johtui liikunta- ja nuorisopalvelujen työaikakorvausten budjetoitua suuremmasta toteumasta ja henkilötyövuosien kasvusta. Elinvoima- ja osaamislautakunnan osalta henkilöstökulut toteutuivat 6,4 milj. euroa muutettua talousarviota

pienempinä. Tampereen seudun työllisyysalueen henkilöstökulut toteutuivat 3,9 milj. euroa suunniteltua pienempinä viivästyneiden rekrytointien ja työllisyysalueen toiminnan uudelleen organisoinnin takia. Työllisyys- ja kasvupalveluissa henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 1,5 milj. euroa, koska rekrytoinnit eivät toteutuneet suunnitellusti. Lukiokoulutuksessa henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 1,1 milj. eurolla projektitoiminnan henkilöstökulujen ja jaksotettujen henkilöstökulujen suunniteltua pienemmän toteuman takia. Asunto- ja kiinteistölautakunnan osalta henkilöstökulut toteutuivat 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Yhdyskuntalautakunnan henkilöstökulut toteutuivat 0,3 milj. euroa ja joukkoliikennelautakunnan 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä osavuotisesti täyttämättömien vakanssien ja osa-aikaisuuksien vuoksi. Konsernihallinnon henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 4,9 milj. euroa. Merkittävin syy tähän oli, että palkankorotusvarauksesta säästyi 3,4 milj. euroa palkkaratkaisun vaikutusten oltua ennakoitua vähäisempi. Lisäksi alitusta selittävät viivästyneet rekrytoinnit ja täyttämättömät vakanssit.

Poikkeamia on tarkemmin analysoitu palvelualueiden ja konsernihallinnon osioissa.

Työvoimakustannukset

Työvoimakustannukset saadaan laskemalla yhteen kaupungin oman henkilöstön henkilöstökulut sekä vuokratyövoiman käytöstä aiheutuneet kustannukset. Vuonna 2025 työvoimakustannukset olivat 472,1 milj. euroa. Henkilöstökulujen osuus oli 471,6 milj. euroa ja työvoiman vuokrausmenojen osuus 0,5 milj. euroa. Työvoimakustannukset alittivat muutetun talousarvion 12,9 milj. eurolla, mikä tuli kokonaisuudessaan henkilöstökuluista. Työvoiman vuokrausmenojen osalta muutettu talousarvio ylittyi 90 000 eurolla. Edelliseen vuoteen nähden työvoimakustannukset kokonaisuudessaan kasvoivat 18,3 milj. euroa, vaikka vuokrausmenot vähenivät 166 000 euroa.

Henkilöstökulut (milj. euroa)	TP 2024	TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025
Palkat ja palkkiot	-367,3	-396,6	-393,1	-382,1
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-75,8	-79,9	-79,2	-77,8
Muut henkilösivukulut	-10,1	-11,2	-12,3	-11,7
Yhteensä	**-453,2**	**-487,7**	**-484,7**	**-471,6**

Henkilöstökulut ja palkalliset henkilötyövuodet	TP 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Muutettu TA 2025
	1 000 EUR	1 000 EUR	HTV	HTV
Konsernihallinto	**-30 392**	**-35 297**	**371**	**408**
Sivistyspalvelujen palvelualue	**-281 546**	**-282 727**	**5 448**	**5 447**
Varhaiskasvatus ja esiopetus	-97 412	-99 915	2 112	2 158
Perusopetus	-131 784	-131 229	2 231	2 218
Kulttuuri	-29 626	-30 118	676	672
Liikunta ja nuoriso	-18 355	-17 372	359	336
Muut yhteensä	-4 368	-4 093	71	63
Elinvoiman palvelualue	**-134 104**	**-140 628**	**2 160**	**2 180**
Ammatillinen koulutus	-67 274	-67 228	1 057	1 037
Lukiokoulutus	-25 072	-26 132	316	318
Työllisyys- ja kasvupalvelut	-7 783	-9 268	153	138
Tampereen seudun työllisyysalue	-29 552	-33 475	573	624
Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka	-4 424	-4 525	60	63
Kaupunkiympäristön palvelualue	**-25 587**	**-26 012**	**375**	**384**
Yhteensä	**-471 629**	**-484 664**	**8 354**	**8 420**

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Riskienhallinnan järjestämistapa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on tärkeä osa kuntakonsernin johtamista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kaupungille ja kaupunkikonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan, ja että toiminta on tuloksellista. Tampereen kaupunkikonsernin eri toimintayksiköt pitävät yllä ajantasaista riskiprofiilia toiminnastaan, jotta keskeiset uhat hallitaan ja mahdollisuudet hyödynnetään suunnitelmallisesti.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan kaupunginvaltuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Kuntalain mukaisten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tarkoituksena on ohjata kaupunginhallitusta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä. Riskienhallinnan ohjauksesta, koordinoinnista ja kehittämisestä vastaa strateginen ohjaus ja konsernipalvelut -ryhmän riskienhallinta-, turvallisuus- ja varautumistiimi riskienhallinnan johtoryhmän tukemana.

Talouden ja toiminta-ympäristön vaikutukset kaupunkikonserniin

Valtiovarainministeriö arvioi joulukuun 2025 taloudellisessa katsauksessa, että Suomen talouden toipuminen on ollut hidasta, mutta merkkejä nopeammastakin kasvusta on. Inflaation selvä hidastuminen ja korkojen lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa sekä Suomessa että vientimarkkinoilla. Talouden epävarmuus on kuitenkin kotimaassa ohjannut toistaiseksi lisätuloja enemmän säästämiseen kuin kulutukseen. Investoinneissa on odotettavissa nopeampaa kasvua, sillä energiasiirtymään ja puolustukseen liittyvät hankkeet lisäävät investointeja merkittävästi ennustejaksolla.

Verotulot ovat edelleen kuntien merkittävin tulonlähde, ja ne koostuvat kunnallis-, kiinteistö-, yhteisö- ja kaivosmineraaliverosta. Vuonna 2025 kuntien kokonaisverotulot kasvavat vain 0,7 prosenttia erityisesti kunnallisveron heikon kehityksen ja yhteisöverotuottojen supistumisen takia. Kokonaisverotulojen kasvun ennustetaan kuitenkin kiihtyvän 5,8 prosenttiin vuonna 2026 ja on keskimäärin 3,8 prosenttia vuosina 2027–2029. Verorahoitus ei riitä kuntahallinnon kasvaviin menopaineisiin.

Kuntien investoinnit pysyvät kokonaisuutena korkealla tasolla, vaikka kuntakohtaiset erot ovat huomattavia. Osassa kunnista investointinäkymät ovat laskevia, mutta etenkin kasvukeskuksissa muuttoliike ylläpitää kuntien investointipaineita.

Kaupunginvaltuusto päätti 17.2.2025 käynnistää talouden tasapaino-ohjelman laadinnan, jolla tähdätään tasapainoiseen talouteen viimeistään vuonna 2029. Tasapaino-ohjelman valmistelu käynnistyi ja työtä lähdettiin tekemään laajamittaisesti kaupunkikonsernissa. Työ jatkuu tasapainotavoitteen saavuttamiseksi.

Riskejä talouden kehityksessä liittyy edelleen siihen, että valtion arvio kuntatalouden kehityksestä on liian optimistinen ja verotulojen kehitys on edelleen vaatimatonta. Työttömyyden ollessa hyvin korkealla paine kaupungin talouteen tulee kahta kautta, sekä heikentyneiden verotulokertymien että työttömyydenhoidon kustannuksina.

Kaupungin riskienhallinnan kehittäminen vuonna 2025

Vuonna 2025 keskityttiin erityisesti riskienhallinnan kehittämiseen osana kokonaisjohtamista ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan osaamisen sekä vakuutettavien riskien osaamisen kehittämiseen kaupunkikonsernissa. Vuoden aikana riskienhallintatoiminto on koulutanut kaupungin asiantuntijoita Graniten riskienhallintajärjestelmän raportointi- ja kehittyneempien ominaisuuksien käytössä sekä järjestänyt koulutusta henkilöstölle kaupungin henkilövakuutuksiin ja vastuuvakuutuksiin liittyen. Kaupunkitasoinen riskienhallinnan kehittämisverkosto on kokoontunut vuoden aikana säännöllisesti ja sen kautta on lisätty riskienhallinnan yhteyshenkilöiden osaamista kaupungin riskienhallinnan ohjeistuksista, prosesseista ja riskiarviointimenetelmistä.

Kaupungin merkittävimmät riskialueet

Riskienhallinnan tilaa ja tuloksellisuutta seurataan ja arvioidaan säännönmukaisesti talousarviovuoden aikana ja sen tuloksellisuudesta raportoidaan osana tilinpäätöstä ja vuosisuunnitelmien raportointia. Kaupunkikonsernin riskienhallintaa kehitetään jatkuvasti siten, että pystytään aktiivisesti vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin, hallitsemaan olennaisiksi arvioituja riskejä ja suunnitelmallisesti hyödyntämään mahdollisuuksia.

Kaupungin riskienhallinta tarjoaa johdolle kaupunkitasoista riskienhallinnan raportointitietoa ja näkemystä riskienhallinnan tilasta ja kehittämisestä. Riskienhallintatoiminto myös vastaa riskienhallinnan prosessista kaupunkitasoisesti ja ylläpitää ajantasaista prosessikuvausta ja järjestelmiä riskienhallintatyön tukena. Kaupungilla on käytössään Granite-riskienhallintajärjestelmä prosessin ja riskiraportoinnin tukena.

Tilinpäätöksessä raportoidaan kaupungin ylimmän johdon tunnistamista kaupunkikonsernin merkittävistä riskeistä sekä palvelualueiden ja konsernihallinnon tunnistamista merkittävimmistä riskeistä, jotka vaikuttavat kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumiseen.

Kaupunkikonsernin merkittävillä riskeillä tarkoitetaan sellaisia riskejä, jotka uhkaavat kaupunkikonsernin tavoitteita tai ovat toteutuessaan muuten hyvin laajoja vaikutuksiltaan. Kaupungin ylin johto on tunnistanut kaupunkikonsernin merkittävinä riskeinä kansainvälisen turvallisuustilanteen merkittävän heikkenemisen, alueellisen negatiivisen eriytymiskehityksen voimistumisen, lasten ja nuorten pahoinvoinnin lisääntymisen, talouden tasapainottamisessa epäonnistumisen, työttömyystilanteen heikkenemisen ja talouskasvun hidastumisen sekä ilmaston muutoksen ja luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen. Lisäksi kaupunkikonsernin merkittäviä riskejä ovat digitalisaation optimaalinen hyödyntäminen, kyberturvallisuus, yhteistyö ja yhdyspintojen sujuvuus hyvinvointialueen kanssa, osaavan työvoiman saatavuus kaupunkiorganisaatiossa ja kaupungin maineenhallinta ja edunvalvonta.

Konsernihallinto on nostanut merkittävimmiksi riskeikseen hybridivaikuttamisen ja globaalien kriisien vaikutukset kaupunkiin, talouden tasapainottamisessa epäonnistumisen, henkilöstöriskit ja hyvinvointialueyhteistyön haasteet. Omistajaohjauksen näkökulmasta kaupunkitasoisena riskinä on tunnistettu in house-yhtiöiden kyvykkyys tuottaa laadukkaita ja kustannustehokkaita palveluja. Kaupungin vetovoiman ja kansainvälisyyden osalta riskinä nähdään kaupungin positiivisen maineen heikkeneminen, mikä voisi vaikuttaa negatiivisesti kaupungin kykyyn houkutella uusia asukkaita, yrityksiä, investointeja, matkailijoita ja osaajia. Tavoitteiden toteutumiseen vaikuttavana riskinä on nostettu esiin myös kaupungin kansainvälisen vetovoiman heikkeneminen, jonka seurauksena menetettäisiin kansainvälisiä osaajia, yrityksiä ja kumppanuuksia. Lisäksi on tunnistettu riski, että digitalisaatiota ei saada hyödynnettyä kaupungin kaikissa prosesseissa optimaalisesti. Kaupunkiorganisaatiossa tuleekin kiinnittää huomiota digitalisaation ja datan hyödyntämisen mahdollisuuksien parempaan huomioimiseen toiminnassa ja prosessien uudelleen suunnittelussa.

Elinvoiman palvelualue on nostanut kaupunkitasolle raportoitavana riskinä heikosta taloustilanteesta johtuvan työttömyyden kasvun ja tilanteen vaikutukset kaupungin työttömyysturvamenojen kasvuun. Toisena on tunnistettu Hyvinvointialueen ja kaupungin työllisyyspalvelujen yhdyspintaan liittyvä riski. Palvelujen yhteensovittamista hyvinvointialueen kanssa tarvitsevat asiakkaat eivät välttämättä saa tarpeellista monialaista palvelua ja riski syrjäytyä työelämästä pysyvästi lisääntyy. Yhdyspinnan haasteilla on vaikutusta edelleen myös kaupungin työttömyysturvamenoihin. Viimeisenä riskinä elinvoiman palvelualue on nostanut esiin sarjavalitukset, jotka estävät pientalotonttien luovutuksen lisäksi myös yritystonttien luovutuksia sekä tonttien ja rakennusten myyntejä. Edellä mainittu toiminta saattaa heikentää luottamusta päätöksentekoon ja prosessien läpivientiin.

Kaupunkiympäristön palvelualueen johtoryhmä nosti merkittävimpinä riskeinä rakennushankkeiden yhteensovittamisessa epäonnistumisen kaupunki- ja konsernitasolla, strategisten ilmastotavoitteiden saavuttamisen ja ilmastonmuutokseen varautumisen ja sopeutumisen riittämättömyyden kaupunkisuunnittelussa. Riskit voivat toteutuessaan aiheuttaa kaupungille merkittäviä taloudellisia menetyksiä ja vaikuttaa negatiivisesti palvelutuotannon tehokkuuteen. Ilmastonmuutokseen liittyvät erilaiset sään ääri-ilmiöt, jotka saattavat aiheuttaa ongelmia asukkaille, liiketoiminnan harjoittajille ja ympäristölle. Kaupunki voi osaltaan hallita riskiä erilaisilla ilmastonmuutoksen sopeutumisen toteutusohjelmilla ja varautumisen toimenpiteillä.

Sivistyspalvelujen palvelualueen näkökulmasta merkittävimpinä riskeinä on raportoitu viisi erilaista riskikokonaisuutta, joilla on merkittäviä vaikutuksia kaupungin toimintaan ja talouteen. Ensimmäisenä riskinä on tunnistettu kokoelmakeskuksen kuntoon liittyvät ongelmat, jotka uhkaavat kaupungin mittavan taide- ja kulttuurihistoriallisen omaisuuden säilymistä. Riskin osalta on huomioitava, että kaupungin vastuulla on myös Sara Hildénin säätiön taidekokoelma, jolloin riskin taloudelliset vaikutukset ovat erittäin merkittävät. Toisena riskinä sivistyspalvelut on nostanut esiin säästötoimenpiteistä ja yhteistoimintamenettelystä nousevat laatu- ja henkilöstöriskit. Merkittävänä riskinä on noussut esiin myös alueiden negatiivinen eriytymiskehitys. Hyvinvointi- ja tuloerojen kasvu vaikuttaa perheiden hyvinvointiin ja sillä on vaikutusta myös kaupungin palveluiden järjestämiseen. Uutena riskinä on noussut esiin myös kouluakäymättömien oppilaiden määrän kasvu, jolla on monenlaisia negatiivisia seurauksia. Oppilaiden poissaolot vaikeuttavat heidän suoriutumistaan koulussa ja aiheuttavat kouluille lisääntyviä palvelutarpeita opetuksen erilaiseen räätälöintiin. Lisäksi sivistyspalveluissa on noussut esiin riski kulttuurin toimintaedellytysten heikkenemisestä, mikä johtuu kulttuurin rahoituksen vähenemisestä.

Tietoturvariskit

Yleiskatsaus: Julkishallinnon yleinen tietoturvallisuuden riskitaso on pysynyt lähivuodet kohonneena. Kyberturvallisuuskeskuksen raportti vuodesta 2025 toteaa yleisestä tilanteesta näin: ”Kyberturvallisuuden uhkataso pysyi Suomessa vuonna 2025 koholla, ja vakavien tapausten määrä pysyi korkealla tasolla. Selkeä muutos aiempiin vuosiin oli se, että hyökkääjät hyödyntävät kriittisiä haavoittuvuuksia entistä nopeammin, jopa minuuteissa ja tunneissa. Huijausten määrät jatkoivat kasvuaan.”. Tampereen kaupunki onnistui kuitenkin välttämään merkittävät riskit.

Huijaus- ja tietojenkalasteluyritykset: Ulkoa tulevien huijaus- ja tietojenkalasteluyrityksiä kohdistui meidänkin henkilöstöön ja muutama kaupungin työntekijä lankesi sähköpostilla tulleisiin kalasteluihin, mutta isommat vahingot saatiin estettyä.

Tietoliikenneyhteydet: Kaupungin tietoliikenneyhteydet toimivat luotettavasti vuoden 2025 aikana, vaikka joitain laiterikkoja ja operaattorin palvelun häiriöistä lyhyitä katkoksia aiheutuikin. Palvelunestohyökkäyksiä kaupungin ja seudun tietoliikenneverkkoa kohtaan tuli vuonna 2025 vähäinen määrä ja operaattorilta hankittu suojaus onnistui torjumaan ne ilman käyttäjille aiheutuneita ongelmia.

Tietojärjestelmät: Kaupungin tietojärjestelmissä oli vuoden 2025 aikana jonkin verran toimintaa estäviä häiriötilanteita, mutta yleisesti tietotekninen ympäristö toimi luotettavasti. Muutamia tietojärjestelmiä auditoitiin ja havaintojen perusteella parannettiin. Palvelinten haavoittuvuuksien skannaus tehtiin pariin kertaan palvelimille.

Koulutus: Riskejä pienennettiin jatkamalla koko henkilöstölle suunnattuja digiturvallisuuskoulutuksia. Osalle henkilöstöstä järjestettiin huijauksiin/kalasteluun liittyvää koulutusta. Koko henkilöstölle tehtiin tietoturva- ja tietosuojaosaamisen kartoitus.

Muita tietoturvatoimenpiteitä: Varautumista ja siinä erityisesti kriittisten järjestelmien toipumissuunnitelmia uudistettiin. Palvelinten suojausta parannettiin uudella tietoturvaratkaisulla. Perustietotekniikan laajassa kilpailutuksessa määriteltiin merkittäviä jatkossa tietoturvaa parantavia asioita.

Tietoturvatapahtumien käsittely: Palvelu tunnisti ja käsitteli vuoden aikana 952 tietoturvatapahtumaa, joista 307 ohjattiin perustietotekniikan toimittajan koordinointiin. Kaikki tapahtumat saatiin käsiteltyä siten, ettei niistä aiheutunut isompia ongelmia.

Turvallisuusriskit ja vahingot

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja hybridivaikuttaminen Suomea kohtaan ovat edelleen merkittäviä tekijöitä ja edellyttävät kaupungin varautumis- ja turvallisuustason nostamista. Kaupunki on strategian mukaisesti tiivistänyt edelleen monialaista yhteistyötä turvallisuuden ja tamperelaisten turvallisuuden tunteen parantamiseksi.

Kaupunkikonsernin valmiussuunnitelmia päivitettiin laajasti vuoden 2025 aikana ja valmiuksia kehitettiin suunnitelmien ja harjoitusten muodossa erityisesti väestönsuojeluvalmiuksien osalta. Yhteistyötä tehtiin laajasti sekä kaupunkikonsernin sisällä että keskeisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä erityisesti normaaliolojen evakuointeihin ja poikkeusolojen väestönsiirtoihin liittyen.

Palvelualueiden ja konserniyksiköiden tehtävänä on varmistaa, että omiin toimintoihin kohdistuvia turvallisuusriskejä ja -uhkia arvioidaan ja seurataan säännöllisesti, toimintasuunnitelmat ja -ohjeet ovat ajantasaiset ja ne on perehdytetty henkilöstölle sekä tehtävistä suoriutumiseksi on käytössä riittävät resurssit. Kaupunkikonsernin tukemista turvallisuuden ja varautumisen eteen tehtävässä työssä vietiin organisaatiossa eteenpäin turvallisuusjohtamisen mallin mukaisesti organisaatioturvallisuuden ja varautumisen koordinaatioryhmissä. Ryhmät edistävät laajaa tavoitteellista yhteistyötä turvallisuuden ja varautumisen edistämiseksi kaupunkikonsernin sisällä.

Haastavat ja osin myös aggressiiviset asiakaskohtaamiset ovat kasvava ongelma opetustoimessa sekä myös monissa muissa toiminnoissa. Riskinä on myös tunnistettu kaupungin henkilöstöön kohdistuva vihapuhe erityisesti sosiaalisen median kanavissa. Paikallista turvallisuustyötä ohjattiin turvallisuussuunnitelman toimenpiteiden kautta. Keskustan turvallisuusongelmiin haettiin ratkaisuja pormestarin asettaman työryhmän työn kautta.

Kaikkien riskien toteutumista ei voida estää ennalta. Niihin on varauduttu kaupungin vahinkorahaston sekä vakuutusten avulla.

Toiminnan rahoitus, sijoitustoiminta ja omaisuuden hallinta

Euroopan valtiot ja julkinen sektori velkaantuvat edelleen kiihtyvällä vauhdilla, mm. Puolustukseen ja varautumiseen tehtävien investointien myötä. Keskuspankki on onnistunut rahapolitiikan normalisoinnissa hyvin ja korkonäkymät ovat vakaat tällä hetkellä. Kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla julkisen sektorin riskitön asema velallisena on kuitenkin poistunut ja sijoittajat tulevat jatkossakin tekemään entistä suurempaa eroa hyvien ja huonojen velallisten kesken. Myös

Suomen valtion erinomainen luottoluokitus on viime aikoina ollut suurennuslasin alla ja siinä tapahtuvat mahdolliset muutokset tulevat vaikuttamaan myös kuntakentän rahoituksen ehtoihin. Tällä hetkellä rahoitusta on ollut hyvin saatavilla useasta eri lähteestä ja rahoituksen ehdot ovat hyvät.

Kaupunki on tehnyt korkoriskin hallitsemiseksi pitkäjänteistä työtä erilaisin koronvaihtosopimuksin, joista merkittävin osa muuttaa lainojen vaihtuvia korkoja kiinteiksi koroiksi. Johdannaissopimuksia on laadittu vain suojaustarkoituksessa. Mikään sopimuksista ei toteutuessaan kasvata kaupungin korkovirtariskiä eli lisää korkokuluja tilanteessa, jossa markkinakorot nousevat. Lainasalkun suojausaste oli vuoden lopussa noin 67 prosenttia eli kolmannes kaupungin lainoista on vuoden horisontilla alttiina markkinakorkojen vaihtelulle. Korkoriskien hallinnalla pyritään pienentämään kaupungin korkomenojen vaihtelua ja parantamaan niiden ennustettavuutta. Riskienhallintatyö on ollut tältä osin onnistunutta ja kaupunki on säästynyt korkeimmilta koroilta viime vuosina.

Kaupungin omaisuuden asianmukaisella hoidolla ja käytöllä sekä tarkoituksenmukaisella uushankinnalla voidaan pienentää rahoitusalijäämiin liittyvää riskiä. Omaisuuden aktiivisella kehittämisellä sekä kunnan perustoimintojen kannalta tarpeettoman omaisuuden myymisellä voidaan pienentää tulevia rahoitustarpeita ja huolehtia pääomien tehokkaasta käytöstä. Omistusten arvon kehitystä seurataan ja tulee jatkossakin seurata aktiivisesti.

Kaupungin antolainasaamisiin liittyy luottoriskejä, mutta merkittävimmät saamiset ovat omilta tytäryhtiöiltä. Nämä harjoittavat liiketoimintaa ja ovat alttiina normaaleille markkinatalouden riskeille. Saamisiin liittyviä merkittäviä luottotappioriskejä ei ole tiedossa. Lisäksi kaupunki on taannut huomattavilla summilla lähinnä konserniyhteisöjen lainoja. Näihinkään liittyviä merkittäviä luottotappioriskejä ei ole tunnistettu.

Sijoitustoiminnassa noudatetaan valtuuston hyväksymiä periaatteita ja konsernijohtajan hyväksymää sijoitussuunnitelmaa. Näiden mukaisesti kaupunki ottaa toiminnassaan harkittuja riskejä, joista voi aiheutua tilapäisiä arvon muutoksia tai jopa pysyviä tappioita. Yksittäisen sijoitusriskin toteutumisella ei kuitenkaan olisi mainittavaa vaikutusta kaupungin talouteen.

Kokonaisarvio

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutus sujui niin globaaleista kuin paikallisistakin haasteista huolimatta hyvin vuonna 2025. Toimintaympäristön näkökulmasta Venäjän hybridivaikuttamisen vaikutukset kaupunkiin ja kaupungin toimintaan olivat merkittävät. Vaikka talousarviossa asetettuja tavoitteita ei kaikilta osin saavutettukaan ja yksittäisiä riskejä konkretisoitui, onnistuttiin tehdyillä toimenpiteillä varmistamaan, ettei kaupunkikonsernin toiminnassa toteutunut merkittäviä riskejä.

Ympäristö- ja ilmastotekijät

Kaupungin talouden ja toiminnan kannalta olennaiset ympäristö- ja ilmastotekijät liittyvät eri yksiköiden ja tytäryhteisöjen toimiin hyvän ja terveellisen ympäristön turvaamisessa sekä kaupungin ympäristö- ja ilmastositoumusten ja -sopimusten toteuttamisessa.

Vuoden aikana edistettiin Kestävä Tampere 2030 -ympäristöpolitiikan linjauksia monin tavoin. Linjausten päivitystä valmisteltiin, samoin luonnon monimuotoisuusohjelman päivitystä ja ne etenevät päätöksentekoon 2026 vuoden alussa. Kaupunginhallitus hyväksyi Green City Accord -aloitteen sekä Tampereen kiertotalouden ja päästöttömien työmaiden green deal -sitoumukset. Tampere oli suurista kaupungeista ensimmäinen, joka sitoutui infrarakentamista ja talonrakentamista koskevaan kiertotalouden green dealiin. Ilmasto- ja luontoteemat näkyvät uudessa Tekemisen kaupunki 2035 -strategiassa vahvasti. Hiilineutraaleja tekoja –kehitysohjelma (2022–2025) päättyi ja toteutti loppuseminaarin, joka kokosi laajasti asukaslähtöisestä ilmastotyöstä kiinnostuneet asiantuntijat kansallisella tasolla yhteen sekä julkaisi oppaan asukaslähtöiseen ilmastotyöhön.

Kestävä Tampere 2030 – linjausten eteneminen

Kestävän liikkumisen ja kaupunkirakenteen osalta joukkoliikenteen ja matkustajamäärien kasvu jatkui vahvana ja raitiotien uusi reitti Santalahdesta Lentävänniemeen avattiin tammikuussa 2025. Pirkkala-Linnainmaa-raitiotien rakennustyöt edistyivät vauhdikkaasti ja kalustoon hankittiin uusia vaunuja. Raitiotien hankesuunnittelu välille Lielahti-Ylöjärvi aloitettiin ja hankesuunnittelu valmistuu keväällä 2027. Ratikalla tehtiin vuonna 2025 aikana 20,5 miljoonaa matkaa ja 91 % tamperelaisista suhtautuu myönteisesti ratikkaan. Jalankulku- ja pyöräteitä parannettiin, keskustan ja Hiedanrannan välinen reitti avattiin. Kaupunkipyöräverkosto laajeni länteen. Pyöräagentit raportoivat pyöräreittien talvihoidosta, ja asukkaita kannustettiin kestäviin kulkutapoihin. Liikkumisen ohjausta ja asukasvuorovaikutusta parannettiin. Pyöräpysäköintipaikkoja rakennettiin ja lisättiin kannustamaan kestävää liikkumista.

Kestävän asumisen ja rakentamisen tavoitteita edistettiin. Kaikkien yli 1 M €:n uudis- ja perusparannushankkeiden tarveselvitys-, hankesuunnittelu-, ja toteutussuunnitteluvaiheissa laskettiin rakennushankkeen elinkaaren hiilijalanjälki, elinkaarikustannukset sekä kustannusarvio. Aurinkopaneeleja asennettiin sekä olemassa oleviin että rakenteilla oleviin hankkeisiin. Puurakenteisia hirsipäiväkoteja valmistui kaksi ja suunnittelussa hirsipäiväkoteja oli useita. Rakennusautomaatiojärjestelmiä perusparannettiin ja uusittiin, jotta olemassa olevien kiinteistöjen energiankulutus ja päästöt pienenisivät. Öljylämmityksestä luovuttiin pienemmissä kohteissa. Sähköautojen latauspisteitä lisättiin rakennusten pysäköintialueille sekä olemassa oleviin että rakenteilla oleviin hankkeisiin. Kahdessa perusparannushankkeessa tehtiin rakennustuotteiden uudelleen käyttökartoituksia rakentamisen kiertotalouden edistämiseksi.

Tampereen Energian investoinnit vähäpäästöisemmän kaukolämmön tuotantoon jatkuivat. Uusi sähkökattilalaitos Lielahdessa valmistui ja otettiin

Kestävä Tampere 2030 -linjausten seurantaindikaattorit	2025	2024	2023	2022	2021
Asemakaavoitetun asuinkerrosalan osuus aluekeskuksissa ja joukkoliikennevyöhykkeillä, %	62	98	98	42	94
Täyssähköautojen ensirekisteröintien määrä Tampereella, kpl	1141	933	1 188	583	436
Puurakentamisen osuus uudisrakentamisessa asuinkerrostalojen kantavassa rakenteessa, %	0	0	4	2	11
Energialuokka A:n osuus uusista asuinrakennuksista, %	54	56	40	29	18
Uusiutuvan energian osuus Tampereen Energian tuotannossa, %	85	74	67	52	46
Tampereen alueella sähköverkossa olevat aurinkosähköjärjestelmät, kpl	2703	2 519	1 622	1 279	710
Ympäristökriteerejä sisältävien hankintojen osuus kaikista kaupungin hankinnoista, %	52	45	30*	30	29
Asumisessa syntyvän sekajätteen määrä, kg/asukas	153	159	159	166	167
Kaupungin metsien vuosittainen kasvu, 1000 m^3	46	46	46	46	46
Kaupungin metsien vuosittainen hakkuupoistuma, 1000 m^3	7	7	13	5	12

*Huom. Vuoden 2023 arvo päivitetty 22 %:sta 30 %:iin.

käyttöön. Laitoksen kaksi 50 megawatin sähkökattilaa tuottavat sähköä silloin kun sähkö on edullisinta ja sähkö varastoidaan, jotta sitä voidaan käyttää lämmöntarpeen ollessa suurimmillaan.

Sulkavuoren keskuspuhdistamon käyttöönotto ja jätevedenpuhdistus alkoi syksyllä ja on merkittävä ympäristöinvestointi, joka nyt käyttöönotetaan. Käyttöönotto eteni loppuvuoden aikana vaiheittain. Puhdistusprosessit vähentävät merkittävästi fosfori- ja typpipäästöjä ja parantavat vesistöjen tilaa.

Tampereen kaupunki sitoutui kiertotalouden edistämiseen green deal -sitoumuksessa. Green deal koskee infrarakentamista ja talonrakentamista. Sitoumuksella Tampereen kaupunki asettaa tavoitteekseen käyttää kiertotalouskriteerejä 50 prosentissa infrarakentamisen hankinnoista vuoteen 2035 mennessä nykyisen 20 prosentin sijaan. Samoin kaupunki lisää uusio- ja kierrätysmateriaalien käyttöä kaupungin investointisuunnitelman mukaisissa infrarakentamisen kohteissa nykyisestä 20 prosentista 30 prosenttiin vuoteen 2035 mennessä.

Luonnon monimuotoisuusohjelman ja luonnonsuojelualueohjelman päivitykset valmistuivat ja viedään päätöksentekoon alkuvuoden 2026 aikana. Asukkaiden osallistumista luontotyöhön edistettiin avustuksilla ja vieraslajitalkoilla. Ympäristönsuojelussa toteutettiin laaja kantakaupungin ilmanlaadun mallinnusselvitys.

Ympäristöerät

Kaupungin toimintayksiköiden ehdolliset ympäristövastuut olivat yhteensä 42,6 milj. euroa, joka muodostuu puhdistusvastuista 35,3 milj. euroa ja tarkkailuvastuista 7,3 milj. euroa. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on ilmoitettu ehdollisina ympäristövelkoina 17:n mahdollisesti kaupungin puhdistettavaksi tulevan kohteen puhdistusvastuut, kuuden entisen kaatopaikan tarkkailuvastuut, Sellupuiston kaatopaikan sulkurakenteiden parantaminen ja Nekalan perhepuiston viimeistelytyöt. Uusina lisäyksinä ympäristövastuisiin tulivat vuonna 2025 Sellupuiston kaatopaikan sulkurakenteiden parantaminen, Kiveliön kaatopaikan tarkkailuvastuu sekä Hiedanrannan pilaantuneiden maiden, Veturitallin, Kuoppamäentie 15:n, Hakametsä Sport Campuksen, Rollikkahallin ja Viinikanojan sedimenttien puhdistusvastuut. Pakollisiin varauksiin on kirjattu 45 000 euroa kaupungin sora-alueisiin liittyviä maisemointivarauksia.

Kaupunkiorganisaation ympäristön- ja ilmastonsuojeluun liittyvät ympäristötuotot ilman kaupungin tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien osuutta olivat yhteensä 9,0 milj. euroa (2,3 % kaupungin toimintatuotoista). Välittömät ympäristökulut olivat yhteensä 79,2 milj. euroa (7,4 % kaupungin toimintakuluista) ja välittömät ympäristöinvestoinnit 16,3 milj. euroa (7,1 % kaupungin investoinneista).

Kaupungin ympäristötuotot pysyivät lähes edellisvuoden tasolla (-2 %). Suurin osa tuotoista koostui kaupungin keräämistä hulevesimaksuista (67 %).

Välittömät ympäristökulut nousivat edellisvuodesta 31 %. Tämä selittyy pitkälti sähköisen joukkoliikennöinnin tilaamisen kasvusta, josta koostuu muutoinkin suurin osa ympäristökuluista (62 % sisältäen joukkoliikenteen tukitoiminnot kuten markkinointi). Lisäksi merkittäviä kuluja koitui muun muassa katujen ja viheralueiden puhtaanapidosta, kävely- ja pyöräteiden kunnossapidosta, maisemapeltojen ylläpidosta, erilaisista ympäristöön ja ilmastoon sekä kestävän liikkumisen edistämiseen liittyvistä suunnittelu-, kehitys- ja selvityskuluista sekä lain vaatimista ympäristönsuojelun ja jätehuollon viranomaistehtävistä.

Välittömät ympäristöinvestoinnit laskivat edellisvuodesta 42 %. Tämä selittyy pitkälti kävely- ja pyöräteiden huomattavasti edellisvuotta vähäisemmällä rakentamisella. Toimintavuoden 2025 merkittävimmät ympäristöinvestoinnit liittyivät teknisiin ja luonnonmukaisiin hulevesiratkaisuihin (45 %) sekä erilaisiin ilmastopäästöjä vähentäviin energiatehokkuusratkaisuihin, kuten rakennus-

	Kaupunki		
Ympäristöerien avainluvut	**2025**	**2024**	**2023**
Ympäristötuotot yhteensä, milj. euroa	9,0	9,1	51,7
Ympäristötuottojen osuus toimintatuotoista, %	2,3	2,8	13,4
Ympäristötuotot asukasta kohden, euroa/asukas	34	35	203
Ympäristökulut yhteensä, milj. euroa	79,2	57,5	65,7
Ympäristökulujen osuus toimintakuluista, %	7,4	5,9	6,8
Ympäristökulut asukasta kohden, euroa/asukas	300	221	258
Ympäristöinvestoinnit yhteensä, milj. euroa	16,3	23,1	29
Ympäristöinvestointien osuus kokonaisinvestoinneista, %	7,1	7,4	12,5
Ympäristöinvestoinnit asukasta kohden, euroa/asukas	62	89	114
Pakolliset varaukset yhteensä, milj. euroa	0,05	0,05	0,08
Ehdolliset ympäristövastuut, milj. euroa	42,6	45,8	63,2
Ympäristövastuut yhteensä, milj. euroa	42,7	45,9	63,3

	Konserni		
Ympäristöerien avainluvut	**2025**	**2024**	**2023**
Ympäristötuotot yhteensä, milj. euroa	78,9	75,0	70,1
Ympäristökulut yhteensä, milj. euroa	193,6	136,5	150,0
Ympäristöinvestoinnit yhteensä, milj. euroa	134,8	148,4	162,7

automaatioon, LED-valaistusvaihtoihin, öljylämmityksestä luopumiseen ja aurinkopaneeleihin.

Tampereen kaupunkikonsernin ympäristötuotot olivat vuonna 2025 yhteensä 78,9 milj. euroa (75,0 milj. euroa vuonna 2024). Konsernin välittömät ympäristökulut olivat yhteensä 193,6 milj. euroa (136,5 milj. euroa vuonna 2024) ja välittömät ympäristöinvestoinnit 134,8 milj. euroa (148,4 milj. euroa vuonna 2024).

Tuotot koostuivat suurelta osin Tampereen Veden jätevesimaksuista (55 %), Pirkanmaan Jätehuollon jätemaksuista (34 %) sekä kaupunkiympäristön palvelualueen hulevesimaksuista (8 %). Ympäristökulujen suurimmat erät muodostuivat Tampereen Energian sähkö-, turve-, öljy- ja maakaasuveroista (21 %), sähköisen joukkoliikennöinnin tilaamisesta sekä sen tukitoiminnoista (17 %), Pirkanmaan Jätehuollon jätteenkäsittelyn ja -kuljetuksen kuluista (11 %), Tampereen Veden jätevedenpuhdistuksen kuluista (9 %), Tampereen Energian Naistenlahti 3 -voimalaitoksen leasingvuokrista (7 %) sekä Raitiotien Oy:n raitiotieinfran poistoista (6 %). Suurimmat investoinnit liittyivät Raitiotie Oy:n raitiovaunukalustokalustoon ja -järjestelmään (34 %), Tampereen Energian Lielahden sähkökattilaan ja kaukolämpöakkuun (20 %), Tampereen Seudun Keskuspuhdistamon jätevedenpuhdistamoon (13 %) sekä Tampereen Veden viemäriverkostoon ja jätevedenpumppaamoihin (9 %).

Ympäristöerien tarkempi erittely on esitetty tuloslaskelmaa ja tasetta koskevissa liitetiedoissa. Tiedot esitetään tilinpäätöstä yksityiskohtaisemmin kaupunkiympäristön palvelualueen ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yksikön verkkosivuilla.

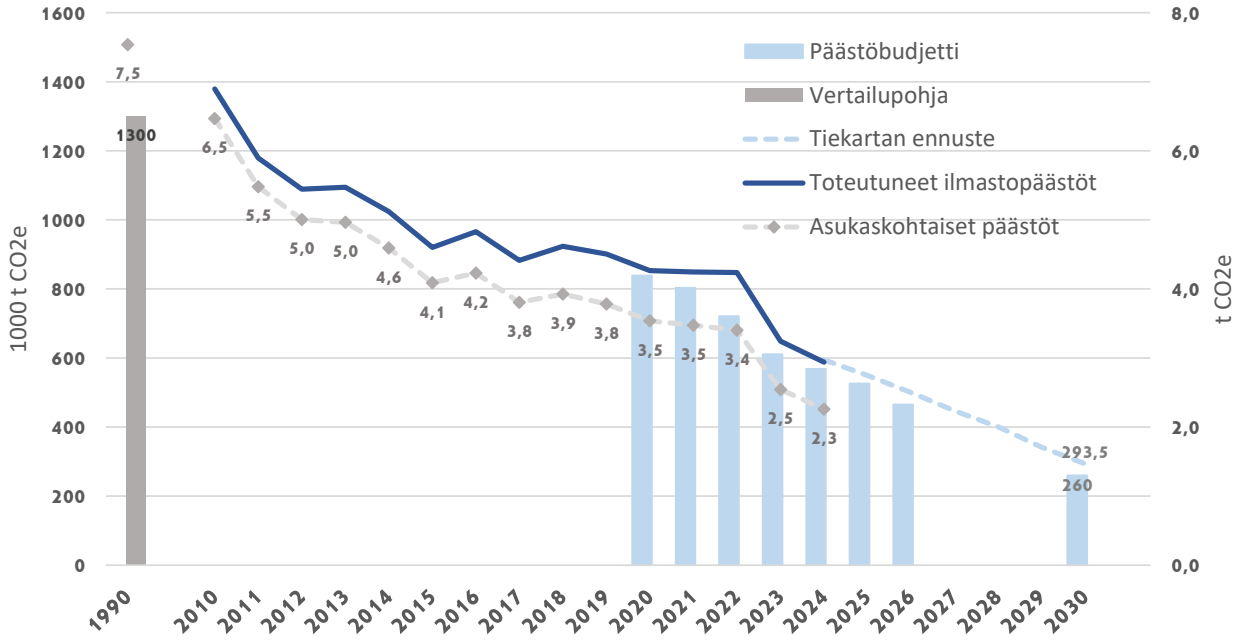

Tampereen vahvistetut alueelliset ilmastopäästöt vuoteen 2024 saakka, ilmastobudjetin mukaiset päästöbudjetit 2020–2026, tavoite vuodelle 2030 sekä asukaskohtaisten päästöjen kehitys. Edellisvuosien toteumatiedot ovat hieman muuttuneet takautuvasti CO2-raportin tarkennusten vuoksi.

Ilmastobudjetti

Ilmastopäästöbudjetin toteuma

Tampereen alueellisille ilmastopäästöille on asetettu päästöbudjetissa enimmäismäärä. Pääosin vertailut on tehty vuoden 2024 vahvistettuihin päästötietoihin, koska vuoden 2025 päästöistä on olemassa vasta ennakkotiedot. Vuoden 2024 kokonaispäästöt ylittävät päästöbudjetin 3 %. Suurin poikkeama ylöspäin on liikenteessä ja toiseksi suurin kaukolämmön päästöissä. Sähkönkulutuksen päästöt ovat puolestaan vähentyneet budjetoitua enimmäismäärää nopeammin.

Vuonna 2024 ilmastopäästöt jatkoivat laskuaan. Tampereen alueelliset päästöt olivat 588 000 t CO2e, mikä on 55 % vähemmän kuin vuonna 1990. Vuodelle 2024 asetettu päästöbudjetti oli 569 000 t CO2e, joten toteutuneet päästöt ylittivät sen 19 000 t CO2e.

Rakennusten lämmityksen päästöihin vaikuttavat käytetyt energialähteet ja energiankulutus. Lämmitysenergian vuosittainen tarve riippuu mm. sääolosuhteista. Kaukolämmön päästöt laskivat vuonna 2024 merkittävästi fossiilisten energialähteiden käytön vähentyessä. Myös vuonna 2025 ennakkotieto-

	Toteuma 2024	Budjetti 2024	Ero budjettiin	Ennakko 2025	Budjetti 2025	Tavoite 2030
Kaukolämpö	142 900	110 000	32 900	90 900	105 000	40 000
Erillislämmitys	23 900	39 000	-15 100	22 000	22 000	4 000
Lämmityssähkö	11 500	15 500	-4 000	9 100	14 000	5 000
Liikenne	213 000	168 000	45 000	205 600	175 000	115 000
Muu sähkönkulutus	57 300	79 000	-21 700	56 700	44 000	25 000
Teollisuuden sähkönkul.	9 300	15 500	-6 200		13 000	9 000
Teollisuus ja työkoneet	84 500	80 500	4 000		109 000	25 000
Maatalous	7 100	5 500	1 600	6 800	5 000	5 000
Jätteet ja jätevedet	38 500	56 000	-17 500	38 500	39 000	32 000
Yhteensä	**588 000**	**569 000**	19 000		**526 000**	**260 000**
Päästövähennys verrattuna vuoteen 1990	**-55%**	**-56%**	**3%**		**-60%**	**-80%**

Vahvistettu Tampereen alueella syntyneiden ilmastopäästöjen toteuma sektoreittain vuonna 2024 sekä ennakkotieto vuodelle 2025, päästöbudjetit vuosille 2024 ja 2025, ero vuoden 2024 päästöbudjetin ja toteuman välillä sekä tavoite vuodelle 2030. Päästölaskenta ja sektorijako noudattavat CO2-raportin laskentamenetelmää sillä erotuksella, että sektori ”kuluttajien sähkönkulutus” on otsikoitu ”muu sähkönkulutus” ja ”maalämpö” sisältyy ”lämmityssähköön”. Yksikkö: hiilidioksidiekvivalenttitonni (t CO2e). Kuvassa punaisella taustalla olevat sektorit ylittivät ja vihreällä olevat alittivat päästöbudjetin vuonna 2024.

jen mukaan kaukolämmön päästöt ovat jatkaneet merkittävästi vähenemistä. Loppuvuodesta 2025 valmistui Lielahteen kaksi uutta 50 MW:n sähkökattilaa kaukolämpöakkuineen, joilla voidaan tehdä lämpöä uusiutuvilla energiamuodoilla tuotettua sähköä käyttäen silloin kun se on edullista.

Liikenteen ilmastopäästöt kääntyivät kasvuun vuonna 2024 ja olivat 27 % budjetoitua suuremmat. Liikenteen päästöt muuttuvat hitaasti liikenteen käyttövoimien, energiatehokkuuden ja ajoneuvojen suoritemäärien muuttuessa. Liikenteen päästöjen vähentämistä pitäisi vauhdittaa, sillä nykytrendin mukaisella kehityksellä ei tulla saavuttamaan vuoden 2030 tavoitetta.

Sähkönkulutuksesta aiheutuvat päästöt ovat jatkaneet vähenemistä. Taustalla on erityisesti energiantuotannossa tapahtuva muutos. Sähköntuotannosta uusiutuvaan energiaan tai ydinvoimaan perustuvaa oli valtakunnallisesti noin 95 % vuonna 2024 ja ennakkotietojen perusteella noin 96 % vuonna 2025. Kaukolämmön tuotannon sähköistyminen lisäsi sähkönkulutusta Tampereella vuosina 2024 ja 2025.

Teollisuuden ja työkoneiden päästöt laskivat vuonna 2024 fossiilisen energian käytön vähenemisen seurauksena. Näitä koskeviin lukuihin vuosittaista vaihtelua aiheuttaa kulutuksessa tapahtuvien muutosten lisäksi se, että myyty öljy tilastoituu myyntivuodelle, vaikka todellisuudessa käyttö jakautuisi useammalle vuodelle.

Jätteiden ja jätevesien ilmastopäästöt vähenivät vuonna 2024 budjetoitua nopeammin. Suurin osa näistä päästöistä on peräisin olemassa olevilta kaatopaikoilta, joihin ei juuri sijoiteta uutta jätettä.

Ilmastotoimien taloussuunnitelman toteuma

Vuoden 2025 talousarvioon sisältyneessä ilmastotoimien taloussuunnitelmaan koottiin ne ilmastotoimille suunnatut erät, jotka oli mahdollista eritellä talousarviossa. Toimintakulujen osalta kaupunkiorganisaation ilmastotoimien taloussuunnitelma alittui 6,8 milj. eurolla, toteuman ollessa 56,1 milj. euroa. Merkittävimmät kulut syntyivät puhtailla käyttövoimilla kulkevan bussiliikenteen ja ratikan liikennöinnin ostamisesta sekä kävely- ja pyöräteiden kunnossapidosta. Merkittävimmät talousarvion alitukset johtuvat puhtailla käyttövoimilla kulkevan bussiliikenteen tilaamisesta (6,6 milj. euroa alhaisempi toteuma), raitiotien seudullisten jatkolinjojen suunnittelukuluista (0,8 milj. euroa alhaisempi toteuma) ja kaupunkipyöräjärjestelmästä (0,4 milj. euroa alhaisempi toteuma). Merkittävin talousarvion ylitys johtui kävely- ja pyöräteiden kunnossapitokustannuksista (1,3 milj. euroa korkeampi toteuma).

Kaupunkiorganisaation toteutuneet ilmastoinvestoinnit olivat 8,7 milj. euroa, joka alitti talousarvion 7,7 milj. eurolla. Merkittävimmän investoinnit liittyivät öljylämmityksestä luopumiseen ja luonnonmukaisten hulevesiratkaisujen rakentamiseen. Merkittävimmät talousarvion alitukset johtuvat kävely- ja pyöräteiden investointien karsimisesta (6,3 milj. euroa alhaisempi toteuma), puurakenteisten päiväkotien ja koulujen erilaisesta laskutavasta tilinpäätösvaiheessa (1,9 milj. euroa alhaisempi toteuma) sekä nollakuidun noston siirtymisestä vuodelle 2026 (1,3 milj. euroa alhaisempi toteuma). Merkittävin talousarvion ylitys selittyy luonnonmukaisten hulevesiratkaisujen rakentamisella (0,4 milj. euroa korkeampi toteuma).

Tytäryhteisöjen toimintakulut alittivat ilmastotoimien taloussuunnitelman 5,3 milj. eurolla, toteuman ollessa 6,8 milj. euroa. Merkittävimmät kulut syntyivät Tampereen Seudun Keskuspuhdistamon lietteenkäsittely- ja biokaasulaitoksen toteutuksen toimintaan, Ekokumppanien toimintakuluihin sekä Tampereen Energian sähkökattilan kaukolämpöakun sähkön kulutukseen. Merkittävimmät ta-

lousarvion alitukset johtuvat Keskuspuhdistamon lietteenkäsittely- ja biokaasulaitoksesta (2,0 milj. euroa alhaisempi toteuma), Tampereen Energian Naistenlahti 3 -voimalaitoksen lisäinvestointien alhaisemmasta sähkön kulutuksesta laitoksen ennustettua vähäisemmän käytön vuoksi (1,9 milj. euroa alhaisempi toteuma) sekä sähkökattilan ja kaukolämpöakun alhaisemmasta sähkön kulutuksesta (0,9 milj. euroa alhaisempi toteuma). Merkittävin talousarvion ylitys johtui Pirkanmaan Jätehuollon Koukkujärven vanhan jätetäytön käytöstä poistoon (0,2 milj. euroa korkeampi toteuma).

Tytäryhteisöjen osalta toteutuneet ilmastoinvestoinnit olivat 132,4 milj. euroa, joka ylittää talousarvion 10,0 milj. eurolla. Merkittävimmät investoinnit liittyivät Tampereen Seudun Keskuspuhdistamon lietteenkäsittely- ja biokaasulaitoksen toteutukseen, Tampereen Raitiotien Pirkkala-Linnainmaa -osuuden ratainfran rakentamiseen sekä Tampereen Energian sähkökattila- ja kaukolämpöakkuinvestointeihin. Nämä hankkeet ylittivät talousarvion yhteensä 36,5 milj. eurolla. Talousarvioita alhaisemmiksi jäivät raitiotien osan 2 rakentamiskustannukset, Pirkkala-Linnainmaa -osuuden vaunuhankinnat, Tampereen Veden verkostosaneeraukset ja Tampereen Energian Naistenlahti 3 -voimalaitoksen lisäinvestoinnit. Lisäksi osa tytäryhteisöjen investoinneista jäi toteutumatta tai siirtyi myöhemmäksi.

On huomioitava, että eri vuosien ilmastotoimien taloussuunnitelman ja ympäristöerien toteuma ei ole vertailukelpoinen eri vuosien välillä mm. konsernirakenteen muutosten ja investointien vaihtelevuuden vuoksi. Lisäksi huomionarvoista on, että ilmastotoimien taloussuunnitelman toteuman erät sisältyvät myös ympäristöeriin. Ympäristöerissä raportoidaan kuitenkin ilmastotoimien taloussuunnitelmaa kattavammin kaikki ympäristönsuojeluun liittyvät erät, ei vain ilmastonsuojeluun liittyviä. Lisäksi ympäristöerät on raportoitu tarkemmin, sillä niissä raportoidaan myös ne erät, joita ei ole eritelty talousarviossa.

Ilmastotoimien taloussuunnitelman toteuma	**TP 2025**	**TA 2025**	**Ero**
	1 000 EUR	1 000 EUR	1 000 EUR
Kaupunkiorganisaatio - toimintakulut	**-56 145**	**-62 903**	**-6 758**
Ilmastonmuutoksen hillintä	-1 854	-1 858	-4
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	-1 957	-2 147	-190
Kestävän liikkumisen edistäminen	-52 066	-58 448	-6 382
Kiertotalouden edistäminen	-267	-450	-183
Kaupunkiorganisaatio - investoinnit	**-8 738**	**-16 465**	**-7 727**
Ilmastonmuutoksen hillintä	-4 121	-7 880	-3 759
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	-2 038	-825	1 213
Kestävän liikkumisen edistäminen	-2 327	-7 710	-5 383
Kiertotalouden edistäminen	-252	-50	202
Tytäryhteisöt - toimintakulut	**-6 767**	**-12 106**	**-5 340**
Ilmastonmuutoksen hillintä	-6 620	-11 679	-5 058
Kestävän liikkumisen edistäminen	-72	-307	-235
Kiertotalouden edistäminen	-74	-121	-47
Tytäryhteisöt - investoinnit	**-132 377**	**-123 117**	**9 260**
Ilmastonmuutoksen hillintä	-83 575	-65 367	18 208
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	-19	-2	17
Kestävän liikkumisen edistäminen	-48 545	-57 330	-8 785
Kiertotalouden edistäminen	-237	-418	-180

Vuoden 2025 ilmastotoimien taloussuunnitelmaan pyydettiin ilmastoerät seuraavilta ilmaston kannalta merkittäviä toimia tekeviltä tytäryhteisöiltä: Annalan Vuokra-asunnot, Business Tampere, Ekokumppanit, Finnpark, Hiedanrannan Kehitys, Pirkan Opiskelija-asunnot, Pirkanmaan Jätehuolto, Pirkanmaan Voimia, Runoilijan tie, Suomen Hopealinja, Tammenlehväsäätiö, Tampereen Energia, Tampereen Infra, Tampereen Kaupunkiliikenne, Tampereen Messu- ja Urheilukeskus, Tampereen Palvelukiinteistöt, Tampereen Raitiotie, Tampereen Sarka, Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo, Tampereen Särkänniemi, Tampereen Tilapalvelut, Tampereen Vesi, Tampereen Virastotalo, Tampereen Vuokra-asunnot, Tampereen Vuokratalosäätiö, Tampere-talo, TREDU-kiinteistöt, Tullinkulman Työterveys ja Vilusen Vuokra-asunnot. Pirkanmaan Jätehuollon osalta ilmastoerissä on huomioitu kaupungin omistussuhteen mukainen osuus. Luvut eivät täsmää TA 2025:ssa esitettyihin lukuihin, joissa tytäryhteisöjen suunnitellut investoinnit olivat virheellisesti raportoitu 11,6 milj. euroa suuremmiksi.

Korruption torjunta ja sosiaalinen vastuullisuus

Korruptio on toimivallan tai vaikutusvallan väärinkäyttöä edun tavoittelemiseksi tai haitan aiheuttamiseksi. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa tai epäeettistä toimintaa. Lahjonnalla tarkoitetaan lahjuksen tai muun perusteettoman edun saamista tai edes sen mahdollisuuden pyytämistä, tarjoamista, antamista, vaatimista tai hyväksymistä joko suoraan tai välillisesti siten, että se vaikuttaa joko kohdehenkilön tehtävien asianmukaiseen suorittamiseen tai siihen, miltä hänen toimintansa ulkopuolisista vaikuttaa. Tampereen kaupunki edistää hyvän hallintotavan toteutumista ja korruption torjuntaa osana tavanomaista kaupunkikonsernin toiminnan ja päätöksenteon kehittämistä.

Vuoden 2025 aikana tietoisuutta erilaisista väärinkäytösriskeistä on vahvistettu esimerkiksi sisäisen valvonnan koulutusten ja sisäisen tarkastuksen toiminnan yhteydessä. Toimintakertomuksen selonteossa sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä on kuvattu tarkemmin vuoden aikana toteutettuja kehittämistoimia. Näistä monet edistävät korruption torjuntaa, hyvää hallintotapaa ja sosiaalisen vastuullisuuden toteutumista kaupunkikonsernin toiminnassa.

Sisäisen valvonnan järjestäminen ja kokonaisarvio vuodelta 2025

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoitus ja järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoitus on varmistaa, että asetetut tavoitteet saavutetaan ja toiminta on tuloksellista. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kattavat kaupungin toiminnan, hallinnon ja talouden järjestämisen. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Onnistunut riskienhallinta edellyttää johdonmukaista tapaa ennakoida, tunnistaa, analysoida sekä hallita kaupungin toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

Tampereen kaupungin sisäisen valvonnan vastuut ja tehtävät määräytyvät kuntalain mukaisesti. Toimielimet, pormestari ja apulaispormestarit, johtajat ja esihenkilöt toteuttavat ja kehittävät vastuualueensa sisäistä valvontaa. Toimielimet, johto ja esihenkilöt ovat vastuussa siitä, että heidän alaisessaan toiminnassa noudatetaan lainsäädäntöä, kaupungin omia määräyksiä, sääntöjä ja ohjeita. Tämä edellyttää selkeää tehtävien ja toimivallan määrittelyä sekä jatkuvaa kouluttamista ja viestintää. Johdolla on selonottovelvollisuus alaisestaan toiminnasta. Havaittuihin epäkohtiin, virheisiin tai poikkeamiin tulee aina puuttua asianmukaisella tavalla, jotta organisaation johtamislinja pysyy yhdenmukaisena ja ennakoitavana. Johdon ja esihenkilöiden vastuulla on myös toiminnan jatkuva kehittäminen toimintaympäristön muutosten keskellä. Ohjaus- ja tukiroolissaan prosessinomistajat kehittävät ja seuraavat oman prosessinsa sisäistä valvontaa ja sen onnistumista. Konsernihallinnon lakiasiainyksikkö kouluttaa ja ohjeistaa sisäisen valvonnan toimintatapoja. Sisäinen tarkastus toimii ylimmän johdon tukena ja antaa suosituksia sisäisen valvonnan kehittämiseksi havaintojensa perusteella. Henkilöstö noudattaa lakeja, kaupungin määräyksiä ja ohjeita ja raportoi mahdollisista poikkeamista esihenkilöille tai tarvittaessa muihin kanaviin.

Sisäisen valvonnan järjestämistä ohjaavat keskeiset määräykset ovat kaupunginvaltuuston hyväksymät hallintosääntö, eettiset toimintaperiaatteet sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Tärkeässä osassa on myös kaupunginhallituksen hyväksymä hyvä hallinto- ja johtamistapa kaupunkikonsernissa -määräys. Näiden lisäksi toimintaa ohjataan toimintasäännöillä, päätöksillä, ohjeilla sekä toimivallan delegointipäätöksillä. Johdon, esihenkilöiden ja henkilöstön arjessa toteuttamat valvontatoimenpiteet ratkaisevat sisäisen valvonnan onnistumisen ja vaikuttavuuden.

Sisäisen valvonnan vahvuudet, kehittämiskohteet ja -toimenpiteet

Tampereen kaupungin palvelualueilla on tunnistettu useita talouteen, henkilöstöresursseihin, palvelutuotantoon ja toimintaympäristöön liittyviä riskejä, joilla on vaikutusta sisäisen valvonnan kokonaisuuteen. Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueella riskejä aiheuttavat talouden sopeuttamistarpeet, henkilöstön kuormittuminen, sekä valitusprosessien hyväksikäyttö, joka voi heikentää luottamusta päätöksentekoon. Työllisyys- ja kasvupalveluissa työllisyysalueuudistus lisää taloudellista herkkyyttä ja kasvattaa riskiä heikon työttömyystilanteen pitkittymisestä ja sen vaikutuksista kaupungin talouteen. Sivistyspalveluissa haasteita aiheuttavat palvelutason varmistaminen, henkilöstön saatavuus varhaiskasvatuksessa sekä kasvavat tuen tarpeet perusopetuksessa. Kulttuuripalveluissa tarkastelua edellyttävät taideomaisuuden säilyttämisen edellytykset sekä säästötoimien vaikutukset palvelutuotantoon. Kaupunkiympäristön palvelualueella riskit liittyvät ilmastotavoitteiden saavuttamiseen, ilmastonmuutokseen varautumisen riittävyyteen sekä rakennushankkeiden yhteensovittamiseen konserni- ja kaupunkitasolla. Konsernihallinnon keskeiset riskit liittyvät muun muassa kaupunkitasoisten ohjausprosessien onnistumiseen esimerkiksi talouden tasapainottamisessa.

Sisäisen valvonnan kehittämistarpeet kohdistuvat kaupungin toiminnan rakenteisiin ja prosesseihin. Keskeistä on työnjaon selkeyttäminen, yhteistyön vahvistaminen sekä henkilöstöresurssien turvaaminen tehtävien vaatimusten edellyttämällä tasolla. Lisäksi huomiota kiinnitetään keskeisten kyvykkyyksien ja henkilöriskien tunnistamiseen, varahenkilöjärjestelyjen kehittämiseen sekä siihen, että palvelualueiden toiminnan kannalta olennaiset tehtävät voidaan toteuttaa häiriöttä myös muutostilanteissa. Toimintaa tukevat prosessien yhdenmukaistaminen, seurannan ja raportoinnin systemaattinen vahvistaminen sekä riskienhallinnan integrointi osaksi yksiköiden normaalia toimintaa. Käytännön toimina tämä näkyy esimerkiksi toimintamallien dokumentoinnin vahvistamisena, tiedonkulun parantamisena sekä sen varmistamisena, että yksiköillä on selkeä käsitys vastuualueistaan ja päätöksenteon rajapinnoista.

Henkilöstön osaamista ja työkykyä tuetaan koulutuksilla, työhyvinvointia edistävillä käytännöillä sekä kuormitustekijöihin reagoinnin varhaisella kehittämisellä. Tarvittaessa hyödynnetään myös joustavia työjärjestelyjä ja ohjattuja toimintamalleja, joiden avulla voidaan ylläpitää työkykyä ja turvata palvelutuotannon jatkuvuus. Päätöksenteon ennakoitavuutta tukevat tiedolla johtamisen käytäntöjen laajentaminen ja raportoinnin kehittäminen, jotka mahdollistavat riski-

en, taloudellisten vaikutusten ja resurssitarpeiden aiempaa systemaattisemman tarkastelun. HR-tuen tehostaminen sekä asiantuntijoiden osallistaminen valmisteluun riittävän aikaisessa vaiheessa vahvistavat kokonaisuuden hallintaa ja parantavat päätöksenteon laatua.

Kaupungin toiminnan kannalta keskeisiä perustekijöitä ovat vakiintuneet raportointi- ja seurantamenettelyt, selkeä strateginen ohjaus sekä laaja asiantuntijaverkosto, joiden avulla muutostilanteisiin voidaan reagoida hallitusti ja aikaisessa vaiheessa. Myös rakenteet, jotka mahdollistavat kokonaisuuden seurannan, talouden ennakoinnin ja toiminnan läpinäkyvyyden, tukevat sisäisen valvonnan toteutumista. Säästötavoitteet ja yhteistoimintamenettely ovat tuoneet henkilöstöön ja palveluiden tuottamiseen liittyviä haasteita kaikilla palvelualueilla, ja näiden vaikutukset työhyvinvointiin ja toiminnan jatkuvuuteen huomioidaan osana sisäisen valvonnan kokonaisuutta. Huolellisen seurannan, ennakoivan johtamisen ja yhtenäisten käytäntöjen avulla pyritään varmistamaan, että palvelualueilla pystytään toimimaan johdonmukaisesti myös taloudellisesti tai toiminnallisesti haastavissa olosuhteissa.

Eettinen kanava vahvistaa valvontaa ja johtaa kehittämistoimiin

Tampereen kaupungin eettisen kanavan avulla henkilöstö, entiset työntekijät sekä sopimuskumppaneiden henkilöstö voivat ilmoittaa työnsä yhteydessä havaitsemistaan rikkomuksista sekä väärinkäytöksistä. Kanavan tavoitteena on, että ilmoittaminen on turvallista, eikä ilmoittajaan kohdisteta vastatoimia.

Vuoden 2025 aikana eettiseen kanavaan tehtiin 3 ilmoitusta. Niistä yksi arvioitiin ilmoittajansuojelulain soveltamisalan tarkoittamiksi ilmoitukseksi. Muut ilmoitukset olivat yksittäisen henkilön omaa työsuhdeasiaa koskevia ilmoituksia.

Ilmoitusten käsittelyssä on noudatettu konsernimääräystä Eettinen kanava ja ilmoittajansuojelulain toimeenpano (voimaan 1.4.2024). Ilmoitukset käsiteltiin oikea-aikaisesti, eikä käsittelyssä havaittu poikkeamia.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen ja keskeisiä tuloksia

Tampereen kaupunki on järjestänyt sisäisen tarkastuksen johdon sisäisen valvonnan järjestämistehtävän tueksi. Sen tehtävänä on arvioida riskiperustaisesti hyvän hallinto- ja johtamistavan, sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan tarkastuskohteiden lisäksi suoraan kaupunginhallitukselle, pormestarille ja konsernijohtajalle.

Sisäinen tarkastus arvioi vuoden aikana palveluryhmien tai yksiköiden toiminnan sisäistä valvontaa tai rajatummin valittujen prosessien käytäntöjä. Uusia tarkastustoimeksiantoja toteutettiin kahdeksan ja aiemmin tehtyjen tarkastusten seurantatoimeksiantoja kaksi. Tarkastuksen kohteina ovat olleet muun muassa Maksupäätteiden ja kassojen prosessinhallinta, riskienhallinta, yksittäiset hankinnat sekä ylityökorvaukset ja kertapalkkiot sekä maamassojen hallintaprosessi. Tarkastuksista kuusi ovat olleet vuosisuunnitelman mukaisia tarkastuksia ja loput vuoden aikana johdon toimeksiannosta käynnistettyjä tarkastuksia esimerkiksi havaittujen riskien tai valvontaheikkouksien vuoksi.

Sisäisen valvonnan osaaminen ja toimintatavat ovat kypsyystasoltaan erilaisia eri puolilla organisaatiota. Sisäisen tarkastuksen antamiin suosituksiin on suhtauduttu pääosin myönteisesti ja korjaustoimet on toteutettu rivakasti. Muutosten yksittäiset esteet liittyvät pääosin resursseihin ja osaamistasoon, mutta yksiköt ovat itsekin tunnistaneet muutostarpeita aktiivisesti. Sisäisen tarkastuksen arvion mukaan ilmapiiri valvontatoimenpiteiden ja riskienhallinnan kehittämiseen on ollut kohtuullinen. Kaupungin toimintaa vuonna 2025 hallitsi talouden tasapainotus sekä yhteistoimintaneuvottelut, joiden vaikutukset ovat heijastuneet myös tarkastuksen havaintojen toteuttamiseen erityisesti lisäpalveluiden hankinnan osalta.

Kaupunginhallituksen kokonaisarvio sisäisestä valvonnasta ja tunnistetut kehittämistarpeet

Kaupunginhallitus toteaa arvioinnin perusteella, että kaupungin yksiköiden sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lainmukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän informaation riittävyydestä. Havaittujen poikkeamien korjaamiseen on ryhdytty ja pistemäisten toteutuneiden riskien havaitsemisen jälkeen kaupungin toiminnassa on otettu laajemmin käyttöön uusia riskienhallintakeinoja.

Sisäisen valvonnan kehittämistyötä kaupungin yksiköissä on syytä jatkaa. Tärkeimmiksi kehittämiskohteiksi arvioidaan:

- riskienhallinnan integrointi sekä sisäisen valvonnan tehokkaiden toimenpiteiden laadun parantaminen johtamistyössä
- henkilöstön hyvinvointiin ja saatavuuteen panostaminen
- palveluiden laadun, saatavuuden ja jatkuvuuden varmistaminen myös säästötoimenpiteiden aikana
- tiedonhallinnan ja tietoturvan käytänteiden vahvistaminen sekä henkilöstön osaamisen kehittäminen

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toimintatuotot	382 035	322 165
Valmistus omaan käyttöön	535	367
Toimintakulut	-1 068 705	-973 708
Toimintakate	**-686 135**	**-651 175**
Verotulot	641 155	651 181
Valtionosuudet	125 666	83 136
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17 526	18 370
Muut rahoitustuotot	32 005	33 265
Korkokulut	-23 058	-25 480
Muut rahoituskulut	-917	-268
Vuosikate	**106 242**	**109 029**
Poistot ja arvonalentumiset	-138 779	-140 738
Satunnaiset erät	0	204 294
Tilikauden tulos	**-32 537**	**172 584**
Tilinpäätössiirrot	945	13 488
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-31 592**	**186 072**
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	36	33
Vuosikate/Poistot, %	77	77
Vuosikate, €/asukas	403	419
Asukasmäärä	263 526	260 358

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista
100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Tuloslaskelman analysointi

Kaupungin tilikauden tulos oli -32,5 milj. euroa alijäämäinen. Tilikauden toimintatuotoilla katettiin 36 prosenttia toimintakuluista. Vuosikate heikkeni 2,8 milj. euroa vertailuvuodesta ja oli 403 euroa asukasta kohden. Vuosikate kattoi poistot 77-prosenttisesti.

Tampereen kaupunkiliikenne liikelaitos yhtiöitettiin vuoden 2025 alussa. Tällä ei ollut merkittävää vaikutusta ulkoiseen tuloslaskelmaan. Tampereen seudun työllisyysalueen toiminnan alkaminen vuoden 2025 alusta vaikuttaa vertailukelpoisuuteen. Toiminta näkyy etenkin myyntituottojen sekä avustusten toteumassa ja valtionosuuksien kertymässä.

Tuotot

Kaupungin tuottojen kokonaismäärä oli yhteensä 1 198,4 milj. euroa. Myynti- ja vuokratuotot muodostivat yhteensä yli 62 prosenttia toimintatuotoista.

Myyntituottojen (126,5 milj. euroa) kertymän taustalla on erityisesti joukkoliikenteen lipputulot sekä Tampereen seudun työllisyysalueen sopimuskuntien laskutus. Myyntitulot kasvoivat edelliseen tilikauteen nähden 25,2 milj. euroa (24,8 prosenttia). Työllisyysalueen osuus koko kaupungin myyntituloista oli 31,8 prosenttia.

Maksutuotot (41,2 milj. euroa) vähenivät edellisestä tilikaudesta 10 milj. euroa. Tuotot pääasiassa sivistyspalveluiden palvelualueelta ja kaupunkiympäristön palvelualueelta.

Tukia ja avustuksia (27,8 milj. euroa) kohdistui erityisesti kaupunkiympäristön palvelualueelle joukkoliikenteen palveluryhmään (7,3 milj. euroa) sekä kasvatus- ja opetuspalveluihin (7,1 milj. euroa).

Vuokratuotot (111,2 milj. euroa) vähentyivät edellisestä tilikaudesta 1,5 milj. euroa, -1,3 prosenttia.

Muut toimintatuotot (75,3 milj. euroa) muodostuivat pääosin pysyvien vastaavien myyntivoitoista, jotka toteutuivat 52 milj. euroa vertailuvuotta suurempina. Tilikauden merkittävimmät myyntivoitot muodostuivat tonttien myynneistä.

Verorahoituksesta (766,8 milj. euroa) 453,1 milj. euroa (59,1 %) muodostui kunnallisverotuloista. Yhteisöveroja kertyi 6,4 milj. euroa vertailuvuotta vähemmän. Kiinteistöverotulot kasvoivat 1,5 milj. euroa vertailuvuodesta. Valtionosuudet muodostuivat pääosin opetus- ja kulttuuritoimen muista valtionosuuksista sekä verotulomenetysten kompensaatiosta. Peruspalvelujen valtionosuus oli 11,8 milj. euroa ja muutos edelliseen tilikauteen oli 51,8 milj. euroa. Tämä muutos johtuu TE-uudistuksen vaikutuksesta valtionosuuksiin, Tampereen peruspalvelujen valtionosuus ilman uudistuksen osuutta olisi 38,1 milj. euroa negatiivinen. TE-uudistuksen vaikutus peruspalveluiden valtionosuuteen oli 49,8 milj. euroa.

Rahoitustuotot (49,5 milj. euroa) vähenivät 2,1 milj. euroa. Tämä johtuu siitä, että vuoden 2024 tilikaudelle kohdistui 3,3 milj. euron rahoitusarvopapereiden myyntivoitto.

TUOTOT

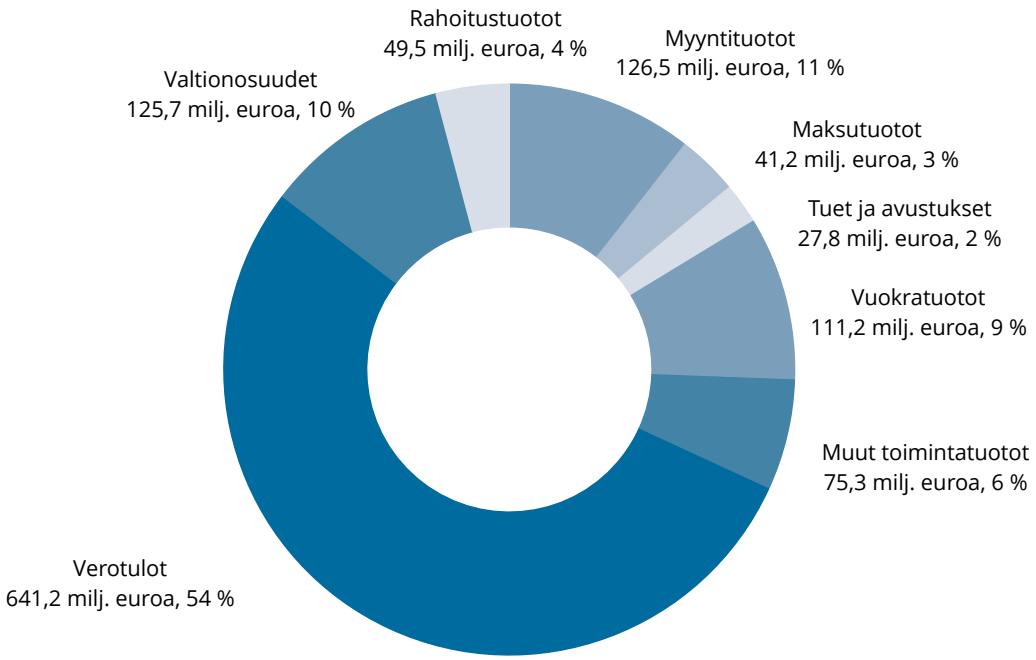

Kulut

Kaupungin kulujen kokonaismäärä, mukaan lukien rahoituskulut ja poistot, oli yhteensä 1 231,5 milj. euroa. Omana työnä valmistettuihin investointihyödykkeisiin liittyvät kulut sisältyvät tuloslaskelman toimintakuluihin ja niiden vaikutus tulokseen (0,5 milj. euroa) on eliminoitu valmistus omaan käyttöön -rivillä. Henkilöstökulut ja palvelujen ostot muodostivat 68,4 prosenttia toimintakulujen kokonaissummasta tilikaudella.

Henkilöstökulut (471,6 milj. euroa) muodostivat 38,3 prosenttia toimintakuluista. Henkilöstökuluja on analysoitu tarkemmin toimintakertomuksen osiossa Henkilöstö.

Palvelujen ostojen (371 milj. euroa) muodostivat 30,1 prosenttia toimintakuluista. Merkittävimmät erät muodostuivat matkustus- ja kuljetuspalveluista, puhtaanapitopalveluista sekä majoitus- ja ravitsemispalveluista. Työllisyysalueen toiminnan aloitus näkyi etenkin asiakaspalveluiden ostojen kasvuna. Kasvua edelliseen tilikauteen oli 34,7 prosenttia (7,7 milj. euroa) Edellä mainitut muodostivat 55 prosenttia palvelujen ostojen kokonaismäärästä.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän (22,1 milj. euroa) kulut muodostuivat pääosin sivistyspalvelujen palvelualueen hankinnoista.

Avustuskulut (101,6 milj. euroa) kasvoivat edellisestä tilikaudesta 39,6 milj. euroa (63,4 prosenttia). Vuonna 2025 voimaantullut uusi työttömyysturvan kuntaosuuksien kannustemalli näkyi avustusten toteumassa. Työttömyysturvan maksuosuuksien osuus avustuksista oli 49,8 milj. euroa. Muut erät koostuivat pääosin palkkatuista ja avustuksista yhteisöille. Kyseiset erät muodostivat yhteensä yli 85 prosenttia avustusten kokonaismäärästä.

Vuokrakulut (98,2 milj. euroa) toteutuivat 3,2 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Vuokrakuluista 74 prosenttia muodostui rakennusten ja huoneistojen vuokrista.

Muut toimintakulut olivat yhteensä 4,2 milj. euroa.

Rahoituskulut (24,0 milj. euroa) toteutuivat 1,8 milj. euroa edellisvuotta pienempinä. Korkokulujen osuus rahoituskuluista oli 23,1 milj. euroa.

Poistot ja arvonalentumiset (138,8 milj. euroa) pienenivät 2 milj. euroa vertailuvuodesta. Muutos johtuu ensisijaisesti Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämisen vaikutuksesta, sen poistojen osuus vuoden 2024 tilinpäätöksessä olivat 1,8 milj. euroa. Suurimmat poistot muodostuivat kiinteistä rakenteista ja laitteista sekä rakennuksista. Arvonalentumisia pysyvien vastaavien hyödykkeistä kirjattiin 4,7 milj. euroa.

KULUT

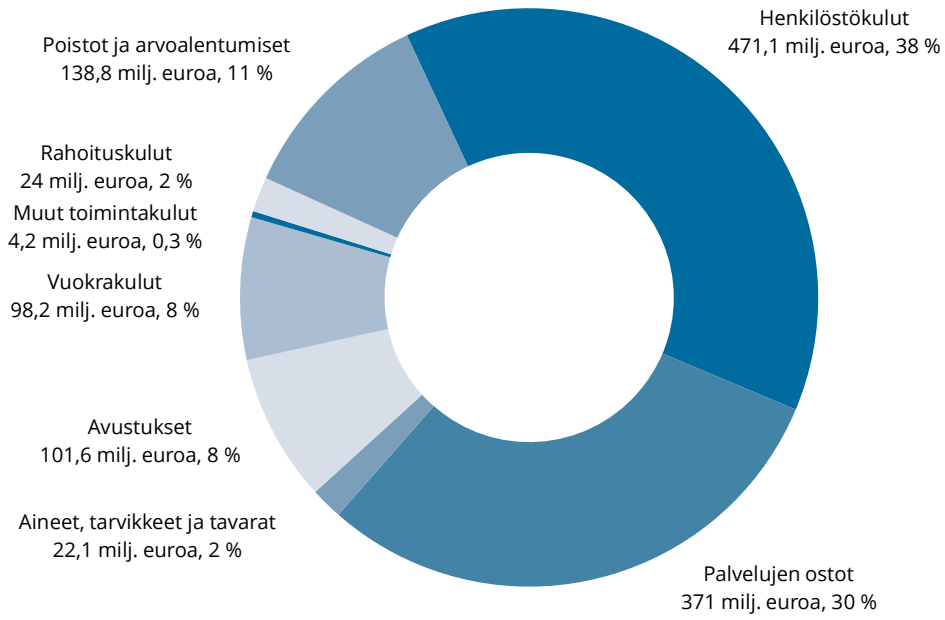

Kuviossa esitetyistä summista on vähennetty
Valmistus omaan käyttöön -erän kautta oikaistut kulut

TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	106 242	109 029
Satunnaiset erät	0	204 294
Tulorahoituksen korjauserät	-65 028	-11 632
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-229 589	-314 022
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 730	3 354
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	99 120	205 281
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-85 525**	**196 304**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 095	-284 554
Antolainasaamisten vähennykset	511	1 661
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	164 000	177 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 241	-67 641
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39 243	-19 454
Muut maksuvalmiuden muutokset	29 952	-19 091
Rahoituksen rahavirta	**105 884**	**-212 079**
Rahavarojen muutos	**20 360**	**-15 775**
Rahavarat 31.12.	96 462	76 103
Rahavarat 1.1.	76 103	91 878
	20 360	-15 775
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-15 948	44 684
Investointien tulorahoitus, %	47	35
Laskennallinen lainahoitokate	0,9	1,0
Lainanhoitokate	1,8	1,4
Kassan riittävyys, pv	26	17
Asukasmäärä	263 526	260 358

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €
Toiminnan ja investointien rahavirta -välitulos kuvaa investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Kertymään lasketaan mukaan tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden rahavirrat.

Investointien tulorahoitus, %
100 * Vuosikate/Investointien omahankintameno. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate
(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset).
Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa.

Lainanhoitokate
(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, pv
365 * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Rahoituslaskelman analysointi

Rahoituslaskelmassa esitetään kaupungin tilikauden aikaiset rahan lähteet ja niiden käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa toiminnan vaikutusta rahavaroihin. Kaupungin tuloslaskelman ja taseen tavoin rahoituslaskelmassa esitetään ainoastaan ulkoiset erät, jotka ovat syntyneet liiketapahtumista kaupungin ja kaupungin ulkopuolisten organisaatioiden välillä.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan rahavirta, tulorahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo siitä, kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituksellisen aseman muutokseen, kuten lainanlyhennyksiin.

Tilikauden toiminnan rahavirraksi muodostui 41,2 milj. euroa, mikä on 260,5 milj. euroa vähemmän kuin vertailuvuonna. Edellisen tilikauden toiminnan rahavirtaan vaikutti Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisen aiheuttama satunnainen erä (204,3 milj. euroa). Tulorahoituksen korjauserissä toiminnan rahavirrasta oikaistaan investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja -tappiot sekä pakollisten varausten muutokset. Vuosikatteen muodostumista on analysoitu tuloslaskelman analysoinnin yhteydessä.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja omaisuuden myynnistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin. Tilikauden investointien rahavirta oli -126,1 milj. euroa, mikä on 21,4 milj. euroa vertailuvuotta enemmän. Nettoinvestointitaso on laskenut edellisestä vuodesta -84,4 milj. euroa, investointien rahavirtaan vaikutti kuitenkin pysyvien vastaavien luovutustulojen muutos tilikausien välillä. Edelliseen tilikauteen verrattuna ne vähenivät -106,2 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahoitustarpeeksi muodostui kokonaisuudessaan -85,5 milj. euroa.

Kaupungin investointien rahoitusvalmiutta mittaava investointien tulorahoitusprosentti oli vuodenvaihteessa 47 prosenttia. Tunnusluku kasvoi 7 prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavirtoja, jotka on tarvittu varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamisek-

NETTOINVESTOINNIT JA VUOSIKATE

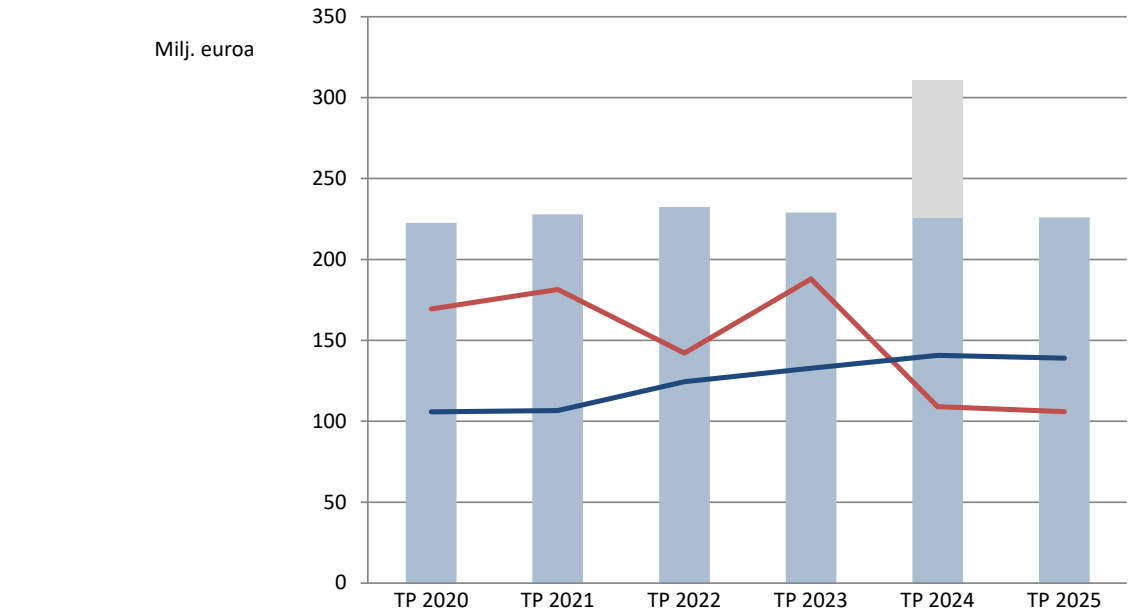

	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Tre Vesi SVOP, milj. €					85	
Nettoinvestoinnit, milj. €	223	228	233	229	226	226
Vuosikate, milj. €	169	181	142	188	109	106
Poistot ja arv.alentumiset, milj. €	106	107	124	133	141	139

si sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirraksi muodostui päättyneellä tilikaudella 105,9 milj. euroa. Muutos edelliseen tilikauteen oli +318 milj. euroa. Viime tilikauteen verrattuna merkittävä muutos kohdistui antolainasaamisten muutokseen (-284,6 milj. euroa) johtuen Tampereen Vesi Oy:lle vuonna 2024 annetusta lainasta.

Muihin maksuvalmiuden muutoksiin sisältyvät toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden, saamisten sekä korottomien velkojen muutokset. Muiden maksuvalmiuden muutoksen erissä on oikaistu pois Tampereen seudun työllisyysalueen aloittavan taseen kirjaukset, koska ne eivät ole olleet tilikauden aikaisia tapahtumia. Avaavan taseen kirjaukset 3 milj. euroa kohdistuivat muihin saamisiin ja siirtovelkoihin. Kyse on valtiolta siirtyneiden henkilöiden lomapalkkavelasta, jonka valtio korvasi kaupungille. Korottomat velat kasvoivat tilikauden aikana 35 milj. euroa, millä oli positiivinen vaikutus rahavirtaan. Erä muodostuu saatujen ennakoiden, ostovelkojen, muiden velkojen ja siirtovelkojen muutoksesta. Kaupungin saamiset kasvoivat tilikaudella 2,4 milj. euroa, millä oli negatiivinen vaikutus rahoituksen rahavirtaan.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa tulorahoituksen riittävyyttä laskennallisten lainojen hoitoon. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Todellisilla vuotuisilla lainanlyhennyksillä laskettuna lainanhoitokatteeksi muodostui 1,8 yksikköä. Lainanhoitokatteen tunnusluku kasvoi vertailuvuodesta 0,4 yksikköä. Lainanhoitokate on hyvällä tasolla silloin kun tunnusluku saa suuremman arvon kuin kaksi. Tunnusluvun tulkinnassa tulee huomioida kaupungin kertalyhenteisten lainojen erääntymisen vaikutus.

Rahavarojen muutos

Kaupungin rahavarojen muutos toteutui 20,4 milj. euroa positiivisena. Kassan riittävyyttä kuvaava tunnusluku kertoo, että tilinpäätöshetken rahavaroilla olisi kyetty kattamaan kaikki kassasta maksut 26 päivän ajan. Tunnusluku parani vertailuvuodesta yhdeksällä päivällä rahavarojen kasvamisen seurauksena.

INVESTOINNIT

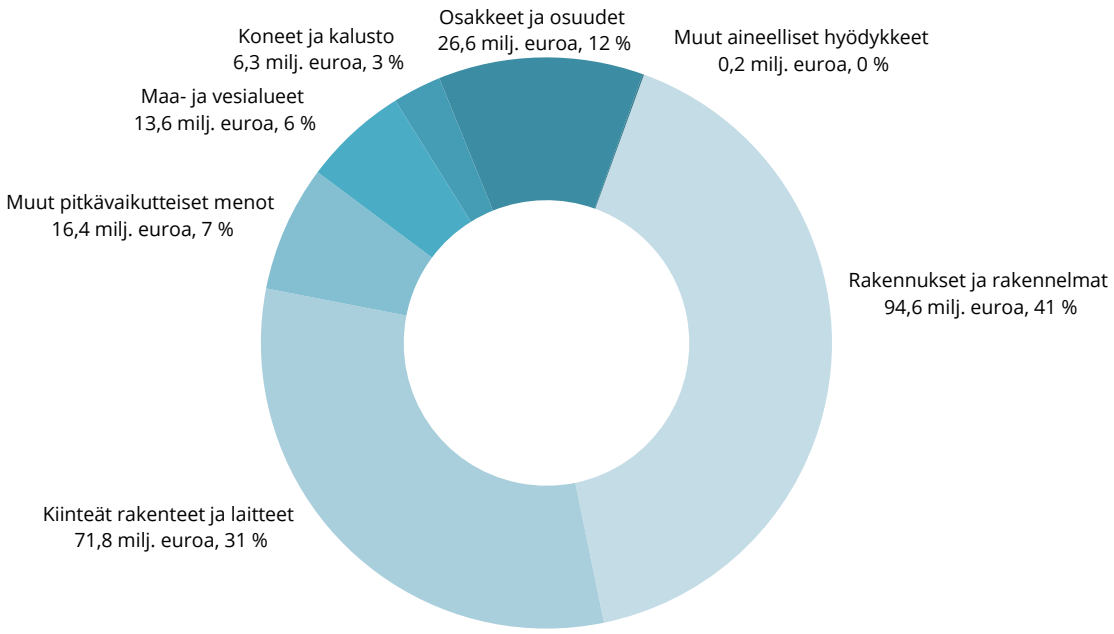

TASETARKASTELU

Tase

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
	1 000 euroa	1 000 euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	123	153
Muut pitkävaikutteiset menot	107 990	105 149
	108 112	105 302
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	270 889	258 732
Rakennukset	703 093	685 186
Kiinteät rakenteet ja laitteet	428 307	402 681
Koneet ja kalusto	13 467	21 092
Muut aineelliset hyödykkeet	6 678	6 474
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	204 236	229 093
	1 626 671	1 603 258
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	405 488	378 890
Muut lainasaamiset	383 750	383 121
Muut saamiset	1 593	1 639
	790 831	763 650
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	116	44
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0	239
Keskeneräiset tuotteet	1 072	728
Muu vaihto-omaisuus	1 495	1 185
	2 567	2 153
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	7 093	10 660
Siirtosaamiset	3 356	3 990
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	18 031	17 027
Lainasaamiset	4 833	6 827
Muut saamiset	31 547	20 862
Siirtosaamiset	20 834	20 959
	85 694	80 326
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	25 235	25 382
Rahat ja pankkisaamiset	71 227	50 720
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**2 710 454**	**2 630 834**

VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
	1 000 euroa	1 000 euroa
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	607 814	607 814
Muut omat rahastot	17 749	17 887
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	850 485	664 413
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-31 592	186 072
	1 444 455	1 476 186
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	680	1 486
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	561	676
Muut pakolliset varaukset	1 004	1 057
	1 566	1 732
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	18 313	18 253
Muut toimeksiantojen pääomat	149	2 405
	18 462	20 658
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	815 940	705 706
Saadut ennakot	73	104
Liittymismaksut ja muut velat	294	303
Siirtovelat	27 648	27 507
	843 955	733 620
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0	39 831
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	52 366	46 841
Lainat muilta luotonantajilta	151 831	151 242
Saadut ennakot	0	7
Ostovelat	68 438	59 598
Muut velat	31 492	17 179
Siirtovelat	97 208	82 453
	401 336	397 152
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**2 710 454**	**2 630 834**

TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	53	56
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	108	107
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	818 893	850 485
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	3 107	3 267
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	1 020 137	943 621
Lainakanta, euroa/asukas	3 871	3 624
Lainat ja vastuut, 1 000 euroa	1 395 341	1 331 321
Lainat ja vastuut, euroa/asukas	5 295	5 113
Lainasaamiset 31.12., 1 000 euroa	383 750	383 121
Asukasmäärä	263 526	260 358

Omavaraisuusaste, %
100 * (Oma pääoma + Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Lainakanta 31.12.
Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Liittymismaksut ja muut velat)

Lainat ja vastuut
Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainasaamiset 31.12.
Sijoituksiin merkityt Joukkovelka-kirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Taseen analysointi

Tase kuvaa kaupungin taloudellista asemaa tilikauden päättymishetkellä. Kaupungin varallisuus ja rahoituksen rakenne esitetään ryhmiteltynä luonteensa mukaisiin omaisuus- ja pääomaeriin. Tase sisältää myös liikelaitosten omaisuus- ja pääomaerät ilman eri yksiköiden välisiä sisäisiä eriä, kuten saamisia ja velkoja.

Kaupungin taseen loppusumma oli tilinpäätöshetkellä 2 710,5 milj. euroa, mikä on 79,6 milj. euroa enemmän kuin vertailuvuonna.

Vastaavaa

Pysyviä vastaavia ovat erät, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa tai vaikuttamaan tuotannontekijöinä jatkuvasti useana tilikautena. Pääosa kaupungin pysyvistä vastaavista on aineellisia hyödykkeitä, jotka kasvoivat tilikaudelle 26,2 milj. euroa. Muutos kohdistui ensisijaisesti aineellisiin hyödykkeisiin ja etenkin kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin, rakennuksiin ja maa- ja vesialueisiin. Koneiden ja kaluston muutos oli -7,6 milj. euroa Tampereen kaupunkiliikenne -liikelaitoksen yhtiöittämisen johdosta. Keskeneräisten hankintojen muutos oli -24,9 milj. euroa, koska tilikaudella valmistui isoja hankkeita.

Sijoitukset kasvoivat vertailuvuoteen nähden 27,2 milj. euroa. Osakkeet ja osuudet kasvoivat 26,6 milj. euroa ja lainasaamiset 0,6 milj. euroa.

Lyhytaikaiset saamiset 75,2 milj. kasvoivat edellisestä tilikaudesta 9,6 milj. euroa. Merkittävin muutos oli muiden saamisten erässä 10,7 milj. euroa. Muut saamiset sisältävät Tampereen seudun työllisyysalueen avaavan taseen kirjaukset koskien valtiolta siirtyneiden henkilöiden lomapalkkavelka saamista valtiolta 3 milj. euroa. Kirjanpitolautakunnan hyvinvointi- ja kuntajaoston lausunnon mukaisesti vertailuvuoden tasetta ei ole oikaistu tällä kirjauksella.

Rahoja ja pankkisaamisia oli tilinpäätöshetkellä 71,2 milj. euroa, joka on 20,5 milj. euroa enemmän kuin vertailuvuonna. Rahavarojen kasvua selittää kaupungin joulukuussa nostama 22 milj. euron laina.

Vastattavaa

Taseen oma pääoma oli tilikauden lopussa 1 444,5 milj. euroa, mikä on yli puolet taseen loppusummasta. Oma pääoma väheni 31,7 milj. euroa tilikauden alijäämän seurauksena.

Poistoeron määrä väheni edellisvuoteen verrattuna 0,1 milj. euroa. Jäljelle jäänyttä poistoeroa on purettu samassa tahdissa investointivarauksella katettavien investointien poistojen kanssa.

Toimeksiantojen pääomat pienenivät 2,2 milj. euroa johtuen pääosin EU-tukien toimeksiantojen vähenemisen vuoksi.

Vieras pääoma kasvoi edelliseen tilinpäätökseen verrattuna 114,5 milj. euroa, mikä selittyy pääasiassa pitkäaikaisen vieraan pääoman muutoksilla. Korollinen vieras pääoma kasvoi tilikauden aikana yhteensä 76,5 milj. euroa, minkä seurauksena asukaskohtaiseksi lainakannaksi muodostui 3 871 euroa. Joukkovelkakirjalainojen muutos oli -39,8 milj. euroa. Ostovelat, muut velat ja siirtovelat kasvoivat yhteensä 37,9 milj. euroa. Siirtovelat sisältävät Tampereen seudun työllisyysalueen avaavan taseen 3 milj. euron lomapalkkavelan koskien valtiolta siirtynyttä henkilöstöä.

Tunnusluku lainat ja vastuut rinnastaa vuokra- ja leasingvastuut lainoihin. Tunnusluvun taustalla on ajatus tehdä investointien rahoitus vertailukelpoiseksi riippumatta siitä, miten investointi on rahoitettu. Suhteessa lainakantaan, kaupungin lainat ja vastuut saa merkittävästi suuremman arvon. Asukaskohtaisesti tarkasteltuna lainat ja vastuut olivat 1 424 euroa suuremmat kuin lainakanta, mitä selittää leasingrahoituksen käyttäminen lainanoton rinnalla.

Kaupungin omavaraisuusaste oli tilinpäätöshetkellä 53 prosenttia. Kuntatalouden yleinen hyvä tavoitetaso omavaraisuudelle on 70 prosenttia.

Suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi 108 prosenttiin, mikä tarkoittaa, että vuoden käyttötulot eivät riitä kattamaan kaupungin vieraan pääoman takaisinmaksua. Tunnusluku kasvoi 1 prosenttiyksikköä vertailuvuodesta.

LAINAMÄÄRÄN KEHITYS

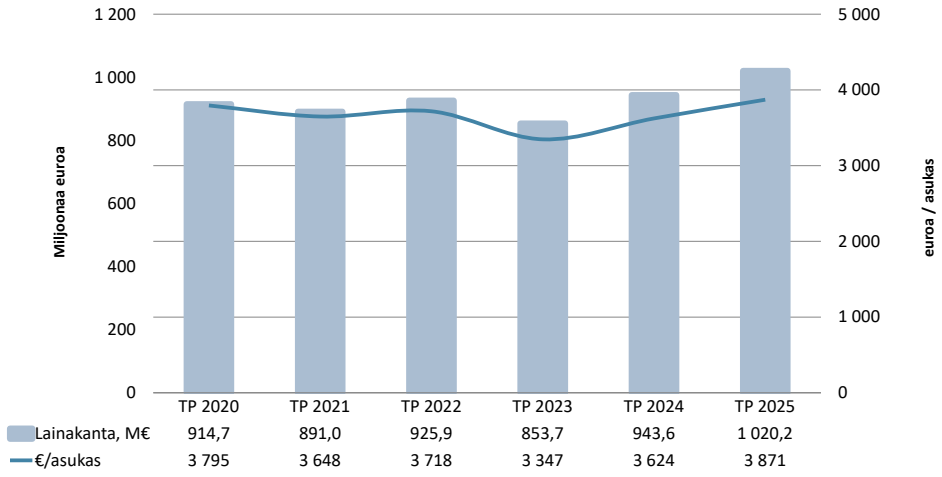

KOKONAISTULOT JA -MENOT

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tulos- ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain kaupungin ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Laskelmassa on esitetty varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytöt.

Vuoden 2025 kokonaistulot ja -menot eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisvuoteen nähden, johtuen Tampereen seudun työllisyysalueen perustamisesta. Kokonaismenot pienenivät edellisestä vuodesta 274,1 milj euroa johtuen pääasiassa vuoden 2024 tilinpäätöksessä näkyneestä antolainasaamisten lisäyksestä koskien Tampereen Vesi Liikelaitoksen liiketoimintakauppaa. Kokonaismenot ylittivät kokonaistulot 9,6 milj. eurolla.

	2025		2024	
	1 000 euroa	**%**	**1 000 euroa**	**%**
TULOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	382 035	27,2	322 165	19,1
Verotulot	641 155	45,8	651 181	38,6
Valtionosuudet	125 666	9,0	83 136	4,9
Korkotuotot	17 526	1,2	18 370	1,1
Muut rahoitustuotot	32 005	2,3	33 265	2,0
Satunnaiset tuotot	0	0,0	204 294	12,1
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-64 895	-4,6	-11 832	-0,7
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 730	0,3	3 354	0,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	99 120	7,1	205 281	12,1
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	511	0,0	1 661	0,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	164 000	11,7	177 000	10,5
Kokonaistulot yhteensä	**1 400 852**	**100,0**	**1 687 875**	**100,0**
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	1 068 705	75,7	973 708	57,8
- Valmistus omaan käyttöön	-535	0,0	-367	0,0
Korkokulut	23 058	1,6	25 480	1,5
Muut rahoituskulut	917	0,1	268	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
+/- Pakollisten varausten muutos	167	0,0	268	0,0
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-34	0,0	-468	0,0
Investoinnit				
Investointimenot	229 589	16,3	314 022	18,6
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	1 095	0,1	284 554	16,9
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	48 241	3,4	67 641	4,0
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	39 243	2,8	19 454	1,2
Kokonaismenot yhteensä	**1 410 444**	**100,0**	**1 684 559**	**100,0**

Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

Konsernin toiminnassa ja rakenteessa tapahtuneet muutokset

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Inflaation rauhoittuminen Euroopassa, korkotason lasku ja energiamarkkinoiden vakaammat olosuhteet loivat asiallisen toimintaympäristön konsernille vuonna 2025. Geopoliittiset jännitteet ja tempoileva kansainvälinen kauppapolitiikka eivät suoraan vaikuttaneet liiketoimintaan haitallisesti. Useat keskeiset yhtiöt menestyivät liiketoiminnassaan hyvin ja maksoivat kaupungille talousarviotavoitteiden mukaiset osingot.

Merkittäviä tapahtumia konsernissa vuonna 2025 olivat mm. Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n aloittaminen ja sitä myöden liikelaitosmallista luopuminen Tampereella, Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n operatiivisen toiminnan aloittaminen, Tampereen Raitiotie Oy:n megainvestointien jatkuminen, Annalan Vuokra-Asunnot Oy:n myynti Tampereen Vuokra-Asunnot Oy:lle sekä Visit Tampere Oy:n hankinta suoraan kaupungin omistukseen. Tampereen Särkänniemi Oy:n kehityshankkeen toteutusta valmisteltiin, mutta varsinaista toteutusta ei voitu aloittaa kaupungin pääomituksesta tehdyn valituksen johdosta.

Hankintalainsäädännön uudistamisen valmistelu eteni vuoden aikana, mutta lakiesitys toteutui vasta 2026 puolella. Selvää on, että lakimuutoksella tulee olemaan huomattavia vaikutuksia myös Tampere-konsernin sidosyksikköasemassa oleviin yhtiöihin ja erilaisia skenarioita, ratkaisuja ja toimenpiteitä on pohdittu laajasti.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Omistajaohjauksen odotukset konsernin liiketoiminnasta vuonna 2026 ovat myönteiset. Talouden suhdanteet osoittavat pientä piristymistä, mutta rakentamisen volyymi ja työllisyyskehitys näyttävät edelleen heikoilta isossa kuvassa. Muutoin edellytykset normaalille vuodelle konsernissa ovat hyvät, luonnollista hajontaa tietysti esiintyy.

Alkaneena vuotena kaupunki tavoittelee selvästi edellisvuotta suurempia osinkoja yhtiöistään, yhteensä 36,8 milj. euroa. Tässä on kasvua viime vuoden toteumaan 7,6 milj. euroa. Tähän on realistiset mahdollisuudet ja kaupungin taloushaasteiden keskellä jokainen osinkoeuro onkin tarpeen. Pitkällä tähtäimellä Tampereen Energia Oy:n menestyksellä on huomattava vaikutus osinkosummaan ja kun verkkoliiketoiminnan sallittua tuottoa on valtakunnallisesti heikennetty ja energiamarkkinat ovat alttiita geopoliittisille tapahtumille, sisältyy osingonmaksukykyyn riskejäkin.

Rahoituksen saatavuus yhtiöiden investointeihin on edelleen hyvällä tasolla, eikä siihen odoteta mainittavia heikennyksiä. Korkotaso on asettumassa kohtuulliselle tasolle, eikä pääomakustannusten nähdä rajoittavan investointien toteutuksia. Suuria infrahankkeita toteuttavat yhtiöt ovat noudattaneet hallitustensa päättämää korkoriskien hallintaa systemaattisesti.

Kaupungin yhtiöomistuksia arvioidaan kriittisesti ja konsernirakenteeseen valmistellaan muutosehdotuksia ja realisointeja konsernijaoston omistajastrategioissa päättämien linjausten mukaisesti. Konsernijaostolle valmistellaan esityksiä päivitetyistä yhtiökohtaisista omistajastrategioista vuoden aikana.

Yritysvastuukysymysten merkitys kasvaa vuosi vuodelta. Ympäristön, sosiaalisen ja hallinnollisen vastuun suhteen konsernissa on tehty paljon hyvää työtä, josta tosin kerrotaan julkisuuteen turhan vaatimattomasti. Vastuullisesti hoidettu liiketoiminta tulee tuottamaan tulevaisuudessakin parhaat tulokset ja mm. omistajaohjauksella pyritään myötävaikuttamaan tähän. Konsernin vastuullisuusraportointia kehitetään edelleen.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan kuntalain mukaisen konsernijohdon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seurantaa. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tiedot siitä, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Selonteon laadinnassa on huomioitu mm. omistajaohjauksen vuosittain tytäryhtiöiden johdon kanssa käydyt omistaja- ja tavoitekeskustelut sekä tytäryhtiöiden johdon itsearviointikyselyn tulokset. Itsearviointikysely on toteutettu viimeksi marraskuussa 2025 ja se toteutettaneen seuraavan kerran vuoden 2026 loppupuolella. Omistajakeskusteluissa käydään läpi yhtenä osa-alueena mm. tytäryhtiöiden riskienhallintasuunnitelmien ja riskikartoitusten sisältö ja ajantasaisuus, yhtiön sisäisen valvonnan menettelyt sekä kaupungin yhtiöille antamien eri ohjeistusten noudattaminen.

Kaupunginhallituksen konsernijaoston kokouksissa (14 kokousta vuonna 2025) on ollut tilannekatsaus yleensä 1-2 tytäryhtiön toiminnasta, jolloin jaosto on saanut suoraan ajankohtaista tietoa yhtiöiden johdolta. Vuonna 2025 pidettiin lisäksi ainoastaan yhtiöiden tilannekatsauksia käsitteleviä kokouksia. Konsernijaoston jäsenillä on kokousten yhteydessä mahdollisuus kysyä erilaisista yhtiöitä koskevista asioista ja saada vastauksia suoraan yhtiöiden johdolta. Konsernijaostolla on lisäksi näissä yhteyksissä hyvä mahdollisuus arvioida yhtiön hallituksen puheenjohtajan toimintaa ja saada arvokasta informaatiota hallituskokoonpanon valmistelua varten.

Toimivallan- ja vastuunjako konserniohjauksessa

Kaupunginvaltuusto päättää Kuntalain 14 §:n mukaan mm. kuntastrategiasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.11.2025 § 177 Tampereen kaupungin omistajaohjauksen periaatteiden uudistamisen. Tampereen kaupunkikonsernin omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä vastaavaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, konsernijaosto, pormestari ja konsernijohtaja, joita avustaa omistajaohjausyksikkö. Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävänä on mm. ohjata ja valvoa omistajana konserniyhteisöjä siten, että nämä toimivat kaupunkikonsernin kokonaisedun, valtuuston hyväksymien omistajaohjauksen periaatteiden ja valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden mukaisesti. Konsernijaosto vastaa myös omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan täytäntöönpanosta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seurannasta mm. tytäryhtiöiden osalta.

Konserniin kuuluvat tytäryhtiöt (soveltuvin osin myös säätiöt) noudattavat toiminnassaan Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen konserniohjetta, Hyvä hallinto- ja johtamistapa Tampereen kaupunkikonsernissa (Corporate Governance) -ohjetta ja Palkitsemisperiaatteet Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhteisöissä -ohjetta. Lisäksi konsernissa noudatetaan yhtenäistä toimitusjohtajasopimusmallia.

Konsernihallinnon omistajaohjausyksikkö vastaa mm. omistajastrategioiden mukaisesta yhtiöomistusten ja konsernirakenteen kehittämisestä, yhtiöomistusten omistaja-arvon kasvattamisesta, yhtiöiden hallitusjäsenten nimeämisen valmistelemisesta sekä konsernivalvonnan toimeenpanosta ja sen tuloksellisuuden raportoinnista konsernijohdolle. Yksikkö järjestää säännöllisesti yhtiöiden hallitusten jäsenille ja toimitusjohtajille tarkoitettuja kokous- ja koulutustilaisuuksia. Vuonna 2025 järjestettiin kaksi toimitusjohtajatapaamista. Konserniyhteisöjen uusille hallitusjäsenille järjestettiin koulutustilaisuus yhdessä uuden konsernijaoston jäsenten kanssa loppukesällä. Aiemmin järjestettyjä konsernin hallitusjäsenten sidosryhmätilaisuuksia on tarkoitus jatkaa.

Konserniohjauksen toimivallan ja vastuujaon toimivuuden osalta ei ole havaittu huomautettavaa. On kuitenkin jatkossakin tarpeen kiinnittää huomiota siihen, että toimivaltaan ja vastuunjakoon liittyvissä kysymyksissä varmistetaan kirjallinen dokumentaatio.

Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen

Kaupunginhallituksen konsernijaosto nimeää kaupungin jäsenehdokkaat yhtiöiden hallituksiin. Konserniohjeen määritelmän mukaisesti kaupungin tytäryhteisöjen hallitusten riittävän osaamistason varmistamiseksi konsernihallinnon omistajaohjaus selvittää dokumentoidusti hyvissä ajoin ennen konsernijaoston hallitusjäsenten valintoja kunkin yhtiön tarvitsemaa asiantuntemusta. Omistajaohjaus kartoittaa laajasti potentiaalisia jäsenehdokkaita myös ulkopuolisista asiantuntijoista ja hallitusammattilaisista. Hallitusjäseniksi valituilla henkilöillä tulee myös olla mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa hallitustehtäviensä hoitoon. Omistajaohjaus saa suoraan yhtiöistä edellistä koskevaa informaatiota ja pyrkii vaikuttamaan siihen, että kaupungin yhtiöiden hallitustehtäviin ei valikoidu henkilöitä, joiden ajankäyttömahdollisuudet eivät ole riittäviä.

Omistajaohjausyksikkö valmisteli ehdotukset hallitusten kokoonpanoista huomioiden yllä mainitun lisäksi mm. kuntalain 47 §:n 2. momentti, jonka mukaan kunnan tytäryhteisön hallituksen

kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Konsernijaoston puheenjohtajiston ja esittelijän kanssa tehtyjen täsmennysten jälkeen muotoutuneet kokoonpanot esitettiin konsernijaostolle, joka nimesi kaupungin jäsenehdokkaita kokouksissa 18.3.2025 § 24, 22.4.2025 § 33 ja 20.5.2025 § 44 yhtiöiden hallituksiin vuonna 2025 alkavalle toimikaudelle. Tämän jälkeen kevään yhtiökokouksissa tehtiin osakeyhtiölain mukaisesti hallitusjäsenten valinnat. Tarvittaessa muutoksia yhtiöiden hallituskokoonpanoihin on tehty myös ylimääräisissä yhtiökokouksissa konsernijaoston erillisiin nimityspäätöksiin perustuen.

Yhtiöiden hallitusjäsenten asiantuntemus korostuu nimettäessä yhtiön toimivaa johtoa sekä vaativissa kehitystilanteissa tai muutoin poikkeuksellisissa olosuhteissa. Konserniohjeen mukaan konsernijaoston tehtävänä on huolehtia siitä, että hallitusten jäsenten nimittäminen perustuu yhtiön tarvitsemaan asiantuntemukseen. Tytäryhtiöiden hallituksiin valittiin jälleen sekä luottamushenkilöjäseniä että asiantuntijaprofiililla olevia jäseniä. Omistajaohjausyksikkö organisoi hallitustyöskentelyn itsearvioinnin tytäryhteisöjen hallituksen jäsenille ja raportoi tuloksista kaupunginhallituksen konsernijaostolle. Omistajaohjausyksikkö teettää myös ulkopuolisia hallitusarviointeja, joista raportoidaan konsernijaostolle.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhtiöissä

Konserniohjeen periaatteiden mukaisesti tytäryhtiöiden tulee jo valmisteluvaiheessa hankkia omistajan ennakkokanta tehdessään päätöstä merkittävästä asiasta. Hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että ennakkokanta on haettu ja että se kirjataan pöytäkirjaan hallituksen kokouksessa, kun merkittävästä asiasta tehdään päätös. Omistajan kantaa haettiin eri yhtiöiden osalta kaupunginhallituksen konsernijaostolta konserniohjeen määrittelemistä asioista muutamia kertoja vuoden 2025 aikana. Konsernijaosto käsitteli ennakkokantaa koskevat asiat julkisuuslaissa säädetyn mukaisesti.

Omistajaohjauksen arvioinnin perusteella ohjeiden antoon kaupungin edustajille tytäryhtiöissä ei ole huomautettavaa.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konsernitavoitteiden toteutumista selvitetään tilinpäätöskirjan kohdassa Konsernin tytäryhteisöt. Valtuusto asettaa osalle kaupungin tytäryhteisöjä toiminnan ja talouden tavoitteita, joiden toteutumista seurataan kaupungin normaalien seurantajärjestelmien mukaisesti. Talousarviossa tytäryhteisöille asetettiin sekä talouden että toiminnan tavoitteita, joiden asettamiseen myös kaupungin palvelualueet osallistuivat vakiintuneen toimintamallin mukaisesti ja joiden hyväksymisessä konsernijaostolla oli merkittävä rooli.

Tytäryhtiöiden omistajastrategiat käytössä

Omistajastrategioiden laatimisen tavoitteena on, että kaupungin omistamien yhtiöiden muodostamaa kokonaisuutta arvioidaan ainakin kerran valtuustokaudessa ja yhtiöiden omistajastrategioita päivitetään tarpeen mukaan. Yhtiökohtaisten omistajastrategioiden laadinnan taustalla on tarve muodostaa näkemys omistuksen tavoitteista ja kehittämisvisiosta pidemmällä aikavälillä. Omistajastrategioista päätetään omistajaohjauksen valmistelun pohjalta konsernijaostossa. Konsernijaosto käsitteli syksyn 2022 aikana yhteensä 16 keskeisen tytäryhtiön omistajastrategioita ja hyväksyi ne 25.10.2022 § 102. Tämän jälkeen keskeisten tytäryhtiöiden omistajastrategioita on tarkennettu yhtiökohtaisesti tarpeen mukaan. Osakkuusyhtiöiden omistajastrategiat hyväksyttiin konsernijaostossa 23.4.2024 § 36. Konsernijaoston käsittelemät omistajastrategiat ovat salassa pidettäviä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24.1 §:n 17-kohdan perusteella. Omistajastrategioiden toimeenpanoa koskeva päätöksenteko tapahtuu tarvittaessa kaupungin hallintosäännön mukaisesti. Vuonna 2025 valittu konsernijaosto on vuoden 2026 työohjelmassaan valmistautunut käsittelemään yhtiöiden omistajastrategioista ja tekemään niitä koskevia päätöksiä.

Tytäryhteisöjen työhyvinvointikysely

Konsernijaoston toimeksiannosta on vuodesta 2017 tehty kaupungin omistajaohjausyksikön koordinoimana kaupunkikonsernitasoinen työhyvinvointikysely. Kaupunkikonsernin tytäryhteisöille räätälöidyn yhteisen kyselyn tavoitteena on ollut omistajaohjausnäkökulmasta muodostaa kokonaiskuva kaupunkikonsernin työhyvinvoinnin tilasta. Kyselystä saatavalla tiedolla on tuettu tytäryhteisöjen liiketoimintalähtöistä työhyvinvoinnin kehittämistä ja koko Tampereen kaupunkikonsernin johtamista. Kyselyiden tulokset on käsitelty konsernijaoston kokouksissa.

Vuonna 2025 luovuttiin kaupunkijohtoisesta työhyvinvointikyselystä. Tytäryhteisöjen edellytetään kuitenkin raportoivan kaupungille eNPS-luku, joka mittaa työntekijöiden halukkuutta suositella työnantajaansa asteikolla 0–10 ja antaa nopean kuvan henkilöstön sitoutumisesta. Aiemmissa työhyvinvointikyselyissä eNPS-lukua ei ole kysytty, eikä suoraa vertailua aiempiin vuosiin ole mahdollista tehdä. Kaupunginhallituksen konsernijaosto käsitteli Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen työhyvinvoinnin tuloksia 9.12.2025 § 106.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöille asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä yhteisöjen taloudellista kehitystä ja tunnuslukuja seurataan säännöllisesti. Omistajaohjaus on myös laatinut laajan raportin Tampereen kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöjen toiminnasta. Vuodesta 2026 lukien raportin

keskeiset tiedot yhdistetään kaupungin tilinpäätöksen liitteeksi, jolloin tytäryhteisökokonaisuudesta on mahdollisuus saada aiempaa nopeammin keskeinen informaatio.

Konsernin tytäryhteisöjen talousraportointi kattoi vuonna 2025 konsernikatsauksen huhtikuulta tytäryhtiöiden osalta, konsernivälitilinpäätöksen elokuulta (sisältäen myös huhtikuun raportoinnin mukaisen osuuden), konsernitilinpäätöksen ja lisäksi erillisen omistajaohjauksen vuosittaisen raportin Tampereen kaupungin tytär- ja osakkuusyhtiöiden toiminnasta. Konserniennuste laaditaan kolme kertaa vuodessa. Ennuste sisältää tuloslaskelman sekä investointien ja korollisen vieraan pääoman tilinpäätösennusteen.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja konsernipalvelujen käyttö sekä siirtohinnoittelun kustannusvastaavuus

Konsernin ei-markkinoilla toimivilla yhteisöillä on mahdollisuus käyttää hyväkseen omistajaohjauksen asiantuntemusta rahoitusta ja pääoman käyttöä koskevissa asioissa sekä soveltuvin osin muiden in-house statuksen omaavien tukipalveluyhtiöiden palveluita. Valmisteilla oleva hankintalainsäädännön muutos todennäköisesti tulee aiheuttamaan erilaisia toiminnan ja omistuksen uudelleenjärjestelyjä kuntakonserneissa. Omistajaohjaus on seurannut yhdessä lakiyksikön kanssa lain valmistelua ja reagoi sen mukaisesti tarvittavalla tavalla viimeistään sitten, kun lain lopullisesta sisällöstä ja voimaantulosta saadaan tietoa.

Siirtohinnoittelussa kaupungin yksiköt ja in-house yhtiöt noudattavat kustannusvastaavuuden periaatetta ja kohtuullisen pääoman tuoton vaadetta. Siirtohinnoittelun ei ole raportoitu aiheuttaneen ongelmia.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöjen riskienhallintaa ja sen periaatteita ohjataan kaupunginvaltuuston hyväksymällä konserniohjeella ja Corporate Governance -ohjeella. Vastuu riskienhallinnan valvonnasta ja toteutuksesta on viime kädessä tytäryhtiön hallituksella. Konsernijohdon tehtävänä on valvoa tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuutta ja tuloksellisuutta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuuden valvonnan osalta keskeisessä roolissa ovat vuosittain käytävät omistajakeskustelut, jossa hyvän hallintotavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilanne käydään läpi. Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja vastaavat asiasta omistajaohjaukselle. Lisäksi on tehty määräajoin selvityksiä ja kyselyitä yhteisöjen johtamisen, valvonnan ja riskienhallinnan tilasta ja kehityksestä.

Osana vuoden 2025 selontekoa konsernivalvonnan järjestämisestä, omistajaohjaus toteutti tammikuussa 2026 yhdessä kaupungin sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintayksikön kanssa Tampereen kaupungin 26 tytäryhteisölle suunnatun kyselyn, jossa yhtiöiden ja säätiöiden hallitusten puheenjohtajat vastasivat mm. sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan ja sisäiseen tarkastukseen liittyviin kysymyksiin. Vastaukset saatiin kaikilta kyselyssä mukana olleilta tytäryhteisöiltä. Kyselyn perusteella tehdyn yhteenvedon mukaan voidaan arvioida, että tytäryhtiöiden ja säätiöiden hallitukset ovat huolehtineet hyvin eri osa-alueiden mukaisista vastuistaan, eikä merkittäviä konsernitason poikkeamia havaittu. Kysely on tarkoitus toteuttaa seuraavan viimeistään tammikuussa 2028. Sisäinen tarkastus toteuttaa lisäksi tarkastuksia valikoiduissa konserniyhtiöissä.

Tytäryhteisöt ovat hyväksyneet kaupungin laatimat ohjeistukset hallituksissaan. Aiemman mukaisesti voidaan todeta, että tytäryhteisöillä on riskienhallinnan suunnitelmat ja järjestelmät, joita ko. tytäryhteisön hallitus ohjaa ja valvoo säännönmukaisesti. Tytäryhteisöjen hallitusten systemaattista sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyden arviointia tulee kuitenkin edelleen kehittää ja samalla selkeyttää tytäryhteisöjen ja konserniohjauksen välistä ohjausta ja tiedonvälitystä. Ohjeistusta on edelleen tarkennettu konserniohjeen ja hyvä hallinto- ja johtamistapa -ohjeen päivittämisten yhteydessä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden uudistetun konserniohjeen 19.5.2025 § 59 ja kaupunginhallitus uudistetun Hyvä hallinto- ja johtamistapa Tampereen kaupunkikonsernissa (Corporate Governance) -ohjeen 6.11.2023 § 453.

Merkittävimmät tunnistetut riskit kaupunkikonsernissa

Tampereen kaupunkikonsernissa merkittävimmät riskit liittyvät liikevaihdoltaan ja taseiltaan isoimpiin yhtiöihin, joista kaupunki saa myös merkittäviä osinkotuloja. Useilla yhtiöillä on valmistelussa tai käynnissä merkittäviä investointeja, joihin saattaa liittyä toteutus- ja käyttöönottovaiheen riskejä.

Useiden yhtiöiden investoinnit ovat riippuvaisia ulkoisesta rahoituksesta. Ulkoisen rahoituksen saatavuus ja hinnoittelu on ollut hyvää, eikä sen suhteen ole tunnistettu merkittäviä riskejä. Rahoituksen kuluja ja saatavuutta turvaa tytäryhteisöjen riittävä kannattavuus, toimiva riskienhallinta ja investointien oikea mitoittaminen. Markkinakorot laskivat selvästi vuoden 2024 aikana ja asettuivat inflaation rauhoittumisen ansiosta hieman yli 2 %:n tasolle vuoden 2025 aikana. Saman tyyppistä korkotasoa arvioidaan myös lähivuosille. Korkokustannuksilla on vaikutusta erityisesti suurissa pääomavaltaisissa hankkeissa, kuten infra- ja energiainvestoinnit, mutta omistajaohjauksen käsityksen mukaan konserniyhtiöt ovat tehneet aktiivista korkoriskin hallintaa varautuen ennalta mahdolliseen korkotason nousuun. Siten tapahtunut korkojen nousu ei aiheuttanut suuria ja hallitsemattomia yllätyksiä konserniyhtiöiden toimintaan vuosina 2023-2024.

Venäjän helmikuussa 2022 aloittamalla hyökkäyssodalla Ukrainaan on merkittäviä vaikutuksia myös kaupunkikonsernin toimintaan. Kaupunkikonserni tekee yhteistyötä varautumiseen, turvallisuuteen ja mm. energia-asioihin liittyen.

Kaupungin sidosyksikköinä toimivien yhtiöiden asemaan kohdistuu painetta mm. hallitusohjelman kirjausten suunnalta. Hallitus antoi 5.2.2026 eduskunnalle esityksen hankintalain uudistamisesta. Lakiesitykseen sisältyy 10 prosentin omistusraja, mikä toteutuessaan vaikuttaa myös kaupunkikonsernin toimintaan. Omistajaohjaus on seurannut edellä kerrotun mukaisesti asian valmistelua. Samoin kaupunkiomisteisissa yhtiöissä on varauduttu mahdollisiin muutostarpeisiin.

Vastaavasti kilpailuneutraliteettisääntelyyn liittyvä lainsäädäntö ja sen tiukentuneet tulkinnat ovat enenevässä määrin vaikuttaneet myös kaupunkiomistajan käytössä olevaan keinovalikoimaan koskien esimerkiksi yhtiöiden toiminnan kehittämiseen osallistumista taloudellisin panostuksin niissä yhtiöissä, joiden liiketoiminta tapahtuu markkinoilla. Kaupunkiomistajan on varmistettava huolellisen valmistelun ja oikeudellisen arvioinnin kautta eri näkökulmista mm. se, että tasapuolisen kilpailun edellytykset toteutuvat. Kaupunkikonsernin toiminnan kehittämisessä ja konsernirakennetta koskevissa muutoksissa huomioidaan ennakoivasti kilpailuneutraliteettikysymyksiin liittyvät tilanteet ja mahdolliset riskit. Muutokset voivat myös olla vastaus kilpailuneutraalin toiminnan varmistamiseksi ja siten osa kaupunkikonsernin riskienhallintaan liittyvää kokonaisuutta.

Tampereen kaupunki toimii aktiivisesti vastuullisuutta edistäen ja huomioiden ympäristö-, sosiaaliset- ja hallinnolliset riskit. Konserniohjeeseen sisältyy ohjeita yhtiöiden vastuullisuustyölle, ja tytäryhteisöiltä edellytetään vastuullisuuden edistämistä ja vastuullisuusriskien hallintaa kaikessa toiminnassa. Vastuullisuus ja vastuullisuusraportointi edistyivät edelleen vuoden 2025 aikana. Konserniyhtiöille järjestettiin vastuullisuuden osalta koulutusta, ja vastuullisuustavoitteiden tavoiteasetantaa sekä tavoiteraportointia kehitettiin.

Tampereen kaupunkikonserni on erilaisten toimintojen osalta laaja moninainen kokonaisuus. Huolimatta siitä, että esimerkiksi kaupungin tytäryhtiöt ovat osakeyhtiölain mukaisesti toimivia itsenäisiä yhtiöitä, kohdistuvat monet riskit viime kädessä pääomistajan vastuulle muodossa tai toisessa. Maineriskit on tunnistettu riskikokonaisuudeksi, joka usein kohdistuu yhtiön lisäksi omistajaan. Kaupunki hallitsee edellä mainittuja riskejä mm. johtamisjärjestelmänsä, annettujen ohjeistusten ja hallitusjäsenvalintojensa kautta.

Konsernin tytäryhteisöissä ei ole tunnistettu edellä mainittuja kokonaisuuksia lukuun ottamatta sellaisia merkittäviä yksittäisiä strategisia tai operatiivisia riskejä, jotka vaikuttaisivat kaupunkikonsernin toimintaan ja taloudelliseen asemaan merkittävästi konsernin kokonaislaajuus huomioiden.

Konsernirakenne

Vuoden 2025 lopussa kaupunkikonserniin kuului 79 tytäryhteisöä, joista kahta yhtiötä ja kolmea säätiötä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen vaikutus konsernitilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltiin molemmat 2 kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä. Osakkuus- ja omistusyhteysyhteisöjä oli 18, joista konsernitilinpäätökseen yhdisteltiin konsernin kannalta olennaiset 15 yhteisöä.

Tampereen konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	Yhdistelty (kpl) 2025	Yhdistelty (kpl) 2024	Ei yhdistelty (kpl) 2025	Ei yhdistelty (kpl) 2024
Tytäryhteisöt				
Yhtiöt				
Asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt	39	36	0	0
Muut yhtiöt	33	33	2	2
Säätiöt	2	2	3	3
Kuntayhtymät	2	2	0	0
Osakkuus- ja muut omistusyhteysyhteisöt	15	14	3	6
Yhteensä	**91**	**87**	**8**	**11**

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernituloslaskelma

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toimintatuotot	1 021 248	1 021 378
Toimintakulut	-1 503 230	-1 442 175
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	2 874	2 552
Toimintakate	**-479 108**	**-418 245**
Verotulot	641 155	651 181
Valtionosuudet	125 666	83 136
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	12 901	20 623
Muut rahoitustuotot	3 858	5 524
Korkokulut	-56 795	-58 684
Muut rahoituskulut	-848	-1 961
Vuosikate	**246 830**	**281 575**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-242 194	-228 364
Omistuksen eliminointierot	-385	2 117
Arvonalentumiset	-22 477	-7 450
Tilikauden tulos	**-18 226**	**47 878**
Tilinpäätössiirrot	141	151
Tilikauden verot	-10 186	-11 471
Laskennalliset verot	-4 313	-4 143
Vähemmistöosuudet	-559	-2 902
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-33 142**	**29 514**
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	68	71
Vuosikate / Poistot, %	93	119
Vuosikate, euroa / asukas	937	1 081
Asukasmäärä	263 526	260 358

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut
Vuosikate prosenttia poistoista = 100 * Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Konsernitilinpäätös sisältää konsernituloslaskelman, konsernitaseen ja konsernin rahoituslaskelman sekä liitetiedot. Konsernitilinpäätöksessä siihen yhdisteltäviä yhteisöjä pyritään kuvaamaan siten kuin ne muodostaisivat yhden kirjanpitovelvollisen.

Konsernituloslaskelman analysointi

Konsernituloslaskelma osoittaa konsernin eli kaupungin ja konserniyhteisöjen yhteenlasketun kannattavuuden sekä taloudellisen tuloksen. Konsernitilinpäätöksestä vähennetään konserniyhteisöjen väliset sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, sisäiset katteet sekä vähemmistöosakkaiden osuudet toiminnan tuloksesta.

Konsernin toimintakate heikkeni 60,9 milj. euroa vertailuvuodesta, mikä johtui toimintakulujen kasvusta. Toimintakulut kasvoivat erityisesti henkilöstökulujen osalta (-34,6 milj. euroa) ja palveluiden ostojen osalta (-17,5 milj. euroa). Henkilöstökulut (677,2 milj. euroa) muodostivat 45 prosenttia toimintakuluista. Tytäryhteisöistä palvelujen ostoja kertyi konserniin eniten Tampereen Tilapalvelut Oy:n toimesta. Konsernin henkilöstökuluista yli 70 prosenttia muodostuu Tampereen kaupungin henkilöstöstä. Toimintatuotot olivat edellisen tilikauden tasolla, suurin yksittäinen muutos oli tuissa ja avustuksissa, jotka vähenivät 6 milj. euroa. Myyntituotot muodostivat tilikaudella kuitenkin yhä 78 prosenttia konsernin toimintatuloista. Myyntituottoja kertyi konserniin erityisesti Tampereen Energia- konsernista ja Tampereen kaupungilta. Toimintatuotot kattoivat toimintakuluista 67,9 prosenttia.

Vuosikate heikkeni 34,7 milj. euroa edellisvuodesta, vuosikate kattoi poistoista ja arvonalentumisista 93,3 prosenttia. Muutosta edelliseen tilikauteen oli -26,1 prosenttiyksikköä.

Konsernin tilikauden tulos (-18,2 milj. euroa) heikkeni 66,1 milj. euroa vertailuvuodesta. Konsernin tulos heijastaa kaupungin tulosta, mutta siihen vaikuttaa myös Tavasen tekemät alaskirjaukset koskien pysyviä vastaavia, jotka lisäsivät arvonalentumisia 8 milj. euroa. Yhteensä arvonalentumiset kasvoivat edellisestä tilikaudesta 15,0 milj. euroa. Suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat 13,8 milj. euroa vertailuvuodesta.

Konsernin rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
	1 000 euroa	1 000 euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	246 830	281 575
Tilikauden verot	-10 186	-11 471
Tulorahoituksen korjauserät	-30 648	-12 953
	205 997	257 150
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-501 287	-538 561
Rahoitusosuudet investointimenoihin	28 826	6 106
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	77 329	15 838
	-395 132	-516 617
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-189 135**	**-259 467**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 095	-1 189
Antolainasaamisten vähennykset	216	107
	-879	-1 083
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	384 655	427 972
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-124 515	-157 282
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39 653	-17 541
	220 487	253 149
Oman pääoman muutokset	**1 795**	**-860**
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 268	6 521
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 111	-2 763
Saamisten muutos	-2 404	41 800
Korottomien velkojen muutos	4 923	-41 526
	-1 860	4 031
Rahoituksen rahavirta	**219 544**	**255 237**
Rahavarojen muutos	**30 409**	**-4 230**
Rahavarat 31.12.	175 951	145 543
Rahavarat 1.1.	145 543	149 772
	30 409	-4 230

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-932 780	-856 617
Investointien tulorahoitus, %	52	53
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,9
Lainanhoitokate	1,7	1,6
Kassan riittävyys, pv	29	24

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €
Toiminnan ja investointien rahavirta -välitulos kuvaa investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Kertymään lasketaan mukaan tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden rahavirrat.

Investointien tulorahoitus %
= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno
Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate
(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)
Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa.

Lainanhoitokate
= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, pv
= 365 * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernin rahoituslaskelman analysointi

Konsernin rahoituslaskelmalla osoitetaan kaupunkikonsernin varojen hankinta ja niiden käyttö tilikauden aikana. Se kuvaa konsernin toiminnasta aiheutuneita rahavirtoja kaupunkikonsernin ja sen ulkopuolisten tahojen välillä. Rahoituslaskelmasta on eliminoitu konsernin keskinäisten liiketapahtumien rahavirtavaikutukset.

Toiminnan rahavirta osoittaa miten konserni on onnistunut tilikauden aikana toiminnan avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun. Toiminnan rahavirta (206,0 milj. euroa) toteutui 51,2 milj. euroa vertailuvuotta heikompana, minkä taustalla on 17,7 milj. euron muutos tulorahoituksen korjauserissä. Tämä johtuu suurilta osin peruskaupungin pysyvien vastaavien luovutusvoittojen vaikutuksesta kyseisessä erässä. Tulorahoituksen korjauserissä vuosikatetta oikaistaan konsernin saamien pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen ja -tappioiden, osakkuusyhteisöjen tulososuuksien ja osinkojen sekä pakollisten varausten muutosten osalta. Vuosikate toteutui lähes edellisen tilikauden tasolla ja sen muodostumista on käsitelty konsernituloslaskelman analysoinnin yhteydessä.

Investointien rahavirta osoittaa konsernin rahavarojen käytön investointihyödykkeisiin. Investointien rahavirta (-395,1 milj. euroa) toteutui 121,5 milj. euroa edellisvuotta pienempänä pääosin pysyvien vastaavien luovutustulojen (77,2 milj. euroa) johdosta. Merkittävimmät investointimenot konsernissa toteutuivat kaupungin lisäksi Tampereen Raitiotie Oy:n, Tampereen Vuokra-asunnot Oy:n sekä Tampereen Energia -konsernin toimesta.

Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui 189,1 milj. euroa negatiivisena. Investoinneista rahoitettiin tulorahoituksella 52,2 prosenttia.

Rahoituksen rahavirta toteutui 219,5 milj. euroa positiivisena pääosin lainakannan muutosten seurauksena. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin 384,7 milj. euroa ja jo olemassa olevia pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 124,5 milj. eurolla. Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin erityisesti kaupungin lisäksi Tampereen Raitiotie Oy:n ja Tampereen Seudun Vuokra-asunnot Oy:n toimesta. Muissa maksuvalmiuden muutoksissa (-1,9 milj. euroa) erityisesti toimeksiantojen varojen ja pääomien muutoksella (-2,3 milj. euroa) kaupungin kautta oli negatiivinen vaikutus rahoituksen rahavirtaan.

Rahavarojen muutos oli tilikaudella 30,4 milj. euroa positiivinen. Tilinpäätöshetken rahavaroilla olisi katettu 29 päivän ajan kaikki toiminnan aiheuttamat kassasta maksut.

Konsernin lainanhoitokatteeksi muodostui 1,7 yksikköä. Lainanhoitokate on hyvällä tasolla silloin, kun tunnusluku saa suuremman arvon kuin 2. Tunnusluvun tulkinnassa tulee huomioida kaupungin kertalyhenteisten lainojen erääntymisen vaikutus.

Konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024
	1 000 euroa	1 000 euroa
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	6 790	6 021
Muut pitkävaikutteiset menot	125 399	121 550
Ennakkomaksut	235	919
	132 423	128 490
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	326 282	310 777
Rakennukset	2 272 060	1 877 504
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 012 108	829 886
Koneet ja kalusto	193 901	178 247
Muut aineelliset hyödykkeet	33 776	34 425
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	382 049	824 691
	4 220 176	4 055 529
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	95 301	90 956
Muut osakkeet ja osuudet	32 206	32 553
Muut lainasaamiset	20 999	20 110
Muut saamiset	884	895
	149 390	144 513
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 801	2 807
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	57 701	55 590
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	10 259	9 044
Lyhytaikaiset saamiset	170 882	166 202
Rahoitusarvopaperit	44 969	45 579
Rahat ja pankkisaamiset	130 982	99 963
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**4 919 583**	**4 707 718**

VASTATTAVAA	31.12.2025	31.12.2024
	1 000 euroa	1 000 euroa
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	607 814	607 814
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	168	168
Muut omat rahastot	27 468	27 586
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 019 726	990 212
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-33 142	29 514
	1 622 033	1 655 293
VÄHEMMISTÖOSUUDET	85 363	83 169
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	928	1 010
Muut pakolliset varaukset	31 851	19 780
	32 779	20 789
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	21 147	23 421
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 534 693	2 330 768
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	119 417	118 606
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	174 560	157 998
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	329 590	317 674
	3 158 260	2 925 046
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**4 919 583**	**4 707 718**

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Konsernin omavaraisuusaste, %	35	37
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	176	166
Konsernin kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 euroa	986 583	1 019 726
Konsernin kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa / asukas	3 744	3 917
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 euroa	2 709 253	2 488 766
Konsernin lainat, euroa / asukas	10 281	9 559
Konsernin lainat ja vastuut 31.12., 1 000 euroa	3 322 032	3 122 758
Konsernin lainat ja vastuut, euroa/asukas	12 606	11 994
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1 000 euroa	20 999	20 110
Asukasmäärä	263 526	260 358

Konsernin omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Konsernin lainakanta 31.12.
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Liittymismaksut ja muut velat)

Konsernin lainat ja vastuut 31.12.
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Liittymismaksut ja muut velat) + Vuokravastuut

Konsernin lainasaamiset 31.12.
= Sijoituksiin merkityt Joukkovelkakirjalainasaamiset ja Muut lainasaamiset

Konsernitaseen analysointi

Konsernitase osoittaa kaupunkikonsernin taloudellisen aseman selvittämällä konserniyhteisöjen varat ja velat.

Tampereen kaupunkikonsernin taseen loppusumma (4 919,6 milj. euroa) kasvoi 211,9 milj. euroa vertailuvuodesta.

Taseen vastaavaa-puolelle sisältyvät pysyvät ja vaihtuvat vastaavat sekä toimeksiantojen varat. Aineelliset hyödykkeet muodostivat 93,7 prosenttia taseen pysyvistä vastaavista. Aineelliset hyödykkeet kasvoivat yhteensä 164,6 milj. euroa vertailukaudesta. Kasvusta suurin osa selittyy rakennusten (394,6 milj. euroa) ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden (182,2 milj. euroa) kasvulla. Ennakkomaksujen ja keskeneräisten hankintojen erä vähentyi tilikaudella 442,6 milj. euroa. Maa-alueiden vertailutasetta on korjattu -11,1 milj. euroa johtuen sisäisten katteiden oikaisuista.

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat vaihto-omaisuus, saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Lyhytaikaiset saamiset kasvoivat vuodenvaihteesta 4,7 milj. euroa, mitä selittää erityisesti muiden saamisten ja myyntisaamisten kasvaminen. Rahoitusarvopapereiden arvo pysyi edellisen tilikauden tasolla. Rahat ja pankkisaamiset kasvoivat vuodenvaihteesta 31 milj. euroa, mihin vaikutti keskeisesti mm. kaupungin rahavarojen kasvu.

Taseen vastattavaa-puoli kertoo konsernin oman ja vieraan pääoman määrän, vähemmistöosuudet, pakolliset varaukset sekä toimeksiantojen pääomat. Konsernin omavaraisuusasteeksi muodostui 35 prosenttia, mikä on kaksi prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisvuonna. Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta ja kykyä selvitä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Tunnusluvun hyvä tavoitetaso kaupunkikonsernissa on 50 prosenttia.

Vieras pääoma kasvoi vuodenvaihteesta 233,2 milj. euroa, mikä selittyy pitkäaikaisen korollisen vieraan pääoman kasvulla (211,3 milj. euroa). Muutoksesta 52,2 prosenttia (110,2 milj. euroa) kohdistuu Tampereen kaupungin pitkäaikaisen korollisen vieraan pääoman kasvuun. Koroton vieras pääoma kasvoi etenkin ostovelkojen osalta. Konsernin lainakanta kasvoi vuodenvaihteesta 220,5 milj. euroa, minkä seurauksena asukaskohtaiseksi lainakannaksi muodostui 10 281 euroa. Tampereen kaupungin osuus konsernin pitkäaikaisesta korollisesta vieraasta pääomasta (2 534,7milj. euroa) oli tilinpäätöshetkellä 32,2 prosenttia. Tytäryhteisöistä merkittävimmät lainakannat olivat Tampereen Raitiotie Oy:llä (403,2 milj. euroa), Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:lla (329,4 milj. euroa) sekä Tampereen Vuokratalosäätiöllä (287,3 milj. euroa). Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli 176 prosenttia, kasvua edelliseen tilinpäätökseen oli 10 prosenttiyksikköä.

Konsernin lainojen ja vastuiden määrä oli tilikaudella 12 606 euroa asukasta kohden. Tunnusluvun laskennassa vuokra- ja leasingvastuut rinnastetaan lainoihin, minkä tarkoituksena on tehdä investointien rahoitus vertailukelpoiseksi riippumatta siitä, miten investointi on rahoitettu. Asukaskohtaisesti tarkasteltuna lainat ja vastuut olivat 2 325 euroa suuremmat kuin lainakanta, mitä selittää leasingrahoituksen käyttäminen lainanoton rinnalla. Konsernin keskimääräinen henkilöstömäärä oli tilikaudella 12 549 henkilöä.

Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Kaupungin tilikauden tulos muodostui euroa 32 536 953,34 alijäämäiseksi. Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelyä siten, että

- aiemmin tehdyistä investointivarauksista syntynyttä poistoeroa tuloutetaan 806 348,27 euroa
- vahinkorahastosta tuloutetaan 138 283,14 euroa toteutuneiden menojen katteeksi
- tilikauden alijäämä 31 592 321,93 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämä -erään.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertynyttä ylijäämää.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutuminen

Talousarvion toteutuminen -osa sisältää laskelma- ja strategiaosan, palvelualueiden, kehitysohjelmien, konsernihallinnon ja taseyksiköiden talousarvion toteumavertailun. Talousarvion toteumavertailuissa on esitetty valtuuston talousarviossa hyväksymän sitovuustason mukaisten määrärahojen, tuloarvioiden, investointien ja toiminnan tavoitteiden toteumat ja niiden olennaiset poikkeamat talousarvioon. Valtuustoon nähden sitovien erien toteumavertailu on esitetty kootusti Olennaiset poikkeamat talousarvioon -osiossa.

Laskelmaosassa on esitetty talousarvion tuloslaskelman, investointien ja rahoituslaskelman toteumavertailut. Lisäksi laskemaosassa esitetään liikelaitosten vaikutus kaupungin tuloksen muodostumiseen ja toiminnan rahoitukseen. Talousarvion laskelmaosa sisältää informaatiota kaupungin yhteenlasketusta taloudesta, joka ei ole valtuustoon nähden sitovaa. Talousarvion tuloslaskelman, investointien ja rahoituslaskelman toteumavertailuissa on esitetty palvelualueiden, kehitysohjelmien, konsernihallinnon ja taseyksiköiden talousarvion toteutuminen sisältäen myös sisäiset erät. Lisäksi on esitetty taseyksikköinä käsiteltävien Vahinkorahaston ja Tampereen seudun työllisyysalueen vaikutus koko kaupungin tuloksen, rahoituksen ja investointien muodostumiseen.

Laskelmaosassa on esitetty myös kaupungin yhteisten erien eli verotulojen, valtionosuuksien, korkotuottojen ja -kulujen, muiden rahoitustuottojen ja -kulujen sekä antolainauksen ja korollisten velkojen muutosten toteuma. Nämä erät muodostavat suuren osan kaupungin tuloperustasta ja niistä valtuustoon nähden sitovaa on korkotuottojen ja -kulujen netto. Lisäksi rahoituslaitoksilta nostettavien pitkäaikaisten lainojen lisäys ei saa olla talousarviota suurempi.

Strategiaosassa on esitetty toiminnan tavoitteiden toteumatiedot kaupunkistrategiasta johdettujen sitovien toiminnan tavoitteiden osalta. Talousarviossa liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteuma on esitetty erillistilinpäätöksissä.

Käyttötalous ja investoinnit yksiköittäin -osassa on esitetty lautakuntien, kehitysohjelmien ja konsernihallinnon talousarvion toteumavertailut ja toiminnan tavoitteiden toteumatiedot. Tampereen seudun työllisyysalueen toteumavertailu ja toiminnan tavoitteiden toteumatiedot käsitellään elinkeinolautakunnan osiossa. Taseyksikkönä käsiteltävän Vahinkorahaston erillistilinpäätös sekä Tampereen seudun työllisyysalueen eriytetyt laskelmat ja liitetiedot löytyvät Erillistilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat -osiosta.

Talousarviossa kaupungin merkittävimmille tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen on esitetty erillisessä Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt -osassa. Yhteisöille asetetut tavoitteet eivät oikeudellisesti sido tytäryhteisöjä, vaan niiden tarkoituksena on tuoda esille pääomistajan tahto.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Talousarvion toteutuminen -osa sisältää laskelma- ja strategiaosan, palvelualueiden, kehitysohjelmien, konsernihallinnon ja taseyksiköiden talousarvion toteumavertailun. Talousarvion toteumavertailuissa on esitetty valtuuston talousarviossa hyväksymän sitovuustason mukaisten määrärahojen, tuloarvioiden, investointien ja toiminnan tavoitteiden toteumat ja niiden olennaiset poikkeamat talousarvioon. Yhteenvetotaulukossa on esitetty kootusti valtuustoon nähden sitovien erien toteutuminen. Ylitykset on korostettu keltaisella.

Talousarvion toteumavertailuissa esitettäviin lukuihin sisältyvät kaupungin sisäiset erät, ellei toisin ole mainittu. Vastaavasti investointiluvuissa ei ole huomioitu sisäisen katteen eliminointia, joten talousarvion toteumavertailuissa investointien toteuma on sisäisten katteiden verran suurempi kuin kaupungin ulkoisessa rahoituslaskemassa.

Käyttötalouden toteutuminen

Ainoa ylitys muutettuun talousarvioon nähden tilikaudella 2025 oli kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan erikseen sitova Hyvinvoinnin kehitysohjelman 0,1 milj. euron toimintakatteen ylitys. Käyttötalouden osalta merkittävimmät poikkeamat muutettuun talousarvioon olivat erityisesti kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä elinvoima- ja osaamislautakunnan toteumissa. Näiden toimintakate toteutui muutettua talousarviota parempina yhteensä 15,3 milj. euroa. Yhdyskuntalautakunnan toimintakate toteutui 3,8 milj. euroa ja joukkoliikennelautakunnan 2,1 milj. euroa muutettua talousarviota parempina. Asunto- ja kiinteistölautakunnan toimintakate toteutui 4,9 milj. euroa muutettua talousarviota parempina.

Näiden alitusten syyt on käsitelty tarkemmin laskelmaosan tuloslaskelman toteumavertailuosassa sivulla 65 sekä palvelualueiden yksikkökohtaisissa käsittelyissä.

Konsernihallinnossa suurimmat toimintakatteen alitukset kohdistuivat konsernihallintoon, pois lukien sitovat erät, ja konsernihallinnon yhteisiin eriin. Näiden alitus oli yhteensä 8,6 milj. euroa. Yhteisissä erissä oli varaus palkankorotuksiin, joka toteutui ennakoitua vähäisempänä. Konsernihallinnon, pois lukien sitovat erät, toimintakatteen muutettua talousarviota pienempi toteuma johtuen ensisijaisesti palvelujen ostojen budjetoitua pienemmästä toteumasta.

TILIKAUDEN TULOS

-32,5 M €

(TP25)

INVESTOINTIEN TULORAHOITUS-PROSENTTI

47 %

(TP25)

TOIMINTAKATE

+37,3 M €

(TP25 / MUUTETTU TA25)

LAINAKANNAN MUUTOS

+76,5 M €

(TP24 / TP25)

NETTOINVESTOINNIT

-12 M €

(TP25 / MUUTETTU TA25)

Yhteenveto poikkeamista talousarvioon, sitovat erät

KÄYTTÖTALOUS

1 000 euroa	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset
Palvelualueet (toimintakate)					
Sivistyspalvelujen palvelualue					
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-401 554	-409 666	8 112	-408 157	-1 509
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta					
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-116 803	-119 606	2 803	-118 797	-809
Hyvinvoinnin kehitysohjelma	-603	-500	-103	-500	0
Hiedanranta-kehitysohjelma	-269	-272	3	-75	-197
Elinvoiman palvelualue					
Elinvoima- ja osaamislautakunta					
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-139 037	-145 554	6 517	-146 596	1 042
Ammatillinen koulutus (tilikauden tulos)	432	-222	654	0	-222
Tampereen seudun työllisyysalue (tilikauden yli-/alijäämä)	0	0	0	0	0
Asunto- ja kiinteistölautakunta					
Asunto- ja kiinteistölautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	204 142	200 125	4 017	207 202	-7 077
Hiedanranta-kehitysohjelma	-161	-1 020	859	-1 020	0
Kaupunkiympäristön palvelualue					
Yhdyskuntalautakunta					
Yhdyskuntalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-54 133	-57 207	3 074	-55 348	-1 859
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	0	-330	330	-330	0
Hiedanranta-kehitysohjelma	-25	-400	375	-400	0
Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelma	-489	-500	11	-500	0
Joukkoliikennelautakunta	-36 749	-38 831	2 082	-38 816	-15
Konsernihallinto (toimintakate)					
Konsernihallinto					
ICT-kehittäminen (toimintakate+nettoinvestoinnit)	-12 981	-13 800	819	-11 210	-2 590
Tarkastuslautakunta	-392	-412	20	-412	0
Keskusvaalilautakunta	-1 232	-1 410	178	-1 402	-8
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	-1 268	-1 603	335	-1 603	0
Hiedanranta-kehitysohjelma	-21	-100	79	-100	0
Älykaupunki kaupunkilaisille -kehitysohjelma	-1 178	-1 308	130	-1 308	0
Welcoming City -kehitysohjelma	-385	-516	131	-500	-16
Elämystalouden kehitysohjelma	-527	-657	130	-657	0
Konsernihallinto (pl. erikseen sitovat erät)	-34 955	-39 404	4 449	-37 694	-1 710
Yhteiset erät	-94 277	-98 432	4 155	-102 816	4 384

LASKELMAOSA

1 000 euroa	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset
Korkotuotot ja -kulut	-5 532	-6 500	968	-6 500	0
Pitkäaikaisten lainojen muutos	115 759	140 619	-24 860	120 619	20 000

INVESTOINNIT

Nettoinvestoinnit sitovuustasoittain (1000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset
Sivistyspalvelujen palvelualue					
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-1 743	-2 725	982	-2 100	-625
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-15 596	-15 796	200	-14 900	-896
Elinvoiman palvelualue					
Elinvoima- ja osaamislautakunta					
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-316	-1 567	1 251	-55	-1 512
Ammatillinen koulutus	-1 802	-2 000	198	-3 350	1 350
Asunto- ja kiinteistölautakunta					
Asunto- ja kiinteistölautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-11 152	-12 250	1 098	-12 250	0
Talonrakennushankkeet (pl. Hiedanranta)	-94 376	-95 681	1 305	-85 032	-10 649
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	-2 038	-2 030	-8	-1 530	-500
Hiedanranta-kehitysohjelma	-745	-3 500	2 755	-6 500	3 000
Kaupunkiympäristön palvelualue					
Yhdyskuntalautakunta					
Yhdyskuntalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-52 775	-52 300	-475	-45 000	-7 300
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	-13 970	-15 105	1 135	-26 605	11 500
Hiedanranta-kehitysohjelma	0	0	0	-1 200	1 200
Joukkoliikennelautakunta	-20	-49	29	-500	451
Konsernihallinto					
Yhteiset erät	-26 649	-27 827	1 178	-19 400	-8 427
Konsernihallinto, muut	29	0	-29	0	0

Laskelmaosan toteutuminen

Laskelmaosassa esitetään korkotuottojen ja -kulujen sekä pitkäaikaisten lainojen lisäysten toteutuminen talousarvioon nähden. Korkotuotot ja -kulut toteutuivat tilikaudella 1 milj. euroa budjetoitua parempina. Pitkäaikaisten lainojen muutos oli 115,8 milj. euroa, joka oli 24,9 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi.

Investointien toteutuminen

Peruskaupungin ja koko kaupungin yhteenlasketut nettoinvestoinnit olivat 225,9 milj. euroa, mikä oli 12,0 milj. euroa muutettua talousarviota alhaisempi. Poikkeama oli varsin maltillinen ja suurin syy siihen oli hankkeiden toteutuminen tilikausien välillä toisin kuin oli suunniteltu. Peruskaupungin yksiköiden nettoinvestointeihin tehtiin talousarviomuutoksia yhteensä 15,0 milj. euroa (KV 16.12.2024, 17.2.2025, 13.10.2025 ja 15.12.2025).

Asunto- ja kiinteistölautakunnan nettoinvestoinnit 108,3 milj. euroa toteutuivat 5,2 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Eroa selittää erityisesti

talonrakennushankkeiden toteutuminen ennakoitua myöhemmin. Talonrakennushankkeiden nettoinvestoinnit 94,4 milj. euroa alittivat muutetun talousarvion 1,3 milj. eurolla. Suurimmista alituksista tehdään uudelleenbudjetointiesitys. Maaomaisuuden investointeja (pl. erikseen sitovat erät) toteutui 11,2 milj. euroa. Maaomaisuuden investoinnit (pl. erikseen sitovat erät) alittivat muutetun talousarvion 1,1 milj. eurolla. Asunto- ja kiinteistölautakunnan Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman investoinnit 2,1 milj. euroa olivat muutetun talousarvion mukaiset. Hiedanranta-kehitysohjelman investointeja toteutui 0,7 milj. euroa, ja muutettu talousarvio alittui 2,8 milj. eurolla. Asunto- ja kiinteistölautakunnan alaisista Hiedanranta-kehitysohjelman vuodelle 2026 siirtyneistä investoinneista tehdään uudelleenbudjetointiesitys.

Yhdyskuntalautakunnan nettoinvestoinnit, yhteensä 66,7 milj. euroa, alittivat muutetun talousarvion 0,7 milj., mutta ilman erikseen sitovia eriä toteuma oli 52,8 milj. euroa ja ylitystä verrattuna muutettuun talousarvioon oli 0,5 milj. euroa. Ylitystä aiheuttivat suunniteltua hankalammat pohjaolosuhteet Naistenlahden sataman rantamuurin rakentamisessa sekä suunniteltua laajemmat toteutukset mm. Tohlopinrannan kaava-alueella ja Niemenrannan satama-alueella. Yhdyskuntalautakunnan Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman investoinnit 14,0 milj. euroa alittivat muutetun talousarvion 1,1 milj. eurolla ja Hiedanranta-kehitysohjelmassa ei investointeja toteutunut. Yhdyskuntalautakunnan alaisista Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman vuodelle 2026 siirtyneistä investoinneista tehdään uudelleenbudjetointiesitys.

Konsernihallinnon yhteisten erien investoinnit 26,7 milj. euroa toteutuivat 1,2 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyen kaupunki teki noin 9,0 milj. euron sijoituksen yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP). Lisäksi sijoituksiin sisältyi Finnpark Parkisto Oy:n 15,5 milj. euron sijoitus ja Tampereen Raitiotie Oy:n 1,72 milj. euron SVOP-sijoitus. Osakkeisiin ja osuuksiin oli varattu 1,6 milj. euroa kaupunginhallituksen käyttöön erillisten päätösten mukaan, ja siitä käytettiin noin 0,4 milj. euroa.

Konsernihallinnolla valtuustoon nähden sitovaa taso ICT-kehittämisessä oli toimintakate ja bruttoinvestoinnit yhteensä ja ICT-kehittämisestä löytyy tietoa tarkemmin käyttötalous ja investoinnit -osiosta konsernihallinnon osuudesta.

Kehitysohjelmien investointien tietoja löytyy investointien toteumavertailu -osiosta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nettoinvestoinnit 15,6 milj. euroa alittivat muutetun talousarvion 0,2 milj. eurolla.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan nettoinvestoinnit 1,7 milj. euroa alittivat muutetun talousarvion 1,0 milj. eurolla. Syinä alitukselle olivat Kissanmaan koulun ensikertaisen kalustamisen viivästymisestä, Härmälän esi- ja perusopetuksen ensikertaisen kalustamisen säästöistä sekä koulujen ja päiväkotien ennakoimattomien kohteiden investointien säästöistä. Ensikertaisesta kalustamisesta tehdään uudelleenbudjetointiesitys.

Elinvoima- ja osaamislautakunnan nettoinvestoinnit 2,2 milj. euroa alittivat muutetun talousarvion 1,4 milj. eurolla. Syynä alitukselle olivat rakennushankkeiden aikataulumuutokset ja sen takia ensikertaisen kalustamisen viivästyminen verrattuna muutettuun talousarvioon. Lyseon lukion ensikertaisen kalustamisen osalta tehdään uudelleenbudjetointiesitys.

Tarkemmat tiedot poikkeamista löytyvät investointien toteumavertailusta ja toimintayksiköiden tekstien yhteydestä.

LASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Tuloslaskelman toteumavertailu

Talousarvion toteumavertailu

Kaupunki ilman rahastoja sisältäen sisäiset erät

1 000 euroa	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset	Poikkeama % TP25 / Muutettu TA25
Toimintatuotot						
Myyntituotot	287 185	299 428	-12 243	296 671	2 757	-4,09%
Maksutuotot	42 083	38 285	3 798	40 492	-2 207	9,92%
Tuet ja avustukset	28 360	26 719	1 641	25 786	932	6,14%
Vuokratuotot	239 436	239 049	387	243 009	-3 960	0,16%
Muut toimintatuotot	76 048	73 249	2 799	76 654	-3 405	3,82%
Toimintatuotot yhteensä	673 111	676 729	-3 617	682 611	-5 883	-0,53%
Valmistus omaan käyttöön	535	468	67	143	325	14,37%
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-471 629	-484 664	13 035	-487 726	3 062	-2,69%
Palvelujen ostot	-532 379	-560 103	27 723	-552 151	-7 952	-4,95%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 667	-26 450	3 783	-24 230	-2 220	-14,30%
Avustukset	-102 168	-96 300	-5 868	-97 012	712	6,09%
Vuokrakulut	-226 511	-227 983	1 472	-230 391	2 408	-0,65%
Muut toimintakulut	-4 288	-4 643	355	-4 083	-560	-7,65%
Toimintakulut yhteensä	-1 359 643	-1 400 144	40 501	-1 395 593	-4 550	-2,89%
Toimintakate	**-685 997**	**-722 947**	**36 950**	**-712 839**	**-10 108**	**-5,11%**
Verotulot	641 155	646 000	-4 845	668 000	-22 000	-0,75%
Valtionosuudet	125 666	124 217	1 449	115 978	8 239	1,17%
Rahoitustuotot ja -kulut	25 556	24 456	1 100	24 456	0	4,50%
Korkotuotot	17 732	17 184	548	17 184	0	3,19%
Muut rahoitustuotot	51 118	50 700	418	50 700	0	0,82%
Korkokulut	-23 264	-23 684	420	-23 684	0	-1,77%
Muut rahoituskulut	-20 030	-19 744	-286	-19 744	0	1,45%
Vuosikate	**106 380**	**71 726**	**34 654**	**95 595**	**-23 869**	**48,31%**
Poistot ja arvonalentumiset	-138 779	-139 352	573	-134 705	-4 647	-0,41%
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	**-32 399**	**-67 626**	**35 228**	**-39 110**	**-28 516**	**-52,09%**
Poistoeron lis. (-) tai väh.(+)	806	700	106	700	0	15,19%
Varausten lisäys (-) tai väh.(+)	0	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-31 592**	**-66 926**	**35 334**	**-38 410**	**-28 516**	**-52,80%**

Tuloslaskelman toteutuminen

Tuloslaskelman toteumavertailu sisältää peruskaupungin (palvelualueet, kehitysohjelmat ja konsernihallinto) tuloslaskelman toteumavertailun sisältäen Tampereen seudun työllisyysalueen taseyksikön. Tampereen kaupunkiliikenne -liikelaitoksen yhtiöittämisen jälkeen ei kaupungilla ole yhtään liikelaitosta. Taseyksikkönä käsiteltävää vahinkorahastoa ei ole sisällytetty vertailuun.

Seuraava analyysi on tehty vertaillen peruskaupungin muutettua talousarvioita tilikauden toteumaan sisältäen sisäiset erät. Valtuusto päätti vuoden aikana talousarviomuutoksista neljässä kokouksessa. Lisäksi konsernijohtajan päätöksellä tehtiin kolme talousarvioon kohdistuvaa päätöstä, jotka kohdistuivat palkkamäärärahojen kohdentamiseen sekä määrärahasiirtoihin elinvoiman palvelualueen ja konserninhallinnon kilpailukyky ja innovaatiot ryhmän välillä.

Tilikauden toimintakate oli 35,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Toimintatuotot toteutuivat 3,6 milj. euroa muutettua talousarviota heikompina ja toimintakulut 40,5 milj. euroa budjetoitua alhaisempina. Tampereen seudun työllisyysalueen taseyksikkö toimii elinvoima- ja osaamislautakunnan alla. Se on nettobudjetoitu yksikkö, joten tulojen ja menojen alitukset eivät vaikuta kokonaisuuteen toimintakatteen tasolla. Toimintakate toteutui budjetoitua parempana erityisesti kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä elinvoima- ja osaamislautakunnan osalta. Kasvatus- ja oppimislautakunnan 8,1 milj. euron budjetoitua parempi toteuma kohdistui etenkin varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen. Suurimmat alitukset kohdistuivat henkilöstökulujen, palvelujen ostojen, kalusto ja tarvikehankintojen sekä avustusten tiliryhmiin. Elinvoima- ja osaamislautakunnan 7 milj. euron budjetoitua paremman toteuman taustalla olivat pääosin palvelujen ostojen sekä henkilöstökulujen alitukset. Alitukset kohdistuivat suurilta osin työllisyys- ja kasvupalveluiden palveluryhmän palveluiden ostoihin ja henkilöstömenoihin. Palveluiden ostojen alitus selittyy suurilta osin sillä, että Tampereen maksuosuus työllisyysalueen kustannuksista oli 8,9 milj. euroa vuosisuunnitelmaa pienempi. Yhdyskuntalautakunnan toimintakate oli 5,9 milj. euroa ja asunto- ja kiinteistölautakunnan toimintakate oli 4,9 milj. euroa muutettua talousarviota parempi.

Verorahoituksen kertymä oli yhteensä 766,8 milj. euroa. Verorahoitus toteutui 3,4 milj. euroa budjetoitua heikompana erityisesti kunnallisverotulojen vaikutuksesta.

Rahoitustuotot ja -kulut toteuma oli 25,6 milj. euroa, toteutuen 1,1 milj. euroa muutettua talousarviota parempina.

Poistot ja arvonalentumiset alittivat muutetun talousarvion 0,6 milj. eurolla.

Tilikauden tulos muodostui 35,2 milj. euroa muutettua talousarviota paremmaksi.

Verotulot

Verotulot (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset
Kunnallisvero	453 129	460 000	-6 871	475 000	-15 000
Kiinteistövero	110 286	110 000	286	111 000	-1 000
Yhteisövero	77 739	76 000	1 739	82 000	-6 000
Yhteensä	**641 155**	**646 000**	**-4 845**	**668 000**	**-22 000**

Verotuloja kertyi vuonna 2025 yhteensä 641,2 milj. euroa. Verotulojen kokonaismäärä laski vuodesta 2024 10,0 milj. euroa (-1,5 %). Verotuloja kertyi 4,8 milj. euroa muutettua ja 26,8 milj. euroa alkuperäistä talousarviota vähemmän.

Kunnan tulovero

Kunnallisverotuloja kertyi 453,1 milj. euroa, mikä oli 6,9 milj. euroa muutettua ja 21,9 milj. euroa alkuperäistä talousarviota vähemmän. Kunnallisveroa tilitettiin 5,2 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Vuonna

Kunnallisveron alhaiseen kertymään vaikuttivat erityisesti heikko työllisyyskehitys ja kunnallisverokertymien jaksotustekijät.

Työllisyyden kehitys ei ole saavuttanut hallituksen asettamia tavoitteita. Työttömyys on sitä vastoin kasvanut ja tämä näkyi heikkoina kunnallisveron kertyminä myös viime vuoden lopulla. Tilastokeskuksen mukaan 15–74-vuotiaiden työttömyysaste oli 9,7 % vuonna 2025, mikä oli 1,3 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuonna 2024. Kuluvana vuonna työttömyyden arvioidaan pienentyvän hyvin maltillisesti, tulevina vuosina verrattain reippaammin.

Koko maan kunnallisverokertymä ei lopulta kasvanut lainkaan viime vuonna. Kokonaiskertymä jopa pieneni hieman vuodesta 2024. Palkkatulot kasvoivat Tulorekisteriin ilmoitettujen tietojen perusteella vain reilu 2 prosenttia vuonna 2025. Kehitys on heikko ottaen huomioon yleisen ansiotasoindeksin noin 3 prosentin kasvun.

Kunnallisveron ennustettua heikompaa kehitystä selitti osin myös kunnallisverokertymien jaksotustekijät. Joulukuussa 2024 oikaistiin silloin arvioitua verovuoden 2024 kunnallisveron ryhmäosuutta positiivisesti noin 150 miljoonalla eurolla. Kun viime keväänä saatiin ensimmäisiä ennakkotietoja sittemmin valmistuneesta verovuodesta 2024, huomattiin että kyseinen oikaisu oli perusteeton. Verovuoden 2024 kunnallisveroa oikaistiin negatiivisesti lopulta yli 150 miljoonan euron edestä viime vuoden aikana. Tampereen osuus oikaisusta oli reilu 7 milj. euroa. Edellä mainittujen seikkojen lisäk-

TULOVEROPROSENTIN JA VEROTETTAVAN TULON KEHITYS

	Tulovero-prosentti	Verotettava tulo, milj. €	Muutos, %
2015	19,75	3 867,6	1,7
2016	19,75	3 895,3	0,7
2017	19,75	3 825,7	-1,8
2018	19,75	3 987,9	4,2
2019	19,75	4 154,1	4,2
2020	20,25	4 281,1	3,1
2021	20,25	4 503,6	5,2
2022	20,25	4 774,5	6,0
2023	7,61	5 434,1	13,8
2024	7,6	5 738,4	5,6
2025	7,6		
2026	7,6		

KUNNALLISVERON KEHITYS

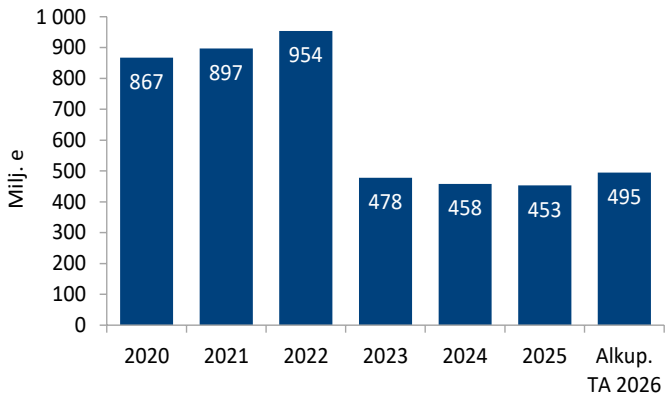

si vuoden 2025 heikkoa kehitystä hämärtää hieman myös vuonna 2024 kertyneet verohännät, toisin sanoen ennen soteuudistusta maksuunpannut kunnallisverot.

Edellä mainittuun ansio- ja pääomaverojen veronsaajien ryhmäoikaisuun liittyen oikaistiin myös verovuoden 2025 ryhmäosuuksia toukokuussa. Tampereelle tämän vaikutus oli vajaa 8 milj. euroa, mikä osaltaan selitti verotulojen alittumista talousarvioon nähden.

Kunnallisverokertymän tarkastelussa tulee huomioida myös ansiotulovähennyksen poistuminen verovuonna 2025. Muutos lisäsi kunnallisveron tuottoa ja muutoksen seurauksena kunnallisveron efektiivisyys kasvoi. Muutoksen positiivinen vaikutus kunnallisveroon neutraloitiin valtionosuuksien kautta vähentämällä noin 11 milj. euroa verotulomenetysten kompensaatiota.

Vuoden 2024 ennakonpidätyksen alaiset ansiotulot kasvoivat Tampereella 4,4 prosenttia (koko maassa 3,2 %), kun edellisvuoden kasvu oli 6,6 prosenttia. Ennakkotiedon mukaan vuoden 2025 kasvu oli vain 3,2 prosenttia (koko maassa 2,0 %).

Kuntaliiton helmikuussa 2026 julkaiseman uuden arvion mukaan verotulot ovat todennäköisesti kasvamassa aiemmin arvioitua heikoimmin. Tampereen kunnallisverotulot kasvaisivat yli 6 prosenttia. Vaikka kunnallisveron kasvun odotetaan olevan kohtuullista taloussuunnitelmakaudella, vuoden 2025 heikko taso vaikuttaa siihen, että verokertymät eivät saavuttane tavoitteita. Työllisyyskehitys aiheuttaa merkittävää epävarmuutta.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Yhteisöverotuloja kertyi 77,7 milj. euroa, mikä oli 1,7 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän. Yhteisöveroja tilitettiin 6,4 milj. euroa (-7,6 %) vuotta 2024 vähemmän. Tampereen jako-osuus yhteisöveron tuotosta laski hieman edellisvuodesta.

Verovuoden 2025 ennakot olivat noin 59,5 milj. euroa ja olivat 0,8 milj. euroa pienemmät kuin edellisvuonna.

Yhteisöveron kokonaiskehitys on ollut arvioitua heikompaa. Yhteisöveron ennustettua heikompi toteuma selittyi pääosin verovuoden 2024 ennustettua heikommalla kehityksellä ja siten odotettua matalammilla lisäennakoilla alkuvuonna 2025.

Vuonna 2025 kunnille tilitettiin yhteisöverotuloja kaikkiaan 1,69 mrd. euroa, mikä oli 4,4 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kuntaryhmän osuus yhteisöverosta laski 23,69 prosentista 23,65 prosenttiin.

Kuntaliiton helmikuussa 2026 julkaiseman ennusteen mukaan kuntien yhteisöveron tilitykset laskevat hieman vuonna 2026, mutta lähtevät tämän jälkeen kasvuun. Yhteisöveron ennusteeseen liittyy tällä hetkellä epävarmuutta.

Kiinteistövero

Kiinteistöverotuloja kertyi 110,3 milj. euroa, mikä oli 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän. Kiinteistöverotulot kasvoivat edellisestä vuodesta 1,5 milj. euroa (1,4 %).

Kiinteistöveroa määrättiin maksettavaksi Tampereella 110,5 milj. euroa, mikä oli vain 0,6 milj. euroa (0,6 %) edellisvuotta enemmän. Vuoden 2025 verotuloja tilitettiin 105,4 milj. euroa ja loput 4,9 milj. euroa olivat edellisiä verovuosia koskevia tilityksiä. Verotusarvot nousivat 0,4 %, kun edellisenä vuonna kasvu oli 2,2 % ja sitä edellisenä 9,8 %.

Kiinteistöverotulot eivät koko maassa kasvaneet juuri lainkaan ja arvion mukaan ne kehittyvät hyvin maltillisesti tulevina vuosina pääosin rakennusalan heikon kysynnän takia. Koko maassa kiinteistöveroa määrättiin yhteensä 2 418 miljoonaa euroa, mikä oli noin 16 miljoonaa euroa (+0,7 %) enemmän kuin verovuonna 2024. Verotusarvojen muutos oli 0,0 %.

YHTEISÖVERON KEHITYS

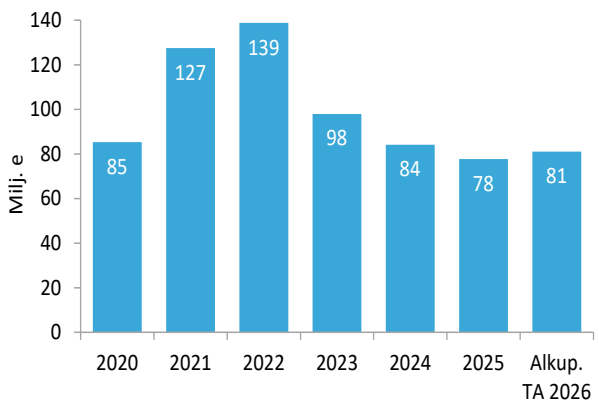

KIINTEISTÖVERON KEHITYS

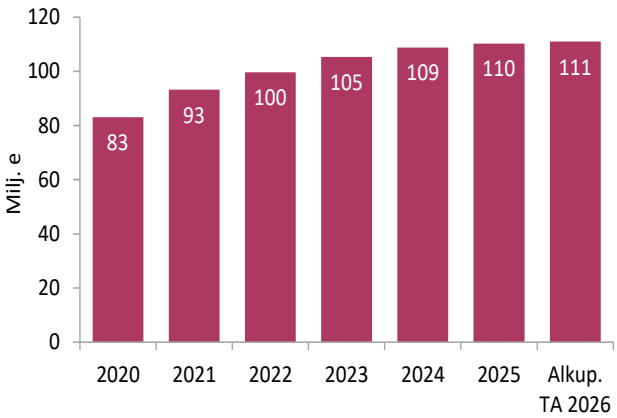

Valtionosuudet

Valtionosuudet (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	11 591	11 591	-0	11 362	229
Verotulomenetysten korvaus	25 664	25 664	0	22 616	3 048
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	88 411	86 962	1 449	82 000	4 962
Yhteensä	**125 666**	**124 217**	**1 449**	**115 978**	**8 239**

Kunnat saivat vuonna 2025 valtionosuuksia yhteensä noin 4,06 miljardia euroa. Valtionosuudet kasvoivat 660 miljoonaa euroa (19 %) vuodesta 2024.

Työvoimapalveluiden ja kotoutumislain uudistus lisäsi peruspalvelujen valtionosuutta 607 milj. euroa ja työttömyysturvan rahoitusvastuiden siirto 216 milj. euroa eli yhteensä noin 820 milj. euroa (148 e/asukas).

Peruspalvelujen valtionosuus ilman TE-rahoitusta ei kasva, koska sote-uudistuksen vähennykset astuivat voimaan ja valtionosuuslisäykset eivät kompensoineet kaikkea. Uudet, sote-uudistukseen liittyvät määräaikaiset vähennykset kaikille kunnille olivat yhteensä noin -230 milj. euroa (-41 e/asukas) ja vähennyksiä kompensoivat lisäykset 277 milj. euroa (50 e/asukas). Lisäys pienensi kuntien omarahoitusosuutta. Vuonna 2025 jälkitarkistuksesta johtuva pysyvä vuosittainen lisäsiirtotarve pysyi ennallaan (-501 milj. e). Tämä erä poistettiin vuoden 2025 valtionosuuslaskelmassa lisäyksistä ja vähennyksistä, ja siirrettiin osaksi kunnan asukaskohtaista omarahoitusosuutta kasvattaen sitä 90 euroa/asukas ollen 1467,53 euroa/asukas.

Valtionosuuksia vähensi verotulomenetysten korvauksen pieneneminen 338 milj. eurolla, koska kunnallisverotuksen ansiotulovähennys poistui ja kuntien verotulot kasvoivat vastaavalla summalla.

Kuntien valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistuksen valmistelu päätettiin keskeyttää marraskuussa. Suurin haaste uudistuksessa hallituspuolueiden välillä koski sote-tasauseriä ja järjestelmämuutoksen tasausta. Uudistus ei toteudu tällä hallituskaudella.

Tampereen kaupunki sai valtionosuuksia vuonna 2025 yhteensä 125,7 milj. euroa, mikä oli 1,4 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän. Valtionosuudet kasvoivat 42,5 milj. euroa vuodesta 2024.

Peruspalvelujen valtionosuus

Peruspalvelujen valtionosuutta saatiin 11,6 milj. euroa. Valtionosuus kasvoi 50,4 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuus toteutui muutetun talousarvion mukaisena.

TE- ja kotoutumisuudistus lisäsi peruspalvelujen valtionosuutta laskennallisesti noin 50 milj. euroa. Kunnan työikäisen väestön, työttömien ja vieraskielisten määrä määrittelee yksittäisen kunnan rahoituksen määrän työvoimapalveluiden järjestämiseen ja kotoutumisen edistämiseen. Lisäksi kuntakohtaiseen TE-rahoitukseen vaikuttaa siirtymäajan rahoitus; vuonna 2025 puolet laskennallisesti määräytyvästä rahoituksesta korvattiin vuoden 2023 kustannuksiin perustuvalla rahoituksella. Kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamiseen liittyvät korvaukset määritettiin vuonna 2023 maksettujen työttömyysetuuksien maksatuksesta työttömyyskassoille ja Kansaneläkelaitokselle vuoden 2023 loppuun mennessä kertyneiden tietojen perusteella.

Valtionosuuden laskennalliset kustannukset kaikkiaan kasvoivat edellisvuodesta 57,3 milj. euroa, josta noin 32 milj. euroa liittyi TE-uudistukseen. Kunnan omarahoitusosuus kasvoi -28,5 milj. euroa. Näiden jälkeen valtionosuuteen tehtävät lisäykset ja vähennykset kasvoivat 21,3 milj. euroa, joka sisälsi työttömyysturvan rahoitusvastuun lisääntymiseen 16,6 milj. euroa ja TE-uudistuksen siirtymäajan porrastukseen 0,9 milj. euroa.

Kun peruspalvelujen valtionosuudesta vähennetään TE-uudistuksen tuomat lisäykset, voidaan todeta, ettei valtionosuus kasvanut lainkaan, vaikka Tampereen asukasmäärä kasvoi poikkeuksellisen paljon. Vuoden 2025 valtionosuuden perustana on pääosin 31.12.2023 asukasmäärät. Asukasmäärän kasvu Tampereella oli poikkeuksellinen suuri noin 6 000 asukasta vuodesta 2022 vuoteen 2023.

Peruspalvelujen valtionosuus oli vuosina 2023–2024 Tampereella sote-uudistuksen seurauksena negatiivinen. Tampereelta siirrettiin hyvinvointialueelle sote-menoja enemmän, mitä verotuloja ja valtionosuuksia leikattiin ja tätä erotusta tasoitetaan muutosrajoittimella ja järjestelmämuutoksen tasauksilla. Vuonna 2025 sote-uudistuksen muutosrajoitin oli Tampereelle -34,9 milj. euroa (2024: -34,9 milj. e) ja sote-uudistuksen järjestelmämuutoksen tasaus -0,5 milj. euroa negatiivinen (2024: -2,5 milj. e). Tampereen osuus kuntien pysyvästä noin 500 milj. euron jälkikäteistarkistuksesta johtuvasta lisävähennyksestä on -22,6 milj. euroa. Määräaikaiset vähennykset vuonna 2025 olivat -10,6 milj. euroa (2024: 0 euroa). Sote-vähennyksiä kompensoiva valtionosuuksien lisäys vuonna 2025 oli 12,7 milj. euroa (2024: 8,6 milj. e). Nettomääräisesti edellä mainitut sote-erät ja niiden valtionosuusvaikutus Tampereelle vuonna 2025 oli -55,9 milj. euroa (2024: -51,4 milj. e).

Verotulomenetysten korvaus

Verotulomenetysten korvaus esitetään omana eränään osana valtionosuuksia. Kun verotukseen tehdään muutoksia (verovähennyksiä lisätään), kuntien verotulot pienenevät. Näitä kompensoidaan kunnille lisäämällä veromenetystä vastaava euromäärä kunnan valtionosuuteen. Verotulomenetysten korvauksesta käytetään myös nimityksiä veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus ja veromenetysten kompensaatio.

Verotulomenetysten korvausta maksettiin Tampereelle yhteensä 25,7 milj. euroa. Kompensaatiot laskivat vuodesta 2024 noin 11,1 milj. euroa, koska kunnallisveron ansiotulovähennys poistui ja kunnallisverotuloja kertyi enemmän. Kompensaatioita kertyi muutetun talousarvion mukaisesti.

Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet

Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet olivat 88,4 milj. euroa.

Valtionosuuksia kertyi 1,4 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän. Lukio-opiskelijoiden määrän kasvu ja kuntien omarahoitusosuuden päivitys aivan vuoden 2025 lopussa lisäsi valtionosuuksia nettomääräisesti yli talousarvion. Lisäksi ammatilliseen koulutukseen saatiin noin 0,2 milj. euron lisärahoituspäätös joulukuussa 2025.

Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet kasvoivat edellisvuodesta 3,2 milj. euroa (3,8 %).

Lukiokoulutuksen laskennallinen rahoitus loppuvuoden opiskelijamäärien tarkistuksen jälkeen oli noin 36,7 milj. euroa, jossa kasvua edelliseen vuoteen oli 3,8 milj. euroa. Omarahoitusosuus nousi 2,2 milj. euroa ja oli -26,1 milj. euroa.

Ammatilliseen koulutukseen rahoitusta saatiin bruttomääräisesti noin 97,3 milj. euroa, mikä oli lähes 2,7 milj. euroa vuotta 2024 vähemmän. Kunnan omarahoitusosuus, joka pienentää valtionosuuksia, laski edellisestä vuodesta 0,7 milj. euroa -50,1 milj. euroon.

Perusopetuksen ns. erityislisät (muun muassa valmistava opetus, vaikeasti kehitysvammaisten opetus ja aikuisten perusopetus) kasvoivat yhteensä 3,6 milj. euroa.

Museoiden perusrahoitus ja kaupunginorkesterin valtionosuus tippuivat yhteensä noin 0,3 milj. euroa laskennallisten henkilötyövuosien laskiessa.

Kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaan valtiolta ammatillisen koulutuksen järjestämiseen saatava, opetus- ja kulttuuritoimen muihin valtionosuuksiin sisältyvä, yksikköhintarahoitus käytetään kokonaisuudessaan ammatillisen koulutuksen järjestämiseen. Tredulle kohdistettavien ammatillisen koulutuksen valtionosuuksien yhteismäärä vuonna 2025 oli 98,9 milj. euroa (2024: 101,2 milj. euroa). Summa sisältää suorien ammatillisen koulutuksen valtionosuuksien lisäksi aikuisten perusopetukseen liittyvää valtionosuusrahoitusta.

VERORAHOITUKSEN KEHITYS

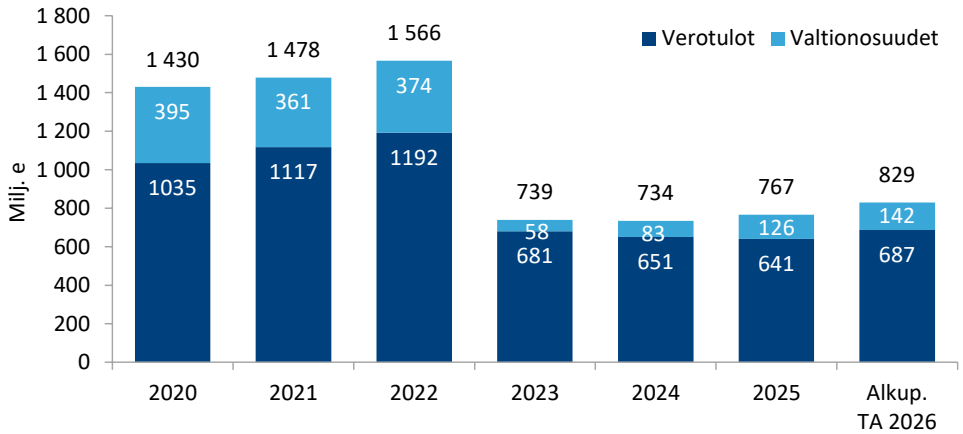

Korkotuotot ja -kulut

Korkealla käynyt inflaatio jatkoi laskemistaan viime vuonna ja asettui lopulta Euroopan Keskuspankin tavoittelemalle 2 %:n tasolle. Tämä mahdollisti keskuspankille ohjauskoron alentamisen jatkon. Lyhyet markkinakorot reagoivat tilanteeseen ja esimerkiksi 6 kuukauden euribor-korko laski vuoden alun 2,5 %:n tuntumasta noin 2,1 %:iin. Pitkien korkojen liikkeet olivat vastakkaiset, sillä esimerkiksi 10 vuoden koronvaihtosopimuksen korko nousi vuoden alun 2,4 %:sta vuoden loppua kohden noin 2,9 %:iin. Keskuspankki vaikuttaa onnistuneen hyvin tavoitteessaan ja tällä hetkellä markkinoilla uskovat korkojen vakaaseen kehityksen lähivuosina.

Korkotuotot

Korkotuotot olivat yhteensä 17,7 milj. euroa.

Ulkoiset korkotuotot olivat 17,5 milj. euroa ja ne toteutuivat hieman muutettua talousarviota suurempina. Antolainoista saatavat korkotuotot muodostavat valtaosan kokonaisuudesta ja ne ovat kahden viimeksi päättyneen tilivuoden aikana nousseet uudelle tasolle Tampereen Vesi Oy:n aloitettua toimintansa ja liiketoimintakaupan rahoituksen toteuduttua pitkälti velaksi kaupungille. Muihin korkotuottoihin kirjatusta konsernitilille saaduista talletuskoroista kertyi jonkin verran talousarviota suurempi summa. Antolainojen korkotuotoista valtaosa muodostui Tampereen Vesi Oy:n, Tampereen Energia Oy:n, Tampereen Vuokratalosäätiön ja KOy Tampereen Monitoimiareenan maksamista koroista.

Korkokulut

Kaupungin ulkoiset korkokulut olivat yhteensä 23,1 milj. euroa ja ne toteutuivat noin 0,5 milj. euroa talousarviota pienempinä. Summasta 0,5 milj. euroa kohdentui rahastoitujen pääomien tuotoksi, jonka suuruus määräytyy kaupungin sijoitusomaisuuden todellisen tuoton perusteella. Korollisista veloista maksettiin korkoa viime vuonna 22,6 milj. euroa, mikä oli 2,2 milj. euroa edellisvuotta vähemmän vaikka velan määrä kasvoi. Tämän selittää lyhyiden markkinakorkojen aleneminen, jolla on vaikutusta lähes puoleen kaupungin lainoista.

Vuoden lopulla lainojen suojausaste oli 67,8 %:a, jolloin euribor-korkojen muutokset vaikuttivat kaupungin korkokuluihin runsaan 32 %:n painolla. Tilikauden korkokuluihin on kirjattu myös aiemmin toteutettujen koronvaihtosopimusten muokkauksista johtuva ei-kassavaikutteinen 0,7 milj. euron korkojaksotuskulu. Lainoista maksettu efektiivinen korkokulu koko korolliselle vieraalle pääomalle laskettuna oli 2,1 prosenttia. Korko sisältää viitekoroista, marginaaleista ja korkosuojauksista aiheutuneet rahoituskustannukset. Ilman korkosuojauksia

Korkotuotot (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset
Sisäiset korkotuotot	206	84	122	84	0
Sisäiset erät yhteensä	206	84	122	84	0
Antolainat	15 563	15 600	-37	15 600	0
Sijoitukset	175	0	175	0	0
Muut korkotuotot	1 788	1 500	288	1 500	0
Ulkoiset erät yhteensä	17 526	17 100	426	17 100	0
Yhteensä	**17 732**	**17 184**	**548**	**17 184**	**0**

Korkokulut (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset
Sisäiset korkokulut	-206	-84	-122	-84	0
Sisäiset erät yhteensä	-206	-84	-122	-84	0
Rahalaitokset	-18 519	-18 000	-519	-18 000	0
Lahjoitusrahastot	-507	-600	93	-600	0
Muut korkokulut	-4 032	-5 000	968	-5 000	0
Ulkoiset erät yhteensä	-23 058	-23 600	542	-23 600	0
Yhteensä	**-23 264**	**-23 684**	**420**	**-23 684**	**0**

kaupungin korkokulut olisivat olleet noin 0,3 %-yksikköä suuremmat.

Valtuuston viime vuonna hyväksymien rahoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti korkojohdannaissopimuksilla pyritään tasaamaan markkinakorkojen muutosten aiheuttamaa vaihtelua korkokuluissa eli pienentämään korkovirtariskiä sekä parantamaan korkokulujen ennustettavuutta. Suojausasteen tulee periaatteiden mukaan olla 40-80 %:n välillä. Tyypillisesti sopimuksista joudutaan maksamaan matalien korkojen aikaan ja niistä hyödytään korkojen noustessa. Vaikutus on samankaltainen kuin kiinteäkorkoisten lainojen käytöllä.

Korkojohdannaissopimuksia on laadittu suojaustarkoituksessa ja niitä on solmittu heti voimassa olevina sekä tulevaisuudessa voimaan astuvina. Tässä tarkasteluhorisonttina on ollut valtuuston talousarvion yhteydessä laatima taloussuunnitelmakausi ja sen aikana arvioitu velan määrän kehitys. Koska kaupungin lainasalkku koostuu melko suuresta määrästä erillisiä lainoja ja niiden korkopäivät hajautuvat ympäri kalenterivuotta, on korkomenojen portfoliosuojaus nähty perusteltuna toimintatapana. Siinä suojausta toteuttavien sopimusten korkopäivät hajautuvat myös kalenterivuodelle, mutta eivät välttämättä samoille päiville kuin lainojen korkopäivät. Keskimäärin laskettuna tapa johtaa kuitenkin erittäin korkeaan viitekorkojen vastaavuuteen ja riskien hallinnalliseen tavoitteeseen.

Solmitut johdannaissopimukset tuottavat joko yksiselitteisen kiinteän koron kassavirran tai ehdollisen kiinteän koron kassavirran. Mikään sopimuksista ei toteutuessaan kasvata kaupungin korkovirtariskiä eli lisää korkokuluja tilanteessa, jossa markkinakorot nousevat.

Muut rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot

Ulkoiset rahoitustuotot olivat 32,0 milj. euroa ja ne toteutuivat 1,0 milj. euroa talousarviota parempina. Osinkotuottojen määrä ylittyi 0,8 milj eurolla ja se selittää suurimman osan erosta. Myös muihin rahoitustuottoihin kirjattava konsernitilin talletuskorko oli arvioitua parempi.

Merkittävimmän osinkotuoton kaupunki sai Tampereen Energia Oy:ltä, tasan 20,0 milj euroa. Muita merkittäviä osingonmaksajia olivat Finnpark Oy, Tampereen Palvelukiinteistöt Oy ja Tampereen Särkänniemi Oy.

Rahoituskulut

Muut rahoituskulut ylittyivät talousarvioon nähden eräiden sijoitusten sekä Tavase Oy:ltä olevan lainasaamisen arvonalennuskirjauksiin. Tavase Oy asetettiin viime vuonna selvitystilaan ja yhtiöltä olevia saamisia poistettiin kirjanpidosta 0,44 milj. euroa. Muiden sijoitusten arvonalennuskirjauksesta ei arvioida muodostuvan pysyviä tappioita.

Muut rahoitustuotot (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset
Muut sisäiset rahoitustuotot	19 113	19 700	-587	19 700	0
Sisäiset erät yhteensä	19 113	19 700	-587	19 700	0
Rahoitusarvopapereiden myyntiovitot	7	0	7	0	0
Verotilityskorot	21	0	21	0	0
Osinkotuotot	30 038	29 240	798	29 240	0
Muut rahoitustuotot	1 939	1 760	179	1 760	0
Ulkoiset erät yhteensä	32 005	31 000	1 005	31 000	0
Yhteensä	**51 118**	**50 700**	**418**	**50 700**	**0**

Muut rahoituskulut (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset
Muut sisäiset rahoituskulut	-19 113	-19 700	587	-19 700	0
Sisäiset erät yhteensä	-19 113	-19 700	587	-19 700	0
Verotilitysten korkokulut	-44	0	-44	0	0
Viivästyskorkokulut	-39	0	-39	0	0
Muut rahoituskulut	-834	-44	-790	-44	0
Ulkoiset erät yhteensä	-917	-44	-873	-44	0
Yhteensä	**-20 030**	**-19 744**	**-286**	**-19 744**	**0**

Investointien toteumavertailu

INVESTOINNIT	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuperäinen TA 2025	Muutokset
Sivistyspalvelujen palvelualue					
Kasvatus- ja opetuslautakunta	1 743	2 725	982	2 100	625
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	15 596	15 796	200	14 900	896
Elinvoiman palvelualue					
Elinvoima- ja osaamislautakunta					
Ammatillinen koulutus	1 802	2 000	198	3 350	-1 350
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	316	1 567	1 251	55	1 512
Asunto- ja kiinteistölautakunta					
Asunto- ja kiinteistölautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	11 152	12 250	1 098	12 350	-100
Talonrakennushankkeet (pl. Hiedanranta)	95 424	96 610	1 186	85 032	11 578
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	2 038	2 030	-8	1 530	500
Hiedanranta-kehitysohjelma	745	3 500	2 755	6 500	-3 000
Kaupunkiympäristön palvelualue					
Yhdyskuntalautakunta					
Yhdyskuntalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	55 008	54 300	-708	46 800	7 500
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma	13 970	15 105	1 135	26 605	-11 500
Hiedanranta-kehitysohjelma	0	0	0	1 200	-1 200
Joukkoliikennelautakunta	20	49	29	500	-451
Konsernihallinto					
Konsernihallinto, muut	29	0	-29	0	0
Yhteiset erät	26 649	27 827	1 178	19 400	8 427
ICT kehittäminen	5 097	7 295	2 197	6 600	695
Peruskaupunki yhteensä	**229 589**	**241 054**	**11 465**	**226 922**	**14 132**
Rahoitusosuudet	**-3 730**	**-3 146**	**584**	**-1 900**	**-1 246**
Nettoinvestoinnit yhteensä	**225 859**	**237 908**	**12 049**	**225 022**	**12 886**
Pysyvien vastaavien luovutustulot peruskaupunki	99 120	100 262	-1 142	97 603	2 659
Pysyvien vastaavien luovutustulot yhteensä	**99 120**	**100 262**	**-1 142**	**97 603**	**2 659**

Investointien toteutuminen

Talousarvion investointien toteumavertailussa esitetään niin sanotun peruskaupungin investoinnit.

Talousarvion toteumavertailu sisältää myös kaupungin sisäiset investoinnit, ja näihin mahdollisesti sisältyvät sisäiset katteet. Tästä syystä investointimenot voivat poiketa kaupungin rahoituslaskelmassa esitetyistä ulkoisista investoinneista. Koko kaupungin ulkoiset nettoinvestoinnit olivat suuruudeltaan 225,9 milj. euroa, kuten myös sisäiset erät sisältävä investointien toteuma.

Peruskaupungin investoinnit

Peruskaupungin investoinnit olivat yhteensä 225,9 milj. euroa ja ne alittivat muutetun talousarvion 12,0 milj. eurolla. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutuksista kirjattiin tuloja 99,1 milj. euroa, joka alittaa muutetun talousarvion 1,1 milj. eurolla.

Seuraavassa on esitetty kaupungin merkittävimpiä investointikohteita ja poikkeamia suunniteltuun peruskaupungin osalta. Investoinnit on esitetty bruttoinvestointeina, joka ei ole sito-

vuustaso lautakunnittain. Tarkemmat tiedot investointikohteista löytyvät ao. yksiköiden osuuksista talousarvion toteumavertailuosiossa.

Investointien jakautuminen

Yhdyskuntarakentaminen ja talonrakennushankkeet toteutuivat 178,4 milj. eurona eli n. 77,7 % kaupungin kokonaisinvestoinneista.

Yhdyskuntalautakunnan alaisista perustoiminnan investoinneista toteutui 55,0 milj. euroa, joka ylitti muutetun talousarvion 0,7 milj. euroa. Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen perusparantamiseen investointiin 23,8 milj. euroa ja uudisrakentamiseen 17,0 milj. euroa sekä ulkovalaistukseen 5,4 milj. euroa. Ratikan rinnakkaishankkeisiin investoitiin 8,8 milj. euroa.

Konsernihallinnon ICT-investoinnit 5,1 milj. euroa toteutuivat 2,2 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Tietohallintoyksikön vastuulla olevan ICT-kehittämisen talouden sitova seurantataso on ICT-kehittämisen toimintakatteen ja nettoinvestointien yhteissumma.

Asunto- ja kiinteistölautakunnan maaomaisuuden investointeja (pl. erikseen sitovat erät) toteutui 11,2 milj. euroa, joka alitti muutetun talousarvion 1,1 milj. eurolla. Investoinnit koostuivat pilaantuneiden maiden puhdistuksista, maa-alueiden perusparannuksista ja johtosiirroista. Hankkeet viivästyivät, kun asemakaavan vahvistuminen myöhästyi suunnitellusta aikataulusta. Toisaalta maan hankinnan toteuma oli yhteensä 10,3 milj. euroa ja se ylitti talousarvion 6,8 milj. eurolla.

Talonrakennushankkeet toteutuivat 95,4 milj. eurona, joka on 1,2 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Perusparannushankkeiden toteuma oli 68,3 milj. euroa (72 %) ja uudis- ja lisärakentamisen 27,1 milj. euroa (28 %). Varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen hankkeisiin käytettiin n. 52,9 milj. euroa, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden rakennuksin 28,8 milj. euroa, lukiokoulutuksen rakennuksiin 8,5 milj. euroa ja muihin rakennuksiin sekä lunastuksiin 5,2 milj. euroa.

Konsernihallinnon yhteisten erien investoinnit olivat 26,6 milj. euroa, joka on 1,2 milj. euroa alle muutetun talousarvion. Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyen kaupunki teki noin 9,0 milj. euron sijoituksen yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP). Lisäksi sijoituksiin sisältyi Finnpark Parkisto Oy:n 15,5 milj. euron sijoitus ja muita investointeja osakkeisiin ja osuuksiin n. 2,1 milj. eurolla. Osakkeisiin ja osuuksiin oli varattu 1,6 milj. euroa kaupunginhallituksen käyttöön erillisten päätösten mukaan, ja siitä käytettiin noin 0,4 milj. euroa.

Suurimpia investointeja edellä mainittujen lisäksi oli kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa ja kehitysohjelmissa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 15,6 milj. euron investoinnit alittivat muutetun talousarvion 0,2 milj. eurolla. Elinvoima- ja osaamislautakunnan alaiset ammatillisen koulutuksen investoinnit 1,8 milj. euroa alittivat muutetun talousarvion 0,2 milj. eurolla. Kasvatus- ja opetuslautakunnan investoinnit 1,7 milj. euroa alittivat muutetun talousarvio 1,0 milj. eurolla.

Kehitysohjelmat

Kehitysohjelmien investointeja toteutui Viiden tähden keskusta -kehitysohjelmassa 16,0 milj. euroa, joka alitti muutetun talousarvion 1,1 milj. euroa pienempänä, koska osa Mustalahden sataman toteutuksesta siirtyy vuodelle 2026. Lisäksi osa keskustan kehittämistoimenpiteistä ei toteutunut siinä laajuudessa kuin oli budjetoitu.

Hiedanranta -kehitysohjelmassa toteuma oli 0,7 milj. euroa, joka alitti muutetun talousarvion 2,8 milj. euroa. Näsisaaren syvätiivistysurakka siirtyy vuodelle 2026 ja lisäksi osa nollakuidun poistoon varatuista eristä toteutuu vasta vuonna 2026.

Omaisuuden myynti ja rahoitusosuudet

Investointien rahavirtaan vaikuttavia myyntituloja saatiin omaisuutta myymällä v. 2025 99,1 milj. euroa, joka alitti muutetun talousarvion 1,1 milj. eurolla. Alituksen syynä ovat suunniteltujen yhtiö- ja kiinteistöomaisuuden myyntien siirtyminen myöhempään ajankohtaan. Luovutustuloja kirjattiin Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n yhtiöittämiseen liittyvä liiketoiminnan myynnistä 7,5 milj. euroa. Lisäksi luovutustuloissa toteutui Annalan Vuokra-Asunnot Oy:n osakkeiden myynti 14,9 milj. eurolla. Luovutustuloja kirjattiin asunto- ja kiinteistölautakunnalle 76,6 milj. euroa ja konsernihallinnon yhteisiin eriin 22,4 milj. euroa. Suurimpia luovutustuloja saatiin Tipotien sosiaali- ja terveysaseman myynnistä ja tonttien luovutuksista Finnpark Parkisto Oy:lle.

Rahoitusosuuksia saatiin 3,7 milj. euroa, joka on 0,6 milj. euroa yli muutetun talousarvion. Rahoitusosuuksia saatiin muun muassa kaupunkiympäristön palvelualueen alaisiin investointeihin yhteensä 2,2 milj. euroa, talonrakennushankkeisiin yhteensä 1,0 milj. euroa ja ICT-investointeihin 0,4 milj. euroa.

Rahoituslaskelman toteumavertailu

	Talousarvion toteumavertailu					
1 000 euroa	**Kaupunki ilman rahastoja sisältäen sisäiset erät**					
	TP 2025	**Muutettu TA 2025**	**Ero**	**Alkuper. TA 2025**	**Muutokset**	**Poikkeama % TP25/ Muutettu TA25**
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	106 380	71 726	34 654	95 595	-23 869	48,31%
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	
Tulorahoituksen korjauserät	-64 975	-65 267	292	-70 228	4 961	-0,45%
	41 405	6 459	34 946	25 367	-18 908	541,06%
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-229 589	-241 054	11 465	-226 922	-14 132	-4,76%
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 680	3 146	534	1 900	1 246	16,98%
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	91 616	100 262	-8 646	97 603	2 659	-8,62%
	-134 292	-137 646	3 354	-127 419	-10 227	-2,44%
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-92 888**	**-131 187**	**38 299**	**-102 052**	**-29 135**	**-29,19%**
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle	0	0	0	0	0	
Antolainasaamisten lisäykset muille	-1 095	-100	-995	-100	0	994,72%
Antolainasaamisten vähennykset muilta	511	108	403	108	0	372,74%
	-584	8	-592	8	0	-7402,10%
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	164 000	184 000	-20 000	164 000	20 000	-10,87%
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 241	-43 381	-4 860	-43 381	0	11,20%
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39 243	0	-39 243	0	0	
	76 516	140 619	-64 103	120 619	20 000	-45,59%
Muut maksuvalmiuden muutokset	33 242	0	33 242	0	0	
Rahoituksen rahavirta	109 174	140 627	-31 453	120 627	20 000	-22,37%
Rahavarojen muutos	**16 286**	**9 440**	**6 846**	**18 575**	**-9 135**	**72,52%**
Rahavarat 31.12.	**115 713**	**-**	**-**	**14 484**	**-**	
Rahavarat 1.1.	**99 427**	**-**	**-**	**-4 091**	**-**	

Rahoituslaskelman toteutuminen

Rahoituslaskelman toteumavertailu esittää peruskaupungin (palvelualueet, kehitysohjelmat ja konsernihallinto) rahoituslaskelman toteutumisen talousarvioon nähden. Toteumavertailulaskelmiin ei sisälly taseyksikkönä toimivan vahinkorahaston lukuja, liikelaitoksia ei kaupungilla ollut vuonna 2025 Tampereen kaupunkiliikenne -liikelaitoksen yhtiöittämisen myötä. Vahinkorahaston vaikutus vuosikatteeseen ja toiminnan rahavirtaan on vähäinen.

Peruskaupungin tilikauden rahavarojen muutos oli 16,3 milj. euroa, mikä on 6,8 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Ero selittyy pääosin investointien rahavirran erolla.

Toiminnan rahavirta toteutui 35,0 milj. euroa muutettua talousarviota parempana, mikä selittyy vuosikatteen budjetoitua paremmalla toteumalla. Tulorahoituksen korjauserissä (-65,0 milj. euroa) toiminnan rahavirrasta oikaistaan investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot sekä pakollisten varausten muutokset. Vuosikate toteutui 34,7 milj. euroa budjetoitua parempana ja sitä on analysoitu toimintakertomuksen tuloslaskelmaosion yhteydessä sekä talousarvion toteumavertailuosiossa tuloslaskelman toteutumisvertailun yhteydessä.

Investointien rahavirta toteutui 3,4 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä johtuen sekä investointitason muutettua talousarviota pienemmästä toteumasta että pysyvien vastaavien myyntitulojen budjetoitua heikommasta toteumasta. Investointien toteutumista on käsitelty tarkemmin talousarvion toteumavertailuosiossa investointien toteumavertailun yhteydessä.

Rahoituksen rahavirta toteutui 31,5 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana. Joukkovelkakirjalainat vähenivät tilikaudella 39,8 milj. euroa. Muut maksuvalmiuden muutokset toteutuivat 33,2 milj. euroa ennakoitua parempana. Muissa maksuvalmiuden muutoksissa esitetään toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden muutos, saamisten muutos ja korottomien velkojen muutos.

Antolainauksen muutokset

Antolainojen pääoma kasvoi 1,1 milj. euron verran KOy Tampereen Monitoimiareenalle myönnettyjen lainojen korkojen pääomittamisen johdosta. Tämä tapahtui velkakirjan ehtojen mukaisesti. Muita uusia antolainoja ei tilivuoden aikana myönnetty.

Vuoden lopussa Tampereen kaupungin pitkäaikaiset lainasaamiset olivat 385,3 milj. euroa. Merkittävimmät saamiset olivat Tampereen Vesi Oy:ltä 283,0 milj. euroa, Tampereen Energia Oy:ltä 70,0 milj. euroa, KOy Tampereen Monitoimiareenalta 20,7 milj. euroa ja Tampereen Vuokratalosäätiöltä 9,8 milj. euroa.

Antolainat (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset
Konserniyhteisöt ja muut	**385 285**	**383 073**	**2 211**	**383 073**	**0**
Vähennykset	-490	-88	-401	-88	0
Lisäykset	1 095	100	995	100	0
Asuntolainat	**59**	**60**	**-1**	**60**	**0**
Vähennykset	-21	-20	-1	-20	0
Yhteensä	**385 343**	**383 133**	**2 211**	**383 133**	**0**

Korollisten velkojen muutokset

Kaupungin rahoitus investointien jälkeen oli alijäämäinen vuonna 2025 ja uutta pitkäaikaista lainaa jouduttiin nostamaan. Nostotarve jäi kuitenkin alkuperäisen talousarvion mukaiseksi eikä muutetussa talousarviossa korotettua lainanottovaltuutta tarvinnut käyttää. Koska myös konsernitilivelka jäi 18,2 milj. euroa arvioitua pienemmäksi, kasvoi korollinen velka selvästi arviota vähemmän. Vuoden lopussa kaupungin lainamäärä oli 1020,1 milj. euroa ja se kasvoi edellisvuodesta 76,5 milj. euroa.

Vuoden aikana nostettiin kuntatodistusohjelmien puitteissa lyhytaikaisia lainoja useaan otteeseen, mutta tilivuoden päättyessä niitä ei ollut käytössä.

Kaikki nostetut pitkäaikaiset lainat myönnettiin erityisehdoin; joko vihreinä, kestävän kehityksen mukaisina tai sosiaalisin perustein myönnettyinä luottoina.

Suomen julkisen sektorin hyvä maine markkinoilla ja matala luottoriski ovat mahdollistaneet rahan saannin ja hyvät ehdot vaikeinakin aikoina, jolloin sijoittajien raha hakeutuu entistä hanakammin luotettaviin ja vastuunsa hoitaviin kohteisiin. Kotimaiselle kuntasektorille on tarjolla investointeihin tarvittavaa pitkäaikaista rahoitusta erityisluottolaitoksilta, kuten Kuntarahoitukselta, Euroopan Investointipankilta, Pohjoismaiden Investointipankilta ja Euroopan Neuvoston kehityspankki CEB:ltä. Joukkolainamarkkina toimii hyvin noin seitsemän vuoden maturiteetteihin saakka ja aivan lyhyessä alle vuoden mittaisessa rahoituksessa kuntatodistusmarkkina on tehokas.

Korolliset velat (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset
Pitkäaikaiset korolliset velat					
Rahalaitoksille	868 306	893 166	-24 860	873 166	20 000
Lyhennykset	-48 241	-43 381	-4 860	-43 381	0
Nostot	164 000	184 000	-20 000	164 000	20 000
Lyhytaikaiset korolliset velat					
Konserniyhteisöille	151 831	170 000	-18 169	170 000	0
Yhteensä	**1 020 137**	**1 063 166**	**-43 029**	**1 043 166**	**20 000**
Lainat euroa/asukas	3 871	4 042	-171	3 966	0
Asukasmäärä	263 526	263 000	526	263 000	0

Strategian toteutuminen

Vuosi 2025 oli Tampereen strategian 2030 Tekemisen kaupunki viimeinen toteutusvuosi. Kaupunginvaltuusto asetti vuoden 2025 talousarviossa strategian pohjalta lautakunnille, työllisyysjaostolle ja kaupunginhallituksen alaiselle toiminnalle yhteensä 51 toiminnan tavoitetta.

Tytäryhteisöille asetettiin yhteensä 66 tavoitetta, jotka tuovat esiin pääomistajan tahdon ja ohjaavat omistajan edustajien toimintaa muun muassa hallituksessa ja yhtiökokouksessa.

Talousarvion toiminnan tavoitteet perustuvat Tampereen strategiaan sekä pormestariohjelmaan. Talousarviossa tavoitteita asetetaan ensisijaisesti toiminnan vaikuttavuudelle ja tuloksille. Toiminnan tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia, pois lukien tytäryhteisöille asetetut tavoitteet.

Talousarvion toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Suoraan kaupunkistrategiasta johdetuista 51 toiminnan tavoitteesta 28 toteutui ja yhdeksän toteutui osittain. Tavoitteista 12 jäi toteutumatta ja kahden tavoitteen toteutumista ei voitu arvioida. Tytäryhteisöjen 66 toiminnan tavoitteesta 50 toteutui, yksi toteutui osittain ja 14 jäi toteutumatta. Yhden tavoitteen toteutumista ei voitu arvioida.

Toteumatietojen esittäminen

Lautakunnille ja kaupunginhallitukselle, työllisyysjaostolle ja tytäryhteisöille asetetuista tavoitteista raportoidaan tarkemmin niiden omissa osioissa.

Seuraavassa taulukossa esitetään kokonaisnäkymä suoraan kaupunkistrategiasta johdettujen 51 toiminnan tavoitteen vuoden 2025 toteutumisesta.

TALOUSARVION SITOVAT TOIMINNAN TAVOITTEET 2025

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Toteuma	Lisätietoa toteumasta
1	1.-9. -luokkalaisten koulupäivän aikainen koettu hyvinvointi on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (89 %).	+	Kasvatus- ja opetuslautakunta
2	Seuraavan kaupunginosaohjelman kohdealue on selvitetty tarveperusteisesti kaupunginosakehittämisen työryhmässä ja ohjelman valmistelu on käynnistetty.	+	Asunto- ja kiinteistölautakunta
3	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna.	+	Kaupunginhallitus
4	Nuorten päihteiden käyttö[1] on vähentynyt vuoteen 2023 verrattuna (9,1 %).	+	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
5	Tamperelaisten liikkuminen ja harrastaminen on lisääntynyt keskeisissä kohteissa[2] edelliseen vuoteen verrattuna.	+/-	Kasvatus- ja opetuslautakunta, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
6	5. ja 8. -luokkalaisten fyysinen toimintakyky on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna.	+/-	Kasvatus- ja opetuslautakunta
7	Oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomien, vailla ammatillista tutkintoa olevien perustutkinto-opiskelijoiden, negatiiviset eroamiset ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna	+	Elinvoima- ja osaamislautakunta
8	Pienten lasten tuen saatavuus on parantunut toimintakauteen 2023–2024 verrattuna.	+	Kasvatus- ja opetuslautakunta
9	Syrjintää kokeneiden osuus on vähentynyt vuoteen 2023 verrattuna (32,8 %)	-	Kaupunginhallitus
10	Kiusaaminen on vähentynyt kaikilla kouluasteilla edelliseen vuoteen verrattuna.	+/-	Elinvoima- ja osaamislautakunta, Kasvatus- ja opetuslautakunta
11	Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteinen kokemus yhdyspintatyön toimivuudesta on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna.	+	Kaupunginhallitus
12	Laajan työttömyysasteen[3] kehitys on nuorten ja ulkomaalaisten osalta kuuden suurimman kaupungin keskiarvon tasolla.	-	Elinvoima- ja osaamislautakunta
13	Työllistymistä edistävän palvelun perusteella työttömyysetuutta saa Tampereella keskimäärin vähintään 3000 henkilöä kuukaudessa[4]	+	Elinvoima- ja osaamislautakunta
14	Asunto- ja maapolitiikan linjausten mukainen asuntotuotantotavoite 716 kohtuuhintaista asuntoa on toteutunut.	+	Asunto- ja kiinteistölautakunta
15	Yhtiömuotoiseen asumiseen on asetettu haettavaksi avoimessa menettelyssä tai neuvottelumenettelyssä tontteja 100.000 kem^2	+	Asunto- ja kiinteistölautakunta
16	Asemakaavoituksella ja tontinluovutuksella on mahdollistettu vuosittain keskimäärin 150 pientalon rakentaminen[5]	+/-	Asunto- ja kiinteistölautakunta, Yhdyskuntalautakunta

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Toteuma	Lisätietoa toteumasta
17	Asunnottomuus kokonaisuutena on vähentynyt ja pitkäaikaisasunnottomuus on kääntynyt laskuun yhteistyössä sidosryhmien kanssa edelliseen vuoteen verrattuna.	-	Asunto- ja kiinteistölautakunta
18	Itsensä yksinäiseksi tuntevien lasten, nuorten ja aikuisten osuus on vähentynyt vuoteen 2023 verrattuna	+/-	Elinvoima- ja osaamislautakunta, Kasvatus- ja opetuslautakunta
19	Kokemus vaikuttamismahdollisuuksista oman asuinalueen kehittämiseen on parantunut vuoteen 2023 verrattuna (33,2%)	-	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, Yhdyskuntalautakunta
20	Kävijämäärät kulttuurikohteissa ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna	+/-	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
21	Yritystapahtumien ja kongressien määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna	+/-	Kaupunginhallitus
22	Yleisarvosana Tampereesta tapahtumia ja kulttuuria tukevana ja edistävänä kaupunkina on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	-	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
23	Aloittavien startup-yritysten määrä ja niiden henkilöstömäärä ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna	-	Elinvoima- ja osaamislautakunta
24	Mielikuva Tampereen onnistumisesta innovaatioiden tukemisessa on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	?	Kaupunginhallitus
25	80 % asemakaavoitetusta asuinkerrosalasta sijoittuu joukkoliikenne-vyöhykkeille ja aluekeskuksiin	-	Yhdyskuntalautakunta
26	Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 3 % edelliseen vuoteen verrattuna	+	Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta
27	Kestävien liikkumismuotojen suhteellinen kulkutapaosuus on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna	+	Yhdyskuntalautakunta
28	Raitiotien Pirkkala-Linnainmaa jatko-osuuden rakentaminen on edennyt tavoitellun aikataulun mukaisesti	+	Yhdyskuntalautakunta
29	Luontotyyppien kartoitus on valmistunut kahdella Tampereen suuralueella	+	Yhdyskuntalautakunta
30	Tutkijoiden ja erityisasiantuntijoiden ensimmäisten oleskelulupien määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna	-	Elinvoima- ja osaamislautakunta
31	TE-uudistus on toteutettu onnistuneesti[6]	+	Työllisyysjaosto
32	Yritys- ja työnantajapalvelujen kokonaisuuden rakentuminen on edennyt vuoden 2025 aikana	+	Elinvoima- ja osaamislautakunta
33	Ammatillisen tutkinnon on suorittanut vähintään 2900 opiskelijaa ja tutkinnon osia tai sitä pienempiä kokonaisuuksia on suorittanut vähintään 1100 opiskelijaa	+/-	Elinvoima- ja osaamislautakunta
34	Keskustan kävijämäärä on kasvanut 3 % edelliseen vuoteen verrattuna	?	Kaupunginhallitus
35	Tampere-Pirkkalan matkustajalentojen määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna	-	Elinvoima- ja osaamislautakunta
36	Arjen sujuvuus keskustan infrainvestointien toteutuksessa on varmistettu laatimalla kokonaisviestintäsuunnitelma investointien toteutusajalle	+	Yhdyskuntalautakunta
37	Tampere on Suomen suositelluin opiskelukaupunki (2024 Tampere suositelluin)	+/-	Kaupunginhallitus
38	2., 7. ja 9-luokkalaisten oppimistulokset[7] ovat parantuneet edelliseen vuoteen verrattuna	-	Kasvatus- ja opetuslautakunta
39	Suomen- ja englanninkielinen lukiolinja on käynnistynyt onnistuneesti elokuussa 2025	+	Elinvoima- ja osaamislautakunta

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Toteuma	Lisätietoa toteumasta
40	Teollisuuden uudistumista on tuettu toteuttamalla keskeiset toimenpiteet sirukehityksen osaamisen kehittämiseksi ja investointien varmistamiseksi	+	Kaupunginhallitus
41	Yhteistoimintamalli puolustusteollisuuden liiketoiminta- ja innovaatio-ekosysteemin edistämiseksi on valmistunut ja toiminta käynnistynyt	+	Kaupunginhallitus
42	Tilikauden tulos on enintään 68,1 milj. euroa alijäämäinen (alkup. TA2025-tavoite 39,6)	+	Kaupunginhallitus
43	Investointien tulorahoitus-% on 30 (alkup. TA2025-tavoite 42)	+	Kaupunginhallitus
44	Esihenkilöarvioinnin kaupunkitasoinen keskiarvo on vähintään 3	+	Kaupunginhallitus
45	Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	+	Kaupunginhallitus
46	Työntekijäkokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	-	Kaupunginhallitus, kaikki lautakunnat
47	Hakijakokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	+	Kaupunginhallitus
48	Kaupungin avointen tehtävien hakijamäärät ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna	-	Kaupunginhallitus
49	Kaupungin asiakkaista 57 % kokee, että palvelu ylittää odotukset	+	Kaupunginhallitus
50	Asiakkaalle arvoa tuottava asiointi digitaalisessa kanavassa on mahdollista 50 % kaupungin palveluja	+	Kaupunginhallitus
51	60 % prosentissa vuonna 2025 toteutetuista hankinnoista on käynnistetty kustannusten hallinnan toimenpiteitä	+	Kaupunginhallitus

[1] Nuorten osuus, jotka kokeilleet huumeita vähintään 2 kertaa

[2] Liikunnan ohjauspalveluiden osallistujamäärät, uimahallien ja maauimalan kävijämäärät, nuorten digitaalisen alustan kävijämäärät, Monitoimitalon ryhmiin ja toimintaan osallistujat sekä nuorisopassin käyttäjämäärät

[3] Laaja työttömyysaste pitää sisällään työttömät työnhakijat ja erilaisten työllisyyspalveluiden piirissä olevat henkilöt

[4] Työmarkkinatukea voi saada työttömyyden tai työllistymistä edistävän palvelun (mm. työnhaun tuki, osaamisen kehittäminen ja kuntoutus) perusteella. Kunta ei maksa työmarkkinatuen kuntaosuutta siltä ajalta, jolloin työmarkkinatukea saava henkilö osallistuu työllistymistä edistäviin palveluihin.

[5] Asunto- ja maapolitiikan linjausten mukainen tavoite vuosille 2022–2025 keskimäärin 150 tonttia vuodessa

[6] Palveluketjujen katkeamattomuus ja palveluiden saatavuuden turvaaminen

[7] Äidinkieli ja matematiikka

+ = Tavoite toteutui
- = Tavoite ei toteutunut
+/- = Tavoite toteutui osittain
? = Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida

KUNTALAISTEN HYVINVOINTI JA TERVEYS

Tampereen kaupungin hyvinvointikertomus 2021–2025 sekä hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 on uudistettu vastaamaan tamperelaisten eri elämänvaiheita sekä hyvinvointia edistäviä teemoja. Kaupungin hyvinvointikäsitys pohjautuu Stiglitzin kahdeksan hyvinvointivarannon malliin.

Hyvinvointisuunnitelma kokoaa yhteen aiempia erillissuunnitelmia sisältäen hyvinvointitavoitteet ja mittarit. Suunnitelma rakentuu viiden ikäryhmän ja yhdeksän hyvinvointiteeman ympärille, huomioiden kunkin ikäryhmän hyvinvoinnin erityiset haasteet ja tarjoten niihin ratkaisuja. HYTE-kertoimen tulosindikaattorit ovat mukana hyvinvointisuunnitelman mittaristossa. HYTE-kerroin on valtionosuuden lisäosa, jota kaupunki sai vuonna 2025 5,1 milj. euroa (65 pistettä). Vuonna 2026 valtionosuuden ennakoitu lisäosa on 5,5 milj. euroa ja HYTE-kerroin 69 pistettä (max 100). HYTE-kertoimeen vaikuttavien indikaattoreiden tulokset tulevat vuoden tai useamman vuoden viiveellä.

Valtuusto hyväksyi 19.5.2025 laajan hyvinvointikertomuksen 2021–2025, jonka yhteydessä raportoitiin kuluneen valtuustokauden tavoitteiden toteutuminen. Yhdeksän 18:sta tavoitteesta toteutui, seitsemän toteutui osittain ja kaksi tavoitteista ei toteutunut. Huomiota tulee jatkossakin kiinnittää mielenhyvinvoinnin edistämiseen kaikissa ikäryhmissä, pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämiseen sekä lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn. Hyvinvointikertomuksen mukaan tamperelaisten hyvinvointia ja elämää kuormittavat erityisesti yksinäisyys ja ulkopuolisuuden kokemukset, mielen hyvinvoinnin haasteet, liikkumisen väheneminen ja hyvinvointierojen kasvu. Hyvinvointikertomuksesta nouseviin, eri-ikäisten asukkaiden hyvinvointiin liittyviin ilmiöihin ja haasteisiin on asetettu tavoitteet vuosien 2026–2029 hyvinvointisuunnitelmassa.

Hyvinvointikertomuksen ja syksyn 2025 kouluterveyskyselyn tulosten valossa suurin osa tamperelaisista lapsista ja nuorista 0–17-vuotiaista voi hyvin. Hyvinvointia tukevat erityisesti sosiaaliset suhteet, harrastukset, turvallinen kasvuympäristö sekä mielekäs vapaa-aika ystävien kanssa. Nuorten kokemus omasta terveydestään on hieman parantunut, etenkin yläkoulun ja lukion tytöillä. Tupakkatuotteiden ja päihteiden käyttö on vähentynyt, kouluissa koettu työrauha on parantunut ja häiritsevän seksuaalisen ahdistelun sekä syrjinnän kokemukset toisella asteella ovat vähentyneet. Nuoret hakevat aiempaa helpommin tukea koulusta ja yhteys vanhempiin on vahvistunut. Yksinäisyys on hieman vähentynyt, mutta tytöt kokevat sitä edelleen enemmän kuin pojat.

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % vastaajista

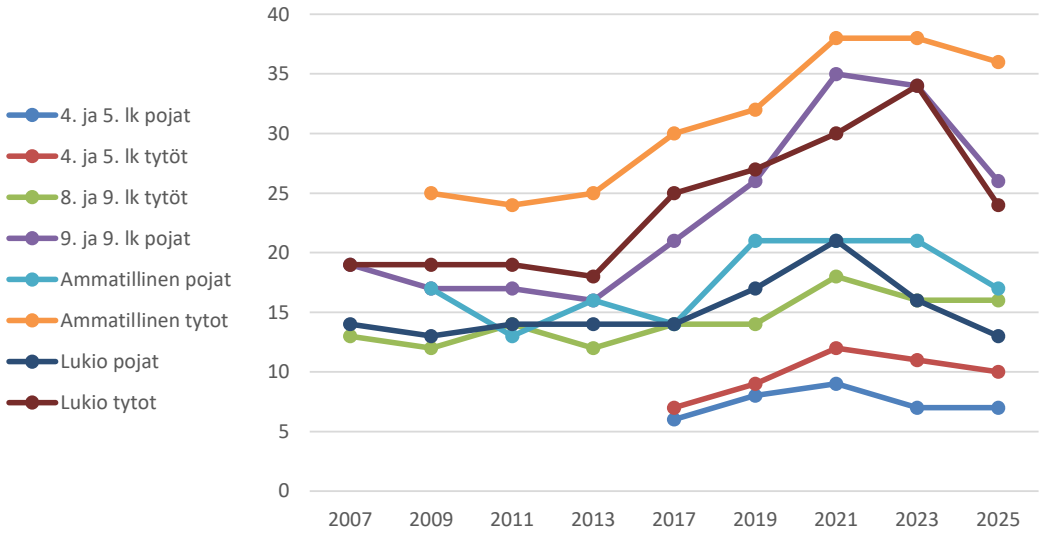

Lähde: Kouluterveyskysely 2025

Hyvinvoinnin rinnalla on kuitenkin kasvavia haasteita. Osalla perheistä talousvaikeudet, sosiaaliturvan heikennykset ja asumisen kustannukset heikentävät arkea ja rajoittavat osallistumista. Vanhemmuuden tukeen tulisi kiinnittää huomiota. Mielenterveyden ongelmat ovat yleisiä: noin viidennes kokee ahdistuneisuutta, eikä oireilu ole vähentynyt. Päivittäinen liikkuminen ei ole lisääntynyt, koulu-uupumus kasvaa erityisesti yläkoulussa, ja kiusaaminen on hieman lisääntynyt alakouluissa ja yläkouluissa. Silti luonnossa liikkuminen ja arjen myönteiset kokemukset tuottavat monille tärkeitä hyvinvoinnin hetkiä.

Nuorten aikuisten (18–28-vuotiaiden) hyvinvoinnissa näkyy sekä myönteisiä että haastavia kehityskulkuja. Tulevaisuudenusko on heikentynyt, ja huolet liittyvät niin yhteiskunnallisiin kuin henkilökohtaisiinkin elämänalueisiin, kuten opiskeluun, työelämään, toimeentuloon ja perheellistymiseen. Noin viidennes kokee yksinäisyyttä, ja mielenterveyden haasteet, erityisesti ahdistuneisuus, ovat yleisiä. Syrjintä on merkittävä hyvinvoinnin riski, ja ulkomaalaistaustaiset nuoret aikuiset kohtaavat sitä selvästi useammin kuin kotimaisia kieliä puhuvat. Myös huoli rasismista ja suvaitsemattomuudesta korostuu tässä ikäryhmässä. Toisaalta fyysinen aktiivisuus on lisääntynyt ja ylipainoisten osuus hieman laskenut. Turvallisuuden kokemus on yleisesti hyvä, vaikka seksuaalinen häirintä ja väkivalta koskettavat edelleen etenkin nuoria naisia. Taloudellinen epävarmuus heijastuu monien arkeen, vaikuttaen jaksamiseen sekä opiskelun, asumisen ja harrastamisen mahdollisuuksiin.

Työikäisten (29–64-vuotiaiden) tamperelaisten hyvinvoinnissa näkyy sekä terveyteen että elämänhallintaan liittyviä haasteita, että niitä vahvistavia tekijöitä. Liikkumattomuus ja ylipaino ovat yhä merkittäviä ongelmia, vaikka osa aikuisista liikkuu jo aiempaa enemmän. Työ vahvistaa osallisuuden tunnetta, kun taas työttömät ja erityisesti työkyvyttömät kokevat osallisuutensa selvästi heikommaksi. Toimeentulon epävarmuus kuormittaa monia ja heijastuu mielenterveyteen. Syrjintäkokemukset ovat ulkomaalaistaustaisilla työikäisillä yleisempiä, mikä heikentää yhdenvertaisuuden ja turvallisuuden kokemusta. Lähisuhdeväkivaltaan liittyvien ilmoitusten määrä on lisääntynyt, mikä nostaa aiemmin piiloon jäänyttä ongelmaa esiin. Hyvinvointia tukevat kuitenkin vahvasti kulttuuri- ja harrastusmahdollisuudet. Suurimmalla osalla työikäisistä on viikoittainen harrastus, joka lisää iloa, auttaa palautumaan ja vahvistaa yhteisöllisyyttä.

65–74-vuotiaat tamperelaiset voivat keskimäärin muuta aikuisväestöä paremmin ja kokevat sekä elämänlaatunsa että terveytensä hyväksi. He elävät aktiivista arkea, osallistuvat harrastuksiin, kulttuuriin ja vapaaehtoistoimintaan sekä käyttävät liikuntapalveluja paljon. Monet pitävät itseään onnellisina ja ovat tyytyväisiä arkeensa. Haasteina ovat kuitenkin heikentynyt yhteisöllisyyden kokemus, lisääntynyt yksinäisyys sekä palvelujen saatavuuteen ja talouteen liittyvät vaikeudet. Lisäksi osa kokee liikkumisen ja apuvälineiden käytön lisääntyneen sekä alkoholin käytön hieman kasvaneen. Kokonaisuudessaan ikäryhmän hyvinvointia tukevat erityisesti luonto, liikunta ja arjen sujuvuus.

Yli 75-vuotiaat tamperelaiset kokevat elämänlaatunsa edelleen hyväksi, ja moni kokee arjen merkitykselliseksi. Vaikka terveys koetaan heikommaksi kuin väestössä keskimäärin, monilla toimintakyky ja elintavat ovat yhä hyviä, ja osa osallistuu aktiivisesti harrastuksiin ja vapaaehtoistoimintaan. Ikääntymisen haasteet näkyvät kuitenkin selvästi: sairaudet lisääntyvät, lääkäripalvelujen ja liikkumisen tuen tarve kasvaa, ja digitaitojen puute hankaloittaa palvelujen käyttöä. Yksinäisyys on lisääntynyt, ja toimintakyvyn heikkeneminen näkyy esimerkiksi apuvälineiden käytön ja kaatumisten yleistymisenä.

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

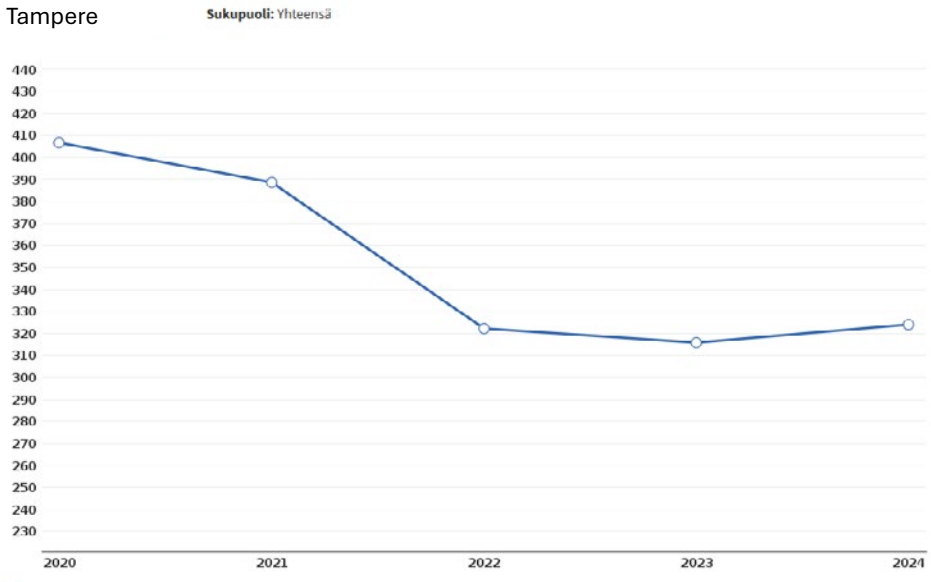

Lähde: © THL, Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet.fi 2005-2026

Hankintojen kehittäminen

Vuoden 2025 loppuun saakka hankintoja on ohjannut kaupungin hallituksen kokouksessa 12.12.2022 § 494 hyväksymät hankinnan strategiset painopisteet. Näitä toteuttamalla kaupunki on toteuttanut kaupungin strategiaa hankintojensa kautta. Sidosyksikköhankinnat ja investoinnit huomioiden kaupunki käytti yli 600 miljoonaa euroa hankintoihin vuonna 2025.

Hankinnan kehittäminen

Vuoden aikana hankintojen kehittämistä vietiin eteenpäin kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti. Kehittämistyötä ohjasi kehittämisen tiekartta, jonka toimenpiteillä parannettiin hankintatoimen kokonaisohjattavuutta, tiedolla johtamista ja sujuvuutta.

Hankintatoimen digitalisointi on jatkunut. Hankintatoimessa on kaupungissa otettu kokonaisuudessaan käyttöön hankintojen johtamis- ja kilpailuttamisjärjestelmä. Vuoden 2025 keväällä valmistui viimeinen osio järjestelmästä, jonka avulla kaupunki voi omassa toimittajapalvelussa kilpailuttaa hankintansa. Järjestelmä ei vielä tue kaikkia hankintalain menettelyjä, mutta pääosa kaupungin hankinnoista voidaan järjestelmällä kilpailuttaa. Hankintajärjestelmällä kaupunki toi läpinäkyvyyttä hankintatarpeisiin, kilpailutusten etenemiseen ja tavoitteiden seuraamiseen.

Hankintajärjestelmä on mahdollistanut kaupungin hankinnoista sisäisiä hankintaraportteja, joiden avulla johto saa paremman tilannekuvan hankinnoista. Tilannekuvan pohjalta johdolla on keino seurata strategisten painopisteiden etenemistä kaupungin hankinnoissa. Hankintojen tiedolla johtamisen käytäntöjä on päästy kehittämään perustuen paremmin ajantasaiseen tietoon hankinta tarpeista ja hankintojen kilpailutuksista. Lisäksi kaupungilla on kehitetty hankintojen kilpailutuksesta saatujen sopimusten realisoituneiden kustannusten seurantaa, jossa on saatu toteutettua järjestelmätason ratkaisuja, jotka tulevat edesauttamaan sopimuskohtaisen kustannusseurannan ajantasaista raportointia.

Hankintaprosessin sujuvoittamiseen on luotu tekoälyratkaisuista tiekartta, jonka avulla on kuvattu mahdolliset vaihtoehdot tekoälyn hyväksikäyttöön hankintaprosessissa. Tiekartan pohjalta on tehty kokeiluja ja pilotteja, joiden avulla voidaan tarkemmin tunnistaa keskeiset jatkokehityskohteet. Tekoälyratkaisuissa on käyty aktiivista keskustelua myös markkinoiden ja muiden julkisten hankintayksiköiden kanssa. Tekoäly tulee olemaan merkittävin toiminnan kehitysaihe lähitulevaisuudessa.

Hankintojen hallinta ja tuloksellisuus

Talouden tasapainotusohjelman takia, yksiköissä käytiin sekä käynnissä olevien hankintojen tarkastelua, että tulevia tarpeiden arviointeja. Nämä tarkastelut johtivat muutamiin palveluista luopumisiin, hankintojen siirtämiseen tulevaisuuteen sekä suunniteltuista palveluista luopumiseen.

Hankinnoissa saatiin aikaan kilpailua. Hankintapalveluiden kilpailuttamissa hankinnoissa oli keskimäärin yli kuusi tarjousta, joiden avulla saadaan synnytettyä säästöjä. Lisäksi Tampereen kaupungin hankintatoimessa käynnistettiin kustannushallinnan toimenpiteitä vuoden 2025 hankinnoissa. Vuoden 2025 talousarvio tavoitteeksi asetettiin, että kustannusten hallintaan liittyviä toimenpiteitä käynnistetään vähintään 60 % kynnysarvojen ylittävissä hankinnoissa. Mittausten perusteella, kustannusten hallintatoimenpiteitä käytettiin 65 % hankinnoista, joista tehtiin päätökset vuoden kuluessa. Näitä toimenpiteitä suunnittelevat hankintapalvelut tiimi yhdessä hankkivien yksiköiden kanssa. Toimenpiteitä asetettiin hankinnan elinkaaren eri vaiheisiin, alkaen hankinnan kohteen määrittelystä päätyen sopimuskauden aikaisiin toimenpiteisiin. Näillä voi olla vaikutusta toiminnan toteuttamiseen, hankinnan kohteen määrittelyyn, hankinta menettelyjen käyttöön, sopimusten sisältöön ja / tai sopimuksen käytäntöönpanoon.

Uudistumiskyky ja elinvoima

Hankintatoimen yhteistyökykyä on mitattu ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Mittausta on toteutettu vuodesta 2019 alkaen aina vuoteen 2025 saakka. Hankintatoimi on kehittynyt vuosien aikana ja viimeisin tulos osoittaa, että kaupunki kykenee hyvään ja tasapuoliseen yhteistyöhön yritysmaailman kanssa hankinnoissaan. Tätä kehittämistä on seurattu innovaatio- ja yhteistyökykyosaamisen arvioinnilla, jossa kaupungin toimittajilta kysytään arvioita kaupungin hankintatoimen kehittymisestä. Kysely mittaa tilaajan kykyä haastaa ja kannustaa tuottajia tulos- ja vaikuttavuusperusteistesti, kehittää markkinoita innovatiivisten ratkaisujen synnyttämiseen sekä lisätä vaikuttavuutta, elinvoimaa ja taloudellisuutta. Näistä muodostetaan innovaatio- ja yhteistyökyky indeksi.

Indeksi osoitti, että kaupungin hankinta toiminta on kehittynyt aiemmasta ja on korkealla tasolla vertailtuna muihin saman kokoluokan kaupunkeihin Suomessa. Tämä antaa uskoa, että kaupungin hankintojen kehittyminen on tehty oikeita toimenpiteitä ja kehittämiseen käytetty panos on tuottanut. Tätä yhteistyötä markkinoiden kanssa kaupungin on jatkossakin huolehdittava panostamalla kumppanuus-, sopimus- ja yhteistyöosaamiseen.

Yhteiskuntavastuu ja kestävä kehitys

Tampereen kaupunki linjasi vuoden alussa sosiaaliseen vastuullisuuteen liittyvät toimittajan eettiset ohjeet ja niiden käyttötavan. Hankintapalvelut tiimi on ottanut käyttöön sopimuksissa eettisiä ohjeita, joilla asetetaan toimittajille vähimmäisvelvoitteet työolosuhteisiin ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen, sekä lainsäädännön noudattamiseen.

Eettisten ohjeiden vakiointi kaupungin hankintoihin on merkittävä yhteiskunnallinen linjaus. Tämän lisäksi kaupungissa määriteltiin toimittajahallinnan toimintatavat, joilla tavoitellaan parempaa toimittajariskien ja kustannusten hallintaa. Toimintatapojen käyttöönottamista jouduttiin kuitenkin viivästyttämään johtuen työtilanteesta sekä tehtävien uudelleen järjestelyistä.

Vuoden lopussa, kaupungissa linjattiin hankinnoissa työllistämisen käyttämisestä hankinnoissa pois lukien hankintoja, joita tehdään kaupungin seutualueelle tarjoavien palveluiden osalta, kuten ICT-hankinnat ja joukkoliikenteen hankinnat. Jatkossa kaupungin omissa palvelu- ja urakkahankinnoissa tullaan käyttämään työllistämisehtoa kaikissa, jotka ovat arvoltaan yli 200.000 euroa ja kestävät yli 6 kuukautta.

Ekologista kestävyyttä suunniteltiin ja käytettiin aktiivisesti hankinnoissa. Näiden lisäksi kaupunki allekirjoitti ”Päästöttömät työmaat Green Deal” -sopimuksen. Päästöttömät työmaat – Green Deal on vapaaehtoinen sopimus, jossa kunnat, valtion toimijat ja jotkut yritykset sitoutuvat vähentämään työmaiden ympäristö- ja ilmastopäästöjä. Sopimuksen tavoitteena on työmaiden hiilidioksidipäästöjen vähentäminen, vauhdittaa vähäpäästöisten koneiden ja ratkaisujen käyttöönottoa, sekä vähentää melua. Sopimus on julkisen sektorin hankintoja ohjaava, joka tukee Suomen ilmastotavoitteita ja markkinoiden kehittymistä kohti vähäpäästöisiä ratkaisuja.

Hankintojen keskeiset tunnusluvut tammi-joulukuu 2025

- EU-kynnysarvon tai kansallisen kynnysarvon ylittävistä hankinnoista
- käynnistettyjä hankintamenettelyjä 108 kpl
- kilpailutusten perusteella tehtyjä hankintapäätöksiä 75 kpl
- kilpailutuksissa vastaanotettuja tarjouksia yli 382 kpl

Tulokset 2025

109 toimenpidettä
- 92 työsuhdetta
- 17 työkokeilua/harjoittelua

170 eri kumppania (87 v. 2024)

63 eri hankintaa (42 v. 2024)

Työllistämisehdon toimenpiteet

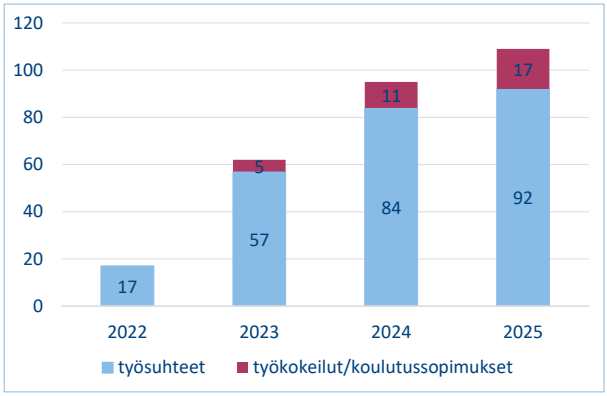

TUOTTAVUUDEN TILA

Kaupungin tuottavuutta seurataan tuottavuusmittareiden avulla. Tuottavuuden laskentaa, mittaamista ja seurantaa kehitetään edelleen osana kaupungin talouden, tuottavuuden ja tuloksellisuuden vahvistamista. Tuottavuuden parantaminen on osa talouden tasapainotusta.

Tuottavuusmuutosta on tarkoituksenmukaista tarkastella tarkemmin palvelujen tasolla. Palvelujen yksikkökustannusten tarkastelu valituissa palveluissa on otettu osaksi taloussuunnittelua ja yksikkökustannusten kehitystä seurataan vuosittain. Vuoden 2025 tilinpäätöksessä palvelujen yksikkökustannuksia (euroa / suorite) esitetään käyttötalous ja investoinnit yksiköittäin -osassa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä joukkoliikenteen palveluissa.

Tuottavuuskehityksen arviointitapa

Tuottavuus lasketaan tuotoksen ja panoksen suhteena. Julkisella sektorilla panokset ovat tuotannontekijöistä aiheutuvia kustannuksia ja tuotokset ovat toiminnasta ja palveluista syntyviä suoritteita. Koska suoritteet ovat erilaisia eivätkä ole yhteenlaskettavissa, käytetään Tampereen kaupunkitason tuottavuuskehityksen arvioinnissa palvelujen kysyntää kuvaavaa asukasmäärää kuvaamaan tuotosta.

Tampere on yksi Suomen nopeimmin kasvavista kaupunkiseuduista. Vuonna 2025 väestökasvu hidastui hieman, mutta oli silti 3 346 asukasta. Väestönkasvu perustui sekä kuntien välisen muuton että maahanmuuttoon kasvuun. Tampereen kaupungin kasvun arvioidaan jatkuvan noin 3 500 asukkaan vuosivauhtia. Tuottavuuden arviointimallin perustaksi on valittu kasvavan kaupungin näkökulma. Sen mukaan asukasmäärän kasvaessa tuottavuutta voidaan parantaa vähentämällä kustannuksia, pitämällä kustannukset nykytasolla tai hillitsemällä kustannusten kasvua niin, että se jää asukasmäärän kasvua alhaisemmaksi.

Tuottavuusmittareiden toteuma

Tuottavuuden ja siihen vaikuttavien tekijöiden kehitystä seurataan päämittareiden ja tuottavuutta selittävien mittareiden avulla. Mittarilukeman lisäksi raportoidaan sen ero suhteessa muutetun talousarvion tiedoista laskettuun tavoitteeseen 2025.

Tuottavuusmittarit	TP 2024	TP 2025	Tavoite 2025	Ero
Päämittarit				
Käyttökustannukset, euroa/asukas	4 232	4 562	4 703	-141
Työvoimakustannukset, euroa/asukas	1 743	1 790	1 843	-53
Palveluhankinnat, euroa/asukas	1 265	1 406	1 478	-72
Nettomenot, euroa/asukas*	2 548	2 850	2 999	-149
Selittävät mittarit				
Sairauspoissaolot, %	4,26%	4,19%	3,86%	0,33 %-yks.
Työntekijäkokemus, QWL (max 100)	61,2	60,3	60,0	0,3
Tilatehokkuus, htm2/asukas	2,67	2,74	2,77	-0,03
Asukasmäärä	260 180	263 526	263 000	

Tavoite 2025 on muutettu talousarvio 2025. Ero on tilinpäätöksen 2025 ja tavoitteen välinen ero.

* Nettomenot ilman pysvien vastaavien myyntivoittoja

Päämittarit toteutuivat tavoitetta parempina. Lautakuntien ennustettuja ylitysuhkia katettiin vuoden aikana tehdyissä talousarviomuutoksissa, jotka heikensivät kaupungin tulosta yhteensä 26,4 milj. euroa. Organisaatiomuutokset vaikuttavat merkittävästi vuosien 2024–2025 väliseen vertailtavuuteen. Tampereen seudun työllisyysalue aloitti toimintansa vuoden 2025 alusta, mikä lisäsi merkittävästi toimintatuottoja ja -kuluja sekä peruspalvelujen valtionosuuksia. Lisäksi Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittäminen vuoden 2025 alusta vaikutti kustannusten kohdentumiseen tiliryhmien välillä.

Käyttökustannukset olivat asukasta kohden 4 562 euroa, mikä oli 141 euroa/asukas (3,0 %) muutettua talousarviota vähemmän. Asukaskohtaiset käyttökustannukset kasvoivat 7,8 % edellisvuodesta, mikä johtui suurelta osin työllisyyspalvelujen uudistuksesta. Tavoitetta parempaan toteumaan vaikutti erityisesti palvelujen ostojen ja henkilöstökulujen merkittävät alitukset. Suurimmat säästöt toteutuivat elinvoiman ja sivistyspalvelujen palvelualueilla sekä konsernihallinnossa.

Työvoimakustannukset olivat 1 790 euroa/asukas. Asukaskohtaiset työvoimakustannukset alittivat tavoitteen 53 euroa/asukas (2,9 %). Henkilöstökulujen alitukseen vaikuttivat mm. viivästyneet ja vähentyneet rekrytoinnit ja varhaiskasvatuksen suunniteltua pienempi palvelutarve. Asukaskohtaiset työvoimakustannukset kasvoivat 2,7 % edellisvuodesta. Palkalliset henkilötyövuodet olivat 8354, mikä oli 18 henkilötyövuotta (+0,2 %) edellisvuotta enemmän. Tampereen kaupunkiliikenne liikelaitoksen yhtiöittäminen vähensi ja työllisyyspalvelujen uudistus lisäsi merkittävästi henkilötyövuosien määrää.

Palveluja hankittiin 1 406 eurolla/asukas. Asukaskohtaiset palveluhankinnat toteutuivat 72 euroa (4,9 %) muutettua talousarviota alhaisempina. Tavoitetta parempaan toteumaan vaikutti mm. työllisyysalueen ja konsernihallinnon suunniteltua pienemmät hankinnat. Palveluhankintojen kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 11,1 %. Suureen kasvuun vaikutti Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittäminen ja työllisyyspalvelujen laajentuminen.

Nettomenot olivat 2 850 euroa asukasta kohden, mikä oli 149 euroa/asukas (5,0 %) tavoitetta parempi. Vuosien välisen vertailtavuuden parantamiseksi asukaskohtaisista nettomenoista on eliminoitu kertaluonteiset pysyvien vastaavien myyntivoitot. Toimintatuotot toteutuivat noin 5,5 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina ja toimintakulut toteutuivat 31,8 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Kaikkien palvelualueiden ja konsernihallinnon toimintakate toteutui muutettua talousarviota selvästi parempana. Nettomenojen kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 11,8 %, mikä ei ole vertailukelpoinen työllisyyspalvelujen laajentumisen takia.

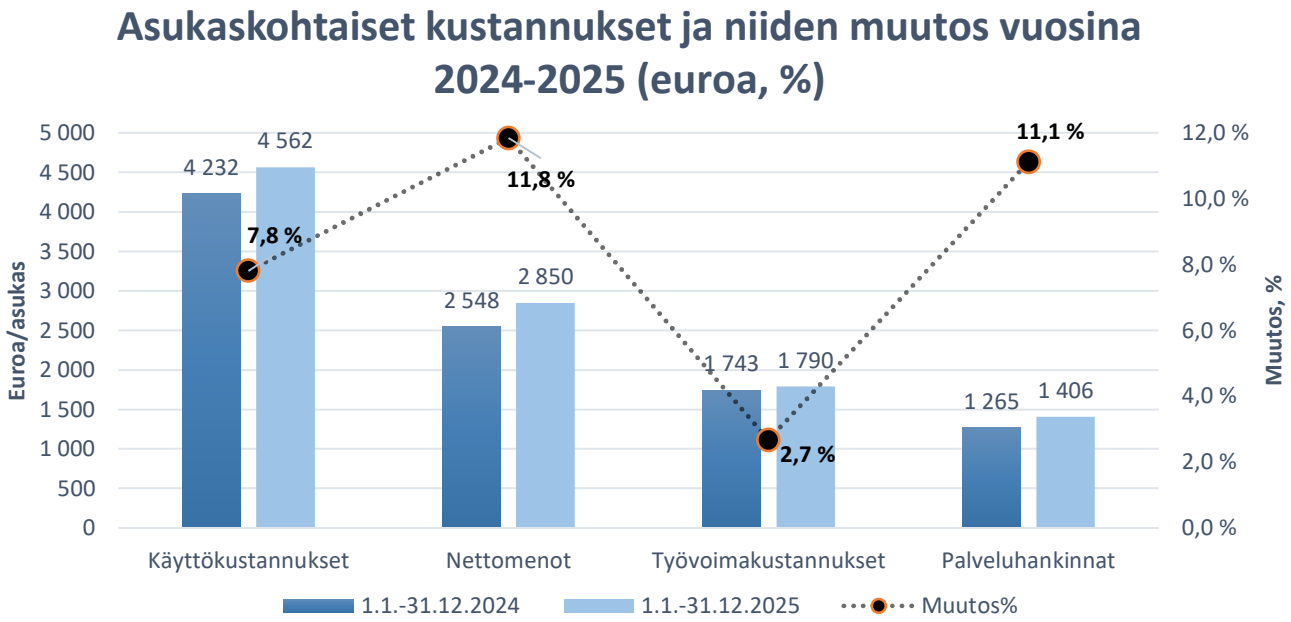

Selittävistä mittareista kaksi on henkilöstövoimavaroja kuvaavia mittareita.

Työntekijäkokemusta mittaava QWL-indeksi (Quality of Working Life) muodostuu kolmesta osa-alueesta: päämäärät ja luovuus, yhteenkuuluvuus ja identiteetti sekä fyysinen ja emotionaalinen turvallisuus. Työntekijäkokemuskysely toteutettiin kaksi kertaa vuonna 2025. Vuoden 2025 lopun työntekijäkokemuskyselyn tulos oli 60,3, mikä on suunnilleen tavoitteen mukainen, mutta hieman heikompi kuin edellisvuonna. Vahvimpana osa-alueena on fyysinen ja emotionaalinen turvallisuus. Vastaajat kokivat osaamisensa riittävän työtehtävien hoitamiseen, johtamisen olevan oikeudenmukaista ja luottamuksen esihenkilön taholta olevan hyvällä tasolla. Hieman alhaisemman arvion saavat osa-alueet yhteenkuuluvuus ja identiteetti sekä päämäärät ja luovuus. Kaikki osa-alueet ovat kuitenkin pysyneet hyvällä tasolla. Hyvä työntekijäkokemus parantaa palvelun laatua ja työn tehokkuutta.

Vuoden 2025 tavoitteena oli vähentää sairauspoissaoloja edelliseen vuoteen nähden. Sairauspoissaolojen vähentyminen lisää työhyvinvointia ja parantaa työn tuottavuutta sekä vaikuttaa alentavasti mm. työterveyshuolto- ja sijaiskustannuksiin. Vuonna 2025 sairauspoissaolopäiviä oli koko kaupungissa noin 133 500 ja sairauspoissaolojen osuus kokonaistyöajasta oli 4,19 prosenttia (2023: 4,26 %). Sairauspoissaolot toteutuivat tavoitetta suurempina, vaikkakin alenivat hieman edellisvuodesta.

Tiloja oli vuoden lopussa asukasta kohden laskettuna 2,74 huoneistoneliömetriä, mikä oli hieman suunniteltua tasoa vähemmän. Vuoden 2025 lopussa palvelukäytössä on tiloja yhteensä 723 026 htm2. Tilat kasvoivat 27 457 htm2 (3,9 %) edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Kaupunkitason tuottavuuden kokonaisarviointi

Tuottavuusmittareiden muutosten tulkintaan sisältyy epävarmuutta organisaatiomuutosten ja eri vuosien kertaluonteisten erien takia. Yksittäisten mittareiden lisäksi lasketaan kokonaisarviointia varten kaupunkitason tuottavuusmuutos kasvavan kaupungin arviointimallin mukaan asukasmäärän (tuotos) ja käyttökustannusten (panos) suhdelukuna eli pistelukuna. Tuottavuusmuutos arvioidaan em. ajankohtien pistelukujen suhteena. Jos tuottavuuden pisteluvun muutos on suurempi kuin yksi, niin on kehitys ollut positiivinen.

Tuottavuusmuutos	**31.12.2024**	**31.12.2025**	**Muutos**	**Muutos%**
Asukasmäärä (asukasta)	260 180	263 526	3 346	1,3 %
Käyttökustannukset, milj. euroa (deflatoitu)	1 129,2	1 202,3	73,1	6,5 %
Tuottavuus, pisteluku	**230,4**	**219,2**	**0,951**	

Vuoden 2025 tuottavuuskehityksen arviointi tehdään vertaamalla raportointiajankohdan 31.12.2025 ja vertailuajankohdan 31.12.2024 käyttökustannus- ja asukasmäärätietoja. Vertailuajankohdan käyttökustannukset on deflatoitu. Deflaattorina käytetään tilastokeskuksen kuntien peruspalvelujen hintaindeksiä, joka kuvaa kuntien peruspalvelujen tuotantokustannusten kehitystä. Kuntien peruspalvelujen hintaindeksin vuosimuutos vuonna 2025 oli 2,5 %.

Tuottavuusmuutosta kuvaava pisteluku on alle yhden eli tuottavuus on kehittynyt valitun arviointimallin mukaan negatiivisesti. Tulokset ovat suuntaa antavia ja työllisyyspalvelujen uudistus vaikuttaa vuoden 2025 kehitykseen negatiivisesti. Kustannusten kasvu ylitti suhteellisesti tarkasteltuna asukasmäärän kasvun. Vuonna 2025 kaupungin deflatoidut käyttökustannukset kasvoivat 6,5 % ja vastaavasti asukasmäärän kasvu oli 1,3 %.

Käyttötalous ja investoinnit yksiköittäin

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Kasvatus- ja opetuslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja lasten perusopetuksen järjestämisestä sekä oppivelvollisuuslain mukaisesta asuinkunnan ohjaus- ja valvontatehtävästä. Lautakunta vastaa kaupungin koulutuspolitiikan suuntaviivojen määrittelystä ja ohjauksesta palvelukokonaisuuksien osalta. Lisäksi sillä on vastuu yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta ja ohjauksesta.

Lautakunnan alainen toiminta koostuu kahdesta palvelukokonaisuudesta, jotka ovat varhaiskasvatus ja esiopetus sekä perusopetus. Lisäksi lautakunnan toimintaan kuuluu sivistyspalveluihin kuuluvan yhteisö- ja kehittämispalvelujen toiminnasta palveluverkkosuunnittelu. Palvelualueen hallinto on jaettu kahdelle lautakunnalle.

Kasvatus- ja opetuspalvelut ovat kunnalle lainsäädännössä määriteltyjä tehtäviä. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sekä perusopetuksen lainsäädäntö määrittelee pääasiassa palvelujen järjestämistavan.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuoden 2025 toiminnan ytimessä oli edelleen taata kaikille lapsille laadukas ja luotettava varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus. Keskeisenä toimintakulttuurisena muutoksena oli esi- ja perusopetuksen oppimisen tuen uudistus elokuussa 2025. Se toi mukanaan rakenteellisia ja pedagogisia muutoksia, joiden tavoitteena on varmistaa oppimisen tuen yhdenvertaisuus ja vaikuttavuus. Uudistuksen toimeenpanossa painotettiin henkilöstön koulutusta, toimintatapojen yhtenäistämistä ja yhteistyön tiivistämistä eri palveluiden välillä. Työ jatkuu vielä seuraavien vuosien aikana

Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän kasvu oli oletettua vähäisempää vuoden aikana, mutta perusopetuksessa odotusten mukaisesti maltillista. Monikielisten lasten ja oppilaiden määrän lisääntymisen myötä on ollut perusteltua muuttaa toimintamalleja ja vahvistaa henkilöstön osaamista etenkin kielitietoisuuden osalta. Näin voidaan varmistaa lasten ja nuorten perustaitojen oppimisen edellytyksiä ja toiminnan vaikuttavuutta. Varhaiskasvatuksen osalta varautuminen tulevaan henkilöstörakenteen uudistukseen vahvistettiin uudenlaisella kuuden suurimman kaupungin yhteisellä koulutusallianssimallilla, jonka avulla on tarkoitus varmistaa kelpoisen henkilöstön saatavuus myös lainsäädännön muuttuessa. Perusopetuksessa otettiin käyttöön uudet koulupäiviä koskevat mobiililaitteiden rajoitukset oppimisen edellytysten turvaamiseksi.

Tampereen vuosien 2021–2025 Hyvinvointikertomuksen mukaan valtaosa lapsista ja nuorista voi edelleen hyvin. Koetun hyvinvoinnin tila on viime vuosina hieman parantunut, mutta edelleen mielen hyvinvoinnin ongelmat, yksinäisyys ja etenkin nuorten kohdalla huoli rasismista nousevat esiin. Myös liikkumattomuuden ja epäsäännöllisen ruokailun haasteet nousivat esiin. Uudessa hyvinvointisuunnitelmassa on asetettu tavoitteita näiden kehityskulkujen parantamiseksi.

Vuoden 2025 aikana valmistui Tampereen kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen polut 2025–2035 -kokonaisuus, joka tähtää eheään ja yksilölliseen opinpolkuun varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Asiakirja asettaa vision Tampereesta johtavana koulutuskaupunkina, jossa vahvat perustaidot parantavat oppimistuloksia sekä sivistystä, osaamista, työllistymistä ja innovaatiota.

Koulujen ja päiväkotien perusparannuksia toteutettiin suunnitellusti. Elokuussa 2025 otettiin käyttöön Lamminpään uusi koulutalo, Tahmelan uusi päiväkoti sekä Härmälän koulun perusparannus valmistui. Palveluverkkosuunnitelman valmistelu eteni vuoden 2025 aikana. Sen tavoitteena on turvata palveluiden saavutettavuus ja tilojen tarkoituksenmukaisuus pitkällä aikavälillä, huomioiden väestökehitys ja kaupungin strategiset linjaukset. Uusi palveluverkkosuunnitelma hyväksytään vuoden 2026 alkupuolella.

Talouden tasapainottamisen vaatimukset korostuivat vuoden 2025 aikana. Lautakunnan toimialalla laadittiin toimenpiteitä, joilla pyritään hillitsemään kustannusten kasvua ja varmistamaan palveluiden järjestäminen taloudellisesti kestävällä tavalla. Näihin toimenpiteisiin sisältyi mm. palvelurakenteen tarkastelu, resurssien kohdentaminen vaikuttavimpiin ratkaisuihin sekä tilankäytön tehostaminen osana palveluverkkosuunnittelua.

Lautakunnalle asetettujen toiminnan tavoitteiden toteuma

Kasvatus- ja opetuslautakunnalle asetettiin vuoden 2025 talousarviossa kahdeksan sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu tarkemmin alla olevassa taulukossa.

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Tavoitteen toteuma (tammi-joulukuu 2025)	Toteuma
1	1.-9. -luokkalaisten koulupäivän aikainen koettu hyvinvointi on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (89 %)	1.-9. -luokkalaisten koulupäivän aikainen koettu hyvinvointi parantui hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2025 lukema on 89,5 %, kun vuonna 2024 lukema oli 89,1%. Tavoite toteutui.	+
5	Tamperelaisten liikkuminen ja harrastaminen on lisääntynyt keskeisissä kohteissa[1] edelliseen vuoteen verrattuna	Seurattavista harrastamisen ja liikunnan kohteista kasvua kävijämäärissä oli uimahalleissa ja maauimalassa 9 % sekä Monitoimitalo 13 ryhmissä ja avoimessa toiminnassa 3 %. Nuorisopassin käyttöaste pysyi ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna. Nuorten digitaalisen alustan Discordin osallistujamäärät laskivat 16 %. Toiminnassa on paljon vuosittaista vaihtelua, mikä selittää laskua. Seurattavat ohjatun liikunnan kävijämäärät nuorten treeneissä, perheliikunnassa ja ikäihmisten liikuntaryhmissä eivät ole verrattavissa edelliseen vuoteen, johtuen vuoden 2025 tehdystä kävijämäärälaskennan kehittämistyöstä, jossa kirjavat laskukäytänteet on yhtenäistetty ja manuaalisesta laskennasta on luovuttu. Tavoite toteutui osittain.	+/-
6	5. ja 8. -luokkalaisten fyysinen toimintakyky on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna	5.-luokkalaisten tulos heikkeni vuodesta 2024 vuoteen 2025 (pojat 32,1 % & tytöt 33,1 %). Sekä tytöissä että pojissa on 5 prosenttiyksikköä enemmän oppilaita, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. 8.-luokkalaisten tulos parani vuodesta 2024 vuoteen 2025 (pojat 27,1 % & tytöt 35,6 %). Sekä tytöissä että pojissa on 3 prosenttiyksikköä vähemmän oppilaita, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. Tavoite toteutui osittain.	+/-
8	Pienten lasten tuen saatavuus on parantunut toimintakauteen 2023-2024 verrattuna	Pienten lasten tuen saatavuus on parantunut erityisopettajien määrän kasvun myötä (joulukuu 2025 69 erityisopettajaa, joulukuu 2024 66 erityisopettajaa). Kelpoisten erityisopettajien saatavuus on lisäksi parantunut. Tavoite toteutui.	+
10	Kiusaaminen on vähentynyt kaikilla kouluasteilla edelliseen vuoteen verrattuna	Perusopetuksen 1.-6.-luokkien oppilaista 26 % kokee, että heitä on kiusattu kouluvuoden aikana (2024: 26 %). 7.-9.-luokkalaisten tuloksien mukaan 15 % kokee tulleensa kiusatuksi (2024: 15 %). Lukio-opintonsa aloittaneista kiusaamista on kokenut 4,8 % (2024: 4,2%) ja abiturienteista 3,6 % (2024: 4,6%). Ammatillisessa koulutuksessa opintonsa aloittaneista kiusaamista on kokenut 3,0 % (2024: 2,7 %) ja opintonsa päättäneistä 6,6 % (2024: 7,17 %). Tavoite toteutui osittain.	+/-
18	Itsensä yksinäiseksi tuntevien lasten, nuorten ja aikuisten osuus on vähentynyt vuoteen 2023 verrattuna	Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan alakoululaisten (4.-5.lk) kokema yksinäisyys on hieman lisääntynyt (2023 4 %; 2025 5 %). Yläkoululaisten (8.-9.lk) kokema yksinäisyys on sen sijaan vähentynyt (2023 13%; 2025 12 %). Lukiolaisten kokema yksinäisyys on vähentynyt (2023 18 %; 2025 13 %). Ammatillisista opiskelijoista vastaavasti yksinäisyys on vähentynyt (2023 16 %; 2025 11 %). Aikuisten osalta itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus on hyvinvointikyselyn mukaan kasvanut (2023: 16 %, 2025: 18 %). Tavoite toteutui osittain.	+/-
38	2., 7. ja 9-luokkalaisten oppimistulokset[2] ovat parantuneet edelliseen vuoteen verrattuna	Oppilaiden oppimistulokset ovat heikentyneet edelliseen vuoteen verrattuna. Lukuseula-arviointivälineen mukaan heikon lukutaidon omaavien oppilaiden osuus on kasvanut 2.-, 7.- ja 9.-luokilla. Vuonna 2025 heikon lukutaidon ryhmään kuului 2.-luokkalaisista 30 % (2024 23 %), 7.-luokkalaisista 26 % (2024 24 %) ja 9.-luokkalaisista 28 % (2024 25 %). Matematiikan osalta heikon tuloksen saaneiden osuus kasvoi 2.- luokalla (27 %) (2024 21 %), pysyi ennallaan 7.-luokalla (18 %) ja pieneni 9.-luokalla (19 %) (2024 23%). Tavoite ei toteutunut.	-
46	Työntekijäkokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	Työelämän laatua kuvaava tulos QWL ei ole parantunut edelliseen vuoteen verrattuna (Q4/2025: 20,27 % ja Q4/2024: 20,42 %, skaala: 0%-100%). Työnantajan suosittelu (eNPS) sen sijaan on parantunut (Q4/2025: 62,7 ja Q4/2024: 62,2, skaala -100 - 100). Tavoite toteutui osittain.	+/-

[1] Liikunnan ohjauspalveluiden osallistujamäärät, uimahallien ja maauimalan kävijämäärät, nuorten digitaalisen alustan kävijämäärät, Monitoimitalon ryhmiin ja toimintaan osallistujat sekä nuorisopassin käyttäjämäärät
[2] Äidinkieli ja matematiikka

Lautakunnan talous

Kasvatus- ja opetuslautakunnan toimintakate toteutui 8,1 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Tilinpäätöksessä nettomenojen kasvu on 12,4 milj. euroa eli +3,2 % edellisvuoteen verrattuna. Nettomenojen kasvuun vaikuttivat mm. tuki- ja avustustuottojen pieneneminen, kunta-alan palkkaratkaisun kustannusvaikutus sekä kotikuntakorvausten, ict-palveluostojen, palvelusetelimenojen ja vuokrakulujen kasvu.

Toimintatuotot toteutuivat 1,6 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina. Myyntituottojen 0,6 milj. euron ylitykset johtuivat palvelujen kustannusten laskutuksesta muilta kunnilta. Maksutuotot toteutuivat 0,6 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen takia. Maksutuottojen kertymään vaikutti korkeimpaan maksuluokkaan tehty indeksikorotus. Tuet ja avustukset ylittyivät 0,2 milj. euroa, mikä aiheutui pakolaisten laskennallisesta korvauksesta ja työterveyshuollon korvauksesta. Muut tuotot ylittyivät 0,2 milj. euroa.

Toimintakulut toteutuivat 6,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Suurimmat säästöt olivat varhaiskasvatuksessa, jossa laskennallisten paikkojen kasvu oli noin 155 lapsen verran suunniteltua pienempi. Henkilöstökulujen 1,9 milj. euron säästöä selittää varhaiskasvatuksen laskennallisten paikkojen suunniteltua pienempi tarve, Ojalan päiväkodin toiminnan käynnistymisen viivästyminen ja sijaiskustannusten aleneminen. Myös yhteistoimintaneuvottelujen myötä viivästyneet rekrytoinnit vaikuttivat henkilöstökulujen toteumaan. Palvelujen ostojen toteuma oli 2,2 milj. euroa talousarviota pienempi. Suurimmat säästöt aiheutuivat palvelusetelipäivähoidon arvioitua pienemmästä tarpeesta ja suunnitellun Hervantajärven palvelusetelipäiväkodin siirtymisestä seuraavalle vuodelle. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat alittivat budjetin 2,4 milj. eurolla. Alitus johtui Kissanmaan koulun hankintojen siirtymisestä suurelta osin vuodelle 2026, päiväkotien täydennyskalustamiseen sekä ennakoimattomiin sisäilmamuutoksiin liittyvien hankintojen vähenemisestä sekä kalusto- ja materiaalihankinnoissa saavutetuista säästöistä. Avustukset toteutuivat 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä, mikä johtui lakisääteisen kotihoidon tuen toteumasta. Talousarvioon sisältyi kotihoidon tuen avustusten indeksikorotus, joka ei kuitenkaan toteutunut hallituksen avustuksiin tekemän indeksijäädytyksen takia. Muut toimintakulut toteutuivat 0,1 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Vuokrakulut ylittyivät 0,4 milj. euroa, mikä aiheutui ict-laitteiden vuokrien kasvusta.

Nettoinvestointien toteuma oli 1,7 milj. euroa. Investoinnit toteutuivat 1,0 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä, mikä johtui pääosin Kissanmaan koulun ensikertaisen kalustamisen viivästymisestä, Härmälän esi- ja perusopetuksen ensikertaisen kalustamisen säästöistä sekä koulujen ja päiväkotien ennakoimattomien kohteiden investointien säästöistä.

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Toimintatuotot			
Myyntituotot	7 958	7 394	563
Maksutuotot	10 971	10 331	640
Tuet ja avustukset	7 070	6 884	186
Vuokratuotot	0	0	0
Muut toimintatuotot	386	175	211
Toimintatuotot yhteensä	**26 384**	**24 785**	**1 600**
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-186 663	-188 014	1 351
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-38 640	-38 807	167
Muut henkilösivukulut	-5 753	-6 108	354
Palvelujen ostot	-103 834	-106 017	2 182
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 180	-8 536	2 356
Avustukset	-9 860	-10 291	431
Vuokrakulut	-76 796	-76 391	-405
Muut toimintakulut	-211	-286	75
Toimintakulut yhteensä	**-427 939**	**-434 451**	**6 512**
Toimintakate	**-401 554**	**-409 666**	**8 112**
Rahoitustuotot ja -kulut	23	0	23
Vuosikate	**-401 532**	**-409 666**	**8 134**
Poistot ja arvonalentumiset	-2 661	-2 700	39
Tilikauden tulos	**-404 193**	**-412 366**	**8 173**

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-1 743	-2 725	982	-2 100	-625	0
Nettoinvestoinnit	-1 743	-2 725	982	-2 100	-625	0

SITOVAT ERÄT

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-401 554	-409 666	8 112	-408 157	1 126	-2 635

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-1 743	-2 725	982	-2 100	-625	0
Nettoinvestoinnit	-1 743	-2 725	982	-2 100	-625	0

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Kunta järjestää varhaiskasvatuslain mukaista varhaiskasvatusta sekä perusopetuslain mukaista esiopetusta kaikille sitä tarvitseville lapsille. Varhaiskasvatuksen pääasiallisina järjestämistapoina ovat kunnallinen tuotanto sekä palvelusetelillä tuettu, yksityinen varhaiskasvatus. Kunnallisena palveluna varhaiskasvatusta järjestetään päiväkotihoitona, perhepäivähoitona ja avoimena varhaiskasvatuksena. Lisäksi järjestetään esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta ja erityistä hoitoa ja opetusta tarvitsevien lasten yksikön (ERHO) palvelua. Ruotsinkielinen varhaiskasvatus järjestetään ostopalveluna. Yksityisen hoidon tuki on edelleen käytössä perhepäivähoidossa, ryhmäperhepäivähoidossa sekä muutamissa pienissä päiväkodeissa.

Palvelukokonaisuuden talous

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintakate toteutui 6,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Palvelukokonaisuuteen on kohdistettu laskennallisesti myös lautakunnan yhteisten toimintojen tuottoja ja kuluja.

Toimintatuotot toteutuivat 0,7 milj. euroa muutettua talousarviota parempana myynti- ja maksutuottojen toteumien takia. Myyntituotot ylittyivät 0,2 milj. euroa, koska laskutus muilta kunnilta toteutui suunniteltua suurempana. Maksutuottojen toteuma oli 0,6 milj. euroa budjetoitua suurempi. Maksutuottojen kertymään vaikutti korkeimpaan maksuluokkaan tehty indeksikorotus.

Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 5,4 milj. euroa, mikä aiheutui henkilöstökulujen, palvelujen ostojen, kalusto ja tarvikehankintojen sekä avustusten toteumasta. Vastaavasti vuokrakulut ylittivät budjetin. Kulujen alituksiin vaikutti merkittävästi laskennallisten paikkojen kasvun jääminen noin 155 lasta suunniteltua pienemmäksi. Henkilöstökulujen 2,5 milj. euron säästöä selittää laskennallisten paikkojen suunniteltua pienempi tarve, Ojalan päiväkodin toiminnan käynnistymisen viivästyminen sijaiskustannusten aleneminen. Palvelujen ostojen toteuma jäi 1,8 milj. euroa talousarviota pienemmäksi. Poikkeama johtui palvelusetelipäivähoidon arvioitua vähäisemmästä tarpeesta sekä Hervantajärven päiväkotihankkeen siirtymisestä vuodella eteenpäin. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän hankinnat alittivat budjetin 1,0 milj. eurolla, mikä johtui päiväkotien täydennyskalustamiseen sekä ennakoimattomiin sisäilmamuutoksiin liittyvien hankintojen vähenemisestä sekä kalusto- ja materiaalihankinnoissa saavutetuista säästöistä. Avustukset toteutuivat 0,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä, mikä johtui lakisääteisen kotihoidon tuen toteumasta. Talousarvioon sisältyi kotihoidon tuen avustusten indeksikorotus, joka ei kuitenkaan toteutunut hallituksen avustuksiin tekemän indeksijäädytyksen takia. Vuokrakulut ylittyivät 0,3 milj. euroa, mikä aiheutui tilamuutoksista ja ict-laitteiden vuokrien kasvusta.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen investoinnit kohdistuivat päiväkotien ja esiopetustilojen ensikertaiseen kalustamiseen. Investoinnit toteutuivat 0,3 milj. euroa talousarviota pienempinä, mikä johtui mm. Härmälän esiopetusyksikön ja päiväkotien ennakoimattomien kohteiden investointien säästöistä.

Toiminnan keskeiset muutokset

Esiopetuksen opetussuunnitelma päivitettiin tuen muutosten osalta, uusi opetussuunnitelma astui voimaan 1.8.2025 ja koulutusta tarjottiin kattavasti. Lisäksi päivitettiin esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma.
Esiopetuksen tuen lainsäädännön muutoksen mukaisesti varhaiskasvatuksen erityisopettajien työn kohdentumista vahvistettiin mm. yhteisopettajuutta hyödyntämällä. Lisäksi varhaiskasvatusyksiköiden johtajat kehittivät esiopetuksen yhteistyökykyistä toimintakulttuuria sekä varmistivat yhteisopetuksen toteutumista lakiuudistuksen mukaisesti.
Varhaiskasvatuksen johtajuuskokonaisuuksien uudelleen organisoitumisen suunnitelmaa toteutettiin rekrytoimalla neljä uutta varhaiskasvatusyksikön johtajaa. Lisäksi arvioitiin parijohtajuusmallin toteutusta.
Asiakaskokemuskyselyyn vastanneista 90 % oli sitä mieltä, että onnistuimme palveluissamme erittäin hyvin/hyvin.
Varhaiskasvatuksessa toimintakaudella 2025–2026 pedagogisia kehittämisen painopisteitä ovat tuki ja ympäristö- ja kestävyyskasvatus. Esiopetuksessa pedagogisia painopisteitä lukuvuonna 2025–2026 ovat leikkiympäristön kehittäminen ja leikin rikastuttaminen/ohjaaminen, tunne- ja vuorovaikutustaitojen edistäminen sekä monilukutaidon vahvistaminen.
Alle 3 -vuotiaiden pedagogiikkaa vahvistettiin uuden tukimateriaalin ja koulutuksen avulla.
Kulttuurikasvatuksessa keskityttiin erityisesti kielitietoisuuden vahvistamiseen, lukuresepti-toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen sekä kirjastoseikkailujen toteuttamiseen.
Varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen uudistus on edennyt vuoden 2025 aikana. Erityisesti varhaiskasvatuksen sosionomien määrä on noussut lähes kaksinkertaiseksi (111 henkilöä) viime vuoteen verrattuna ja kelpoisia heistä on 74 %. Kevään 2025 rekrytoinneissa onnistuttiin ja myös vakinaisia lastenhoitajia on kouluttautunut työn ohessa varhaiskasvatuksen sosionomeiksi.
Kelpoisen henkilöstön saatavuuden ja riittävyyden parantamiseksi laadittiin hankintasopimus Tampereen yliopiston, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja LAB-ammattikorkeakoulun kanssa varhaiskasvatuksen sosionomien ja varhaiskasvatuksen opettajien tilauskoulutuksesta.

Palvelu (toimintamenot, 1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Toteutunut suorite-määrä**	Suunniteltu suorite-määrä**	Toteutunut yksikkö-kustannus, euroa/ laskennallinen lapsi	Suunniteltu yksikkö-kustannus, euroa/ laskennallinen lapsi
Päiväkotihoito	120 763	125 887	5 124	8 280	8 435	14 585	14 924
Palvelusetelipäivähoito**	25 805	27 395	1 589	2 465	2 600	10 469	10 536
Esiopetus	15 001	13 743	-1 258	2 255	2 200	6 652	6 247
Muu varhaiskasvatus	12 246	11 153	-1 093	2 225	2 170	5 504	5 140
Kotihoidontuki	7 587	8 379	792	1 995	2 100	3 803	3 990
Ostopalvelupäivähoito ja -esiopetus	2 197	1 864	-333				
Yksityisen hoidon tuki	1 984	2 219	235				
Perhepäivähoito	649	1 061	412				
Palvelualueen yhteiset palvelut ja hallinto***	1 042	1 015	-27				
Yhteensä	**187 274**	**192 715**	**5 441**				

* Laskennallisten lasten määrässä on huomioitu lasten ikärakenne ja muut hoitoisuuteen vaikuttavat tekijät kertoimien avulla.

** Palvelusetelipäivähoidon ja kunnallisen päiväkotitoiminnan yksikkökustannuksia ei voi verrata keskenään, koska palvelusetelin kustannukset ovat kunnalle nettokustannuksia (asiakasmaksu tuottajalle) ja kunnallisen päiväkotitoiminnan kustannukset ovat bruttokustannuksia. Palvelusetelin arvon laskentaperusteet on määritelty yhteistyössä seutukuntien kanssa. Palvelusetelitoiminnan kustannukset eivät sisällä kaikkia kunnan järjestämisvastuusta aiheutuvia kuluja: esim. kaupungin yleishallinto-, erityisopetta-japalvelut ja hankkeet, valvonta ja ohjaus sekä täydennyskoulutukset.

*** Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluryhmälle kohdistetut Sivistyspalvelujen yhteiset erät

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintatuotot	11 053	10 334	719	10 146	0	188
Toimintakulut	-187 274	-192 715	5 441	-190 680	-643	-1 392
Toimintakate	-176 221	-182 381	6 160	-180 534	-643	-1 204

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-307	-565	258	-700	135	0
Nettoinvestoinnit	-307	-565	258	-700	135	0

Perusopetus

Perusopetuksen palvelukokonaisuuteen sisältyvät perusopetus, monikielisille oppilaille tarkoitettu perusopetukseen valmistava opetus, sairaalaopetus sekä koululaisten iltapäivätoiminta.

Opetusta järjestetään suomen ja ruotsin lisäksi englannin, ranskan ja saksan kielillä. Monikielisille oppilaille tarjotaan valmistavaa opetusta, ja iltapäivätoimintaa järjestetään 1.–2. luokan oppilaille sekä erityisopetuksen oppilaille vuosiluokilla 1–9.

Palvelukokonaisuuden talous

Perusopetuksen toimintakate toteutui 2,0 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Palvelukokonaisuuteen on kohdistettu laskennallisesti myös lautakunnan yhteisten toimintojen tuottoja ja kuluja.

Toimintatuotot toteutuivat 0,9 milj. euroa budjetoitua suurempina, mikä aiheutui pääosin myyntituottojen, tukien ja avustusten toteumasta sekä muiden toimintatuottojen toteumista. Myyntituottojen 0,4 milj. euron ylitystä selittää sairaalaopetuksen, Tampereelle sijoitettujen lasten koulunkäynnin kustannusten ja seutusopimuksen mukaisten kustannusten laskutus muilta kunnilta. Maksutuottojen kertymä oli muutetun talousarvion mukainen. Maksutuottoja kertyi 0,7 milj. euroa eli 36 % edellisvuotta enemmän, mikä aiheutui lautakunnan päättämistä aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen korotuksista. Tuet ja avustukset ylittyivät 0,3 milj. euroa työterveyshuollon korvauksesta ja pakolaisten laskennallisista korvauksista johtuen. Muut toimintatuotot ylittyivät 0,2 milj. euroa, mikä sisältää mm. leirikouluja varten kerätyn rahoituksen.

Toimintakulut toteutuivat 1,1 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Alitukseen vaikuttivat erityisesti palvelujen ostojen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankintojen budjetoitua pienempi toteuma. Kalusto- ja tarvikehankinnat alittivat talousarvion 1,4 milj. eurolla, mikä johtui Kissanmaan koulun hankintojen viivästymisestä sekä muista kaluston, materiaalien ja tarvikkeiden hankintoihin kohdistuneista säästöistä. Palvelujen ostot toteutuivat 0,4 milj. euroa talousarviota pienempinä muun muassa kotikuntakorvausten, opetus- ja kulttuuripalvelujen ostojen sekä Monetran toimistopalvelujen ostojen alittumisen vuoksi. Lisäksi muut toimintakulut alittivat talousarvion 0,1 milj. eurolla. Henkilöstökulut puolestaan ylittivät talousarvion 0,6 milj. eurolla. Ylitykseen vaikuttivat mm. tuen lainsäädännön muutos ja uudet valmistavan opetuksen ryhmät. Henkilöstökulujen ylitystä pystyttiin kuitenkin pienentämään merkittävästi vuoden aikana toteutetuilla tehostamistoimenpiteillä. Vuokrakulut ylittivät talousarvion 0,2 milj. eurolla ict-laitteiden leasingvuokrien kasvun vuoksi. Avustukset toteutuivat 0,1 milj. euroa talousarviota suurempina.

Perusopetuksen investoinnit kohdistuivat koulujen ensikertaiseen kalustamiseen. Investoinnit toteutuivat 0,7 milj. euroa talousarviota pienempinä, mikä johtui pääosin Kissanmaan koulun ensikertaisen kalustamisen viivästymisestä, Härmälän koulun ensikertaisen kalustamisen säästöistä sekä koulujen ennakoimattomien kohteiden investointien säästöistä.

Toiminnan keskeiset muutokset

Koulujen digitaalista laitekantaa vahvistettiin hankkimalla kaikille 6.-luokkalaisille kannettavat tietokoneet. Tällä hetkellä Tampereen 6.–7.-luokkalaisilla oppilailla on käytössään henkilökohtaiset tietokoneet. Lisäksi 7.–9. luokkien digitaalisen osaamisen digimallit valmistuivat. Digimalli helpottaa digitaalisten taitojen opettamista oppilaille.
Monikielisten oppilaiden opetuksen kehittämisessä on saavutettu merkittäviä edistysaskeleita. Oppilaiden integraatiota ja kielellistä tukea lisättiin yleisopetukseen. Kehittämistyötä jatketaan tuen lainsäädännön muutoksen toimeenpanossa.
Uuden oppimisen ja koulunkäynnin tuen lainsäädäntö tuli voimaan 1.8.2025. Uudistus selkeytti tuen rakennetta, toi käyttöön uudenlaisia konkreettisia tukitoimia ja vahvisti varhaista sekä matalan kynnyksen tukea korvaten aiemmat tuen tasot uudella toimintamallilla. Yhteisopettajuuden lisääntyminen on koettu hyvänä tuen uudistuksessa.
Talouden sopeuttamistarve on johtanut perusopetuksen toiminnan tehostamiseen. Toimintoja on sopeutettu esimerkiksi rehtoreiden, koulusihteereiden, kouluvalmentajien ja hallinnon osalta.
Perusopetuslain muutos, joka rajoittaa oppilaiden mobiililaitteiden käyttöä ja velvoittaa koulut kirjaamaan yhteiset järjestyssäännöt, tuli voimaan lukuvuoden 2025–2026 alussa. Tampereen perusopetuksen yhteiset järjestyssäännöt oppilaiden mobiililaitteiden käytön rajoittamiseksi otettiin käyttöön elokuussa.

Palvelu (toimintamenot, 1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Toteutunut suorite-määrä*	Suunniteltu suorite-määrä*	Toteutunut yksikkö-kustannus, euroa/oppilas	Suunniteltu yksikkö-kustannus, euroa/oppilas
Perusopetus 1-9	188 284	192 417	4 132	18 140	18 224	10 380	10 558
Kotikuntakorvaukset, muu tuotanto	18 124	18 350	226				
Pidennetty oppivelvollisuus	12 565	10 767	-1 799	372	382	33 823	28 185
Aamu- ja iltapäivätoiminta	8 291	8 067	-224	2 918	3 400	2 842	2 373
Maahanmuuttajien valmistava opetus	6 968	6 290	-678	325	320	21 439	19 656
Sairaalaopetus	2 005	1 616	-389				
Harrastaminen ja liikunta	1 945	1 665	-280				
Kaksikielinen esiopetus	797	729	-68				
Muut perusopetuksen palv., muu tuotanto	368	551	183				
Palvelualueen yhteiset palvelut ja hallinto**	1 317	1 283	-34				
Yhteensä	**240 664**	**241 736**	**1 071**				

* oppilasmäärän vuosikeskiarvio (kevät- ja syyslukukausi)

** Perusopetuksen palveluryhmälle kohdistetut Sivistyspalvelujen yhteiset erät

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintatuotot	15 331	14 451	880	13 282	0	1 169
Toimintakulut	-240 664	-241 736	1 071	-240 905	1 769	-2 600
Toimintakate	-225 333	-227 285	1 952	-227 623	1 769	-1 431

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-1 436	-2 160	724	-1 400	-760	0
Nettoinvestoinnit	-1 436	-2 160	724	-1 400	-760	0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tehtävänä on järjestää kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut sisältäen taiteen perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön palvelut. Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta vastaa kaupungin kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan suuntaviivojen määrittelystä ja ohjauksesta. Lautakunta toimii ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana kuntalain mukaisena toimielimenä.

Lautakunnan alainen toiminta koostuu kahdesta palvelukokonaisuudesta, jotka ovat kulttuuri sekä liikunta- ja nuorisopalvelut. Lautakunnan toimintaan kuuluu osa Sivistyspalvelujen palvelualueen yhteisistä toiminnoista, jotka on kohdistettu kahdelle lautakunnalle. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kokonaisuudessa yhteiset palvelut sisältävät hyvinvoinnin ja terveyden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden sekä yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämistyön. Hyvinvoinnin kehitysohjelma sisältyy kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan talousarvioon.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut ovat kunnalle lainsäädännössä määriteltyjä tehtäviä. Kulttuuripalveluissa sekä liikunta- ja nuorisopalveluissa kunnalla on suuret mahdollisuudet itse määritellä palvelujen sisältö ja laajuus.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2025 kulttuurin ja vapaa ajan palveluissa korostuivat kulttuurin ja liikunnan elinvoimaa vahvistavat toimenpiteet, saavutettavuuden parantaminen sekä palveluverkon ja olosuhteiden kehittäminen. Kaupungin nopea kasvu ja monimuotoistuva väestörakenne lisäävät palveluiden kysyntää, mikä huomioitiin palvelutarjontaa monipuolistamalla ja käyttäjäryhmien tarpeita tarkentamalla. Kokonaisuutena kulttuurin ja vapaa ajan palveluissa nähtiin vakaata kehitystä ja kävijämäärät pysyivät hyvällä tasolla. Monipuolinen ja laadukas palvelutarjonta vahvisti tamperelaisten hyvinvointia ja lisäsi osallisuuden mahdollisuuksia koko kaupungissa.

Kulttuuritiloja uudistettiin ja meneillään olevien isojen hankkeiden kehittämistä jatkettiin samalla kun toimintamalleja kehitettiin alueellisen yhdenvertaisuuden parantamiseksi. Liikunnan olosuhteita vahvistettiin useissa kohteissa, ja matalan kynnyksen liikuntamahdollisuuksia laajennettiin. Asukkaiden yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien varmistamiseksi huolehdittiin siitä, että palveluja tarjottiin myös taloudellisesti haastavassa tilanteessa oleville

Tampereen vuosien 2021–2025 Hyvinvointikertomuksen mukaan valtaosa tamperelaisista voi edelleen hyvin. Tampereen monipuoliset mahdollisuudet harrastamiseen, liikkumiseen ja laadukas kulttuuritarjonta lisäävät yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Haasteina nousevat edelleen mielen hyvinvoinnin ongelmat, yksinäisyys, taloudellinen epävarmuus sekä joidenkin ikä- tai väestöryhmien elintapaongelmat nousevat esiin. Uusi Hyvinvointisuunnitelma asettaa tavoitteita näiden tilanteiden korjaamiseksi. Lisäksi suunnitelmassa on huomioitu myös kulttuurinen hyvinvointi laajana teemana koskien kaikkia ikäryhmiä.

Tampereella järjestettiin vuoden aikana useita eri kokoisia tapahtumia, konsertteja, näyttelyitä ja suurtapahtumia, jotka vahvistivat kulttuurin elinvoimaa ja Tampereen tunnettuutta kulttuuri- ja urheilukaupunkina. Tapahtumat houkuttelivat sekä tamperelaisia että matkailijoita ja tukivat osaltaan kaupungin vetovoimaa. Taide- ja kulttuuritoimijoiden toimintaedellytyksiä tuettiin muun muassa laajentamalla Kulttuuripankki -verkkopalvelua kattamaan 14 maakuntaa.

Palveluverkkosuunnitelman valmistelu eteni vuoden aikana. Suunnittelun tavoitteena on turvata saavutettavat, terveelliset ja muuntojoustavat tilat pitkällä aikavälillä sekä vastata väestönkasvun ja alueellisen tasapainon vaatimuksiin. Palveluverkkoon liittyviä suunnitelmia käytiin esittelemässä kuntalaisille sekä syksyllä järjestettiin mahdollisuus kommentoida eri toimenpide-ehdotuksia kaikille avoimella verkkokyselyllä.

Talouden tasapainottamisen vaatimukset korostuivat vuoden 2025 aikana. Lautakunnan toimialalla laadittiin toimenpiteitä, joilla pyritään hillitsemään kustannusten kasvua ja varmistamaan palveluiden järjestäminen taloudellisesti kestävällä tavalla. Näihin toimenpiteisiin sisältyi mm. palvelurakenteen tarkastelu, resurssien kohdentaminen vaikuttavimpiin ratkaisuihin sekä tilankäytön tehostaminen osana palveluverkkosuunnittelua.

Lautakunnalle asetettujen toiminnan tavoitteiden toteuma

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle asetettiin vuoden 2025 talousarviossa kuusi sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden eteneminen on kuvattu tarkemmin alla olevassa taulukossa.

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Tavoitteen toteuma (tammi-joulukuu 2025)	Toteuma
4	Nuorten päihteiden käyttö[1] on vähentynyt vuoteen 2023 verrattuna (9,1 %)	Vuoden 2025 kouluterveyskyselyn tulosten mukaan nuorten päihteiden käyttö on vähentynyt vuoteen 2023 verrattuna. Vähintään kerran kannabista on kokeillut 5 % nuorista (v. 2023; 9 %) ja laittomia huumeita (6%) (v. 2023; 9 %). Tavoite toteutui.	+
5	Tamperelaisten liikkuminen ja harrastaminen on lisääntynyt keskeisissä kohteissa[2] edelliseen vuoteen verrattuna	Seurattavista harrastamisen ja liikunnan kohteista kasvua kävijämäärissä oli uimahalleissa ja maauimalassa 9 % sekä Monitoimitalo 13 ryhmissä ja avoimessa toiminnassa 3 %. Nuorisopassin käyttöaste pysyi ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna. Nuorten digitaalisen alustan Discordin osallistujamäärät laskivat 16 %. Toiminnassa on paljon vuosittaista vaihtelua, mikä selittää laskua. Seurattavat ohjatun liikunnan kävijämäärät nuorten treeneissä, perheliikunnassa ja ikäihmisten liikuntaryhmissä eivät ole verrattavissa edelliseen vuoteen, johtuen vuoden 2025 tehdystä kävijämäärälaskennan kehittämistyöstä, jossa kirjavat laskukäytänteet on yhtenäistetty ja manuaalisesta laskennasta on luovuttu. Tavoite toteutui osittain.	+/-
19	Kokemus vaikuttamismahdollisuuksista oman asuinalueen kehittämiseen on parantunut vuoteen 2023 verrattuna (33,2%)	Kokemus vaikuttamismahdollisuuksista oman asuinalueen kehittämiseen on heikentynyt vuoteen 2023 verrattuna (2025: 21,2 % vastaajista koki, että oman asuinalueen kehittämiseen voi vaikuttaa, 2023: 33,2%). Tuloksen tarkastelussa on syytä huomioida hyvinvointikyselyn tulosten luonnollinen vuosittainen vaihtelu sekä osittainen ristiriitaisuus vuorovuosina toteutettavan osallisuuskyselyn tulosten kanssa. Sivistyspalvelujen ja kaupunkiympäristön palvelualueella on tehty paljon vuorovaikutustoimia, joiden avulla on pyritty lisäämään ihmisten kokemusta vaikuttamisen mahdollisuuksistaan. Tavoite ei toteutunut.	-
20	Kävijämäärät kulttuurikohteissa ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna.	Kävijämäärät keskeisissä museoissa (Historialliset museot, Tampereen taidemuseo ja Sara Hildénin taidemuseo) olivat 558 168 (2025), 611 387 (2024), muutos -8,7 %, kirjastoissa 2 911 825 (2025), 2 774 756 (2024), muutos +4,9 %. Laikussa, Laikunlavalla ja Rullassa kasvua on ollut 140 899 (2025) kävijään, 125 859 (2024), muutos +12,0 %. Tampere Filharmonian osalta 114 808 (2025), 126 399 (2024), -9,2 %. Tavoite toteutui osittain.	+/-
22	Yleisarvosana Tampereesta tapahtumia ja kulttuuria tukevana ja edistävänä kaupunkina on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna.	Yleisarvosana Tampereesta tapahtumia ja kulttuuria tukevana ja edistävänä kaupunkina heikentyi edelliseen vuoteen verrattuna (2025 5,5; 2024 6,2, skaala 0-10). Tavoite ei toteutunut.	-
46	Työntekijäkokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna.	Työelämän laatua kuvaava tulos QWL ei ole parantunut (Q4/2025: 60,3 % Q4/2024: 60,9 %). Työnantajan suosittelua (eNPS) kuvaava tulos ei ole parantunut (Q4/2025: 3,54 ja Q4/2024: 4,75.). QWL-indeksin skaala: 0%-100%. eNPS:n skaala: -100 - 100. Tavoite ei toteutunut.	-

[1] Nuorten osuus, jotka kokeilleet huumeita vähintään 2 kertaa

[2] Liikunnan ohjauspalveluiden osallistujamäärät, uimahallien ja maauimalan kävijämäärät, nuorten digitaalisen alustan kävijämäärät, Monitoimitalon ryhmiin ja toimintaan osallistujat sekä nuorisopassin käyttäjämäärät

Lautakunnan talous

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toimintakate toteutui 2,7 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Erikseen sitovan Hyvinvoinnin kehitysohjelman toimintakate oli 0,1 milj. euroa budjetoitua heikompi ja Hiedanrannan kehitysohjelman talous toteutui suunnitellun mukaisesti. Tilinpäätöksessä nettomenojen kasvu on 3,4 milj. euroa eli +3,0 % edellisvuoteen verrattuna. Nettomenojen kasvuun vaikutti erityisesti kunta-alan palkkaratkaisun kustannusvaikutus ja sisäisten vuokrien kasvu.

Toimintatuotot toteutuivat 2,6 milj. euroa talousarviota suurempina. Myyntituotot ylittyivät 0,1 milj. euroa museokaupan ja -kahvilan myynnin ansiosta. Maksutuotot ylittivät talousarvion 1,8 milj. eurolla, mikä johtui pääosin liikuntapalvelujen asiakasmäärien kasvusta sekä historiallisten museoiden ja Tampereen taidemuseon hyvästä yleisömenestyksestä. Tuet ja avustukset toteutuivat 0,3 milj. euroa budjetoitua suurempina hankkeiden rahoitusosuuksien ja työterveyshuollon korvausten vuoksi. Vuokratuotot ylittivät talousarvion 0,3 milj. eurolla, mikä selittyy erityisesti Tampereen stadionilla järjestettyjen suurten tapahtumien tuotoilla. Lisäksi muut toimintatuotot ylittyivät 0,2 milj. eurolla mm. hankkeiden ja tapahtumien tulojen vuoksi.

Toimintakulut alittuivat yhteensä 0,1 milj. euroa. Suurimmat alitukset kohdistuivat avustuksiin, kun taas henkilöstökuluissa toteutui ylitystä. Avustukset toteutuivat 1,4 milj. euroa talousarviota pienempinä. Alitus johtui mm. Tampere-talon avustusta koskevien vuokrasopimusten uudistamisesta, Tampereen konservatorion vuokra-avustuksesta sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustuksista. Lisäksi kaikkia myönnettäväksi suunniteltuja avustuksia ei haettu. Tampere-talon tilavuokrat alenivat edellisvuodesta, mitä ei ollut huomioitu talousarviossa. Kokonaisuutena kaupungin tuki Tampere-talolle säilyi edellisvuoden tasolla. Lisäksi vuokrakulut toteutuivat 0,1 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Henkilöstökulut sen sijaan ylittivät muutetun talousarvion 0,7 milj. eurolla, mikä johtui liikunta- ja nuorisopalvelujen työaikakorvausten budjetoitua suuremmasta toteumasta ja henkilötyövuosien kasvusta. Aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmän hankinnat ylittyivät 0,3 milj. euroa ja palvelujen ostot 0,3 milj. euroa. Hankintojen ylitykset liittyivät suurelta osin museoiden näyttelyjen hankintoihin ja rakentamiseen sekä suuren kävijämäärän aiheuttamiin lisäkuluihin. Lisäksi muut toimintakulut ylittivät talousarvion 0,1 milj. eurolla.

Nettoinvestointien toteuma oli 15,6 milj. euroa. Suurimpia investointeja olivat Tampereen teatterin ja Tampereen työväenteatterin investointiavustukset, Kaupin urheilupuiston kehittäminen sekä Mustavuoren baseball- ja kriketikentän rakentaminen. Investoinnit toteutuivat 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä, mikä johtui pääosin liikuntapalvelujen hankkeiden kustannussäästöistä.

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Toimintatuotot			
Myyntituotot	3 867	3 765	101
Maksutuotot	12 353	10 599	1 754
Tuet ja avustukset	2 436	2 160	276
Vuokratuotot	1 701	1 425	276
Muut toimintatuotot	1 037	809	228
Toimintatuotot yhteensä	**21 393**	**18 757**	**2 636**
Valmistus omaan käyttöön	40	0	40
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-41 036	-40 419	-618
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-8 213	-8 115	-98
Muut henkilösivukulut	-1 240	-1 265	25
Palvelujen ostot	-17 195	-16 900	-294
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 495	-5 221	-274
Avustukset	-19 714	-21 069	1 355
Vuokrakulut	-44 845	-44 897	52
Muut toimintakulut	-1 370	-1 250	-120
Toimintakulut yhteensä	**-139 068**	**-139 135**	**67**
Toimintakate	**-117 675**	**-120 378**	**2 703**
Rahoitustuotot ja -kulut	-15	0	-15
Vuosikate	**-117 690**	**-120 378**	**2 688**
Poistot ja arvonalentumiset	-9 330	-9 000	-330
Tilikauden tulos	**-127 020**	**-129 378**	**2 358**

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-15 596	-15 796	200	-14 900	-896	0
Nettoinvestoinnit	-15 596	-15 796	200	-14 900	-896	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	41	0	41	0	0	0

SITOVAT ERÄT

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-116 803	-119 606	2 803	-118 797	-397	-412
Hyvinvoinnin kehitysohjelma	-603	-500	-103	-500	0	0
Hiedanranta	-269	-272	3	-75	-197	0

Nettoinvestoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-15 596	-15 796	200	-14 900	-896	0

Kulttuuri

Palvelukokonaisuudessa vastataan laeissa kunnille osoitettujen kulttuuri- ja kirjastopalvelujen järjestämisestä. Lisäksi järjestetään valtionosuuksiin oikeuttavia, kaupungin kulttuurielämän ja vetovoiman kannalta merkittäviä museo-, orkesteri-, taiteen perusopetus- ja vapaan sivistystyön palveluja näitä ohjaavien lakien määrittelemällä tavalla. Opetus- ja kulttuuriministeriön nimeämillä museoilla ja kirjastoilla on lakisääteisiä valtakunnallisesti rahoitettuja tehtäviä, joita Tampereella toteuttavat kaupunginkirjasto sekä Tampereen museot. Tampereen seudun työväenopisto tuottaa vapaan sivistystyön palvelut myös Ylöjärvelle kaupunkien välisen sopimuksen mukaisesti. Oman toiminnan lisäksi palveluja mahdollistetaan avustuksilla.

Palvelukokonaisuuden talous

Kulttuurin toimintakate toteutui 2,4 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Palvelukokonaisuuteen on kohdistettu laskennallisesti myös lautakunnan yhteisten toimintojen tuottoja ja kuluja.

Toimintatuotot toteutuivat 1,4 milj. euroa talousarviota suurempina. Maksutuotot ylittyivät 1,0 milj. euroa, mikä johtui pääosin Tampereen taidemuseon ja historiallisten museoiden suurista kävijämääristä. Myös Tampereen seudun työväenopiston ja kaupunkikulttuuriyksikön maksutuotot toteutuivat budjetoitua parempina. Tuet ja avustukset toteutuivat 0,2 milj. euroa budjetoitua suurempina hankkeiden rahoitusosuuksien ja työterveyshuollon korvausten vuoksi. Lisäksi myyntituotot ylittyivät 0,1 milj. euroa museokaupan sekä kahvila Amurin Helmen myynnin ansiosta. Lisäksi lautakunnan yhteisten palvelujen muut toimintatuotot ylittyivät 0,1 milj. euroa. mm. hankkeiden tulojen vuoksi.

Toimintakulujen toteuma oli 1,0 milj. euroa budjetoitua pienempi. Suurimmat alitukset olivat avustuksissa ja henkilöstökuluissa. Avustusten 1,1 milj. euron alitus johtui pääosin Tampere-talon avustusta koskevien vuokrasopimusten uudistamisesta. Tampere-talon tilavuokrat alenivat edellisvuodesta, mitä ei ollut huomioitu talousarviossa. Lisäksi Tampereen konservatorion vuokra-avustus sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukset toteutuivat budjetoitua pienempinä. Henkilöstökulut alittuivat 0,4 milj. euroa, mikä johtui pääosin yhteistoimintaneuvottelujen vuoksi viivästyneistä rekrytoinneista. Suurimmat henkilöstökulujen säästöt olivat kirjastoilla ja Tampereen Filharmonialla. Lisäksi vuokrakulut alittuivat 0,1 milj. euroa tilamuutoksien takia. Vastaavasti palvelujen ostot toteutuivat 0,1 milj. euroa ja materiaali- ja tarvikehankinnat 0,2 milj. euroa talousarviota suurempina. Ylitykset liittyivät pääosin museoiden näyttelyhankintoihin ja rakentamiseen sekä suuren kävijämäärän aiheuttamiin lisäkustannuksiin. Lisäksi muut toimintakulut toteutuivat 0,2 milj. euroa budjetoitua suurempina, mikä sisältää mm. postimuseolle ja Tampere-talolle maksetut osuudet museoiden lipunmyynnistä.

Kulttuuripalvelujen investoinnit toteutuivat 0,04 milj. euroa talousarviota pienempinä.

Toiminnan keskeiset muutokset

Härmälän kirjasto avattiin remontoiduissa tiloissa huhtikuussa 2025. Kirjastoon tuli palveluaukioloaikojen lisäksi laajat omatoimiaukioloajat. Vuoreksen omatoimikirjasto avattiin Vuores-talossa marraskuussa 2025.
Nekalan ja Tullikamarin kulttuurikeskusten operaattorit valittiin käyttöoikeussopimuskilpailutuksella. Nekalan kulttuurikeskuksen remontti valmistui ja Tullikamarin kulttuurikeskuksen remontti eteni aikataulussa.
Hiedanrannan väliaikaisen vierailu- ja kulttuurikeskuksen toiminta käynnistyi ja Hiedanrannan kulttuuritilakokonaisuuden tarveselvityksen valmistelua edistettiin.
Kulttuurin- ja taiteentekijöiden näkyvyyttä ja työllisyyttä edistävä Kulttuuripankki-verkkopalvelu laajeni Pirkanmaalta yhteensä 14 maakunnan alueelle.
Tampereen taidemuseon peruskorjauksen ja uudisrakennuksen suunnittelu eteni suunnitellusti.
Kulttuurin alueellista yhdenvertaisuutta lisäävä asuinalueiden kulttuurityön malli valmistui palveluryhmän ja Hyvinvoinnin kehitysohjelman yhteistyönä. Haiharan taidekeskuksen toimintaa kehitetiin osana Kaukajärven ja Annalan kaupunginosaohjelmaa.
Palveluryhmän kävijämäärät säilyivät hyvällä tasolla. Tampereen kaupunginkirjaston yhteenlaskettu kävijämäärä vuonna 2025 oli 2,9 miljoonaa. Kasvua edellisvuodesta tuli 4,9 prosenttia. Pääkirjasto Metsossa oli enemmän kävijöitä kuin kymmeneen vuoteen, yhteensä 872 000. Lainoja tehtiin 4,9 miljoonaa, mikä on 3,7 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Varauksissa ja lastenkirjallisuuden lainauksessa tehtiin kaikkien aikojen ennätykset.
Tampereen seudun työväenopiston kävijämäärä vuonna 2025 oli 105 580, mikä oli 2 % enemmän kuin vuonna 2024.
Lastenkulttuurikeskus Rullassa tehtiin uusi kävijäennätys, joka oli 37 959 vierailijaa. Kasvua edellisvuoteen oli 40,63 %
Tampere Filharmonia täytti 95 vuotta ja toi kuultavaksi mielenkiintoisia kotimaisia ja kansainvälisiä teoksia ja taitelijoita. Juhlavuoden toiminnassa kehitettiin erityisesti saavutettavuutta ja osallisuutta.
Kulttuurihyvinvointi kirjattiin yhdeksi Hyvinvointisuunnitelman läpileikkaavista tavoitteista. Kulttuurihyvinvoinnille luotiin vaikuttavuustavoitteet ja vaikuttavuusmittaristo.

Palvelu (toimintamenot, 1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Avustukset ja muu tuotanto Kulttuuri	18 394	19 259	866
Museoiden näyttelypalvelut	13 671	13 322	-349
Avoimet kirjastopalvelut	12 788	12 703	-85
Konserttit ja muu tapahtumatoiminta	8 194	8 617	423
Museoiden kokoelmapalvelut	5 386	4 957	-429
Vapaan sivistystyön palvelut	4 520	4 613	93
Kirjaston kokoelmapalvelut	2 650	2 690	40
Kulttuuritalot ja tapahtumat	1 731	2 107	376
Lastenkulttuuripalvelut	1 508	1 468	-40
Hakeutuvat kirjastopalvelut	1 061	1 264	203
Maakuntamuseo- ja kulttuuriympäristöpalv	981	921	-60
Taiteen perusopetus	974	931	-43
Musiikkijuhlat	729	601	-128
Kohdennetut kulttuuripalvelut	675	734	59
Kulttuurin projektit	439	459	20
Tallenteet ja streamaukset	431	449	18
Kirjastojen alueellinen kehittäminen	271	293	22
Kulttuurin tekijöiden tukeminen	198	88	-110
Yhteiset palvelut ja hallinto*	1 545	1 642	97
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukset ja muut palvelut*	1 902	1 948	46
Hyvinvoinnin kehitysohjelma*	416	370	-46
Yhteensä	**78 464**	**79 437**	**973**

* Kulttuurin palvelukokonaisuudelle kohdistetut Sivistyspalvelujen yhteiset erät

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintatuotot	12 920	11 504	1 417	10 035	0	1 469
Toimintakulut	-78 464	-79 437	973	-77 464	-318	-1 655
Toimintakate	-65 544	-67 934	2 390	-67 430	-318	-186

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-10 999	-11 039	40	-10 900	-139	0
Nettoinvestoinnit	-10 999	-11 039	40	-10 900	-139	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	1		1			

Liikunta ja nuoriso

Palveluryhmän tehtävä on tamperelaisten aktiivisen ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen. Palveluryhmä vastaa liikunta- sekä nuorisolaissa kunnalle osoitettujen liikuntapalvelujen ja nuorisotyön järjestämisestä. Liikunnan ohjauksella sekä sisä- ja ulkoliikunnan olosuhteilla mahdollistetaan asukkaiden omaehtoista liikkumista, seurojen yhteisöllistä harjoitus- ja kilpailutoimintaa sekä liikunnan ja kulttuurin tapahtumia. Toiminta-avustuksilla tuetaan tamperelaisten järjestöjen toimintaedellytyksiä. Nuorisotyön tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta, osallisuutta, vaikuttamismahdollisuuksia ja nuorten edellytyksiä toimia yhteiskunnassa sekä tuottaa matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia ja toimintaa vapaa-ajalla.

Palvelukokonaisuuden talous

Liikunnan ja nuorison palvelukokonaisuuden toimintakate toteutui 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Palvelukokonaisuuteen on kohdistettu laskennallisesti myös lautakunnan yhteisten toimintojen tuottoja ja kuluja.

Toimintatuotot toteutuivat 1,2 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina. Maksutuotot ylittyivät 0,7 milj. euroa, mikä aiheutui pääosin liikuntapalvelujen maksutuottojen toteumasta. Erityisesti uimahallien kävijämäärät kasvoivat edellisvuodesta merkittävästi, noin 15 %. Vuokratuotot toteutuivat 0,2 milj. euroa budjetoitua suurempina, mikä johtui Tampereen stadionilla järjestettyjen suurten tapahtumien tuotoista. Myös tuet ja avustukset, muut toimintatuotot sekä myyntituotot toteutuivat budjetoitua suurempina.

Toimintakulujen toteuma oli 0,9 milj. euroa budjetoitua suurempi, mikä johtui pääosin henkilöstökulujen ylityksistä. Henkilöstökulujen ylitys on 1,1 milj. euroa. Erityisesti työaikakorvauksissa on merkittävä ylitys talousarvioon verrattuna. Ylitykset koostuvat liikuntapalvelujen osalta ulkoliikunnan ja jäähallien ylityksistä sekä nuorisopalvelujen osalta alueellisen nuorisotyön ja kohdennetun nuorisotyön ylityksistä. Henkilöstökulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna on 1,5 milj. euroa (+9,2 %) ja henkilötyövuosien toteuma on 21 henkilötyövuotta (+6,2 %) edellisvuotta suurempi. Henkilöstökulujen kasvua selittävät henkilötyövuosien lisääntyminen uusien hankkeiden käynnistymisen sekä loppuvuonna 2024 tehtyjen rekrytointien myötä. Myös palvelukokonaisuudelle kohdistettujen yhteisten toimintojen henkilöstökulut ylittyivät hieman. Lisäksi palvelujen ostot ylittyivät 0,2 milj. euroa, mikä johtui työterveyshuollon ja asiantuntijapalvelujen ostoista. Vastaavasti avustukset alittivat budjetoidun 0,3 milj. euroa, koska kaikkia myönnettäviksi suunniteltuja avustuksia ei haettu. Muut toimintakulut toteutuivat 0,1 milj. euroa suunniteltua pienempinä.

Investointien toteutuma oli 4,6 milj. euroa, mikä oli 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota pienempi. Suurimpia investointeja olivat mm. Kaupin urheilupuiston kehittäminen sekä Mustavuoren baseball- ja krikettikentän rakentaminen.

Toiminnan keskeiset muutokset

Vuoden aikana valmistuivat Mustavuoren kriketti- ja baseballkenttä, Kalevan ja Lielahden liikuntapuistojen huoltorakennukset, Kaupin urheilupuiston jalkapallokatsomo ja huoltorakennus sekä Härmälän uimaranta. Hervannan vapaa-aikakeskuksen peruskorjaus ja Kaukajärven ulkoilureittien sekä Suolijärven–Lukonmäen välisen ulkoilureitin perusparannukset valmistuivat. Tampereen stadionin yleisurheilupinnoite, Kaupin tekonurmikenttä 2:n pinnoite ja Ikurin ulkokuntosali uusittiin.
Nuorisopalveluissa valmistui työtä jatkossa vahvasti ohjaava nuorisotyön visio. Samalla tarkennettiin palveluiden pääkohderyhmää 11–20-vuotiaisiin lapsiin ja nuoriin. Romaninuorisotyö alkoi hankerahoituksella, monikulttuurisia oppisopimusopiskelijoita saatiin vahvistamaan alueellista nuorisotyötä sekä liikunnallista nuorisotyötä lisättiin erityisesti hankerahoilla palkattujen liikuntamotivaattoreiden myötä. Nuorisokeskus Muru siirtyi Koilliskeskuksesta yksityisen palveluntarjoajan tiloihin Korpikodinkadulle ja Sorjan leirikeskus siirtyi osaksi nuorisopalveluiden palveluverkkoa.
Uimahalleissa ylitettiin kävijämäärissä miljoonan kävijän raja ja Hakametsä Sport Campuksen suunnittelutyö eteni. Liikunnallista elämäntapaa edistettiin olosuhteiden kehittämisen lisäksi kahden hankkeen erityispanostuksella. Lisäksi pilotoitiin vapaiden liikuntasalivuorojen avaamista kuntalaisille edullisella hinnalla.
Vuoden 2025 merkittävimpiä urheilutapahtumia olivat frisbeegolfin MM-kilpailut, koripallon EM-kilpailut sekä yleisurheilun U20 EM-kilpailut. Lisäksi kaupungin liikuntaolosuhteita hyödynnettiin monipuolisesti erilaisten konserttien ja tapahtumien järjestämiseen eri puolilla kaupunkia.

Palvelu (toimintamenot, 1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Ulkoliikuntapalvelut	16 574	16 381	-193
Sisäliikuntapalvelut	12 489	12 500	11
Uimahallipalvelut	9 720	9 376	-343
Jäähallipalvelut	7 058	6 824	-235
Kasvatuksellinen ohjaustoiminta	4 006	3 743	-263
Sosiaalinen vahvistaminen	2 462	2 485	23
Harrastaminen ja omaehtoisen toiminnan tukeminen	2 664	2 452	-212
Avustukset ja muu tuotanto Liikunta ja nuoriso	1 869	2 266	397
Liikunnan ohjauspalvelut	844	681	-164
Yhteiset palvelut ja hallinto*	1 167	1 240	73
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukset ja muut palvelut*	1 437	1 471	35
Hyvinvoinnin kehitysohjelma*	314	280	-34
Yhteensä	**60 604**	**59 698**	**-906**

* Kulttuurin palvelukokonaisuudelle kohdistetut Sivistyspalvelujen yhteiset erät

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintatuotot	8 473	7 254	1 219	6 959	0	295
Toimintakulut	-60 604	-59 698	-906	-58 901	-276	-521
Toimintakate	-52 131	-52 444	313	-51 942	-276	-226

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-4 596	-4 757	161	-4 000	-757	0
Nettoinvestoinnit	-4 596	-4 757	161	-4 000	-757	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	40		40			

Elinvoima- ja osaamislautakunta

Elinvoima- ja osaamislautakunnan tehtävänä on järjestää osaamisen ja elinkeinojen edistämisen palvelut ja kotoutumista edistävät palvelut. Lautakunnassa on lisäksi työllisyysjaosto, joka vastaa työvoimapalvelujen järjestämisestä Tampereen seudun työllisyysalueella.

Lautakunta vastaa maaseutuhallinnon paikallisten viranomaistehtävien järjestämisestä, ohjaa työllisyyspolitiikan linjauksia ja seuraa niiden toteutumista, osallistuu elinkeinopolitiikan linjausten valmisteluun ja vastaa elinkeinopalvelujen toteuttamisesta. Lautakunta vastaa myös kaupungin koulutuspolitiikan suuntaviivojen määrittelystä sekä koulutuspoliittisesta ohjauksesta lukuun ottamatta perusopetusta ja varhaiskasvatusta sekä korkeakoulupolitiikkaa. Lautakunnalla on lisäksi palvelualaan liittyviä erityistehtäviä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2025 elinvoiman palvelualueeseen kuuluivat kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka, työllisyys- ja kasvupalvelut, ammatillinen koulutus ja lukiokoulutus -palveluryhmät. Työllisyys- ja kasvupalvelut -palveluryhmä vastaa myös Tampereen seudun työllisyysalueen toiminnasta.

Elinvoiman palvelualueella varauduttiin talouden sopeutustoimiin osana talousohjelmaa, jossa tarkastellaan kaupungin toimintatapojen, organisaatiorakenteiden ja tehtäväkokonaisuuksien tehostamista. Tampereen kaupunki käynnisti elokuussa 2025 merkittävän alijäämän vuoksi koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut, joilla oli merkittäviä vaikutuksia toiminnan järjestämiseen syksyllä 2025.

Tampereen seudun työllisyysalue aloitti toimintansa tammikuussa 2025. Syksyllä 2025 hyväksytty Tampereen seudun työllisyysstrategia ja uusi kansainvälisen työvoiman saatavuuden ja pitovoiman tiekartta linjaavat keskeisiä toimia alueen pitkän aikavälin työvoimatarpeisiin vastaamiseksi. Työllisyys- ja kasvupalvelut uudelleenorganisoitiin keväällä sisältäen sekä kaupungin toiminnot ja työllisyysalueen tehtävät.

Tredu pääsi mukaan kansalliseen ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeiluun, joka käynnistyy vuoden 2026 alussa. Kokeilu mahdollistaa ammatillisen koulutuksen järjestämisen entistä paremmin työelämän tarpeisiin vastaamiseksi. Uusi ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli painottaa opiskelijavuosiin perustuvan rahoituksen sijaan opintosuorituksiin ja työllistymiseen.

Tampereen lukiotarjonta näyttäytyi edelleen vetovoimaisena. Tampereen kaupungin lukiokoulutuksessa toimi vuonna 2025 kuusi päivälukiota ja yksi aikuislukio. Lukiokoulutuksessa merkittävä uudistus oli suomen- ja englanninkielisen lukiokoulutuksen käynnistyminen elokuussa. Toisen asteen opiskelijoiden hyvinvoinnin vahvistaminen säilyi tärkeänä teemana oppilaitosten työssä.

Elinvoiman palvelualueella hyödynnetään aktiivisesti digitalisaation mahdollisuuksia toiminnan kehittämisessä ja tiedolla johtamisessa. Digitaalisten oppimisympäristöjen kehittäminen säilyy kaupunkitasoisena tavoitteena. Vuoden 2025 aikana valmisteltu kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen polut -dokumentti tuo lisäksi suuntaviivoja kaupunkitasoiseen opetuksen ja koulutuksen kehittämiseen.

Lautakunnalle asetettujen toiminnan tavoitteiden toteuma

Elinvoima- ja osaamislautakunnalle asetettiin vuoden 2025 talousarviossa 12 sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden toteumat on kuvattu tarkemmin alla olevassa taulukossa.

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Tavoitteen toteuma (tammi-joulukuu 2025)	Toteuma
7	Oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomien, vailla ammatillista tutkintoa olevien perustutkinto-opiskelijoiden, negatiiviset eroamiset ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna.	Negatiivisen syyn vuoksi eronneita oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomia ja vailla ammatillista tutkintoa olevia opiskelijoita oli 2025 yhteensä 509, kun edellisenä vuotena heitä oli 617. Tekniset ratkaisut pohjakoulutustiedon siirtymiseksi hakeutumisjärjestelmästä opiskelijahallintojärjestelmään sekä uusien opiskelijoiden kohdalla pohjakoulutustiedon merkintä pakolliseksi järjestelmässä on tehty. Aiemmin aloittaneiden ja sittemmin keskeyttäneiden osalta mittaritieto ei kuitenkaan ole täysin luotettava. Tavoite toteutui.	+
10	Kiusaaminen on vähentynyt kaikilla kouluasteilla edelliseen vuoteen verrattuna.	Perusopetuksen 1.-6.-luokkien oppilaista 26 % kokee, että heitä on kiusattu kouluvuoden aikana (2024: 26 %). 7.-9.-luokkalaisten tulokssien mukaan 15 % kokee tulleensa kiusatuksi (2024: 15 %). Lukio-opintonsa aloittaneista kiusaamista on kokenut 4,8 % (2024: 4,2%) ja abiturienteista 3,6 % (2024: 4,6%). Ammatillisessa koulutuksessa opintonsa aloittaneista kiusaamista on kokenut 3,0 % (2024: 2,7 %) ja opintonsa päättäneistä 6,6 % (2024: 7,17 %). Tavoite toteutui osittain.	+/-
12	Laajan työttömyysasteen[1] kehitys on nuorten ja ulkomaalaisten osalta kuuden suurimman kaupungin keskiarvon tasolla.	Nuorten laaja työttömyysaste nousi Tampereella 1,8 prosenttiyksikköä vuoden takaiseen verrattuna joulukuussa 2025. Viidessä muussa suuressa kaupungissa nuorten laaja työttömyysaste nousi keskimäärin 1,02 prosenttiyksikköä. Tampereen kehitys muista suurista kaupungeista jäi keskiarvosta 0,08 prosenttiyksikköä. Ulkomaalaisten laaja työttömyysaste nousi vuoden takaiseen verrattuna Tampereella 0,7 prosenttiyksikköä. Muissa kuutoskaupungeissa ulkomaalaisten laaja työttömyysaste väheni keskimäärin 1,2 prosenttiyksikköä. Ulkomaalaisten laaja työttömyysaste on pääkaupunkiseudulla selvästi matalampi kuin muissa kuutoskaupungeissa. Tyypillisesti nuorten ja ulkomaalaistaustaisten työllisyystilanne reagoi ensimmäisenä suhdannevaihteluihin. Tavoite ei toteutunut.	-
13	Työllistymistä edistävän palvelun perusteella työttömyysetuutta saa Tampereella keskimäärin vähintään 3000 henkilöä kuukaudessa[2].	Työllistymistä edistävän palvelun perusteella työttömyysetuutta sai Tampereella vuonna 2025 keskimäärin 3844 asiakasta. Tampereen aktivointiasteen vuosikeskiarvo laski 6,9 prosenttiyksikköä vuodesta 2024 ollen vuonna 2025 23,7 %. Työttömyyden kasvaessa aktivointiaste laskee. Tampereella työttömien ja lomautettujen asiakkaiden vuosikeskiarvo nousi 2396 asiakkaalla. Merkittävä vaikutus on ollut myös kuntouttavan työtoiminnan vähenemisellä sekä palkkatukityön vähenemisellä lakimuutosten työtä. Tavoite toteutui.	+
18	Itsensä yksinäiseksi tuntevien lasten, nuorten ja aikuisten osuus on vähentynyt vuoteen 2023 verrattuna.	Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan alakoululaisten (4.-5.lk) kokema yksinäisyys on hieman lisääntynyt (2023 4 %; 2025 5 %). Yläkoululaisten (8.-9.lk) kokema yksinäisyys on sen sijaan vähentynyt (2023 13%; 2025 12 %). Lukiolaisten kokema yksinäisyys on vähentynyt (2023 18 %; 2025 13 %). Ammatillisista opiskelijoista vastaavasti yksinäisyys on vähentynyt (2023 16 %; 2025 11 %). Aikuisten osalta itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus on hyvinvointikyselyn mukaan kasvanut (2023: 16 %, 2025: 18 %). Tavoite toteutui osittain.	+/-

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Tavoitteen toteuma (tammi-joulukuu 2025)	Toteuma
23	Aloittavien startup-yritysten määrä ja niiden henkilöstömäärä ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna.	Vuoden 2025 startup-selvityksen perusteella startup-yritysten kokonaismäärä oli 192 (vuonna 2024 startup-yritysten vastaava määrä selvityksen perusteella oli 201). Uusia startup-yrityksiä on syntynyt 28 vuonna 2025. Selvityksen perusteella vuoden 2025 aktiivisten startup-yritysten yhteenlaskettu henkilöstömäärä on 671 HTV kun vastaava henkilöstömäärä vuonna 2024 oli 839. Muutokseen on vaikuttanut se, että merkittäviä startup-lähtöisiä yrityksiä on ylittänyt tarkastelurajan, eikä niitä enää pidetä startup-yrityksinä. (startup-lähtöinen yritys, joka on perustettu/käynnistetty aiemmin kuin 2015 tai kasvanut yli 50 työntekijän). Tavoite ei toteutunut.	-
30	Tutkijoiden ja erityisasiantuntijoiden ensimmäisten oleskelulupien määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna.	Tutkijoiden ja erityisasiantuntijoiden ensimmäisiä oleskelulupia myönnettiin vuonna 2025 yhteensä 39 kappaletta, kun vastaavien lupien määrä vuonna 2024 oli 87 kappaletta. Lasku jatkuu toista vuotta peräkkäin ja on seurausta vaikeasta työmarkkinatilanteesta ja maahanmuuttoon liittyvistä lainsäädännön kiristyksistä. Kansainvälisen rekrytoinnin edistämistä jatketaan pitkäjänteisesti alueen työvoimatarpeet huomioiden. Tavoite ei toteutunut.	-
32	Yritys- ja työnantajapalvelujen kokonaisuuden rakentuminen on edennyt vuoden 2025 aikana.	Yrityspalvelujen koordinointi on projektoitu ja kokonaisuutta valmistellaan yhdessä työllisyys- ja kasvupalvelujen, Tredun, Business Tampereen sekä kaupungin eri yksiköiden kesken. Kaikissa työllisyys- ja kasvupalvelujen yksiköissä on työnantajapalveluja tarjolla. Palvelut perustuvat kysyntälähtöisyyteen ja yritysten tarpeiden arviointiin. Lakisääteiset palvelut toteutetaan työllisyysalueella sekä keskitetysti Tampereelta (esim. muutosturva, työpaikkailmoitukset, maksatukset) että hajautetusti eri työllisyysalueen kuntien lähipalveluista (esim. työnantajakäynnit, työnvälitys). Lisäksi tarjolla on täydentäviä palveluja, kuten rekrytointiratkaisut ja yrittäjyyspalvelut. Tavoite toteutui.	+
33	Ammatillisen tutkinnon on suorittanut vähintään 2900 opiskelijaa ja tutkinnon osia tai sitä pienempiä kokonaisuuksia on suorittanut vähintään 1100 opiskelijaa.	Ammatillisen tutkinnon on suorittanut raportointijaksolla 2897 opiskelijaa ja tutkinnon osia tai niitä pienempiäkokonaisuuksia on suorittanut 1570 opiskelijaa. Tavoite toteutui osittain.	+/-
35	Tampere-Pirkkalan matkustajalentojen määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna.	Lentojen kokonaiskapasiteetti laski 23,4 % edellisvuoteen verrattuna. Kapasiteetin väheneminen johtui airBalticin kapasiteettipulasta, minkä seurauksena erityisesti vuoden 2025 ensimmäisen neljänneksen (Q1) lentoja poistui liikenneohjelmasta. Kesäkaudella 2025 kapasiteetti kasvoi kuitenkin 4 % kesään 2024 verrattuna, kun Riian reitille lisättiin toinen päivittäinen iltapäivälento. Lentoliikenteen kokonaismäärät Tampere-Pirkkalan lentoasemalla. Vuonna 2025 Tampere-Pirkkalan lentoaseman kokonaislentomäärä oli 19 355 lentoa. Näistä kotimaan lentoja oli 16 698, mikä on 1 968 lentoa vähemmän kuin vuonna 2024. Tavoite ei toteutunut.	-
39	Suomen- ja englanninkielinen lukiolinja on käynnistynyt onnistuneesti elokuussa 2025.	Suomen- ja englanninkielinen lukiolinja on käynnistynyt Pyynikin lukiossa elokuussa 2025. Yhteishaussa ensisijaisia hakijoita linjalle oli 35, kun aloituspaikkoja on 25. Linja saatiin siis hyvin täyteen. Alin hyväksytty keskiarvo on 7,86 ja keskiarvojen keskiarvo 8,30. Tavoite toteutui.	+
46	Työntekijäkokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna.	Työelämän laatua kuvaava tulos QWL ei ole parantunut (Q4/2025: 55,6 % ja Q4/2024: 59,9 %). Työnantajan suosittelu (eNPS) ei ole parantunut (Q4/2025: -7,65 ja Q4/2024: 9,10). QWL-indeksin skaala: 0%-100%. eNPS:n skaala: -100 - 100. Tavoite ei toteutunut.	-

[1] Laaja työttömyysaste pitää sisällään työttömät työnhakijat ja erilaisten työllisyyspalveluiden piirissä olevat henkilöt.

[2] Työmarkkinatukea voi saada työttömyyden tai työllistymistä edistävän palvelun (mm. työnhaun tuki, osaamisen kehittäminen ja kuntoutus) perusteella. Kunta ei maksa työmarkkinatuen kuntaosuutta siltä ajalta, jolloin työmarkkinatukea saava henkilö osallistuu työllistymistä edistäviin palveluihin.

Lautakunnan talous

Elinvoima- ja osaamislautakunnan talous muodostuu kolmesta palvelukokonaisuudesta (ammatillinen koulutus, lukiokoulutus sekä työllisyys- ja kasvupalvelut) ja Tampereen seudun työllisyysalueen taseyksiköstä, jonka toiminta alkoi 1.1.2025. Elinvoima- ja osaamislautakunnan toimintakate toteutui -137,2 milj. eurona, joka on 7,0 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Ammatillisen koulutuksen tilikauden tulos oli 0,7 milj. euroa suunniteltua parempi. Tampereen seudun työllisyysalueen ylijäämä (alijäämä) toteutui suunniteltuna nollatuloksena, mutta menoissa ja tuloissa oli merkittäviä poikkeamia. Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti toteutuneet nettokustannukset jaetaan sopijakunnille, jotka maksavat oman osuutensa kuntakohtaisina maksuosuuksina. Vuoden aikana maksuosuudet laskutettiin talousarvion mukaisesti, ja tilinpäätöksen yhteydessä ne oikaistiin vastaamaan todellisia kustannuksia. Organisaatiomuutosten takia vuosi 2025 ei ole verrannollinen edelliseen vuoteen.

Toimintatuotot toteutuivat 11,3 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Ammatillisen koulutuksen toimintatuotot alittuivat 0,2 milj. euroa. Toimintaan saatiin lisärahoitusta 0,2 milj. euroa, joka ei sisältynyt muutettuun talousarvioon. Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksen tavoite 8 323 opiskelijavuotta saavutettiin. Tuet ja avustukset eivät toteutuneet ammatillisessa koulutuksessa suunnitellusti. Lukiokoulutuksen toimintatuotot alittuivat 0,2 milj. euroa pääosin projektitoiminnan osalta. Työllisyys- ja kasvupalveluiden toimintatuotot ylittivät 1,8 milj. euroa suunnitellun, josta 1,3 milj. euroa oli tukien ja avustuksien suunniteltua suurempi toteuma. Työllisyysalueen liikevaihto toteutui 14,1 milj. euroa suunniteltua pienempänä. Liikevaihto koostuu pääosin kuntien maksuosuuksista, jotka toteutuivat 14,7 milj. euroa suunniteltua pienempinä.

Toimintakulut toteutuivat 18,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Budjetoitua pienempi toteuma kohdistui etenkin henkilöstökuluihin ja palvelujen ostoihin. Henkilöstökulut toteutuivat 6,4 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Työllisyysalueen henkilöstökulut toteutuivat 3,9 milj. euroa suunniteltua pienempänä yt-menettelyjen sekä toiminnan uudelleen organisoinnin takia. Työllisyys- ja kasvupalvelujen henkilöstökulut toteutuivat 1,5 milj. euroa suunniteltua pienempänä, koska rekrytoinnit eivät toteutuneet suunnitellusti. Lukiokoulutuksen henkilöstökulut toteutuivat 1,1 milj. euroa budjetoitua pienempinä pääosin projektitoiminnan supistuessa.

Palvelujen ostot toteutuivat 17,9 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Työllisyys- ja kasvupalvelujen palvelujen ostot toteutuivat 11,3 milj. euroa suunniteltua pienempinä pääosin Tampereen maksuosuuden työllisyysalueen kustannuksista alittaessa 8,8 milj. euroa budjetoidun. Työllisyysalueen palvelujen ostot alittivat 5,6 milj. euroa suunnitellun, koska toiminta ei käynnistynyt täysimääräisesti heti vuoden alusta.

Avustusten tiliryhmän osalta toteuma 70,6 milj. euroa oli 7,7 milj. euroa budjetoitua suurempi. Työttömyysturvan maksuosuuksien toteuma oli 49,8 milj. euroa, joka ylitti suunnitelman 10,1 milj. eurolla ja työttömyysturvan laajenemiseen valtionosuutena saadun kompensaation 7,3 milj. eurolla. Työllisyysalueen tuet ja avustukset toteutuivat 2,5 milj. euroa suunniteltua pienempänä, joka johtui oikaisuista, joilla siirrettiin edelliselle vuodelle kuuluvat osuudet taseeseen.

Lautakunnan investoinnit muodostuvat ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen sekä työllisyys- ja kasvupalveluiden investoinneista, joita toteutettiin vuonna 2025 yhteensä 2,1 milj. eurolla. Investointimenot toteutuivat 1,4 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Ammatillisen koulutuksen investointeja toteutui 1,8 milj. eurolla, lukiokoulutuksen 0,3 milj. eurolla sekä työllisyys- ja kasvupalvelujen 0,1 milj. eurolla.

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Toimintatuotot			
Myyntituotot	169 725	182 383	-12 658
Maksutuotot	97	167	-70
Tuet ja avustukset	8 586	8 980	-393
Vuokratuotot	269	190	79
Muut toimintatuotot	1 790	81	1 709
Toimintatuotot yhteensä	**180 467**	**191 801**	**-11 334**
Valmistus omaan käyttöön	55	55	0
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-105 276	-110 550	5 274
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-21 145	-22 150	1 005
Muut henkilösivukulut	-3 259	-3 403	145
Palvelujen ostot	-77 038	-94 908	17 870
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 585	-8 787	1 202
Avustukset	-70 621	-62 897	-7 724
Vuokrakulut	-32 020	-32 564	544
Muut toimintakulut	-733	-773	40
Toimintakulut yhteensä	**-317 677**	**-336 032**	**18 355**
Toimintakate	**-137 155**	**-144 176**	**7 021**
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	0	-2
Vuosikate	**-137 157**	**-144 176**	**7 019**
Poistot ja arvonalentumiset	-1 817	-2 000	183
Tilikauden tulos	**-138 974**	**-146 176**	**7 202**

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-2 118	-3 567	1 449	-3 405	-162	0
Nettoinvestoinnit	-2 118	-3 567	1 449	-3 405	-162	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	99	0	99	0	0	0

SITOVAT ERÄT

Käyttötalous, toimintakate (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Ammatillinen koulutus, tilikauden tulos	432	-222	654	0	-222	0
Tampereen seudun työllisyysalue*	0	0	0	0	0	0
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-139 037	-145 554	6 517	-146 596	49	993

* sitova erä Tilikauden ylijäämä(alijäämä)

Nettoinvestoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Ammatillinen koulutus	-1 802	-2 000	198	-2 000	0	0
Elinvoima- ja osaamislautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-316	-1 567	1 251	-1 405	-162	0

Ammatillinen koulutus

Tampereen kaupunki järjestää ammatillista koulutusta yhteistoiminta-alueen sopimuksen perusteella Tampereen seudun ammattiopistossa (Tredu). Koulutuksen järjestämisoikeus on 34 perustutkintoon, 57 ammatti- ja erikoisammattitutkintoon sekä tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen eli TUVA-koulutukseen. Järjestämislupa sisältää järjestämisoikeuden työvoimakoulutukseen ja laajan luvan mukaiseen oppisopimuskoulutukseen sekä kaupunkiraideliikenteen kuljettaja -koulutukseen ja urheilijoiden ammatilliseen koulutukseen sekä antaa oikeuden toimia kuorma- ja linja-auton kuljettajan perustason ammattipätevyyskoulutusta antavana koulutuskeskuksena. Lisäksi toteutetaan muita koulutuspalveluita kuten aikuisten perusopetusta, henkilöstö- ja tilauskoulutusta ja tutkintoviennin tilauskoulutusta.

Palvelukokonaisuuden talous

Tilikauden tulos toteutui 0,7 milj. euroa suunniteltua parempana. Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksessa tavoitteeksi asetettu opiskelijavuosimäärä 8 323 saavutettiin. Valtionosuusrahoitusta myönnettiin varsinaisella suoritepäätöksellä 97,1 milj. euroa ja joulukuussa 2025 tehdyllä lisäsuoritepäätöksellä 0,2 milj. euroa.

Ammatillisen koulutuksen rahoituksen harkinnanvaraista korotusta myönnettiin vuosina 2022–2024 oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksiin sekä vuonna 2024 työpaikkaohjaajien koulutuksen lisäämiseen ja kehittämiseen. Harkinnanvaraista korotusta jäi käyttämättä tilikausien aikana, mutta se oli vielä ehtojen mukaan myöhemmin käytettävissä. Helmikuussa tehdyllä talousarviomuutoksella käyttämättä jäänyttä ja ylijäämään kertynyttä rahoitusta ohjattiin vuonna 2025 tehtäviin toimenpiteisiin ja talousarviossa tilikauden tulos jäi alijäämäiseksi 0,2 milj. euroa.

Toimintatuotot toteutuivat 0,2 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Vuoteen 2024 verrattuna toimintatuottoja kertyi 3,2 milj. euroa vähemmän. Tuet ja avustukset jäivät 1,2 milj. euroa budjetoidusta. Vuoteen 2024 verrattuna tukia myönnettiin 1,7 milj. euroa vähemmän. Myyntituotot toteutuivat 0,9 milj. euroa budjetoitua korkeampina. Myyntituloja kertyi valtionosuustuloista 0,2 milj. euroa, koulutuspalveluiden ja opiskelijatyötoiminnan myynnistä 0,5 milj. euroa sekä projektitoiminnasta 0,2 milj. euroa budjetoitua enemmän. Muut toimintatuotot toteutuivat 0,1 milj. euroa suunniteltua korkeampina, kun poistettua kalustoa saatiin myytyä arvioitua enemmän.

Toimintakulut toteutuivat 0,8 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Henkilöstökulut toteutuivat budjetoidusti ja vuoteen 2024 verrattuna kasvoivat 0,7 milj. euroa. Materiaalin ostot toteutuivat budjetoidusti ja kasvoivat maltillisesti vuoteen 2024 verrattuna. Palveluiden ostot toteutuivat 0,6 milj. euroa budjetoitua pienempinä, muun muassa projektien palveluiden ostot jäivät 0,2 milj. euroa, ICT-palveluiden ostot 0,1 milj. euroa, koulutuskorvaukset 0,2 milj. euroa ja muiden palveluiden ostot 0,1 milj. euroa budjetoitua pienemmiksi. Muut toimintakulut toteutuivat 0,1 milj. euroa budjetoitua pienempinä, koska opiskelijastipendien myöntämisperusteita tarkistettiin.

Poistot toteutuivat 0,2 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Investointeihin oli varattu 2,0 milj. euroa ja hankintoja toteutettiin 1,8 milj. eurolla.

Toiminnan keskeiset muutokset

Tredun uusi strateginen ohjelma 2026–2029, ”Yhdessä vaikuttavin.” hyväksyttiin syksyllä elinvoima- ja osaamislautakunnassa. Strateginen ohjelma valmisteltiin vuoden 2025 aikana rinnan kaupunkistrategian valmistelun kanssa.

Uuden strategisen ohjelman tavoitteissa on osana toimintaympäristöanalyysia huomioitu uusi kaupunkistrategia, pormestariohjelma sekä keskeisten alueellisten toimijoiden strategisia tavoitteita. Ohjelman valmistelussa osallistettiin henkilöstöä, opiskelijoita ja sidosryhmiä.

Tredun strategisen ohjelman 2026–2029 valmistelussa päivitettiin Tredun missio, visio sekä strategiset tavoitteet. Tredun arvot Rohkee, Retee ja Reilu säilytettiin. Ohjelmaan nostettiin 6 keskeistä strategista tavoitetta ja sen rakennetta tiivistettiin. Ohjelman toteutuksessa hyödynnetään ns. Tredun sprinttipankkia, johon kootaan strategisia tavoitteita toteuttavia konkreettisia toimenpiteitä strategiakauden kuluessa. Strategisen ohjelman tarkemmat mittarit tarkennetaan alkuvuodesta 2026.

Laki ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta tuli voimaan 1.1.2025.
Lain tarkoituksena on toteuttaa ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilu ajalla 1.1.2026-31.12.2033. Kokeilu on osa ammatillisen koulutuksen uudistamista. Kokeiluun hakeutumiseksi tehtiin vuonna 2025 suunnittelu- ja valmistelutyötä muun muassa eri sidosryhmien kanssa.

Kokeilun tavoitteena on selvittää, miten ammatillisen koulutuksen järjestämislupien laajentamisella ja neuvottelumenettelyyn perustuvalla toiminnanohjauksella voidaan vahvistaa ammatillisen koulutuksen laatua, vaikuttavuutta ja saavutettavuutta sekä keventää järjestämislupasäätelyä siten, että se vähentäisi koulutuksen järjestäjien ja opetushallinnon normitaakkaa ja hallinnollista työtä. Kokeilun tavoitteena on myös lisätä koulutuksen järjestäjän, hallinnon ja alueen välistä vuoropuhelua ja mahdollistaa yhteisen tilannekuvan luominen.

Tampereen kaupunki haki toiminnanohjauksen kokeilulupaa 1.1.2026 alkaen ja tuli valituksi mukaan kokeiluun. Toiminnanohjauksen kokeiluun valittiin yhteensä 40 koulutuksen järjestäjää. Kokeilulupa korvaa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisen tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan kokeilun ajaksi.

Talven 2025–2026 aikana valmistellaan ehdotus Tampereen kaupungin vaikuttavuus- ja toiminnallisista tavoitteista sekä niihin liittyvät toimenpiteet kokeilun ajalle. Sopimusneuvottelu käydään vuonna 2026 Tampereen kaupungin ja Opetus- ja kulttuuriministeriön kesken. Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää neljän vuoden välein koulutuksen järjestäjien kanssa neuvottelut koulutuksen vaikuttavuutta ja laatua koskevista tavoitteista. Tavoitteet kirjataan opetus- ja kulttuuriministeriön ja koulutuksen järjestäjän väliseen sopimukseen, ja tavoitteiden toteutumista seurataan kokeilun aikana.

Palveluverkon jatkuvan kehittämisen tavoitteena on tarvelähtöiset oppimisympäristöratkaisut. Tavoitteena on myös edistää oppimisympäristöjen yhteistä kehittämistä Tampereen kaupungin alueella toimivien keskeisten toisen ja kolmannen asteen oppilaitosten välillä. Tredu ja Tampereen Aikuiskoulutuskeskus TAKK ovat käynnistäneet suunnittelutyön yhteisen oppimisympäristön toteuttamiseksi Nirvan alueelle. Suunnittelun tavoitteena on selvittää, millaiset tilaratkaisut voisivat toimia kahden itsenäisen oppilaitoksen yhteisenä oppimisympäristön.
Uudenlaista tilakehittämistä hyödynnetään Tampereella Hepolamminkadun, Sammonkadun ja Santalahdentien kampuksen konseptoinnissa.

Perustietotekniikkapalveluiden kilpailutusta ja ICT-peruspalveluiden tuottamista ulkoisen palveluntarjoajan avulla valmisteltiin ja suunniteltiin laajasti.

Tredun uusi toimintajärjestelmä rakennettiin vuonna 2025 ja se otetaan käyttöön vuoden 2026 alussa. Toimintajärjestelmä nimettiin Tredun Kartaksi.

Tredun Kartta on Tredun henkilöstölle suunnattu verkkosivusto, joka kokoaa yhteen Tredun arjen toimintaa ohjaavat prosessit, toimintojen kuvaukset ja ohjeet. Sivusto on rakennettu tukemaan työn sujuvuutta, parantamaan tiedon saatavuutta ja yhtenäistämään toimintatapoja. Kartan avulla henkilöstö löytää ajantasaiset ohjeet ja prosessikuvaukset yhdestä paikasta, mikä tukee myös perehtymistä ja asioiden kertaamista.

Prosesseille on määritelty prosessin omistajat, joiden vastuulla on vastata prosessien kehittämisestä ja tiedon ajantasaisuudesta.

Palvelu (toimintamenot*, 1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Ammatillinen koulutus, valtionosuudella rahoitettu toiminta	96 902	97 288	386
Muulla valtionosuudella rahoitettu toiminta	2 472	1 605	-867
Toimiva ja yhdenvertainen oppivelvollisuusuudistus	555	721	166
Muu toiminta	5 889	7 105	1 216
Yhteensä	**105 818**	**106 719**	**901**

* Toimintamenoissa on huomioitu myös poistot.

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintatuotot	106 250	106 497	-247	106 642	-734	589
Toimintakulut	-104 368	-105 119	751	-105 042	512	-589
Toimintakate	**1 882**	**1 378**	**504**	**1 600**	**-222**	**0**
Rahoitustuotot ja -kulut	-0	0	-0	0	0	0
Vuosikate	**1 881**	**1 378**	**503**	**1 600**	**-222**	**0**
Poistot ja arvonalentumiset	-1 449	-1 600	151	-1 600	0	0
Tilikauden tulos	**432**	**-222**	**654**	**0**	**-222**	**0**

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-1 802	-2 000	198	-2 000	0	0
Nettoinvestoinnit	-1 802	-2 000	198	-2 000	0	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	99	0	99	0	0	0

Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksen tehtävänä on antaa laaja-alainen yleissivistys ja riittävät valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa. Lisäksi lukiokoulutus antaa kuudessa päivälukiossa ja aikuislukiossa valmiuksia vastata ympäristön ja yhteiskunnan haasteisiin sekä taitoa tarkastella asioita eri näkökulmista.

Kaikilla päivälukioilla on joko opetussuunnitelmallinen painotus tai opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä koulutuksellinen erityistehtävä. Erityistehtäviä ovat musiikkiin, kuvataiteeseen, urheiluun ja liikuntaan, matematiikkaan ja luonnontieteisiin painottuva opetus, sekä IB-opetus, opetussuunnitelmallisia painotuksia viestintäkasvatus, yhteiskuntatiede sekä matematiikka ja teknologia. Suomen ja englanninkielinen lukiokoulutus (BSP) on aloitettu elokuussa 2025. Opiskelijat voivat valita opintojaksoja myös verkkotarjottimelta. Englanninkielisen lukiokoulutuksen järjestämislupa on myönnetty Tampereen kaupungille marraskuussa 2025 ja koulutuksen aloituksen valmistelu on käynnistetty.

Palvelukokonaisuuden talous

Lukiokoulutuksen palvelukokonaisuuden toimintakate toteutui kokonaisuutena 2,2 milj. euroa suunniteltua parempana, joka johtuu pääosin toimintakulujen ennakoitua pienemmästä toteumasta. Talouden sopeutustoimet oli aloitettava jo lukuvuoden 2025–2026 alussa, jonka vuoksi kalenterivuodelle 2025 varatut resurssit eivät olleet kokonaisuutena käytössä mm. sijaisten käyttöä ja matkustamista vähennettiin. Toimintatuotot toteutuivat kokonaisuutena vain 0,2 milj. euroa suunniteltua pienempinä vaikkakin projektitoiminnan supistuessa sen tuet ja avustukset 0,5 milj. euroa arvioitua pienempänä.

Henkilöstökulujen kokonaisuus toteutui 1,1 milj. euroa budjetoitua pienempänä, josta 0,5 milj. euroa projektitoiminnasta. Muita eroja syntyi mm. jaksotettujen henkilöstökulujen 0,2 milj. pienemmistä toteumista sekä henkilöstökuluina budjetoitujen erien toteutumisesta mm. opetuspalveluiden ostoina. Eläkekuluissa tasausmaksu toteutui ennakoitua pienempänä ja henkilöstömenoja pienentävät korvaukset suurempina yhteensä näiden vaikutus 0,1 milj. euroa.

Palvelujen ostot toteutuivat kokonaisuutena 0,5 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Projektien palvelunostojen osuus oli tästä 0,2 milj. euroa, kun budjetoiduista matkustuskuluista osa toteutui muina toimintakuluina ja merkittävä osa jäi projektitoiminnan supistuessa kokonaan toteutumatta. Esitystekniikan asennus ja huoltopalvelut jäivät asennusten viivästyessä ja osin sisältyessä investointiprojekteihin 0,1 milj. euroa ennakoitua pienemmiksi. Aineet ja tarvikkeet tiliryhmän toteuma jäi 1,0 milj. euroa arvioitua pienemmäksi lähinnä oppimateriaalihankintojen tehokkaan toteuttamisen vuoksi.

Peruskorjattujen lukiotilojen käyttöönotto ja siten myös kalustaminen tapahtuu vaiheittain. Käyttötaloushankintojen ohella myös investoinnit ajoittuvat suunniteltua pidemmälle ajalle. Lyseon lukion hankinnoissa toimitusaikataulujen vuoksi osa 2025 tilatuista kalusteista ja laitteista toimitetaan vasta vuoden 2026 puolella, jonka vuoksi vuodelle 2025 varatusta 0,9 milj. euron määrärahasta toteutui vain 0,1 milj. euroa. Hankkeen osalta tehdään uudelleenbudjetointiesitys vuodelle 2026.

Pyynikin lukio pääsee siirtymään Pyynikintien tiloihin vasta vuonna 2026. Pyynikintien varustamiseen vuodelle 2025 varatusta 0,3 milj. euron investointimäärärahasta ei enää 2025 tehty hankintoja mutta käyttötaloushankinnat jatkuvat vielä 2026. Klassillisen lukion kuntosalin kalustamiseen uudelleenbudjetoitu määräraha käytettiin lähes kokonaan.

Toiminnan keskeiset muutokset

Vuonna 2025 kaikki päivälukiolaiset olivat pääsääntöisesti oppivelvollisia. Oppimisen tuen säädösmuutosten vuoksi henkilöstökoulutuksen ja -resurssin tarve lisääntyi edelleen oppimisen tuen palveluissa.
Opiskelijamäärän kokonaiskasvuun vaikuttivat aikaisemmat aloituspaikkamäärien lisäykset. Opiskelijamäärän kasvu on tehostanut tilojen käyttöä.
Pyynikin lukiossa aloitettiin suomen- ja englanninkielinen lukiolinja (BSP). Käynnistettiin elokuussa 2026 alkavan englanninkielisen lukiokoulutuksen (ESP) valmistelu.
Konsernin ICT-hankerahoituksen avulla on kehitetty edelleen lukiokoulutuksen tietovaraston rakentamista ja verkkokurssitarjottimen toimintaa. Keväällä 2025 tehtiin opetuksen Eduversumin esiselvitys.
Johtamisjärjestelmän kehittämiseen panostettiin vuonna 2025 lisäämällä apulaisrehtori Tammerkosken lukioon ja edistämällä jaettua johtajuutta.
Pyynikintie 2:n peruskorjatut tilat toimivat Lyseon lukion väistötilana vuoden 2025 loppuun saakka, Pyynikin lukio pääsee muuttamaan ko. tiloihin vasta helmikuussa 2026. Käyttöönotto viivästyi alunperin rakennusaikataulujen muutoksista johtuen usealla kuukaudella suunnitellusta. Tämä vaikuttaa sekä investointien että käyttötaloushankintojen toteutusaikatauluihin usean vuoden aikana. Lyseon lukion peruskorjattuihin tiloihin tehdyistä kaluste- ja laitetoimituksista osa siirtyy nyt vuodelle 2026.

Palvelu (toimintamenot, 1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Toteutunut suorite-määrä	Suunniteltu suorite-määrä	Toteutunut yksikkökustannus, euroa/laskennallinen opiskelija	Suunniteltu yksikkökustannus, euroa/laskennallinen opiskelija
Lukiokoulutus	39 770	42 165	2 395	4 461	4 418	8 915	9 544
Yhteensä	**39 770**	**42 165**	**2 395**				

* Suoritemäärä on painotettu opiskelijamäärä, johon aikuisten painotettu opiskelijamäärä on sisällytetty kertoimella 0,615

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintatuotot	1 344	1 534	-190	1 404	0	130
Toimintakulut	-39 770	-42 165	2 395	-41 776	38	-427
Toimintakate	-38 426	-40 631	2 205	-40 372	38	-297

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-261	-1 512	1 251	-1 350	-162	0
Nettoinvestoinnit	-261	-1 512	1 251	-1 350	-162	0

Työllisyys- ja kasvupalvelut

Työllisyys- ja kasvupalvelujen palvelukokonaisuuden tehtävänä on edistää vastuullista työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikkaa, edesauttaa uusien yritysten syntymistä sekä tukea yritysten kasvua, turvata osaavan työvoiman kansallista ja kansainvälistä saatavuutta ja työvoiman osaamisen kehittämistä sekä ehkäistä syrjäytymistä työmarkkinoilta. Työllisyys- ja kasvupalvelujen palveluryhmä sisältää toisiaan täydentäen kaupungin yleisen toimialan mukaiset työllisyyden, kansainvälisen osaamisen, yrittäjyyden ja elinkeinojen edistämisen palvelut (pl. strateginen elinkeinopolitiikka) sekä Tampereen seudun työllisyysalueen toiminnan. Palveluryhmän palveluja toteutetaan julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoista rakentuvassa palveluekosysteemissä.

Palvelukokonaisuuden talous sisältää kaupungin yleisen toimialan mukaiset työllisyyden, kansainvälisen osaamisen, yrittäjyyden ja elinkeinojen edistämisen palvelut sekä vuodesta 2025 alkaen Tampereen kaupungin maksuosuuden lakisääteisistä työvoimapalveluista eli työllisyysalueen toiminnasta. Palvelukokonaisuuteen sisältyy myös työttömyysturvan maksuosuus, joka laajeni vuonna 2025 työmarkkinatuen lisäksi peruspäivärahan ja ansiopäivärahan perusosiin. Samalla tuli voimaan uusi kannustemalli, jossa kunnan osuus työttömyysturvasta kasvaa portaittain 100 työttömyyspäivän jälkeen.

Palvelukokonaisuuden talous

Toimintakate toteutui 4,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä.

Toimintatuotot toteutuivat 1,8 milj. euroa suunniteltua suurempina, josta 0,5 milj. euroa kohdistui myyntituottoihin. Tuet ja avustukset toteutuivat 1,3 milj. euroa suunniteltua suurempina. Tästä 0,5 milj. euroa aiheutui työllisyysalueen maksamista palkkatuista, joita ei huomioitu budjetissa. Pakolaisten vastaanottoon kohdistuvia valtionkorvauksia saatiin 0,6 milj. euroa suunniteltua enemmän.

Toimintakulut toteutuivat 2,6 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Henkilöstökulut toteutuivat 1,5 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Rekrytoinnit eivät ole toteutuneet suunnitellusti lähes koko vuodelle kohdistuneiden yt-neuvottelujen ja rekrytointikiellon vuoksi, eikä päättyneitä palvelussuhteita ole voitu uudelleen täyttää.

Palvelujen ostot toteutuivat 11,3 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Suurin selittävä tekijä oli Tampereen maksuosuus työllisyysalueen kustannuksista, joka oli 8,8 milj. euroa suunnitelmaa pienempi. Lisäksi kaikki suunnitellut hankinnat ja projektit eivät toteutuneet suunnitellun mukaisesti. Työllistämispalvelujen ostot alittivat suunnitelman noin 0,8 milj. euroa.

Avustukset toteutuivat 10,2 milj. euroa suunniteltua suurempina. Työttömyysturvan maksuosuuksien toteuma oli 49,8 milj. euroa, joka ylitti kauden suunnitelman 10,1 milj. eurolla ja työttömyysturvan laajenemiseen valtionosuutena saadun kompensaation 7,3 milj. eurolla. Vuoden alusta siirryttiin uuteen työttömyysturvan kuntaosuuksien kannustemalliin, joka reagoi heikentyneeseen työttömyystilanteeseen aiempaa mallia nopeammin. Työttömyysaste Tampereella pysyi koko vuoden korkealla ja heikko työmarkkinatilanne johti työllisyysjaksojen pitkittymiseen. Tämä on siirtänyt asiakkaita kannustinmallin suurempiin maksuluokkiin ja vaikuttanut kunnan maksuosuuden kasvuun. Muut avustukset yhteisöille toteutuivat 0,1 milj. euroa suunniteltua suurempina. Työllisyyden edistämisen kohdeavustuksia vuodelle 2025 myönnettiin suunniteltua enemmän. Lisäksi kesätyöseteleitä myönnettiin budjetoitua enemmän. Muiden avustusten ylitys katettiin suunnitellusti palvelujen ostoja vähentämällä.

Toiminnan keskeiset muutokset

Tampereen seudun työllisyysalueen toiminta käynnistyi 1.1.2025. Asiakkaiden, palvelujen ja henkilöstön siirto valtiolta onnistui ja palvelut jatkuivat katkeamattomasti heti vuodenvaihteesta. Tampereelle siirtyi liikkeenluovutuksella 424 työntekijää valtiolta ja kunnista.

Työllisyysalueen toimintamalli on organisoitu seudun toimijoiden yhteisen TE-palvelustrategian, yhteistoimintasopimuksen, järjestämissuunnitelman ja lähipalvelumallin mukaisesti. Palvelut on työllisyysalueella rakennettu erillissopimuksin ja toimintatavoin osaksi kuntien elinvoimapalveluja. Vuoden 2026 talousarvioon sisältyy merkittäviä talouden sopeutustoimia. Urjala on tehnyt päätöksen työllisyysalueesta irtautumisesta, irtautuminen tapahtuu vuoden 2027 alusta lukien.

Vaikea työttömyystilanne kasvatti työttömyysturvakustannuksia ja kuormitti palvelutuotantoa vuonna 2025. Heikon suhdanteen ja globaalin epävarmuuden vuoksi työttömyyden nopeaa helpottumista ei ole näköpiirissä. Monialaisen palvelun yhdyspinnan rakentuminen hyvinvointalueen kanssa on vielä kesken. Yhteistyösopimus on olemassa, mutta sopimuksen mukainen resursointi vielä puuttuu ja toimintamallia on tarpeen arvioida.

Vuonna 2026 voimaan tulevat lakimuutokset vaikuttavat merkittävästi työllisyysalueen toimintaan. Toimeentulotukilain muutos laajentaa toimeentulotuen hakijan velvollisuutta ilmoittautua kokoaikatyön hakijaksi, mikä voi tuoda Tampereen seudun työllisyysalueelle jopa 4500 uutta asiakasta. Muut muutokset koskevat työnhakijoiden palveluprosessia ja työvoimapalvelujen kehittämistä, kotoutumislainsäädäntöä ja kuntouttavaa työtoimintaa. Valtion palveluihin suuntaama rahoitus ei tule lisääntymään, kotoutumislain muutos aiheuttaa toteutuessaan merkittävää rahoituksen vähenemistä. Nuorten rekrytointitukeen haetaan erillistä valtion rahoitusta.

Laajalla verkostotoimijoiden yhteistyöllä laaditut Tampereen seudun työllisyysstrategia ja siihen liittyvä kansainvälisen työvoiman saatavuuden ja pitovoiman tiekartta suuntaavat työllisyysalueen ja muuta työllisyyden edistämisen toimintaa lähivuosina. Yhteistyön rakenteet ja toteutumisen seuranta määritellään vuoden 2026 aikana. Vuoden 2026 aikana valmistuva välityömarkkinoiden erillisohjelma täydentää strategista kokonaisuutta huomioiden erityisesti vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevat työnhakijat. Nuorten työllisyysohjelman toimeenpanoa jatketaan.

Työllisyys- ja kasvupalvelujen ryhmän yleisen toimialan mukaisilla palveluilla täydennetään työllisyysalueen palveluvalikoimaa ja vahvistetaan kasvavan ja kansainvälistyvän kaupungin erityispiirteitä työllisyyden, yrittäjyyden ja kilpailukyvyn edistämiseksi. Yritys- ja yrittäjyyspalvelujen kehittämisen painopiste on digitaalisissa palveluissa. International House Tampereen toimintaa kehitetään hanketoimintana kaupunkiseudun laajuiseksi. Avustustoimintaa uudistetaan välityömarkkinaohjelman valmistuttua.

Palvelu (toimintamenot, 1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Työllisyysalueen maksuosuus	39 282	48 188	8 906
Työttömyysturvamaksut	49 799	39 686	-10 113
Elinkeinopalvelut	4 431	4 906	475
Muut tuet ja avustukset	2 178	3 829	1 651
Kansainväliset palvelut	3 257	4 009	752
Rekrytointipalvelut ja kohtaanto	2 185	3 236	1 051
Yrityspalvelut	2 333	2 738	405
Lautakunnan myöntämät avustukset	2 470	1 890	-580
Työllistymisen monialaisen tuen palvelut	1 088	1 100	12
Yhteensä	**107 023**	**109 582**	**2 559**

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintatuotot	6 412	4 659	1 753	4 702	0	-42
Toimintakulut	-107 023	-109 582	2 559	-110 926	11	1 332
Toimintakate	-100 611	-104 923	4 312	-106 224	11	1 290

Investoinnit	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-55	-55	0	-55	0	0
Nettoinvestoinnit	-55	-55	0	-55	0	0

Tampereen seudun työllisyysalue

Tampereen seudun työllisyysalueen toiminta käynnistyi 1.1.2025, kun työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Tampereen seudun työllisyysalue muodostuu 16 kunnasta (Tampere, Akaa, Juupajoki, Kangasala, Kuhmoinen, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Pälkäne, Ruovesi, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virrat ja Ylöjärvi.) Tampere toimii työllisyysalueen vastuukuntana. Työllisyysalue järjestää ja tuottaa laissa työvoimaviranomaiselle säädetyt tehtävät sekä kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaiset tehtävät yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Työllisyysalueen palvelut järjestetään omana työnä hyödyntäen yksityisen ja kolmannen sektorin palveluekosysteemiä sekä yhteistyössä sopijakuntien ja kumppanuusverkostojen kanssa. Palveluita kehitetään muuttuvien työmarkkinoiden tarpeisiin hyödyntäen digitaalisten palvelujen mahdollisuuksia sekä tiivistä yhteistyötä elinkeinoelämän ja koulutusorganisaatioiden kanssa.

Tampereen seudun työllisyysalueen järjestämissuunnitelman mukaisesti työllisyysalueen tehtävät on organisoitu osaksi työllisyys- ja kasvupalvelujen palveluryhmän tehtäviä. Työllisyysalueen talous on erotettu omaksi kirjanpidolliseksi taseyksikökseen ja se on siten eriteltävissä muusta Tampereen kaupungin toiminnasta. Taseyksikön nettokustannukset katetaan yhteistoiminta-alueen kuntien maksuosuuksilla, jotka määräytyvät yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Työllisyysalueen vahvan lähipalvelumallin tukena vastuukunta vastaa työllisyysalueen keskitetyistä palveluista. Työllisyysalueelle ei ole muodostettu omaa johtamis-, hallinto- ja tukipalvelutehtävien rakennetta, vaan sille kohdennetaan osuus Työllisyys- ja kasvupalveluiden johdon, hallinnon ja tukipalveluiden kustannuksista.

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti työllisyysalueen taseyksikölle on kohdistettu välittömät ja välilliset kustannukset. Valitun toimintamallin vuoksi osa kustannuksista on kohdistettu työllisyysalueen kirjanpitoon laskennallisesti. Koko Työllisyys- ja kasvupalvelujen palveluryhmää koskevien yhteisten kustannusten kohdistaminen taseyksikölle perustuu pääasiassa suunniteltujen henkilötyövuosien jakautumiseen työllisyysalueen toimintaan ja yleisen toimialan toimintaan. Yhteistoiminta-alueen yhteisenä toimielimenä toimiva elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto käsittelee kustannusten kirjaamis- ja kohdistamisperusteet osana vuosisuunnitelmaraportin käsittelyä 18.3.2026.

Palvelukokonaisuuden talous

Tilikauden ylijäämä (alijäämä) toteutui suunnitelman mukaisesti nollatuloksena. Menoissa ja tuloissa oli kuitenkin merkittäviä poikkeamia.

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti toteutuneet nettokustannukset jaetaan sopijakunnille, jotka maksavat oman osuutensa kuntakohtaisina maksuosuuksina. Vuoden aikana maksuosuudet laskutettiin talousarvion mukaisesti, ja tilinpäätöksen yhteydessä ne oikaistiin vastaamaan todellisia kustannuksia. Koska Tampereen seudun työllisyysalueen menot alittuivat suunnitellusta, kunnille syntyi palautettavaa yhteensä 14,7 milj. euroa. Tästä Tampereen kaupungin osuus oli 8,8 milj. euroa ja muiden sopijakuntien yhteenlaskettu osuus 5,9 milj. euroa

Liikevaihto toteutui 14,1 milj. euroa suunnitelmaa pienempänä. Liikevaihto koostui pääosin kuntien maksuosuuksista, jotka toteutuivat 14,7 milj. euroa suunniteltua pienempinä. Liikevaihtoon sisältyi myös mm. muutosturvakoulutusmenojen laskutus Työllisyysrahastolta, joka puolestaan toteutui 0,5 milj. euroa vuosisuunnitelmaa suurempana.

Liiketoiminnan muut tuotot toteutuivat 1,5 milj. euroa suunnitelmaa suurempina. TE-uudistuksessa kaupungille siirtyi valtiolta edellisten vuosien palveluvelkaa, jonka valtio korvasi työvoimaviranomaisille 2025. Valtion kompensoi vuoden 2024 palveluvelkaa n. 6,8 milj. euroa, josta on tuloutettu käyttämättä jäänyt osuus 1,5 milj. euroa.

Materiaalit ja palvelut toteutuivat 5,7 milj. euroa suunnitelmaa pienempinä. Poikkeamasta 4,1 milj. euroa aiheutui lakisääteisistä ostopalveluista, jotka siirtyvät kirjanpitoon valtion YA-järjestelmän kautta. Ostopalvelut eivät käynnistyneet täysimääräisesti heti vuoden alusta, koska YA-järjestelmä oli käytössä vasta helmikuusta lähtien. Poikkeamaan vaikuttivat myös vaikean työmarkkinatilanteen vaikutukset palvelujen kysyntään sekä työllisyysalueen toiminnan käynnistyminen ja organisaatiomuutokset. Myös muut palvelujen ostot toteutuivat suunnitelmaa pienempinä, kuten: konsernihallinnon ostot 0,5 milj. euroa, Monetran ostot 0,3 milj. euroa ja postituspalvelut 0,4 milj. euroa.

Henkilöstökulut toteutuivat 3,9 milj. euroa suunnitelmaa pienempinä. Vuodelle 2025 kohdistui Työllisyys- ja kasvupalvelujen yt-menettely sekä koko kaupungin yt-menettely, joiden myötä korvaavia rekrytointeja ei ole voitu tehdä lähes koko vuoden aikana. Toimintaa organisoitiin uudelleen ja henkilöstömäärää määräaikaisten virkasuhteiden vähenemisen myötä pienennettiin. Liikkeenluovutuksen yhteydessä luovuttavilta organisaatioilta siirtyi myös täyttämättömiä tehtäviä, joita ei yt-menettelyiden vuoksi täytetty.

Liiketoiminnan muut kulut, joihin sisältyvät työvoimaviranomaisen maksamat tuet ja etuudet asiakkaille sekä tilojen ja leasing-laitteiden vuokrakulut, toteutuivat 3,0 milj. euroa suunnitelmaa pienempinä. Pääosa (2,5 milj. euroa) johtui oikaisuista, joilla siirrettiin edelliselle vuodelle kuuluvat tukien ja avustusten toteumat (5,3 milj. euroa) taseeseen. Vuokrat toteutuivat 0,5 milj. euroa suunnitelmaa pienempinä.

Työllisyysjaostolle asetettujen toiminnan tavoitteiden toteuma

Elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaostolle asetettiin vuoden 2025 talousarviossa yksi sitova toiminnan tavoite. Tavoitteen toteuma on kuvattu tarkemmin alla olevassa taulukossa.

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Tavoitteen toteuma (tammi-joulukuu 2025)	Toteuma
31	TE-uudistus on toteutettu onnistuneesti.	Vaikeasta työllisyystilanteesta huolimatta asiakkaiden, palvelujen ja henkilöstön hallittu siirtymä onnistui järjestämisvastuun siirtyessä valtiolta Tampereen kaupungille. Työllisyysalueen toimintamalli on organisoitu yhteistoimintasopimuksen, järjestämissuunnitelman ja lähipalvelumallin mukaisesti 1.7.2025 alkaen. Palvelut on työllisyysalueella rakennettu erillissopimuksin ja toimintatavoin osaksi kuntien elinvoimapalveluja. Seudullinen työllisyysstrategia on valmistunut ohjaamaan työllisyysalueen toimintaa. Vuoden 2025 budjetti alittui. Tavoitteelle asetettuina kriteereinä ovat seuraavat: 1) Katkeamattomat palveluketjut: Työsi-projekti on toteutettu hyötytavoitteiden mukaisesti ja uudet lakisääteiset kototutumispalvelut on käynnistetty. 2) Palveluiden (lakisääteiset henkilö- ja työnantajapalvelut, tuet ja avustukset, sekä ostopalvelut) saatavuus on toteutunut TE-palvelustrategian ja talousarvion mukaisesti. Molemmat kriteerit ovat täyttyneet. Tavoite toteutui.	+

TULOSLASKELMA

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025
Liikevaihto	**64 801**	**78 923**	**-14 122**	**78 923**
Liiketoiminnan muut tuotot	1 660	187	1 472	187
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-184	-349	165	-349
Palvelujen ostot	-14 335	-19 912	5 577	-19 892
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-24 458	-28 074	3 616	-28 140
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 284	-4 610	327	-4 621
Muut henkilösivukulut	-810	-791	-19	-793
Liiketoiminnan muut kulut	-22 390	-25 374	2 984	-25 314
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**0**	**0**	**0**	**0**
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoituskulut	-0	0	-0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**0**	**0**	**0**	**0**

Asunto- ja kiinteistölautakunta

Asunto- ja kiinteistölautakunta vastaa kaupungin maa- ja tilaomaisuuden hallinnasta ja kehittämisestä sekä maa- ja tilapolitiikan linjausten valmistelusta ja seurannasta. Lautakunnan tehtävänä on maa- ja tilapolitiikan toimeenpano sekä kaupungin maa- ja vesialueiden sekä tilaomaisuuden edunvalvonta. Asuntopolitiikan osalta lautakunta vastaa linjausten valmistelusta ja seurannasta. Lautakunnan tehtäviin kuuluu myös asuntoasioihin liittyvä edunvalvonta ja asuntotuotannon kehittäminen sekä asuinalueiden tasapuolisesta kehityksestä huolehtiminen ja seuranta.

Kaupungin tilaomaisuus on toisen asteen ammatillisen koulutuksen (TREDU) tiloja lukuun ottamatta asunto- ja kiinteistölautakunnan alaisen Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmän vastuulla. TREDU:n tilojen osalta asunto- ja kiinteistölautakunta on delegoinut päätösvaltaansa ammatillisen koulutuksen johtajalle.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunki hankkii raakamaata kantakaupungin ja kaupunkistrategiassa määriteltyjen kasvusuuntien alueella asemakaavattomilta alueilta rakennesuunnitelman ja yleiskaavoitusohjelman toteutuksen edistämiseksi. Erityisenä painopisteenä vielä 2025 oli Nurmi-Sorilan alue. Kaupunki hankkii aktiivisesti myös kaavoitettuja alueita. Maankäyttösopimuksia kaupunki käyttää maankäytön muutostilanteissa yksityisten maa-alueita asemakaavoittaessaan. Maankäyttösopimusten kannustimilla edistetään täydennysrakentamista. Hankekehityssopimuksin kannustetaan kumppaneita kehittämisyhteistyöhön kaupungin kanssa. Rakentamisen hiljaisessa suhdanteessa hankekehittämisen kumppanit eivät ole kaikissa valmistelussa olevissa sopimuksissa olleet valmiita sopimusten tekemiseen maankäytön suunnittelun mahdollistamassa aikataulussa. Raitiotien toteuttamiseksi välttämättömiä rasitesopimuksia neuvoteltiin yksityisten maanomistajien kanssa.

Tontinluovutusten prosesseja pidensivät 2025 päätösten oikaisuvaatimukset ja edelleen valitukset hallinto-oikeuteen ja korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joita tuli yli 80 päätöksestä. Yhtiömuotoiseen asuinkerros- ja rivitalorakentamiseen asetettiin haettavaksi rakennusoikeutta yli talousarviotavoitteen. Pääosa aloituksista oli valtion tukemaa tai kaupunkikonsernin yhtiön toteuttamaa kohtuuhintaista asuntotuotantoa. Pientalorakentamiseen luovutettiin tontteja talousarviotavoitetta vähemmän. Yritystonttien rakennusoikeutta luovutettiin 67 tuhatta k-m2.

Kaupungin metsiä ja vesistöjä sekä ulkoilureittitoimitusten mukaisia kohteita hyödynnetään retkeilypalveluiden järjestämisessä. Vuosien 2021–2025 retkeilyn kehitysohjelman jatkoksi valmisteltiin Retkeilyn palveluohjelma vuosille 2026–2035, joka hyväksyttiin asunto- ja kiinteistölautakunnassa 18.12.2025.

Asunto- ja kiinteistölautakunta toteuttaa palveluverkkosuunnitelmiin perustuen niihin liittyvät investoinnit ja vuokrausjärjestelyt kaupunginvaltuuston talousarviossa hyväksymien määrärahojen puitteissa. Vuonna 2025 käynnistyi palveluverkkosuunnitelmien päivitystyö ja toimitilastrategian- sekä toimitilaohjelman valmistelutyö, jotka valmistuvat vuonna 2026. Palveluverkkosuunnitelmaan perustuvaa palvelutilaverkkoa edelleen kehitetään pitkäjänteisesti ja yhteistyössä tilojen käyttäjien kanssa. Tilatarpeet selvitetään yhdessä palvelualueen tilojen käyttäjien kanssa ja talonrakennushankkeiden tarveselvitykset sekä hanke- ja toteutussuunnitelmat käsiteltiin hallintosäännön mukaisesti. Pitkän aikavälin investointien suunnittelu ja ohjelmointi tehdään PALM-ohjelmassa, jonka kaupunginhallitus hyväksyy vuosittain.

Vähähiilisen rakentamisen suunnitteluohje valmistui ja otettiin käyttöön palvelurakennushankkeissa vuonna 2025. Kaikissa palvelurakennushankkeissa laskettiin elinkaaren hiilijalan- ja hiilikädenjälki. Rakennustuotteiden uudelleenkäytön pilotointi käynnistettiin Tammelan koulun rakennuksen 2 ja Sara Hildèn -akatemian perusparannus ja laajennushankkeessa. Lisäksi hankkeessa aloitettiin kaksivuotinen tutkimushanke liittyen kiertotalouden Green Deal sitoumukseen.

Talonrakennusohjelman kohteiden rakennuttamisesta ja tilaomaisuuden ylläpidosta vastaa tulosperusteiseen palvelusopimukseen perustuen Tampereen Tilapalvelut Oy. Palvelusopimuksen päivitys vuodelle 2026 hyväksyttiin asunto- ja kiinteistölautakunnassa 18.12.2025.

Palvelutuotannolle tarpeettoman kiinteistöomaisuuden realisointia jatkettiin sekä asemakaavallisen kehittämisen kautta että suoraan myyden ja osana kaupungin muita rahoitusjärjestelyitä. Osana rakennetun kiinteistöomaisuuden kehittämistä purettiin tarpeettomia ja huonokuntoisia rakennuksia. Pirkanmaan hyvinvointialueen käytössä olevien kiinteistöjen myyntivalmisteluja jatkettiin ja Tipotien sosiaali- ja terveysaseman myynti tapahtui heinäkuussa 2025. Vuonna 2025 öljylämmityksestä luovuttiin Kämmenniemen koululla, Antaverkan leirikeskuksessa ja Terälahden koululla.

Asukas ensin -asumisneuvontahankkeen asumisneuvojien määrää kasvatettiin neljästä viiteen ja myös järjestöiltä hankittiin asumisneuvontapalvelua. Asumisneuvonnan asiakasmäärät kasvoivat. Yhteistyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa oli tiivistä.

Edelleen vuonna 2025 kaupungin asuntotuotanto oli asuntotuotannon huippuvuosiin nähden merkittävästi alemmalla tasolla, ja asuntoja valmistui 2008, mitä voidaan pitää asuntomarkkinoiden suhdannetilanteeseen nähden hyvänä toteumana, vaikkei asuntotuotantotavoite 2388 asuntoa vuodessa toteutunut täysimääräisesti. Kohtuuhintaisia asuntoja

valmistui 1416 eli merkittävästi yli tavoitetason, joka oli 716 asuntoa vuodessa, ja kohtuuhintaisten asuntojen asuntoaloituksia oli 1033. Järjestettiin useita kohtuuhintaisen asumisen kumppanuusmallin mukaisia yhteistyötapaamisia vuokra-asuntotoimijoiden ja Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa.

Lautakunnalle asetettujen toiminnan tavoitteiden toteuma

Asunto- ja kiinteistölautakunnalle asetettiin vuoden 2025 talousarviossa kuusi sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden toteumat on kuvattu tarkemmin alla olevassa taulukossa.

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Tavoitteen toteuma (tammi-joulukuu 2025)	Toteuma
2	Seuraavan kaupunginosaohjelman kohdealue on selvitetty tarveperusteisesti kaupunginosakehittämisen työryhmässä ja ohjelman valmistelu on käynnistetty	Ei valittu seuraavaa lyhytkestoista projektialuetta vaan jatketaan pitkäkestoisella toimintamallilla, jossa on neljä priorisoitavaa kohdealuetta sekä kuusi seuranta-aluetta. Kaupunginosakehittämisen ohjelma 2026-2029 luo kaupunginosakehittämisen kohdealueille tavoitteet valtuustokaudelle. Toimenpiteitä toteuttavat palvelualueet ja konsernihallinto. Tavoite toteutui.	+
14	Asunto- ja maapolitiikan linjausten mukainen asuntotuotantotavoite 716 kohtuuhintaista asuntoa on toteutunut.	Tampereelle valmistui vuonna 2025 1416 kohtuuhintaista asuntoa. Tavoite toteutui.	+
15	Yhtiömuotoiseen asumiseen on asetettu haettavaksi avoimessa menettelyssä tai neuvottelumenettelyssä tontteja 100.000 kem2.	Kesäkuussa 2025 järjestetyssä tonttihaussa oli haettavana rakennusoikeutta 24 150 k-m2 ja 10.12.2025 - 23.1.2026 järjestetyssä toisessa yleisessä tonttihaussa 12 640 k-m2. Lisäksi jatkuvassa haussa on ollut haettavana noin 140 000 k-m2. Tavoite toteutui.	+
16	Asemakaavoituksella ja tontinluovutuksella on mahdollistettu vuosittain keskimäärin 150 pientalon rakentaminen[1]	Vuoden 2025 aikana valmistui asemakaavoissa 140 omakotitonttia, joista 124 sijoittuu Ojalaan ja loput yksittäisillä tontinjakoasemakaavoilla pientaloalueille eri puolilla kaupunkia. Lisäksi asemakaavavarannossa on omakotitontteja mm. Västinginmäen alueella. Vuoden 2025 pientalotonttihaussa oli 71 kpl tontteja. Tontinluovutuksen osalta vuosittainen tavoitetaso ei toteudu, mutta asemakaavavaranto mahdollistaa 150 pientalon rakentamisen tulevina vuosina. Tavoite toteutui osittain.	+/-
17	Asunnottomuus kokonaisuutena on vähentynyt ja pitkäaikaisasunnottomuus on kääntynyt laskuun yhteistyössä sidosryhmien kanssa edelliseen vuoteen verrattuna	Asunnottomuus lisääntyi Tampereella vuonna 2025, ja kasvu näkyi kaikissa seuratuissa ryhmissä. Arvion mukaan kaupungissa oli 468 yksin elävää asunnotonta (kasvua 77 henkilöä v. 2024 verrattuna), joista 116 pitkäaikaisesti asunnottomia (kasvua 24 henkilöä v. 2024 verrattuna). Sekä yksin elävien että pitkäaikaisasunnottomien määrä kasvoi selvästi edellisvuodesta, vaikka Tampereen kaupunki ja Pirkanmaan hyvinvointialue ovat edelleen tiivistäneet yhteistyötään asunnottomuuden vähentämiseksi. Asunnottomuuden kasvu liittyy erityisesti perusturvaan tehtyihin heikennyksiin. Voidaan arvioida, että asunnottomuus olisi kasvanut huomattavasti nykyistä enemmän ilman Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan hyvinvointialueen yhteistä työtä asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi. Tavoite ei toteutunut.	-
46	Työntekijäkokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	Työelämän laatua kuvaava tulos QWL on parantunut (Q4/2025: 71,3 % ja Q4/2024: 65,9 %). Työnantajan suosittelu (eNPS) on parantunut (Q4/2025: 38,10 ja Q4/2024: 20). QWL-indeksin skaala: 0%-100%. eNPS:n skaala: -100 - 100. Tavoite toteutui.	+

[1] Asunto- ja maapolitiikan linjausten mukainen tavoite vuosille 2022–2025 keskimäärin 150 tonttia vuodessa

Lautakunnan talous

Asunto- ja kiinteistölautakunnan toimintakate vuoden 2025 tilinpäätöksessä oli 204,0 milj. euroa, joka on 4,9 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Vuoden 2025 tehtiin lukuisia talousarviomuutoksia. Käyttötaloutta muutettiin valtuuston päätöksillä 16.12.2024 § 196, 17.2.2025 § 29, 13.10.2025 § 167 ja 15.12.2025 § 190. Lisäksi konsernijohtaja teki palkkaratkaisuja koskevat talousarviomuutokset 19.6.2025 § 129 ja 14.11.2025 § 196.

Toimintatuotot 293,4 milj. euroa, toteutuivat 0,8 milj. euroa muutettua talousarviota paremmin.

Maksutuotot muodostuvat asunto- ja kiinteistölautakunnan osalta maankäyttösopimuskorvauksista, ja niiden toteuma 4,6 milj. euroa oli 0,3 milj. euroa suurempi kuin muutettu talousarvio. Maankäyttösopimuskorvaukset tuloutuvat yhdyskuntarakentamisen toteutumisen mukaan. Vuokratuottojen toteuma 236,4 milj. euroa oli lähes muutetun talousarvion mukainen.

Muiden toimintatuottojen toteuma oli yhteensä 51,3 milj. euroa, josta tonttien ja rakennusten myynneistä saatavia pysyvien vastaavien myyntivoittoja oli 49,9 milj. euroa, lisäksi muuta toimintatuottoa oli 1,4 milj. euroa.

Toimintakulujen toteuma 89,4 milj. euroa alitti muutetun talousarvion 4,1 milj. eurolla. Henkilöstökulut 4,4 milj. euroa, alitti talousarvion noin 0,1 milj. eurolla. Palvelujen ostot 53,6 milj. euroa, alitti talousarvion 2,6 milj. eurolla. Vuokrakulut 30,1 milj. euroa toteutuivat 1,3 milj. euroa talousarviota pienempänä.

Hiedanrannan kehitysohjelman toimintakate -0,2 milj. euroa alitti talousarvion 0,9 milj. eurolla.

Investoinnit

Asunto- ja kiinteistölautakunnan vuoden 2025 investoinnit muodostuivat maanhankinnasta, johtosiirroista, pilaantuneiden maiden puhdistuksista ja talonrakennushankkeista. Vuoden 2025 alkuperäisessä talousarviossa nettoinvestointeihin oli budjetoitu yhteensä 105,3 milj. euroa, josta 8 milj. euroa oli kehitysohjelmille kohdistuvia erikseen sitovia investointeja. Vuonna 2025 tehtiin talousarviomuutoksia investointimäärärahoihin yhteensä 8,1 milj. euroa. Vuoden 2025 nettoinvestointien toteuma 108,3 milj. euroa alitti muutetun talousarvion 5,2 milj. eurolla.

Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman investoinnit 2 milj. euroa toteutuivat lähes budjetoidusti. Hiedanrannan kehitysohjelmalle kohdistui investointeja noin 0,7 milj. euroa ja ne toteutuivat 2,8 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä.

Maaomaisuuden investoinnit (pl. erikseen sitovat erät) koostuivat pilaantuneiden maiden puhdistuksista, maa-alueiden perusparannuksista ja johtosiirroista. Toteuma 11,2 milj. euroa alitti muutetun talousarvion 1,1 milj. eurolla. Maaomaisuuden investoinneissa hankkeet viivästyivät, kun asemakaavan vahvistuminen myöhästyi suunnitellusta aikataulusta. Vuonna 2025 maan hankinnan toteuma oli yhteensä 10,3 milj. euroa ja se ylitti talousarvion 6,8 milj. eurolla. Osa maanhankinnasta oli maankäyttösopimuskorvauksena saatua maa-aluetta.

Talonrakentamisen nettoinvestoinnit (pl. Hiedanranta) toteuma 94,4 milj. euroa, alitti muutetun talousarvion 1,3 milj. eurolla. Rahoitusosuuksia kirjattiin yhteensä 1 milj. euroa ja ne kohdistuivat öljylämmityksestä luopumisen hankkeisiin sekä Nekalan koulun sisäilmakorjaus ja muutostyöt -hankkeelle. Talonrakennushankkeista on esitetty tarkempi analyysi talonrakennushankkeiden taulukon jälkeen.

Pysyvien vastaavien luovutustuloja toteutui 76,6 milj. euroa, mikä on 0,7 milj. euroa vähemmän kuin muutettu talousarvio.

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Toimintatuotot			
Myyntituotot	755	300	455
Maksutuotot	4 613	4 301	312
Tuet ja avustukset	344	260	84
Vuokratuotot	236 371	236 352	19
Muut toimintatuotot	51 283	51 367	-84
Toimintatuotot yhteensä	**293 365**	**292 580**	**785**
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-3 582	-3 658	77
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-731	-747	16
Muut henkilösivukulut	-111	-119	8
Palvelujen ostot	-53 562	-56 136	2 575
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-91	-233	142
Avustukset	-11	-27	16
Vuokrakulut	-30 140	-31 402	1 262
Muut toimintakulut	-1 157	-1 152	-5
Toimintakulut yhteensä	**-89 385**	**-93 475**	**4 090**
Toimintakate	**203 980**	**199 105**	**4 875**
Rahoitustuotot ja -kulut	-19 278	-19 784	506
Vuosikate	**184 702**	**179 321**	**5 381**
Poistot ja arvonalentumiset	-64 595	-62 965	-1 630
Tilikauden tulos	**120 108**	**116 356**	**3 752**

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-109 359	-114 390	5 031	-105 412	-8 978	0
Rahoitusosuudet	1 048	929	119	100	829	0
Nettoinvestoinnit	-108 311	-113 461	5 150	-105 312	-8 149	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	76 571	77 259	-688	82 103	-4 844	0

SITOVAT ERÄT

Käyttötalous, toimintakate (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Asunto- ja kiinteistölautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	204 142	200 125	4 017	207 202	-7 032	-45
Hiedanranta	-161	-1 020	859	-1 020	0	0

Nettoinvestoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Asunto- ja kiinteistölautakunta (pl. erikseen sitovat erät)	-11 152	-12 250	1 098	-12 250	0	0
Talonrakennushankkeet	-94 376	-95 681	1 305	-85 032	-10 649	0
Hiedanranta	-745	-3 500	2 755	-6 500	3 000	0
Viiden tähden keskusta	-2 038	-2 030	-8	-1 530	-500	0
Yhteensä	**-108 311**	**-113 461**	**5 150**	**-105 312**	**-8 149**	**0**

TALONRAKENNUSHANKKEET

Hankkeen nimi (1 000 euroa)	Kust. arvio	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset
UUDIS- JA LISÄRAKENNUKSET						
VARHAISKASVATUS, ESI- JA PERUSOPETUS						
Ahvenisjärven koulu uudisrakennus (ent. Pohjois-Hervannan koulu)	28 100	12 689	12 500	-189	8 390	4 110
Etelä-Hervannan koulun, päiväkodin ja suun terveydenhuollon uudisrakennus	34 548	81	81	-0	0	81
Eteläpuiston päiväkoti ja koulu ja PMO Sali	10 375	-111	-111	-0	0	-111
Järvensivun päiväkodin ja koulun perusparannus ja laajennus	8 400	49	0	-49	0	0
Kanjonin koulu ja päiväkoti, uudisrakennus	31 850	0	300	300	300	0
Kaukajärven koulun, päiväkodin, nuorisotilan ja kirjaston perusparannus ja laajennus	54 366	194	150	-44	300	-150
Koivistonkylän päiväkoti (puurakenteinen)	5 699	1	20	19	200	-180
Kämmenniemen koulun perusparannus ja laajennus (vaihe 1)	12 465	83	100	17	300	-200
Lamminpään koulu rakennus 2 uudisrakennus	11 650	4 175	4 220	45	5 500	-1 280
Messukylän päiväkoti uudisrakennus	8 298	19	0	-19	0	0
Peltolammin hyvinvointikeskus uudisrakennus (koulu, päiväkoti, nuorisotilat ja kirjasto), vaihe 1	30 800	533	423	-110	500	-77
Tahmelan uusi päiväkoti	6 050	2 113	2 130	17	1 544	586
Takahuhti B koulu, vl1-4 perusparannus ja päiväkodin laajennus	26 300	1 593	1 500	-93	2 000	-500
Tammelan koulun ja Sara Hildén -akatemian perusparannus ja uudisrakennus	19 705	360	271	-89	600	-329
Tasanteen päiväkoti, uudisrakennus	7 203	4	0	-4	0	0
Turtolan uusi päiväkoti	5 505	188	200	12	200	0
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT						
Kalevan liikuntapuiston huoltorakennuksen uudisrakennus	2 650	1 381	1 500	119	0	1 500
Kaupin jalkapallo-olosuhteiden parantaminen	4 900	2 545	2 562	17	2 415	147
Kaupin pesäpallostadionin oheistilat	5 176	18	0	-18	0	0
Tampereen taidemuseon laajennus	29 125	1 123	890	-233	500	390
Uimahalli, etelä	100	10	0	-10	0	0
PERUSPARANNUSHANKKEET						
VARHAISKASVATUS, ESI- JA PERUSOPETUS						
Aleksanterin koulun perusparannus	27 100	6 120	6 100	-20	5 000	1 100
Harjun koulun rakennusten A, B ja C perusparannus	9 179	2 526	2 200	-326	1 820	380
Hatanpään Jukolan perusparannus ja muutostyöt	9 300	5 184	5 400	216	6 421	-1 021
Hatanpään koulun perusparannus	25 380	310	145	-165	0	145
Härmälän koulun ja kirjaston perusparannus	14 230	3 205	3 240	35	0	3 240
Kissanmaan koulun perusparannus	15 250	5 664	6 490	826	7 265	-775
Lamminpään koulu rakennus 1 perusparannus	7 990	2 034	1 800	-234	3 670	-1 870
Messukylän koulu perusparannus	8 770	7	0	-7	0	0
Pyynikin koulun perusparannus	22 219	217	0	-217	0	0
Pyynikintie 2 koulurakennus perusparannus	24 210	-114	-114	-0	0	-114
Tammelan koulun rakennuksen 1 perusparannus	12 650	31	0	-31	0	0
LUKIOKOULUTUS						
Tampereen Lyseon lukio perusparannus	19 197	8 229	8 000	-229	9 837	-1 837

Hankkeen nimi (1 000 euroa)	Kust. arvio	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	Muutokset
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT						
Hervannan vapaa-aikakeskus V-rakennuksen perusparannus	12 600	7 423	8 120	697	1 010	7 110
Nekalan koulun sisäilmakorjaus ja muutos	9 700	5 276	6 400	1 124	4 000	2 400
Rauhaniemen sauna, perusparannus	2 900	374	300	-74	300	0
Tampereen taidemuseon perusparannus	7 159	323	240	-83	100	140
Tullikamarin perusparannus	13 700	6 041	5 530	-511	7 110	-1 580
Vanhan kirjastotalon julkisivujen kunnostus	1 245	39	34	-5	0	34
KONSERNIHALLINTO						
Väestönsuoja Liisankallio (kalliosuoja)	2 340	872	1 200	328	0	1 200
PIENET INVESTOINNIT						
Hiedanrannan rakennusten perusparannus		1		-1		0
Kirjaston ja työväenopiston pienet hankkeet		389	433	44	300	133
Kulttuuri ja taide pienet hankkeet		821	900	79	950	-50
Liikuntapaikkojen ja nuorisotilojen perusparannus		2 550	2 400	-150	2 750	-350
Lukioiden pienet hankkeet		315	337	22	300	37
Muiden rakennusten kiinteistö- ja laiteinvestoinnit sekä kaupunkikuvallisten kohteiden investoinnit		3 657	3 682	25	3 200	482
Päiväkotien ja koulurakennusten pienet hankkeet		2 720	2 850	130	3 250	-400
Päiväkotien perusparannus		392	420	28	1 000	-580
Sisäilmaolosuhdeinvestoinnit		2 678	2 500	-178	3 000	-500
Sosiaali- ja terveysrakennusten pienet hankkeet		173	180	7	100	80
Tampere-talon korjaustyöt		437	437	-0	400	37
Valmistuneiden kohteiden jälkityöt		390	350	-40	250	100
MUUT INVESTOINNIT						
Ensikertainen kalustaminen välivuokrauksessa	50	0	0	0	50	-50
Leasing-kohteiden lunastus	300	64	300	236	300	0
Liittymät	0	28	0	-28	0	0
TALONRAKENNUKSET YHT.		**95 425**	**96 610**	**1 185**	**85 132**	**11 478**
Rahoitusosuudet		1 048	929	-119	100	829
TALONRAKENNUSHANKKEIDEN NETTOINVESTOINNIT		**94 377**	**95 681**	**1 304**	**85 032**	**10 649**
TALONRAKENNUSHANKKEIDEN NETTOINVESTOINNIT, PL. HIEDANRANTA (sitova erä)		**94 376**	95 681	1 305	85 032	10 649
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		44 471	44 340	-131	38 750	5 590
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA YHTEENSÄ		**49 905**	**51 341**	**1 436**	**46 282**	**5 059**

Osa kustannusarvioista on päivittynyt talousarvion jälkeen.

Talonrakennushankkeet

Talonrakennushankkeiden valtuuston hyväksymä alkuperäinen talousarvio oli 85,1 milj. euroa. Vuoden 2025 aikana tehtiin talousarviomuutoksia yhteensä 11,5 milj. euroa. Talonrakennushankkeiden muutettu talousarvio sisältäen uudelleenbudjetoinnit ja talousarviomuutokset (ml. Hiedanranta) oli 96,6 milj. euroa.

Talousarviossa määritelty sitova taso on talonrakennushankkeiden nettoinvestoinnit, pl. Hiedanranta, 95,7 milj. euroa. Nettoinvestointien pl. Hiedanranta toteuma oli 94,4 milj. euroa. Eroa muutettuun talousarvioon oli 1,3 milj. euroa.

Rahoitusosuudet ylittivät budjetoidun ja toteuma oli noin 1 milj. euroa ja ne kohdistuivat öljylämmityksestä luopumiseen ja Nekalan koulun sisäilmakorjaus ja muutostyöt -hankkeelle.

Vuonna 2025 valmistuneet hankkeet

Kaupin jalkapallo-olosuhteiden parantaminen -hankkeen toteutussuunnitelma

hyväksyttiin toukokuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio oli 4,9 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin elokuussa 2024 ja ne valmistuivat toukokuussa 2025. Hankkeen toteutuskustannukset olivat kustannusarvion mukaiset.

Lielahden liikuntapuiston huoltorakennus -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin kesäkuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio oli n. 2 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin elokuussa 2024 ja ne valmistuivat sisäpuolisten töiden osalta maaliskuussa 2025 ja pihatöiden osalta toukokuussa 2025. Hanke käytti liikuntapaikkojen ja nuorisotilojen perusparannukset ja pienet hankkeet -määrärahaa. Lopulliset toteutuskustannukset olivat n. 2 milj. euroa.

Lamminpään koulu rakennus 2 uudisrakennus -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin helmikuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio oli 11,7 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin maaliskuussa 2024 ja ne valmistuivat kesäkuussa 2025. Hankkeen toteutuskustannukset olivat 11,3 milj. euroa.

Tahmelan uusi päiväkoti -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin maaliskuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio oli 6,1 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin huhtikuussa 2024 ja ne valmistuivat kesäkuussa 2025. Hankkeen toteutuskustannukset olivat 6 milj. euroa.

Kalevan liikuntapuiston huoltorakennuksen uudisrakennus -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin maaliskuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio oli 2,7 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin huhtikuussa 2024 ja ne valmistuivat sisäpuolisten töiden osalta toukokuussa 2025 ja pihatöiden osalta kesäkuussa 2025. Hankkeen toteutuskustannukset ylittyivät n. 0,2 milj. euroa.

Härmälän koulun ja kirjaston perusparannus -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin kesäkuussa 2023. Hankkeen kustannusarvio oli 14,2 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin heinäkuussa 2023 ja ne valmistuivat sisäpuolisten töiden osalta maaliskuussa 2025 ja pihatöiden osalta kesäkuussa 2025. Hankkeen toteutuskustannukset olivat 14,2 milj. euroa.

Kämmenniemen koulun lämpölaitos -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin helmikuussa 2025 ja hankkeen kustannusarvio oli 1,6 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin maaliskuussa 2025 ja ne valmistuivat elokuussa 2025. Hanke käytti muiden rakennusten sekä kaupunkikuvallisten kohteiden investoinnit -määrärahaa.

Kissanmaan koulun perusparannus -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin joulukuussa 2023 ja hankkeen kustannusarvio oli 15,3 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin helmikuussa 2024 ja ne valmistuivat marraskuussa 2025. Hankkeen loppukustannusennuste on 15,2 milj. euroa.

Tampereen Lyseon lukio perusparannus -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin marraskuussa 2023 ja hankkeen kustannusarvio oli 19,2 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin tammikuussa 2024 ja ne valmistuivat joulukuussa 2025. Hankkeen loppukustannusennuste on 20,7 milj. euroa.

Vanhan kirjastotalon julkisivujen kunnostus -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin helmikuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio oli 1,2 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin helmikuussa 2024 ja ne valmistuivat pääosin joulukuussa 2024. Viimeistelytöitä toteutettiin kevään ja kesän 2025 aikana. Hankkeen toteutuskustannus oli kustannusarvion mukainen.

Hervannan vapaa-aikakeskus V-rakennuksen perusparannus -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin toukokuussa 2024 ja hankkeen toteutuskustannusarvio oli 12,6 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin kesäkuussa 2024 ja ne valmistuivat joulukuussa 2025. Hankkeen loppukustannusennuste on 11,6 milj. euroa.

Nekalan koulun sisäilmakorjaus ja muutos kulttuurin tiloiksi -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin toukokuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio oli 9,7 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin kesäkuussa 2024 ja ne valmistuivat joulukuussa 2025. Hankkeen loppukustannusennuste on 9,3 milj. euroa.

Virastotalon laajennus ja perusparannus -hankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin helmikuussa 2021 ja hankkeen kustannusarvio oli 59,5 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin toukokuussa 2023 ja ne valmistuivat marraskuussa 2025. Hankkeen toteutus ja kustannusvastuu on siirretty perustetulle kiinteistöyhtiölle.

Toteutus / työmaavaiheessa olevat hankkeet

Ahvenisjärven koulu uudisrakennus -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin huhtikuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio on 28,1 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin toukokuussa 2024 ja ne valmistuvat toukokuussa 2026. Hankkeen loppukustannusennuste on 27,3 milj. euroa.

Tullikamarin perusparannus -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin marraskuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio on 13,7 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin helmikuussa 2025 ja ne valmistuvat elokuussa 2026.

Hatanpää Jukolan päiväkodin perusparannus ja muutostyöt -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin marraskuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio on 9,5 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin tammikuussa 2025 ja ne valmistuvat kesäkuussa 2026. Hankkeen loppukustannusennuste on 9,3 milj. euroa.

Väestösuojan perusparannus -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin huhtikuussa 2025 ja hankkeen kustannusarvio on 2,3 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin toukokuussa 2025 ja ne valmistuvat maaliskuussa 2026.

Harjun koulun rakennusten A, B, C perusparannus -hankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin tammikuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio oli 8,9 milj. euroa. Toteutussuunnitelma hyväksyttiin toukokuussa 2025 ja hankkeen kustannusarvio on 9,2 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin kesäkuussa 2025 ja ne valmistuvat toukokuussa 2027.

Aleksanterin koulun perusparannus -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin huhtikuussa 2025 ja hankkeen kustannusarvio on 27,1 milj. euroa. Hanke toteutetaan yhteistoiminallisena projektinjohtourakkana. Rakennustyöt aloitettiin kesäkuussa 2025 ja ne valmistuvat huhtikuussa 2027.

Lamminpään koulun perusparannus, rakennus 1 -hankkeen toteutussuunni-

telma hyväksyttiin kesäkuussa 2025 ja hankkeen kustannusarvio on n. 8 milj. euroa. Rakennustyöt aloitetaan heinäkuussa 2025 ja ne valmistuvat marraskuussa 2026.

Takahuhdin B koulun perusparannus ja päiväkodin laajennus -hankkeen toteutussuunnitelma hyväksyttiin lokakuussa 2025 ja hankkeen kustannusarvio on 26,3 milj. euroa. Rakennustyöt aloitettiin joulukuussa 2025 ja ne valmistuvat uudisrakennusvaiheen osalta toukokuussa 2027 ja perusparannusvaiheen osalta heinäkuussa 2029.

Rakentamisen valmisteluvaiheessa olevat hankkeet

Rauhaniemen saunan perusparannus -hankkeen urakkakilpailutus on tehty ja hankkeen toteutuskustannukset ovat 2,9 milj. euroa, jotka ovat määrärahan mukaiset. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa huhtikuussa 2026 ja valmistua maaliskuussa 2027.

Turtolan uusi päiväkoti -hankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin joulukuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio on 5,5 milj. euroa. Toteutussuunnittelu on valmis ja hanke on urakkakilpailutuksessa. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa huhtikuussa 2026 ja valmistua kesäkuussa 2027.

Toteutussuunnittelussa olevat hankkeet

Hatanpään koulun perusparannus -hankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin joulukuussa 2023 ja hankkeen kustannusarvio on 25,4 milj. euroa. Toteutussuunnittelu on käynnissä. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa kesäkuussa 2026 ja valmistua toukokuussa 2028.

Tampereen taidemuseon uudisrakennus ja perusparannus -hankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin syyskuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio on yhteensä 36,3 milj. euroa, josta uudisrakentamisen osuus on 29,1 milj. euroa ja perusparannuksen osuus on 7,2 milj. euroa. Toteutussuunnittelu on käynnissä. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa elokuussa 2026 ja valmistua kesäkuussa 2029.

Kämmenniemen koulun perusparannus ja laajennus -hankkeen ensimmäisen vaiheen hankesuunnitelma hyväksyttiin syyskuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio on 12,5 milj. euroa. Toteutussuunnittelu on käynnissä. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa maaliskuussa 2026 ja valmistua toukokuussa 2027.

Tammelan koulun ja Sara Hilden -akatemian perusparannus ja uudisrakennus -hankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin tammikuussa 2025 ja hankkeen kustannusarvio on 19,7 milj. euroa. Toteutussuunnittelu on käynnissä. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa toukokuussa 2026 ja valmistua huhtikuussa 2028.

Peltolammin hyvinvointikeskus -hankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin maaliskuussa 2025 ja hankkeen kustannusarvio on 30,8 milj. euroa. Toteutussuunnittelu on käynnissä. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa maaliskuussa 2026 ja valmistua toukokuussa 2028.

Koivistonkylän päiväkoti -hankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin helmikuussa 2024 ja hankkeen kustannusarvio on 5,7 milj. euroa. Suunnittelijoiden kilpailutus on käynnissä. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa huhtikuussa 2027 ja valmistua toukokuussa 2028.

Kaukajärven koulun, päiväkodin, nuorisotilan ja kirjaston uudisrakennus -hankkeen hankesuunnitelma hyväksyttiin joulukuussa 2025 ja hankkeen kustannusarvio on 57,2 milj. euroa. Suunnittelijoiden kilpailutus on käynnissä. Rakennustyöt on tarkoitus aloittaa toukokuussa 2027 ja valmistua marraskuussa 2030.

Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka

Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palvelukokonaisuuden tehtäviä ovat kaupungin maa- ja asuntopolitiikan valmistelu ja toteutus, palvelutilaverkkojen suunnittelu yhteistyössä tiloissa toimivien palvelukokonaisuuksien ja yksiköiden kanssa, luontovirkistykseen ja retkeilyyn tarkoitettujen alueiden kehittäminen ja ylläpito sekä osaltaan kaupungin tilaomaisuuden hallinta.

Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palvelukokonaisuus toteuttaa osaltaan kaupungin väestönkasvun, asuinrakentamisen ja elinkeinoelämän sijoittumisen edellytyksiä. Lisäksi edistetään asuntotuotannon kilpailun syntymistä ja asumisen kohtuuhintaisuutta. Yhdessä muiden palvelualueiden kanssa laaditaan ja toteutetaan palveluiden, asumisen, liikenteen ja maankäytön toteuttamisen ja investointien pitkän aikavälin suunnitelman (PALM) -ohjelmaa.

Palvelukokonaisuuden talous

Talouden analyysi on esitetty asunto- ja kiinteistölautakunnan osuudessa.

Toiminnan keskeiset muutokset

Vuonna 2025 aloitettiin 1934 uuden asunnon rakentaminen. Kohtuuhintaisia asuntoja valmistui 1416 asuntoa (ylitti tavoitteen, joka oli 716 asuntoa).

Metsien hoidon toimintamallin päivitystarpeen arviointi aloitettiin suunnitellusti. Retkeilyn kehitysohjelman tilalle Asunto- ja kiinteistölautakunta hyväksyi retkeilyn palveluohjelman.

Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa laadittiin Pitkäaikaisasunnottomuuden poistamisen toimenpideohjelma ja siihen liittyvä Omaan kotiin -hankkeen suunnitelma. Molempien toteuttaminen käynnistetiin.

Kaupunginosakehittämisen työryhmä loi toimintamallin sisältäen tilannekuvan ylläpitämisen, eriytymiseen vaikuttavat teemat ja niihin liittyvät tavoitteet sekä alueiden valinnan mallin. Valittiin pitkäkestoiset kohdealueet: Hervanta, Kaukajärvi-Annala, Peltolammi-Multisilta ja Tesoma sekä seuranta-alueet: Härmälä, Kalkku, Lentävänniemi, Lielahti, Linnainmaa ja Nekala. Toimintasuunnitelman versio 1.0 valmisteltiin. Kaukajärven ja Annalan kaupunginosaohjelmaa on toteutettiin yhdessä asukkaiden ja toimijoiden kanssa projektisuunnitelman mukaisesti. Kaukajärven ja Annalan kaupunginosaohjelman työ päättyi vuoden 2025 loppuun, mutta alueen kehittäminen jatkuu osana kaupunkitasoisen kaupunginosakehittämisen ohjelman työtä.

Kaupunginhallitus sekä asunto- ja kiinteistölautakunta käsitteli ja päätti useita talonrakennusinvestointien tarveselvitys-, hanke- ja toteutussuunnitelmista. Yli miljoonan euron talonrakennushankkeita valmistui kahdeksan: Härmälän koulun ja kirjaston perusparannus, Lielahden liikuntapuiston huoltorakennus, Kaupin jalkapallokatsomo, Lamminpään koulun uudisrakennus (rakennus 2), Tahmelan uusi päiväkoti, Kalevan liikuntapuiston huoltorakennus, Kämmenniemen koulun maalämpöjärjestelmä ja Kissanmaan koulun perusparannus

Tilaomaisuuden hallinta -yksikön taloussuunnitelman mukainen korvaava tila-asiantuntija rekrytointi saatiin toteutettua ja Katutilatyöryhmän asettaman tavoitteen mukainen lupakäsittelyn siirto Tapahtumayksikköön toteutettua. Tiedonhallinnan kehittäminen eteni verkkolevyn tiedostojen siivoamisella ja siirtämisellä yksikön käyttöönottamaan ja tekemään SharePointtiin. Laadunhallinnan kehittämistä jatkettiin asiakkuuden kehittämiskeskusteluilla sekä omavalvonnan ja ulkoisten auditointien avulla. Jätehuollon astiakokojen ja tyhjennysvälin optimointi saatiin valmiiksi kaikkien asiakkuuksien kohteissa. Vuokra- ja realisointineuvottelut jatkuivat hyvinvointialueen kanssa jatkuvat vuonna 2026. Maankäyttöön ja asuntopolitiikkaan liittyvää yhdyspintaa valmisteltiin edelleen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Hankekehittämiseen liittyvistä sopimuksista saatiin valmiiksi ns. Tammelan Nesteen korttelin yhteistyösopimus sekä Väinämöisenkadun itäpään yhteistyösopimus. Strategisten hankkeiden alueilla neuvoteltiin yhteistyö- ja toteuttamissopimuksista tiiviisti, esim. asemakorttelit, Hiedanranta, Hakametsä sport campus.

Tontinluovutuksia ja realisoitavien kiinteistöjen myyntejä hidastivat päätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset sekä edelleen valitukset hallinto-oikeuteen ja korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Määrä oli poikkeuksellisen suuri, sillä oikaisuvaatimuksia tuli yli 80 päätöksestä. Uusien alueiden toteuttamiseen liittyviä reunaehtoja selvitettiin erityisesti Viinikanlahden ja Kaupinlaakson alueilla.

Ulkoiluolosuhteita ja varjopaikkoja parannettiin Järvensivun, Kalkun, Kalkunvuoren, Koivistonkylän, Kämmenniemen, Lielahden, Vehmaisten ja Villilän päiväkodeissa. Parantamista käynnistettiin ja jatketaan Metsäniityn, Mustametsän ja Pelvovainion päiväkodeissa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa tehdään tiiviisti yhteistyötä Horisontti Eurooppa -rahoitteisessa Smarter-hankkeessa. Tampere toimii hankkeessa demonstraatiokohteena, jossa testataan luontopohjaisia ratkaisuja (NBS) Metsäniityn päiväkodin ja koulun pihassa.

Palvelu (toimintamenot, 1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Tilavuokrauspalvelut	79 776	82 844	3 068
Maaomaisuuden hallinta	6 049	6 147	98
Asumisen kehittäminen ja viranomaispalvelut	1 891	2 140	249
Palvelutilaverkkojen kehittäminen	1 508	1 324	-184
Akila, Hiedanranta	161	1 020	859
Yhteensä	**89 385**	**93 475**	**4 090**

Yhdyskuntalautakunta

Yhdyskuntalautakunnan tehtävänä on järjestää kaupunkirakenteen kehittämistä kokonaisuutena, kaupunkisuunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa koskevat palvelut sekä viranomaispalvelut. Lautakunta vastaa kestävän kaupunkikehityksen ja ympäristöpolitiikan linjausten ja sitoumusten koordinaatiosta, toimeenpanosta ja seurannasta. Lautakunnalle kuuluu liikenteen hallinta paitsi ympäristö- ja rakennusjaostolle sekä Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle kuuluvat tehtävät.

Jätehuoltolautakunnan 0,685 milj. euron toimintamenot sisältyvät yhdyskuntalautakunnan talousarvioon.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2025 yhdyskuntalautakunnan toimenpiteissä korostui erityisesti kaupungin viihtyisyyden ja turvallisuuden kehittäminen, ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen, kestävän ja sujuvan liikkumisen edistäminen sekä keskustan kehittäminen. Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma ja pysäköintipolitiikka valmistuivat päätöksentekoon keväällä 2025. Näiden tarkentamista on jatkettu pormestariohjelman mukaisesti ja suunnitelmat ovat hyväksyttävissä alkuvuodesta 2026.

Ekologisen kestävyyden kokonaisuutta pitäen sisällään ympäristöpolitiikan linjaukset, luonnon monimuotoisuusohjelma sekä siihen sisältyvä luonnonsuojelualueohjelma valmisteltiin 2025 siten, että asiat ovat myös tuotavissa päätöksentekoon alkuvuodesta 2026.

Raitiotieliikenteen rakentaminen ja suunnittelu ovat edenneet pitkän tähtäimen suunnitelmien mukaisesti. Liikenne Lentävänniemeen avattiin onnistuneesti 2026. Pirkkala-Linnainmaan 1 vaiheen rakentaminen sekä Ylöjärven suunnan hankesuunnitelma ovat edenneet myös suunnitelmien mukaisesti. Tampereen henkilöratapihan rakentaminen käynnistyi 2025. Hanke toteutetaan Väyläviraston johdolla yhteistyössä kaupungin kanssa. Rakentaminen on edistynyt suunnitellusti. Hanke kuitenkin kestää aina vuoteen 2031 ja yhdessä raitiotien rakentamisen kanssa rakentamisen aikaiset haittavaikutukset ovat merkittäviä. Vuosisuunnitelman mukaisesti arjen sujuvuutta ja turvallisuutta on pyritty parantamaan varmistamalla viestinnän toimivuus keskustan rakentamishankkeiden aikana sekä luomalla toimintamalli rakenteilla olevien ja keskeneräisten alueiden kunnossapitoon.

Ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista on edistetty panostamalla huleveden hallinnan luontopohjaisin ratkaisuin, laatimalla päästökompensaatiosuunnitelma sekä kehittämällä rakennetun luonnonvarojen käytön seurantaa.

Asemakaavoituksessa on ollut useita merkittäviä kohteita muun muassa Hiedanrannassa. Selkeästi suurin, itse asiassa kaupungin historiassa rakennusoikeusmäärältään suurin, uuden asuntoalueen tai oikeammin kaupunginosan, asemakaava on ollut golfkenttäalueelle ja sen ympäristöön sijoittuva Kaupinlaakson kaava. Kaava saatiin valmisteltua ehdotusvaiheeseen 2025.

Kantakaupungin vaiheosayleiskaava hyväksyttiin toukokuussa 2025. Kantakaupungin strategisen yleiskaavan toteuttamista tukevaa maankäyttöpolitiikkaa valmisteltiin laajassa yhteistyössä rinnan maa- ja asuntopolitiikan valmistelun kanssa. Maankäyttöpolitiikka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa helmikuussa 2025.

Lautakunnalle asetettujen toiminnan tavoitteiden toteuma

Yhdyskuntalautakunnalle asetettiin vuoden 2025 talousarviossa kahdeksan sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden toteumat on kuvattu tarkemmin alla olevassa taulukossa.

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Tavoitteen toteuma (tammi-joulukuu 2025)	Toteuma
16	Asemakaavoituksella ja tontinluovutuksella on mahdollistettu vuosittain keskimäärin 150 pientalon rakentaminen[1]	Vuoden 2025 aikana valmistui asemakaavoissa 140 omakotitonttia, joista 124 sijoittuu Ojalaan ja loput yksittäisillä tontinjakoasemakaavoilla pientaloalueille eri puolilla kaupunkia. Lisäksi asemakaavavarannossa on omakotitontteja mm. Västinginmäen alueella. Vuoden 2025 pientalotonttihaussa oli 71 kpl tontteja. Tontinluovutuksen osalta vuosittainen tavoitetaso ei toteudu, mutta asemakaavavaranto mahdollistaa 150 pientalon rakentamisen tulevina vuosina. Tavoite toteutui osittain.	+/-
19	Kokemus vaikuttamismahdollisuuksista oman asuinalueen kehittämiseen on parantunut vuoteen 2023 verrattuna (33,2%)	Kokemus vaikuttamismahdollisuuksista oman asuinalueen kehittämiseen on heikentynyt vuoteen 2023 verrattuna (2025: 21,2 % vastaajista koki, että oman asuinalueen kehittämiseen voi vaikuttaa, 2023: 33,2%). Tuloksen tarkastelussa on syytä huomioida hyvinvointikyselyn tulosten luonnollinen vuosittainen vaihtelu sekä osittainen ristiriitaisuus vuorovuosina toteutettavan osallisuuskyselyn tulosten kanssa. Sivistyspalvelujen ja kaupunkiympäristön palvelualueella on tehty paljon vuorovaikutustoimia, joiden avulla on pyritty lisäämään ihmisten kokemusta vaikuttamisen mahdollisuuksistaan. Tavoite ei toteutunut.	-
25	80 % asemakaavoitetusta asuinkerrosalasta sijoittuu joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin	Asemakaavotusohjelman mukaisesti vuonna 2025 valmistuvista asemakaavoista arvioitiin 89 % asuinkerrosalasta sijoittuvan joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin. Valmistuneiden asemakaavojen asuinkerrosalasta 65 % sijoittui joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin. Tavoite ei toteutunut. Vuoden 2025 toteumaan vaikuttaa mm. se, että laaja Ojala II asemakaava ei sijoitu joukkoliikennevyöhykkeelle tai aluekeskukseen. Asemakaavoitusohjelman 5-vuotiskaudella 80 % tavoite asuinkerrosalan sijoittumisesta kuitenkin toteutuu.	-
27	Kestävien liikkumismuotojen suhteellinen kulkutapaosuus on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna	Kestävien liikkumismuotojen kasvu on ollut vuonna 2025 1,8 % edellistä vuotta suurempaa. Jalankulku on kasvanut 1,2 % edellisvuoteen verrattuna ja pyöräliikenne 5,5 % edellisvuoteen verrattuna. Pyöräliikenteen kasvua on viimeisten kahden vuoden aikana tukenut keskimääräistä korkeammat lämpötilat. Autoliikenteen osalta kasvua on ollut 0,6 % edellisen vuoden verrattuna. Kestävien liikkumismuotojen kasvu on ollut vuonna 2025 selkeästi suurempaa kuin ajoneuvoliikenteen kasvu. Tavoite toteutui.	+
28	Raitiotien Pirkkala-Linnainmaa jatko-osuuden rakentaminen on edennyt tavoitellun aikataulun mukaisesti	Rakentaminen on edennyt suunnitelman mukaisesti. Tavoite toteutui.	+
29	Luontotyyppien kartoitus on valmistunut kahdella Tampereen suuralueella	Luontotyyppikartoitukset ovat valmistuneet Keski-Tampereen ja Eteläisen Tampereen suuralueilla. Tavoite toteutui.	+
36	Arjen sujuvuus keskustan infrainvestointien toteutuksessa on varmistettu laatimalla kokonaisviestintäsuunnitelma investointien toteutusajalle	Viestintäsuunnitelma valmistui loppuvuodesta. Tavoite toteutui.	+
46	Työntekijäkokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	Työelämän laatua kuvaava tulos QWL ei ole parantunut (Q4/2025: 55,7 % ja Q4/2024: 59,9 %). Työnantajan suosittelu (eNPS) ei ole parantunut (Q4/2025: -7,34 ja Q4/2024: 15,64). QWL-indeksin skaala: 0%-100%. eNPS:n skaala: -100 - 100. Tavoite ei toteutunut.	-

[1] Asunto- ja maapolitiikan linjausten mukainen tavoite vuosille 2022–2025 keskimäärin 150 tonttia vuodessa

Lautakunnan talous

Yhdyskuntalautakunnan toimintakate toteutui 3,8 milj. euroa muutettua talousarviota parempana.

Toimintatuotot ylittivät 1,8 milj. eurolla ja toimintakulut (sisältäen valmistuksen omaan käyttöön) alittivat 2,0 milj. eurolla muutetun talousarvion.

Tuottojen ylitys johtui pääosin katutilavalvonnan ja pysäköinninvalvonnan sekä asemakaavoituksen tuottojen suotuisasta toteumasta sekä murskeen myynnistä ja muoviroskien keräyksen SUP-korvauksista. Tuottojen ylitykseen vaikuttaa osaltaan myös joulukuussa tehdyt TA-muutokset, jotka heikensivät talousarvion toimintatuottoja 1,7 milj. euroa. Toimintakulujen alitus johtui pääosin henkilöstökulujen, palveluostojen ja tarvikekulujen alituksista. Henkilöstökulujen toteumaa alensivat osavuotisesti täyttämättä olevat vakanssit sekä osa-aikaisuudet. Palveluostojen toteumaa alensivat pääosin teknisen suunnittelun ja ympäristöterveydenhuollon alitukset. Lisäksi kunnossapidon sähkön ostojen alitus pienensi aine- ja tarvikeostojen toteumaa. Toimintakulujen alitukseen vaikutti myös lautakunnan talousarvioon sisältyvien, ja erikseen talousarviossa sitovien, kehitysohjelmien palveluostojen alitus.

Poistotaso alittui 0,3 milj. euroa. Poistotason alitukseen vaikutti joulukuussa tehty TA-muutos, jolla varauduttiin poistotasoon kasvuun alkuperäistä arviota enemmän.

Bruttoinvestoinnit olivat 69,0 milj. euroa alittaen 0,4 milj. eurolla muutetun talousarvion. Rahoitusosuuksia saatiin 2,2 milj. euroa ylittäen 0,2 milj. euroa muutetun talousarvion. Nettoinvestoinnit olivat 66,7 milj. euroa, mikä alitti 0,7 milj. eurolla muutetun talousarvion. Perustoiminnan nettoinvestoinnit ylittyivät 0,5 milj. euroa. Viiden tähden keskusta ja Hiedanranta -kehitysohjelmien nettoinvestoinnit alittuivat 1,1 milj. euroa. Poikkeamien syyt palveluryhmien osioissa.

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Toimintatuotot			
Myyntituotot	11 935	12 158	-223
Maksutuotot	13 934	12 732	1 202
Tuet ja avustukset	1 767	1 151	616
Vuokratuotot	1 073	1 082	-9
Muut toimintatuotot	5 050	4 812	238
Toimintatuotot yhteensä	**33 758**	**31 934**	**1 824**
Valmistus omaan käyttöön	55	19	36
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-23 963	-24 223	261
Palkat ja palkkiot	-19 338	-19 592	253
Henkilösivukulut	-4 624	-4 631	7
Eläkekulut	-4 020	-4 075	55
Muut henkilösivukulut	-605	-556	-48
Palvelujen ostot	-38 262	-39 490	1 228
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 156	-2 689	533
Avustukset	-264	-255	-9
Vuokrakulut	-23 237	-23 380	143
Muut toimintakulut	-578	-353	-225
Toimintakulut yhteensä	**-88 460**	**-90 390**	**1 931**
Toimintakate	**-54 647**	**-58 437**	**3 790**
Rahoitustuotot ja kulut	14	0	14
Vuosikate	**-54 633**	**-58 437**	**3 804**
Poistot ja arvonalentumiset	-58 629	-59 000	371
Tilikauden tulos	**-113 262**	**-117 437**	**4 175**

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-68 977	-69 405	428	-74 605	5 700	-500
Rahoitusosuudet	2 231	2 000	231	1 800	-300	500
Nettoinvestoinnit	-66 745	-67 405	660	-72 805	5 400	0

SITOVAT ERÄT

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Yhdyskuntalautakunta, toimintakate (pl. erikseen sitovat erät)	-54 133	-57 207	3 074	-55 348	-1 655	-204
Hiedanranta -kehitysohjelma, toimintakate	-25	-400	375	-400	0	0
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma, toimintakate	0	-330	330	-330	0	0
Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelma	-489	-500	11	-500	0	0

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Yhdyskuntalautakunta, nettoinvestoinnit (pl. erikseen sitovat erät)	-52 775	-52 300	-475	-45 000	-7 300	0
Hiedanranta -kehitysohjelma, nettoinvestoinnit	0	0	0	-1 200	1 200	0
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma, nettoinvestoinnit	-13 970	-15 105	1 135	-26 605	11 500	0
Yhteensä	**-66 745**	**-67 405**	**660**	**-72 805**	**5 400**	**0**

Kaupunkiympäristön suunnittelu

Kaupunkiympäristön suunnittelun palvelukokonaisuuteen kuuluvat yleiskaavoitus, asemakaavoitus, liikennejärjestelmän suunnittelu, viheralueiden ja hulevesien suunnittelu, rakennusvalvonta sekä kiinteistönmuodostus. Kaupunkiympäristön suunnittelun palvelukokonaisuuden tehtävänä on vastata kaupungin fyysisen ympäristön suunnittelusta ja luoda toiminnallaan edellytykset Tampereen kestävälle kasvulle sekä toimivan ja laadukkaan kaupunkiympäristön rakentamiselle. Kaupunkisuunnittelussa luodaan fyysisen ympäristön osalta edellytykset niin palveluiden, asumisen kuin elinkeinoelämänkin rakentamiselle sekä näitä palvelevan yhdyskuntatekniikan, liikennejärjestelmän ja viheralueiden toteuttamiselle tasapainoisen ja kestävän yhdyskuntarakenteen tavoitteiden mukaisesti.

Palvelukokonaisuuden talous

Toimintakate toteutui 1,0 milj. euroa muutettua talousarviota parempana (sisältäen palvelualueen tukipalvelujen vyörytysosuudet).

Toimintatuotot toteutuivat 0,5 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina. Ylitystä selittää pääosin asemakaavoituksen kaavalaskutuksen tuottojen ja saatujen avustusten ylitykset. Muilta osin tuotot toteutuivat olennaisesti muutetun talousarvion mukaisena. Tuottojen maltilliseen poikkeamaan vaikuttaa osaltaan joulukuussa tehdyt TA-muutokset, jotka heikensivät talousarvion toimintatuottoja 2,4 milj. euroa.

Toimintakulut toteutuivat 0,5 milj. euroa muutettua talousarvioita pienempänä. Alitus johtui pääosin henkilöstökulujen ja palveluostojen alituksista. Henkilöstökulujen alitukseen vaikutti osan vuotta täyttämättä olleet vakanssit, osa-aikaisuudet ja pidemmät palkattomat vapaat. Palveluostojen alitukseen vaikutti erityisesti yleiskaavoituksessa valtuustokausittain päivittyvän yleiskaavan aiheuttama kausivaihtelu, sillä valtuustokauden vaihtuessa edellisen kauden työt on tehty ja uuden kauden työt vielä aloittamatta. Toisaalta hulevesien hallinnassa palveluostot ylittyivät ja kasvoivat merkittävästi edellisvuodesta, johtuen pääosin Tampereen Infra Oy:n laskutuksen kasvusta. Yksiköiden toimintakulut toteutuivat muutettuun talousarvioon nähden maltillisesti ja pääasiassa alle muutetun talousarvion. Toimintakulut sisältävät myös palvelualueen tukipalvelujen vyörytysosuudet, jotka toteutuivat 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina.

Kaupunkiympäristön suunnittelun bruttoinvestoinnit ja nettoinvestoinnit toteutuivat 0,5 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Palvelukokonaisuuden investoinnit koostuivat pääosin liikennejärjestelmä-, viheralue- ja hulevesi-investoinneista.

Toiminnan keskeiset muutokset

Rakentamisen suhdannetilanne näkyi edelleen voimakkaasti rakennusvalvonnan toiminnassa ja vähensi merkittävästi rakennusvalvonnan tuloja normaalitasoon verrattuna. Vuoteen 2024 verrattuna tulot pienenivät noin 33%. Rakentamisen aloitusten määrä laski noin 11% vuoden 2024 tasoon verrattuna. Vuoden 2023 tasoon nähdeen oli aloituksia kuitenkin 29% enemmän.
Vaiheyleiskaavan hyväksymiskäsittely lykkääntyi keväälle 2025 Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan aikataulun viivästymisen vuoksi.
Rakentamislain toimeenpanoa jatkettiin rakennusjärjestyksen päivitystyöllä. Päätöskäsittely siirtyi vuodelle 2026 rakentamislakiin suunniteltujen muutosten takia.
Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman ja pysäköintipolitiikan raportit valmistuivat vuoden 2024 lopussa. Suunnitelmat palautettiin kaupunginhallituksessa 17.3.2025 uudelleen valmisteluun. Päätöskäsittely venyi vuodelle 2026. Hyväksymiskäsittelyn venyminen on viivästyttänyt jatkosuunnittelua.

Palvelu (toimintamenot, 1000 euroa)*	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Akan asiantuntijatyö	475	474	-1
Akan suunnitelmat ja selvitykset	786	801	15
Asemakaavasuunnittelu	4 202	4 328	127
Akan poikkeamislupa	229	226	-3
Hulevesijärjestelmän hallinta	2 261	1 848	-413
Kiinteistön muodostus	837	851	14
Maankäytön asiantuntijapalvelu (vihu) **	425	382	-43
Maankäytön asiantuntijapalvelu (kimu) **	81	87	5
Puistot ja viheralueet	1 018	1 000	-17
Rakennusvalvonnan arkisto	512	529	18
Rakennusvalvonta	2 917	2 999	82
Kadut ja yleiset alueet (lisu) **	72	558	487
Liikennejärjestelmän suunnittelu	3 969	3 948	-20
Maankäytön asiantuntijapalvelu (lisu) **	609	372	-237
Ranta-asemakaavat (yka) **	70	75	5
Suunnittelutarveratkaisu ja poikkeamislupa (yka) **	281	150	-131
Ykan suunnitelmat ja selvitykset	298	546	248
Ykan tietotuotanto	603	461	-143
Yleiskaava	366	929	564
Yhteensä	**20 011**	**20 566**	**555**

* Toimintamenot sisältävät hallinto- ja talouspalvelujen laskennallisia vyörytysosuuksia 525 te

** Vihu = viheralueet ja hulevedet, kimu = kiinteisönmuodostus, lisu = liikennejärjestelmän suunnittelu,

yka = yleiskaavoitus

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintatuotot	12 192	11 656	536	14 285	-2 418	-212
Toimintakulut *)	-21 246	-21 757	511	-21 935	26	152
Toimintakate	-9 055	-10 101	1 047	-7 650	-2 392	-59

*) sisältää hallinto- ja tukipalvelujen sekä paikkatiedon vyörytysosuudet

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-344	-878	534	-2 950	0	2 072
Rahoitusosuudet	1	0	1	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-343	-878	535	-2 950	0	2 072

Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito

Kaupunkiympäristön rakennuttamisen ja ylläpidon palvelukokonaisuuteen kuuluvat kuntatekniikan suunnittelu, rakennuttaminen, infraomaisuuden hallinta sekä katutilavalvonta, pysäköinnin valvonta ja joukkoliikenteen matkalipuntarkastus. Palvelukokonaisuuden tehtävä on toteuttaa liikenneverkkojen ja yleisten alueiden investoinnit tavoitteiden mukaisesti, hallitusti ja taloudellisesti sekä huolehtia tehokkaasti niiden kunnossapidosta, rakentamisen ohjauksesta ja valvoa niillä tapahtuvaa toimintaa. Palvelukokonaisuus vastaa myös satamatoiminnasta.

Palvelukokonaisuuden talous

Toimintakate toteutui 2,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana (sisältäen palvelualueen tukipalvelujen vyörytysosuudet).

Toimintatuotot ylittivät 1,7 milj. eurolla muutetun talousarvion. Katutilavalvonnan työmaiden hakemusten määrä oli ennätyksellisen suuri. Pysäköinninvalvonnassa pysäköintivirhemaksujen määrä oli ennakoitua suurempi. Lisäksi murskeen myyntituotot ja muoviroskan keräyksestä saatavat SUP-tuotot ylittyivät, sillä näitä tuottoja ei budjetoitu. Kadunvarsipysäköinnin tuotot alittuivat, sillä kysynnän lisäksi pysäköintituottojen määrä riippuu myös tarjonnan määrästä, johon vaikuttaa rakennustyöt, liikennejärjestelyt ja tilapäiset rajoitukset.

Toimintakulut alittivat 0,6 milj. eurolla muutetun talousarvion, mikä johtui pääosin kaupungin vuokraaman tietoverkkoinfran, kuntatekniikan suunnittelun sekä kunnossapidon palveluostojen alituksista. Myös sähkön ostot alittuivat. Toimintakuluihin sisältyvät palvelualueen tukipalvelujen vyörytysosuudet toteutuivat hieman muutettua talousarviota pienempänä.

Bruttoinvestoinnit ylittivät 0,1 milj. euroa muutetun talousarvion. Rahoitusosuudet ylittyivät 0,2 milj. eurolla. Nettoinvestoinnit alittivat 0,1 milj. eurolla muutetun talousarvion. Perustoiminnan nettoinvestointien ylitys oli 1,0 milj. euroa. Erikseen sitovien Viiden tähden keskusta ja Hiedanranta -kehitysohjelmien nettoinvestointien alitus oli 1,1 milj. euroa, sillä kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä ei toteutettu.

Rahoitusosuuksiin sisältyy asumisen kehittämisen ARA-avustuksia 1,0 milj. euroa sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeiden avustuksia 1,1 milj. euroa sekä muita avustuksia 0,1 milj. euroa (mm. Iso-Vilisen skeittipuisto ja Rongankadun taideteos).

Perustoiminnassa ylitystä aiheutti erityisesti Naistenlahden sataman rantamuurin rakentaminen, missä pohjaolosuhteet osoittautuivat suunniteltua hankalammiksi. Ylitystä aiheutti myös Puutarhakadun peruskorjaus, minkä edistymistä painotettiin vuonna 2025. Tohlopinrannan kaava-alueen ja Niemenrannan satama-alueen rakentaminen toteutettiin vuosisuunnitelmaa laajemmin.

Merkittävimpiä vuoden aikana vuosisuunnitelmaan lisättyjä kohteita, joihin ei varauduttu olivat Pirkkala-Linnainmaan hankeen sisällön muutokset, City-Blue hanke, Haukiluoman pintatyösaneeraus, Winterin tukimuurin korjaus, Kanjonin sillan liikuntasaumalaitteiden uusiminen sekä Erkkilän sillan siirto Näsinsaareen. Toisaalta Peltolammen kaava-alueen kaavoitus viivästyi ja alueen rakentaminen käynnistyi elokuussa, mikä helpotti ylityspainetta. Lisäksi keväällä päätettiin siirtää 21 kohteen toteutus tuleville vuosille, mikä merkittävästi tasapainotti kokonaisuudessaan vuoden 2025 investointien ylitystä.

Toiminnan keskeiset muutokset

Katujen ja kunnallistekniikan rakentaminen eri puolila kaupunkia jatkui vilkkaana vaikka talorakentamisessa tapahtui nopea suhdannemuutos heikompaan. Raitiotien rakentaminen painottui Hiedanrantaan ja Lentävänniemeen.
Raitiotie on tärkeä osa Tampereen liikennejärjestelmää, mikä on vaikuttanut kaikkiin kadunpidon tehtäviin suunnittelusta kunnossapitoon ja valvontaan.
Kustannustaso on noussut rakentamisen ja ylläpidon tehtävissä merkittävästi, mikä on heikentänyt heikentänyt edellytyksiä laadun ja toiminnan volyymin säilyttämisessä. Vaikka kustannusnousun takia monia rakennushankkeita on siirretty, kustannusten nousu on vaikeuttanut käynnissä olevien hankkeiden toteutusedellytyksiä toteuttaa kohde vuosisuunnitelman mukaisesti.

Palvelu (toimintamenot, 1 000 euroa)*	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Hulevesijärjestelmän hallinta (raksa) **	388	184	-204
Kadut ja yleiset alueet, kunnossapito	34 692	33 756	-935
Kadut ja yleiset alueet, rakentaminen	907	808	-98
Sillat ja taitorakenteet, rakentaminen	181	161	-19
Tietoliikenneverkot, kunnossapito	254	1 079	825
Tietoliikenneverkot, rakentaminen	192	66	-125
Valaistus, kunnossapito	5 843	5 837	-6
Valaistus, rakentaminen	97	86	-11
Liikunta- ja ulkoilupaikat, kunnossapito	789	1 107	318
Liikunta- ja ulkoilupaikat, rakentaminen	50	33	-17
Puistot ja viheralueet	7 219	7 843	625
Kuntatekniikan suunnittelu	800	1 254	454
Maankäytön asiantuntijapalvelu (teksu) **	152	239	86
Katutilavalvonta	1 128	1 089	-39
Matkalippujen tarkastus	664	643	-20
Pysäköinnin valvonta	1 418	1 185	-233
Yhteensä	**54 772**	**55 372**	**600**

* Toimintamenot sisältävät hallinto- ja talouspalvelujen laskennallisia vyörytysosuuksia 236 te

** Raksa = Rakennuttaminen, teksu = Kuntatekniikan suunnittelu

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintatuotot	16 429	14 744	1 684	14 078	700	-34
Toimintakulut *)	-55 254	-55 881	627	-55 877	13	-16
Toimintakate	-38 825	-41 136	2 311	-41 799	713	-50

*) sisältää hallinto- ja tukipalvelujen sekä paikkatiedon vyörytysosuudet

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-68 632	-68 527	-105	-71 655	5 700	-2 572
Rahoitusosuudet	2 230	2 000	230	1 800	-300	500
Nettoinvestoinnit	-66 401	-66 527	126	-69 855	5 400	-2 072

Kestävä kaupunki

Kestävä kaupunki -palvelukokonaisuuden tehtävänä on turvata kestävä, monimuotoinen ja terveellinen elinympäristö kuntalaisille. Toteutamme tätä edistämällä ympäristönsuojelua, luonnon monimuotoisuutta sekä ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista, parantamalla luonnonvarojen kestävää käyttöä sekä vähentämällä jätteiden määrää ja haitallisuutta, ennaltaehkäisemällä ja vähentämällä elinympäristön terveyshaittoja ja -vaaroja, varmistamalla jätehuollon toimivuuden, turvaamalla kuntien järjestämien eläinlääkäripalveluiden saatavuuden ja laadun, suojaamalla kuntalaisia terveys- ja ympäristövaaroilta sekä edistämällä osaltaan alan yritysten ja muiden toimijoiden toimintaedellytyksiä.

Vuonna 2025 valmisteltiin luonto- ja ilmasto-ohjelmia; joista kaupunginhallitus tekee päätökset keväällä 2026, eläinlääkintä uudistui ja prosesseja kehitettiin.

Palvelukokonaisuuden talous

Toimintakate toteutui 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota parempana (sisältäen palvelualueen tukipalvelujen vyörytysosuudet). Palvelukokonaisuuteen sijoittuvan Hiilineutraaleja tekoja –kehitysohjelman toimintakate toteutui olennaisesti muutetun talousarvion mukaisesti.

Toimintatuotot toteutuivat 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Alitusta selittää pääosin elintarvikevalvonnan ja terveydensuojelun myynti- ja maksutuottojen hieman ennakoitua pienemmät toteumat. Palvelukokonaisuuden muiden yksiköiden toimintatuotot toteutuivat joko hieman yli tai alle muutetun talousarvion.

Toimintakulut toteutuivat 0,7 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Alitus johtui osittain henkilöstökulujen ja osittain palveluostojen alituksesta. Alitukseen vaikutti toiminnan kausivaihtelut ja myös henkilötyövuosien toteutuminen hieman muutettua talousarviota pienempänä. Toimintakulut sisältävät myös palvelualueen tukipalvelujen vyörytysosuudet, jotka toteutuivat muutettua talousarviota pienempänä.

Toiminnan keskeiset muutokset

Kaupunginhallitus hyväksyi maaliskuussa tavoitteet ympäristönsuojelun Green City Accord -aloitteeseen ja asetti tavoitteeksi, että Tampere on vuoteen 2030 mennessä terveempi, puhtaampi ja vihreämpi kaupunki. Kaupunginhallitus hyväksyi Tampereen kiertotalouden ja päästöttömien työmaiden green deal -sitoumukset. Tampere oli suurista kaupungeista ensimmäinen, joka sitoutuu kiertotalouden green dealiin, joka koskee infrarakentamista ja talonrakentamista. Päästöttömien työmaiden osalta sitoumus koskee työmaiden päästöjen vähentämistä julkisten hankintojen kautta.

Alueellinen jätehuoltolautakunta hyväksyi 22.10.2025 alueellisen putkikeräysjärjestelmän taksan. Julkisoikeudellinen jätetaksa ei jatkossa sisällä putkijärjestelmän operointi- ja rahoituskuluja. Uusi taksa tulee voimaan siirtymäajan jälkeen 1.5.2026.

Luonnon monimuotoisuus -ohjelman päivitys toteutettiin laajassa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Ohjelman tavoitteisiin lisättiin tavoite liittyen kaupungin globaalien luontovaikutusten pienentämiseen. Ohjelmaan lisättiin myös indikaattorit sekä ekosysteemitilinpidon kautta luonnon monimuotoisuuden, talouden ja hyvinvoinnin välisiä riippuvuussuhteita. LUMO-ohjelman toimenpiteenä myös luonnonsuojelualueohjelman päivitys toteutettiin vuoden 2025 aikana ja ohjelma oli nähtävillä marras-joulukuussa 2026. Ohjelmat viedään päätöksentekoon keväällä 2026.

Alueellisen ympäristöterveydenhuollon jaosto päivitti ympäristöterveydenhuollon taksat 11.12.2025. Samassa kokouksessa hyväksyttiin eläinlääkintähuoltolain 9 §:n mukainen eläinlääkinnän palveluiden järjestämisvastuun laajuudesta, jossa määriteltiin mitä palveluita kunnan eläinlääkintähuolto jatkossa tarjoaa. Alueellisessa eläinlääkintähuollossa toteutettiin muutoksia toimipisteiden osalta mm. Lielahden toimipiste suljettiin loppuvuodesta. Pieneläinten päivystys kilpailutettiin ja uusi toimija aloitti vuoden 2026 alussa.

Ympäristönsuojelussa toteutettiin laaja kantakaupungin ilmanlaadun mallinnusselvitys.

Palvelu (toimintamenot, 1 000 euroa)*	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Elintarvikelain mukainen neuvonta (ELVA) **	283	310	28
Elintarvikelain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittely (ELVA) **	71	78	7
Elintarvikevalvonta (ELVA) **	1 289	1 416	127
Tupakkalain valvonta (ELVA) **	124	136	12
Elintarvikelain mukainen neuvonta (ELL) **	20	21	2
Elintarvikelain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittely (ELL) **	14	15	1
Elintarvikevalvonta (ELL) **	181	197	16
Eläinsuojeluvalvonta	793	828	35
Eläintautivalvonta	202	95	-107
Eläinten sairaudenhoito	1 347	1 402	55
Eläinten terveydenhoito	382	353	-28
Asumisterveysvalvonta	338	381	43
Talous- ja uimavesien valvonta	288	324	37
Terveydensuojelun edistäminen ja valvonta	613	649	35
Tupakkalain valvonta	50	56	6
Jätehuoltoviranomainen	610	707	97
Ympäristönsuojelun kehittäminen ja edistäminen	1 192	1 261	70
Ympäristönsuojelun luvat ja valvonta	727	774	46
Kestävän kehityksen edistäminen	2 061	2 252	191
Yhteensä	**10 584**	**11 256**	**672**

* Toimintamenot sisältävät hallinto- ja talouspalvelujen laskennallisia vyörytysosuuksia 377 te

** ELVA = Elintarvikevalvonta, ELL = Eläinlääkintähuolto

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintatuotot	4 765	5 040	-274	5 001	0	39
Toimintakulut *)	-11 180	-11 884	704	-11 796	19	-107
Toimintakate	-6 415	-6 844	429	-6 795	19	-68

*) sisältää hallinto- ja tukipalvelujen sekä paikkatiedon vyörytysosuudet

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-1	0	-1	0	0	0
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-1	0	-1	0	0	0

Joukkoliikennelautakunta

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta toimii Tampereen, Nokian, Oriveden ja Ylöjärven kaupunkien sekä Kangasalan, Lempäälän, Pirkkalan ja Vesilahden kuntien yhteisenä seudullisena joukkoliikenteen viranomaisena Tampereen kaupunginvaltuuston ja -hallituksen alaisuudessa. Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan tehtävänä on järjestää joukkoliikenne Tampereen kaupunkiseudulla yhteistoimintana kaupunkiseudun kuntien kanssa. Yhteistoiminnan tavoitteena on toteuttaa kuntarajat ylittävää yhteistyötä joukkoliikenteen järjestämisessä sekä kehittää ja koordinoida seudullista joukkoliikennettä niin, että palvelutaso paranee ja palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti ja edullisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Ratikkaliikenne Lentävänniemeen käynnistyi 7.1.2025. Ratikkaliikenteen myötä käynnistyi myös kattava liityntäliikenne, kun liityntälinjat Tesomalta, Ryydynpohjasta, Pohtolasta, Siivikkalasta ja Ylöjärven keskustaajamasta Hiedanrantaan aloittivat. Liityntäliikenteiden myötä vuorotiheys parani kyseisillä alueilla ja samalla vältettiin joukkoliikennevälineiden päällekkäistä tarjontaa.

Matkustajamäärän viime vuosien voimakas kasvu on seurausta palvelutarjonnan parantamisesta sekä kaupunkiseudun määrätietoisesta toiminnasta kasvun suuntaamisessa joukkoliikennekäytäville. Vuonna 2025 joukkoliikenteen matkustajamäärät kasvoivat noin neljä prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Vuotuinen matkustus on tällä hetkellä 35 prosenttia suurempaa kuin ennen koronapandemiaa.

Nysse-lippujen hinnat nousivat keskimäärin seitsemän prosenttia 1.1.2025 alkaen johtuen tällä kertaa pääosin arvonlisäveron nostamisesta 10 prosentista 14 prosenttiin sekä ilmastotuen poistamisesta. Joukkoliikenteen positiivista kierrettä on haastanut 2020-luvun alkupuolella toteutunut voimakas energian hinnan nousu ja inflaatio, mitkä ovat nostaneet joukkoliikennepalvelun kustannuksia merkittävästi. Talouden tasapainottamiseksi joukkoliikenteen lipun hintoja on nostettu vuodesta 2021 vuoteen 2025 mennessä keskimäärin 17 prosenttia.

Lautakunnalle asetettujen toiminnan tavoitteiden toteuma

Joukkoliikennelautakunnalle asetettiin vuoden 2025 talousarviossa kaksi sitovaa toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden toteumat on kuvattu tarkemmin alla olevassa taulukossa.

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Tavoitteen toteuma (tammi-joulukuu 2025)	Toteuma
26	Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 3 % edelliseen vuoteen verrattuna	Joukkoliikenteen matkustajamäärä oli vuonna 2025 noin 55,7 miljoonaa matkaa, mikä on 3,8 % prosenttia enemmän kuin vuonna 2024. Vuonna 2024 tehtiin noin 53,7 miljoonaa matkaa. Tavoite toteutui.	+
46	Työntekijäkokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	Työelämän laatua kuvaava tulos QWL ei ole parantunut (Q4/2025: 67,4 % ja Q4/2024: 72,6 %). Työnantajan suosittelu (eNPS) ei ole parantunut (Q4/2025: 40 ja Q4/2024: 55,56). QWL-indeksin skaala: 0%-100%. eNPS:n skaala: -100 - 100. Tavoite ei toteutunut.	-

Lautakunnan talous

Joukkoliikennelautakunnan toimintakate toteutui 2,1 milj. euroa muutettua talousarviota parempana.

Toimintatuotot toteutuivat 2,4 milj. euroa muutettua talousarviota suurempana johtuen sekä sopimus- että käyttökorvausliikenteen lipputulojen, seudun kuntien maksuosuuksien ja Kelan tuen koulumatkatukilippuun ennakoitua suuremmasta toteumasta. Matkustajamäärän kasvu jatkui.

Joukkoliikenteen toimintakulut toteutuivat 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota suurempana. Henkilöstökulut alittuivat johtuen henkilötyövuosien toteutumisesta muutettua talousarviota pienempinä. Kulujen ylitystä selittää pääosin raitiotien liikennöintiallianssin tilauksen ylitys, mihin osaltaan vaikutti kasvaneet matkustajamäärät.

Bruttoinvestoinnit ja nettoinvestoinnit toteutuivat noin 0,03 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Investoinnilla rahoitetaan lippu- ja maksu- sekä infojärjestelmän pitkävaikutteisia hankintoja. Kyseinen investointi on pääosin tietohallinnon talousarviossa.

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Toimintatuotot			
Myyntituotot	68 550	67 523	1 027
Maksutuotot	115	155	-40
Tuet ja avustukset	7 340	6 220	1 120
Muut toimintatuotot	879	545	334
Toimintatuotot yhteensä	**76 883**	**74 443**	**2 440**
Valmistus omaan käyttöön	21	20	1
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-1 625	-1 789	164
Palkat ja palkkiot	-1 318	-1 438	119
Henkilösivukulut	-306	-351	45
Eläkekulut	-266	-311	46
Muut henkilösivukulut	-41	-40	-1
Palvelujen ostot	-96 087	-95 555	-532
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-241	-98	-143
Vuokrakulut	-15 653	-15 792	138
Muut toimintakulut	-47	-61	14
Toimintakulut yhteensä	**-113 653**	**-113 294**	**-359**
Toimintakate	**-36 749**	**-38 831**	**2 082**
Rahoitustuotot ja kulut	1	0	1
Vuosikate	**-36 748**	**-38 831**	**2 083**
Poistot ja arvonalentumiset	1	-60	61
Tilikauden tulos	**-36 746**	**-38 891**	**2 145**

SITOVAT ERÄT

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Joukkoliikennelautakunta, toimintakate	-36 749	-38 831	2 082	-38 816		-15

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-21	-49	28	-500	451	451
Rahoitusosuudet	1	0	1	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-20	-49	29	-500	451	0

Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen palvelukokonaisuus vastaa Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta. Tehtäviin kuuluvat kaupunkiseudun linjaston ja liikennöinnin suunnittelu, liikennepalvelujen hankinta kilpailuttamalla tai omalta tuotannolta tilaamalla sekä joukkoliikennettä tukevien järjestelmien ylläpito ja kehittäminen yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Lisäksi kokonaisuus vastaa tariffisuunnittelusta, lippujen myynnistä ja myyntiverkoista sekä joukkoliikenteen tiedotuksesta ja markkinoinnista.

Palvelukokonaisuuden talous

Toimintakate toteutui 2,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempana (sisältäen palvelualueen tukipalvelujen vyörytysosuudet).

Toimintatuotot toteutuivat 2,4 milj. euroa muutettua talousarviota suurempana johtuen sekä sopimus- että käyttökorvausliikenteen lipputulojen, seudun kuntien maksuosuuksien ja Kelan tuen koulumatkatukilippuun ennakoitua suuremmasta toteumasta. Matkustajamäärän kasvu jatkui.

Joukkoliikenteen toimintakulut toteutuivat 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota suurempana. Henkilöstökulut alittuivat johtuen henkilötyövuosien toteutumisesta muutettua talousarviota pienempinä. Joukkoliikenteen toimintakulut toteutuivat 0,4 milj. euroa muutettua talousarviota suurempana. Kulujen ylitystä selittää pääosin raitiotien liikennöintialianssin tilauksen ylitys, mihin osaltaan vaikutti kasvaneet matkustajamäärät. Toimintakulut sisältävät myös palvelualueen tukipalvelujen vyörytysosuudet, jotka toteutuivat muutettua talousarviota pienempänä.

Bruttoinvestoinnit ja nettoinvestoinnit toteutuivat noin 0,03 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Investoinnilla rahoitetaan lippu- ja maksu- sekä infojärjestelmän pitkävaikutteisia hankintoja. Kyseinen investointi on pääosin tietohallinnon talousarviossa.

Toiminnan keskeiset muutokset
Ratikkaliikenne Lentävänniemeen sekä siihen liittyvä liityntäliikenne käynnistyi 7.1.2025.
Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi 4 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna.
Nysse-lippujen hinnat nousivat 1.1.2025 alkaen keskimäärin 7 prosenttia johtuen pääosin arvonlisäveron nostamisesta 10 prosentista 14 prosenttiin sekä valtion ilmastotuen poistumisesta.

Palvelu (toimintamenot, 1 000 euroa)*	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Toteutunut suorite-määrä**	Suunniteltu suorite-määrä**	Toteutunut yksikkö-kustannus, euroa/ suorite	Suunniteltu yksikkö-kustannus, euroa/ suorite
Asiakaspalvelu	444	501	57				
Asiantuntijapalvelu	4 338	2 801	-1 537				
Bussiliikenne **)	79 408	80 357	948	55 777 000	55 000 000	1,42	1,46
Ratikkaliikenne **), ***)	21 942	22 204	262				
Joukkoliikennepalvelu	3 934	3 683	-251				
Muu liikenne ****)	2 090	2 115	25	263 526	263 000	7,93	8,04
Junaliikenne	1 045	1 057	12				
Kaupunkipyörät	522	635	113				
Yhteensä	**113 723**	**113 352**	**-370**				

*) Toimintamenot sisältävät hallinto- ja talouspalvelujen laskennallisia vyörytysosuuksia 91 te

**) Suoriteyksikkönä matkustajamäärä

***) Toimintamenot sisältävät joukkoliikenteeseen kohdistuvan raitiotievastikkeen osuuden sekä tuoteryhmään kohdistetun joukkoliikenteen muiden toimintamenojen laskennallisen osuuden

****) Suoriteyksikkönä asukasmäärä

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintatuotot	76 883	74 443	2 440	73 050	0	1 393
Toimintakulut *)	-113 984	-113 629	-355	-112 221	0	-1 408
Toimintakate	-37 101	-39 186	2 086	-39 171	0	-15

*) sisältää hallinto- ja tukipalvelujen sekä paikkatiedon vyörytysosuudet

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-21	-49	28	-500	451	0
Rahoitusosuudet	1	0	1	0	0	0
Nettoinvestoinnit	-20	-49	29	-500	451	0

KEHITYSOHJELMAT

Hiedanranta

Hiedanrannan kehitysohjelma edistää Hiedanrannan ohjelma-alueen kokonaisvaltaista kehittämistä. Ohjelma-alue koostuu kolmesta omaleimaisesta osasta, jotka ovat Hiedanrannan keskusta, Näsisaari sekä kehittyvä Lielahti. Hiedanranta on tuleva läntisen Tampereen keskus, jota rakennetaan Näsijärven maisemiin 18 500 asukkaalle.

Kaupungin omistama Hiedanrannan Kehitys Oy on Hiedanrannan keskustassa merkittävä maa-alueiden omistaja ja kehittäjä. Se vastaa omistamansa alueen kokonaisvaltaisesta kiinteistökehittämisestä kehitysohjelman tavoitteiden ja yleissuunnitelman mukaisesti. Yhtiö toteuttaa omistamansa alueen yhdyskuntarakentamisen kaupungin ja yhtiön välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kehitysohjelma edistää laajemmin koko ohjelma-alueeseen liittyvää aluekehittämistä sekä vastaa myös eri maanomistajien kehitystyön yhteensovittamisesta koko ohjelma-alueella.

Kehitysohjelman ohjauksesta vastaa kaupunginhallitus. Yhtiön ohjaus tapahtuu omistajaohjauksen periaatteiden mukaisesti omistajan asettamin tavoittein.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 7.3.2022 Hiedanrannan kehitysohjelman valtuustokauden 2021–2025 tavoitteet. Hiedanrannan kehitysohjelman tilannekatsaus käsiteltiin kaupunginhallituksessa 28.4.2025.

Asuinrakentaminen on käynnissä Pohjoiskortteleissa. Tehdaskartanonkadun asemakaava siirtyi kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi vuonna 2026.

Hiedanrannan koulun asemakaavan toteutussopimus on hyväksytty vuonna 2025. Koulun investointia siirrettiin vuodella ja hankinnan valmistelu käynnistyy 2026. Tehtaan kulttuuritilojen tarveselvitys valmistui pääosin 2025 ja käsitellään tulevana vuonna.

Raitiotieliikenne alueelle sekä sen liityntäliikenne käynnistyivät vuoden 2025 alussa. Samalla valmistui osa Hiedanrannan keskustan kunnallistekniikasta lopulliseen sijaintiinsa. Paasikiventien II-vaiheen liikennejärjestelyiden asemakaava 8896 on vireillä. Samanaikaisesti laaditaan Pirkanmaan ELY-keskuksen johdolla liikennejärjestelyitä koskeva tiesuunnitelma. Tavoitteena on valtatien 12 ja kantatien 65 parantaminen. Tällä liikennejärjestelyllä on merkittävä vaikutus Hiedanrannan toteutettavuuteen ja parantaminen on tärkeää myös seudullisen ja valtakunnallisen liikenteen kannalta. Myös raitiotien Ylöjärven haaran hankesuunnittelu Hiedanrannan keskusaukiolta kehittyvän Lielahden läpi Enqvistinkadulle ja siitä eteenpäin länteen on käynnissä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto antoi nollakuidun poiston kuulutuksen 9.12.2025, joten työ on mahdollisesti aloitettavissa vuonna 2026. Näsisaaren 2. vaiheen luvituksen valmistelu käynnistettiin.

Kehitysohjelman talous

Käyttötalous jakautui vuonna 2025 konsernihallinnon, asunto- ja kiinteistölautakunnan, yhdyskuntalautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan suunnitelmiin.

Tilinpäätöksessä ohjelman käyttötalous kokonaisuutena toteutui 1,3 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Suunniteltua pienempään toteumaan vaikuttivat etenkin säästötavoitteet poikkeuksellisen tiukan taloustilanteen vuoksi. Hankekehityksen ostopalveluja siirrettiin tuleviin vuosiin. Sellupuiston kaatopaikan suotovesien virtaamia on tutkittu ja kaivoja parannettu kuluvana vuonna. Nämä ovat kunnostustoimenpiteitä. Aiottua kaatopaikkavesien viemäröintiä ei kuitenkaan suunnitelmin ratkaistu, eikä toteutettu.

Kehitysohjelman investoinnit jakautuivat vuonna 2025 asunto- ja kiinteistölautakunnan sekä yhdyskuntalautakunnan suunnitelmiin.

Investoinnit toteutuivat 2,8 milj. euroa suunnitelmaa pienempänä, koska Näsisaaren syvätiivistysurakka siirtyi vuodelle 2026 ja lisäksi osa nollakuidun poistoon varatuista eristä toteutuu vasta vuonna 2026. Vuoden 2025 aikana tehtiin kaksi investointeja lykkäävää talousarviomuutosta.

Käyttötalous, toimintakate (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Konsernihallinto	-21	-100	79	-100	0	0
Asunto- ja kiinteistölautakunta	-161	-1 020	859	-1 020	0	0
Yhdyskuntalautakunta	-25	-400	375	-400	0	0
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-269	-272	3	-75	-197	0
Yhteensä	**-476**	**-1 792**	**1 316**	**-1 595**	**-197**	**0**

Nettoinvestoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Asunto- ja kiinteistölautakunta	-745	-3 500	2 755	-6 500	3 000	0
Yhdyskuntalautakunta	0	0	0	-1 200	1 200	0
Yhteensä	**-745**	**-3 500**	**2 755**	**-7 700**	**4 200**	**0**

Viiden tähden keskusta

Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma toteuttaa Tampereen keskustan kehittämistä suunnitelmallisesti ja kaupunkistrategian mukaisesti. Kehitysohjelma edustaa kokonaisnäkemystä keskustan kaupunkiympäristön kehittämisen tavoitteista ja kehittämisen toimenpiteistä tuleville vuosikymmenille. Kehitysohjelmalla luodaan edellytyksiä ja vakaa näkymä uudelle yksityiselle toimeliaisuudelle ja investoinneille. Keskustan kehittäminen lisää Tampereen kilpailuetua kasvukeskusten välisessä kilpailussa, ja se on yksi keskeisistä kaupunkimarkkinoinnin kärjistä.

Ohjelman tavoitteena on, että keskusta on elinvoimainen kaupan ja työpaikkojen keskittymä sekä viihtyisä asumisen ympäristö. Elämyksien edellytykset ovat keskustassa parantuneet, keskusta kasvaa hallitusti ja on saavutettavissa kaikilla liikennemuodoilla. Vuonna 2023 päivitetyn Tampereen keskusta 2040-kehittämisohjelman vision mukaan ”Vuonna 2040 Tampere erottuu edistyksellisen, elämyksellisen ja omaleimaisen keskustan ansiosta”.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunginhallitus sai kehitysohjelman tilannekatsauksen 26.5.2025 ja hyväksyi Viiden tähden keskusta -kaupunkikehitysohjelman uuden toteutusmallin, joka tulee voimaan 2026 alussa. Tilannekatsauksen yhteydessä raportoitiin valtuustokauden onnistumisista.

Asemakeskuksen ja Pohjoiskannen yhdistetyn laajemman suunnittelualueen hankekehitystä ja asemakaavaprosessia edistettiin ja Tampereen henkilöratapihahankkeen toteutusvaihe käynnistettiin.

Viinikanlahden alueen toteutusta valmisteltiin.

Tampereen keskustan maanalaisen liikenteen ja pysäköinnin seuraavan vaiheen toteutus käynnistettiin Viinikankadun maanalaisen ajoyhteyden rakennusurakka 1:n sekä suunnittelun hankinnoilla.

Särkänniemen alueen kehityshanke on käynnissä ja elämysalueen kehittämistä tehdään yhteistyössä Särkänniemi Oy:n kanssa. Särkänsillan rakentamisen ST-urakassa siirryttiin rakentamiseen.

Keskustan elinkeinovisio laadittiin.

2040-kehittämisohjelman teemoja valmisteltiin ja käynnistettiin toimenpiteitä.

Merkittävimpiä rakennusinvestointeja olivat Tampereen henkilöratapihahankkeeseen liittyen Erkkilän ylikulkusillan uudistaminen. Asematunnelin eli Itsenäisyydenkadun alikulkusillan uusiminen käynnistettiin. Särkänniemi-Mustalahti-Onkiniemen aluetta kehitettiin uudistamalla satamaa ja Paasikivenkatua. Hakametsä Sport Campuksen kehittämistä jatkettiin ja suoritettiin johtosiirtoja. Ranta-Tampellassa tehtiin viimeistelytöitä.

Merkittävimmät suunnittelukohteet olivat Viinikankadun maanalainen ajoyhteys, Viinikanlahden rakennussuunnittelu, Asemakeskus sekä Särkänniemi-Mustalahti -alue.

Kehitysohjelman talous

Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman käyttötalous jakautui vuonna 2025 konsernihallinnon sekä yhdyskuntalautakunnan suunnitelmiin.

Tilinpäätöksessä ohjelman käyttötalous kokonaisuutena toteutui 0,7 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Suunniteltua pienempään toteumaan vaikuttivat etenkin säästötavoitteet poikkeuksellisen tiukan taloustilanteen vuoksi. Hankekehityksen ostopalveluja siirrettiin tuleviin vuosiin.

Kehitysohjelman investoinnit jakautuivat vuonna 2025 asunto- ja kiinteistölautakunnan sekä yhdyskuntalautakunnan suunnitelmiin.

Investoinnit toteutuivat 1,1 milj. muutettua talousarviota pienempänä johtuen yhdyskuntalautakunnan alituksesta. Mustalahden sataman toteutuksesta osa siirtyy vuodelle 2026, josta tullaan tekemään uudelleenbudjetointiesitys. Lisäksi osa keskustan kehittämistoimenpiteistä ei toteutunut siinä laajuudessa kuin oli budjetoitu. Vuoden aikana tehtiin kaksi investointeja lykkäävää talousarviomuutosta.

Käyttötalous, toimintakate (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Konsernihallinto	-1 268	-1 603	335	-1 603	0	0
Yhdyskuntalautakunta	0	-330	330	-330	0	0
Yhteensä	**-1 268**	**-1 933**	**665**	**-1 933**	**0**	**0**

Nettoinvestoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Asunto- ja kiinteistölautakunta	-2 038	-2 030	-8	-1 530	-500	0
Yhdyskuntalautakunta	-13 970	-15 105	1 135	-26 605	11 500	0
Yhteensä	**-16 008**	**-17 135**	**1 127**	**-28 135**	**11 000**	**0**

Elämystalouden kehitysohjelma

Elämystalouden kehitysohjelman tavoitteena on vahvistaa kaupungin vetovoimaa luovien alojen keskittymänä valtuustokauden 2021–2025 aikana kaupunkistrategian sekä pormestariohjelman tavoitteiden mukaisesti. Ohjelman tavoitteena on luoda yrityksille ja yrittäjille parhaat puitteet onnistua sekä vahvistaa Tampereen asemaa luovien ihmisten kotina.

Elämystalouden kehitysohjelman visiona on, että Tampere tunnetaan kansainvälisen tason luovien alojen ja elämysteollisuuden keskittymänä. Kehitysohjelma tuo yhteen elinkeino- ja kulttuuripoliittiset toimenpiteet, tunnistaa katveet ja suuntaa kehityksen strategisesti valittuihin painopisteisiin. Elämystalouden kehitysohjelma kehittää kulttuuri-, audiovisuaalista-, peli-, matkailu- ja tapahtuma-alaa kokonaisuutena. Ohjelman toteuttamiseen osallistuu laajasti sidosryhmiä elinvoiman (2025 eteenpäin konsernihallinnon) sekä sivistyspalveluiden palvelualueilta, kaupungin yhtiöistä sekä alueen yrityksistä ja yhteisöistä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Elämystalouden kehitysohjelman kolme painopistealuetta ja hyötytavoitetta olivat:

- Osaamisen kehittämisestä osaamiskeskittymäksi
- Kehittyvästä ympäristöstä uutta liiketoimintaa
- Tapahtumista ja elämyksistä kaupungin kestävää vetovoimaa.

Painopisteitä toteutettiin konkreettisten työpakettien kautta, joita oli yhteensä kaksitoista. Kehitysohjelma eteni kokonaisuudessaan vuonna 2025 suunnitelman mukaisesti.

Ensimmäisen painopisteen (osaamisen kehittämisestä osaamiskeskittymäksi) osalta vuoden 2025 aikana Tampereen ammattikorkeakoulussa alkoi elämystalouden YAMK-tutkinto-ohjelma, jota kehitysohjelma oli osaltaan konsultoimassa. Lisäksi ensimmäisessä painopisteessä vahvistettiin vastuullisen elämystalouden toimenpiteitä, joka näkyi Tampereen nousuna GDS-indeksin sijalta 23 sijalle 6 ja kestävyysosiossa sijalle 2.

Toisessa painopisteessä (kehittyvästä ympäristöstä uutta liiketoimintaa) edistettiin yritysten ja yhteisöjen toimintaedellytyksiä. Audiovisuaalisen alan kehitystä vauhditettiin myöntämällä tuotantokannustin kolmelletoista eri tuotannolle, joista kolme oli kansainvälisiä. Pelialan yrityksiä puolestaan autettiin kasvussa, alihankintasopimuksissa ja IP:n kehittämisessä. Musiikkialan kehitys käynnistettiin Interreg Europe rahoitteisen SONIC-hankkeen avulla. Ulkoista rahoitusta saatiin elämystalouden yhteisen tietovarantomallin sekä luovien alojen innovaatioportfolion kehittämiseen.

Kolmannessa painopisteessä (tapahtumista ja elämyksistä kaupungin kestävää vetovoimaa) Tampereen järvi- ja luontomatkailun tiekarttaa edistettiin infrakehityksen, viestintä- ja markkinointitoimenpiteiden ja liiketoimintakehityksen osalta. Tampereen museoiden osalta kävijämäärät nousivat jo toisena vuonna peräkkäin yli 550 000:n. Vetovoimaiset näyttelyt sekä Muumi 80 -juhlavuosi houkuttelivat yleisöä sisältöjen äärelle. Kansainvälisessä kaupunkimarkkinoinnissa profiloiduttiin entisestään maailman saunapääkaupunkina ja Muumimuseon kotikaupunkina. Lisäksi Tampere voitti European Capital of Smart Tourism –tittelin 52 kansainvälisen hakijakaupungin joukosta.

Kehitysohjelman jälkeiseen aikaan elämystalous on tunnistettu teemallisesti osaksi kaupungin strategista elinkeinopolitiikkaa. Prosessi parhaiden toimenpiteiden siirtämiseksi osaksi perustoimintaa on tehty etenkin luovien alojen ekosysteemikehitys-, av- ja pelialan kehittämisen sekä järvi- ja luontomatkailun työpakettien osalta ja saatu suunnitellusti päätökseen vuoden 2025 loppuun mennessä.

Kehitysohjelman talous

Elämystalouden kehitysohjelman talous toteutui budjetoitua pienempänä. Verrattuna suunnitelmaan käyttötalouden poikkeama noin 0,1 milj. euroa koostui järvi- ja luontomatkailuun allokoitujen kulujen toteutumisena suunniteltua pienempänä.

Käyttötalous, toimintakate (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Konsernihallinto	-527	-657	130	-657	0	0

Älykaupunki kaupunkilaisille

Älykaupunki kaupunkilaisille –kehitysohjelma toimeenpani valtuustokaudella 2021–2025 pormestariohjelman sekä Tampereen strategian linjauksia digitaalisen murroksen toteuttamisen osalta. Kehitysohjelmassa keskityttiin hyödyntämään dataa, teknologioita ja tekoälyä aiempaa tehokkaammin kaupungin, kaupunkilaisten ja yritysten hyväksi.

Kehitysohjelman visio on Ihmisten Tampere – Älykkäämpi Tampere, jolla halutaan korostaa ihmislähtöisyyden merkitystä älykaupunkikehityksessä. Kehitysohjelma toteutettiin yhdessä kaupungin eri palveluissa toimivien asiantuntijoiden, yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa. Toiminta kattoi tunnistettujen viiden Lippulaivan kautta kaupungin kaikki palvelualueet.

Lippulaivojen teemat olivat Datasta palveluja yrityksille, International and Inclusive city, Kasvun ja opin polun tietojohtaminen, Turvalliseksi koettu kävelijöiden kaupunki sekä Kestävän kaupungistumisen reseptejä. Näiden konkreettisten toteutusten ja niistä saatavien oppien avulla kehitetään ihmislähtöistä, digitalisaatiota hyödyntävää toimintamallia kaupungin uutena toimintatapana.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunginhallituksen hyväksymät kehitysohjelman hyötytavoitteet olivat:

- Kaupunkilaisten arjen sujuvuutta lisätään vahvistamalla käyttäjäymmärrystä, ennakointia ja toiminnan oikea-aikaisuutta
- Alueen elinvoimaa vahvistetaan ja uuden liiketoiminnan syntymistä edistetään datan ja kestävän digitaalisen muutoksen avulla
- Kaupungin asema digitaalisen muutoksen ja kestävän älykaupunkikehityksen kansainvälisenä edelläkävijänä vahvistuu

Kehitysohjelma eteni vuonna 2025 ohjelmasuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Kaikki viisi Lippulaivaa etenivät tavoitteellisesti uusien palvelujen kehittämisessä. Esimerkiksi kouluympäristön turvallisuuden edistämiseen tehty simulaatioharjoitus digitaalisen kaksosen avulla valmistui, kansainvälisen osaamisen palveluissa saatiin uusia työvälineitä osaamisen ja työllistymisen vahvistamiseksi ja Tampereen Pulssi -palvelua kehitettiin eteenpäin. Lippulaivoissa viimeisten vuosien aikana tehty työ ja konkreettiset tulokset toivat Tampereelle kesällä 2025 Mobile World Capital -kilpailun julkisten organisaatioiden sarjan voiton. Kilpailussa arvioidaan innovaatioiden ihmiskeskeisyyttä sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin sitoutumista.

Vuonna 2025 toteutettiin uutena palveluavauksena yhteiskehitystyö Microsoftin innovaatioyksikön (ISE) kanssa, jossa tutkittiin fyysisen ja virtuaalisen todellisuuden limittymistä tapahtumakävijöiden palveluissa. City Venue Assistant VIP Tampere on digitaalisia kaksosia ja Copilot-tekoälyä hyödyntävä kokeilu, joka tarjoaa käyttäjille reaaliaikaiseen paikkatietoon perustuvaa opastusta ja suosituksia mobiililaitteen kautta. Ratkaisu hyödyntää tekoälypohjaista agenttirakennetta ja avoimia rajapintoja, joiden avulla tietoa yhdistetään eri lähteistä käyttäjälle relevantiksi kokonaisuudeksi. Ratkaisun päätestaus toteutetaan helmikuun 2026 lopussa Uuden musiikin kilpailun finaaliviikon yhteydessä, ja hanke päättyy maaliskuussa. Kyseessä on käyttäjille vapaaehtoisuuteen ja suostumukseen perustuva POC-kokeilu, jonka tulosten pohjalta Tampere jatkaa kehitystyötä. Yhteiskehitys on tehty omana työnä, jossa kumppanit eivät laskuta toisiaan.

Viimeisenä ohjelmavuotena keskeisin tavoite oli parhaiden käytänteiden sisällyttäminen osaksi perustoimintaa. Syyskuussa valmistunut, kaupunginhallituksen hyväksymä Tampereen ensimmäinen Digivisio ohjaa koko kaupungin digitalisaatiokehitystä uutta strategiaa tukien seuraavan valtuustokauden ajan. Muutostoimisto-malli on siirtynyt osaksi kaupungin kehittämistoiminnan prosesseja, digitalisaatio ja tietohallinto -ryhmän vastuulle. Tammikuussa 2026 elinvoiman palvelualueella aloitti elinkeino- ja innovaatiopolitiikka -palveluryhmä, jonka tavoitteisiin ja tehtäviin on sisällytetty kehitysohjelman parhaita käytäntöjä kaupunki-innovaatioiden toteuttamisessa ja uusien teknologioiden hyödyntämisessä.

Kehitysohjelman talous

Älykaupunki kaupunkilaisille –kehitysohjelman vuosikate toteutui lähes suunnitelman mukaisesti. Vuoden 2025 toteuma on 0,1 milj. euroa talousarviota pienempi. Alitus tulee suunnitelmaa pienemmästä henkilöstökulujen toteumasta. Kehitysohjelmassa toteutettiin osaltaan loppuvuoden 2025 ajan kaupungin säästötoimia: lähes kaikki määräaikaiset työsuhteet päätettiin elokuun lopussa, ja osa käynnistyneiden projektien rekrytoinneista siirrettiin vuoden 2026 alkuun kaupungin yhteistoimintaneuvottelujen ja voimassa olleen rekrytointikiellon vuoksi.

Käyttötalous, toimintakate (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Konsernihallinto	-1 178	-1 308	130	-1 308	0	-0

Hiilineutraaleja tekoja

Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelma on edistänyt Tampereen asukkaiden ja yritysten oikeudenmukaista siirtymää kohti hiilineutraalia ja ilmastokestävää yhteiskuntaa vuosina 2022-2025. Kehitysohjelma on keskittynyt hillitsemään ilmaston lämpenemistä sekä turvaamaan paikallisesti luonnon monimuotoisuutta ja pysäyttämään sen heikkenemisen.

Hiilineutraaleja tekoja –kehitysohjelma on edistänyt tavoitteitaan kaupungin ilmastotyön, luonnon monimuotoisuuden, asukkaiden kulutus- ja liikkumistottumusten sekä kiertotalouden osa-alueilla. Ohjelma päättyi vuoden vaihteessa. Ohjelman loppuraportointi tapahtuu alkuvuonna 2026. Ohjelma raportoi myös Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartan ja luonnon monimuotoisuus -ohjelman toteutumisesta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kehitysohjelma eteni suunnitellusti, saavutti tavoitteensa ja päättyi vuoden 2025 lopussa. Vuosi 2025 oli aktiivinen kaikilla osa-alueilla, ja ilmasto- ja luontotyö jatkuu osana kaupungin perustyötä.

Kaupunginhallitus hyväksyi Green City Accord -aloitteen sekä Tampereen kiertotalouden ja päästöttömien työmaiden green deal -sitoumukset. Tampere oli suurista kaupungeista ensimmäinen, joka sitoutui infrarakentamista ja talonrakentamista koskevaan kiertotalouden green dealiin.

EU:n ilmastomission tuella tehtiin selvitys kasvihuonepäästöjen kompensaatiosta, ja missiorahoituksella käynnistyi nuorten liikkumiseen keskittyvä Mobility mindshift -projekti. Vuoden aikana käynnistyivät myös AURORA-hanke ilmastonmuutoksen terveysvaikutuksiin varautumisesta sekä Sitran rahoittama Luontolähettiläät-hanke. Tampereen ilmastotyö ja Climate-4-Cast -hanke olivat näkyvästi esillä Interreg BSR -konferenssissa.

Luonnon monimuotoisuusohjelman päivitys valmistui ja sisältää nyt myös globaalien luontovaikutusten pienentämisen sekä uudet indikaattorit. Päivitys viedään päätöksentekoon alkuvuodesta 2026.

Ilmastotiekartta ja ilmastobudjetti tuotiin osaksi taloussuunnittelua, ja C4C-hankkeessa kehitettiin uusia arviointimalleja sekä päästöskenaariotyökalu. Vaikuttavuuden parantaminen edellyttää yksiköiden ja johdon vahvempaa sitoutumista tiedontuotantoon.

Ilmasto- ja ympäristövahti julkaistiin englanniksi. Tiekartan toimenpiteet etenevät ja niitä seurataan osana johtamisjärjestelmää.

Asukastyötä tehtiin aktiivisesti lokakuuhun asti. Kestävään arkeen kannustava viestintä, tapahtumat ja seikkailukartat tavoittivat laajasti asukkaita. Seikkailukartasta tuli valtakunnallista ja kansainvälistä kiinnostusta herättänyt konsepti.

Kehitysohjelma tuki myös Kalevan hallien Kestävän elämän keskusta, jonka työ jatkuu Kaikkien Tampere -ohjelmassa. Kohdealueiden seurantatutkimus osoittaa tamperelaisten tekevän yhä kestävämpiä valintoja. Ohjelman loppuraportti valmistui, ja marraskuussa järjestetty loppuseminaari sai erinomaista palautetta.

Vuoden toimenpiteet tähtäsivät teemojen juurruttamiseen kaupungin toimintaan ja strategioihin. Teemat jatkuvat vahvasti pormestariohjelmassa, kaupungin strategiassa ja erillisohjelmissa. Haasteita luo vaikea taloustilanne, joka rajoittaa parhaiden käytäntöjen jatkamista ja yhteisöjen tukemista

Kehitysohjelman talous

Hiilineutraaleja tekoja –kehitysohjelman toimintakate toteutui ja toimintakulut toteutuivat olennaisesti muutetun talousarvion mukaisesti.

Käyttötalous (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintakate						
Yhdyskuntalautakunta	-489	-500	11	-500	0	0

Welcoming City

Welcoming City -kehitysohjelma käynnistyi vuoden 2024 alussa tukemaan kaupunkistrategian ja pormestariohjelman mukaisia tavoitteita kansainvälisten osaajien vetovoiman ja pitovoiman osalta.

Kehitysohjelman tavoitteena on mahdollistaa Tampereen tulevaisuuden elinvoimaa ja kilpailukykyä, ja edesauttaa yhteiskunnallista muutosta kansainväliseksi kaupungiksi. Globaali kilpailu osaavasta työvoimasta edellyttää panostuksia Tampereen kansainvälisen veto- ja pitovoiman parantamiseen, ja kehitysohjelman kautta luodaan edellytyksiä tavoitteen saavuttamiseen. Kehitysohjelma mahdollistaa laajan kansainvälisyyden teeman kokoamisen yhteen kokonaisuuteen, ja toimenpiteiden suunnitelmallisen kohdistamisen kaupunkiorganisaation kaikilla palvelualueilla ja yhdessä alueen elinkeinoelämän, yhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Nelivuotiseksi suunniteltu Welcoming City –kehitysohjelma päätettiin syksyllä 2025 yhdistää Hyvinvoinnin kehitysohjelman kanssa uudeksi Kaikkien Tampere –kehitysohjelmaksi vuoden 2026 alusta alkaen, joten kehitysohjelman elinkaari jäi kahden vuoden mittaiseksi.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Welcoming City -kehitysohjelman painopistealueet olivat kansainvälisen työn kaupunki, kansainvälinen koti, kaupunkikehitys ja segregaation ehkäisy sekä kansainvälistyvä kaupunkiorganisaatio.

Painopistealueiden hyötytavoitteina on kasvattaa kansainvälisten osaajien määrää tamperelaisissa yrityksissä ja yrittäjinä, kasvattaa opintojen jälkeen Tampereelle jäävien kansainvälisten osaajien määrää ja vähentää työssäkäyvien kansainvälisten osaajien poismuuttoa Tampereelta. Lisäksi hyötytavoitteina on parantaa vieraskielisten kokemusta hyvinvoinnista ja kaupunginosien yhteisöllisyydestä sekä edesauttaa vieraskielisen väestön jakautumista tasaisemmin Tampereen asuinalueille. Viimeisenä hyötytavoitteena on Tampereen kaupungin kilpailukyvyn lisääminen osaavan työvoiman varmistamisella sekä vieraskielisten tyytyväisyyden kasvattaminen Tampereen kaupungin palveluihin ja kaupunkiin työnantajana.

Kehitysohjelman toisen toimintavuoden aikana on vahvistettu Kansainvälisen työn kaupunki -painopisteen osalta Work in Tampere -osaajahoukutteluekosysteemin toimintaa, käynnistetty elinkeinoelämäyhteistyö ja valmisteltu ensimmäiset kampanjat talvelle ja keväälle 2026. Kansainvälisten opiskelijoiden työllistämistä edistävien harjoitteluvouchereiden pilotointi on valmisteltu ja valmis toteutukseen vuoden 2026 aikana.

Kansainvälinen koti -painopisteessä on hyödynnetty uusia teknologioita kansainvälisille tamperelaisille suunnatun home.tampere.fi -alustan luomisessa Tampereella elämisen ja kaupunkiin kiinnittymisen helpottamiseksi. Kansainvälisten tamperelaisten pitovoimaa ja yhteisöllisyyden syntymistä on edistetty laajalla harrastamiseen ja harrastuksiin liittyvällä viestintäkampanjalla, joka toteutettiin yhdessä tamperelaisten vapaa-ajan toimijoiden kanssa. Kansainvälisten tamperelaisten harrastamisen ja yhteisöllisyyden syntymisen mahdollisuuksia on edistetty järjestämällä koulutuksia ja tarjoamalla työkaluja tamperelaisille urheiluseuroille, kulttuuritoimijoille ja muille harrastustoimintaa tarjoaville yhdistyksille. Lisäksi luovien alojen osaajien pitovoiman parantamiseksi toteutettiin pilottiyhteistyö yhteisöllisen kulttuuritoiminnan vahvistamisesta. Kevään ja syksyn aikana pilotoitiin uudenlaisia työssäkäyville vieraskielisille kohdennettuja suomen kielen oppimisen kursseja yhteistyössä tamperelaisten yritysten kanssa. Kansainvälisille tamperelaisille toteutettiin ensimmäistä kertaa asumisen ja kaupunkiympäristön käytön preferenssejä koskeva selvitys vahvistamaan tietopohjaa kansainvälistyvän kaupungin asukkaiden tarpeista.

Kansainvälistyvä kaupunkiorganisaatio –painopisteen alla toteutettiin toista kertaa kansainvälinen harjoittelijaohjelma yhdessä henkilöstöyksikön kanssa ja jatkettiin nuorisopalveluiden kanssa toteutettua oppisopimuspilottia kielivähemmistöihin kuuluvien nuorten integroitumisen edistämiseksi. Lisäksi kansainvälisiä tamperelaisia huomioivia käytänteitä on lisätty kaupunkiorganisaation toiminnassa.

Kehitysohjelman talous

Welcoming City –kehitysohjelman käyttötalous toteutui noin 0,1 milj. euroa budjetoitua pienempänä. Merkittävimpiä muutoksia budjettiin aiheutui kehitysohjelmien (Welcoming City ja Hyvinvoinnin kehitysohjelma) yhdistymisen aiheuttamista palveluostojen lykkäämisestä sekä joidenkin Kansainvälisen työn kaupunki- ja Kansainvälinen koti –painopisteisiin liittyvien kokonaisuuksien siirtymisestä osin vuodelle 2026.

Käyttötalous, toimintakate (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Konsernihallinto	-385	-516	131	-500	-16	0

Hyvinvoinnin kehitysohjelma

Hyvinvoinnin kehitysohjelma toteutti vuosina 2024–2025 Tekemisen kaupunki -kaupunkistrategian painopisteitä ihmislähtöisesti kehittämällä toimijoiden ekosysteemejä tamperelaisten hyvinvoinnin haasteiden ratkaisemiseksi. Kehitysohjelman visio oli: "Hyvinvointi kuuluu jokaiselle – yhdessä voimme paremmin". Hyvinvoinnin kehitysohjelma päättyi vuoden 2025 lopussa, ja osaa sen sisällöistä jatketaan vuoden 2026 alussa käynnistyneessä Kaikkien Tampere -kehitysohjelmassa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hyvinvoinnin kehitysohjelman kolme hyötytavoitetta olivat lasten ja nuorten mielen hyvinvointi vahvistuu, yhteisöllisyyden kokemus lujittuu sekä toimijoiden yhteistyö syvenee. Kehitysohjelma on edennyt ohjelmasuunnitelman mukaisesti, mutta ohjelman keskeyttäminen kesken ohjelmakauden vaikuttaa tavoitteiden saavuttamiseen.

Vuoden 2025 aikana ekosysteemin johtamisosaaminen Tampereen kaupungilla on vahvistunut ja hyvinvoinnin ekosysteemien toiminta asukkaiden hyvinvointihaasteiden ratkaisemiseksi on edistynyt osana kaupungin hyvinvointijohtamista. Vuonna 2025 käynnistyi Toimintakykyä ja osallisuutta ikäihmisille etsivällä kulttuurisella vanhustyöllä (TOSIKUVA) -projekti, jossa toimijoiden ekosysteemin toimenpiteillä vahvistetaan ikääntyneiden osallisuutta ja ehkäistään yksinäisyyttä. Vuonna 2024 alkaneessa Nuorille hyvinvointia yhdessä tekemällä -projektissa toteutettiin ihmiskeskeinen vaikuttavuuslaskenta, jossa selvitettiin nuorten kokeman yksinäisyyden ja uupumuksen vaikutuksista hyvinvointiin ja kustannuksiin. Projektissa nuorten hyvinvoinnin ekosysteemi laajentui ja toimii jatkossa osana Tampereen kaupungin hyvinvointijohtamisen rakennetta. Osana toimenpiteitä on luotu nuorten mielen hyvinvoinnista kolmiosainen koulutuspaketti, joka kehittää aikuisten taitoja kohdata nuoria ja tukea nuorten mielen hyvinvointia osana arkea. Kehitysohjelma järjesti ensimmäisenä kuntana Suomessa Osallistujien Suomi -valmennusohjelman, johon kutsuttiin tamperelaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden kannalta olennaisia, omalla sektorillaan vaikutusvaltaisia tahoja, jotka kehittävät yhdessä yksinäisyyttä ja ulkopuolisuutta ehkäiseviä ratkaisuja.

Ekosysteemeissä laadittiin osaksi hyvinvointikertomusta tilannekuva, jonka perusteella muodostetut tavoitteet on asetettu osaksi valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmaa. Tavoitteisiin liittyviä toimenpiteitä toteutetaan jatkossa laajassa yhteistyössä yhteisen tilannekuvan perusteella.

Kehitysohjelman talous

Kehitysohjelman toimintakate toteutui 0,1 milj. euroa talousarviota heikompana. Toimintatuotot alittuivat 0,02 milj. euroa, koska ulkoinen hankerahoitus toteutui suunniteltua pienempänä. Toimintakulut ylittyivät 0,08 milj. euroa, mikä aiheutui henkilöstökulujen ylityksistä. Vastaavasti asiantuntijapalvelujen ostot toteutuivat suunniteltua pienempänä. Talousarvio perustui alustavaan tilikohtaiseen arvioon, eikä tiliryhmien välisiä muutoksia tehty vuoden aikana talousarviomuutoksina.

Käyttötalous, toimintakate (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	-603	-500	-103	-500	0	0

KONSERNIHALLINTO

Konsernihallinto ohjaa, valvoo ja tukee koko kaupunkikonsernin toimintaa. Konsernihallinnon tehtävänä on varmistaa, että kaupunkikonsernin yksiköt toteuttavat kaupunkistrategiaa ja toimivat koko konsernin kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Konsernihallinnon tehtävä ulottuu kaupungin perusorganisaation lisäksi yhteisöihin ja säätiöihin, joissa kaupunki on omistajana tai joissa kaupungilla on määräysvalta.

Konsernihallinnossa toimivat pormestarin suorassa alaisuudessa konsernijohtaja, apulaispormestarit ja pormestarin esikunta. Konsernihallinto jakautuu palvelualueiden johtajien esikuntiin, konsernihallinnon ryhmiin ja johdon toimintaa tukeviin konserniyksiköihin. Konsernijohtajan alaisuudessa on palvelualueiden johtajien ja esikuntien lisäksi kolme konsernihallinnon ryhmää. Konsernihallinnon ryhmät vuonna 2025 olivat digitalisaatio ja tietohallinto, kilpailukyky ja innovaatiot sekä strateginen ohjaus ja konsernipalvelut. Konsernijohtajan suorassa alaisuudessa toimii myös kolme konserniyksikköä johdon tukena: lakiasiainyksikkö, omistajaohjausyksikkö ja sisäinen tarkastus.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Konsernihallinnon toiminta jakautuu kolmeen konserniryhmään sekä johdon tuen konserniyksiköihin. Elinvoiman palvelualueen strategisen elinkeinopolitiikan toteuttamiseen liittyvät tehtävät siirtyivät konsernihallinnon kilpailukyky ja innovaatiot -ryhmän strateginen elinkeinopolitiikka -yksikköön 1.1.2025.

Kilpailukyky ja innovaatiot -ryhmän tehtävänä oli Tampereen kilpailukyvyn, elinvoiman sekä veto-, pito- ja lumovoiman vahvistaminen. Ryhmän tehtävänä oli luoda edellytyksiä koko kaupunkiorganisaation ja kaupunkiyhteisön menestykselle. Ryhmässä edistettiin kaupungin strategista elinkeinopolitiikkaa ja toteutettiin viittä kaupungin kehitysohjelmaa. Teollisuuden uudistumista vauhditettiin panostamalla sirukehitykseen sekä puolustusteollisuuden liiketoiminta- ja innovaatioekosysteemiin. Film Tampereen toiminta AV-alalla jatkui vahvana mahdollistaen kansainväliset ja kansalliset kuvausproduktiot.

Kaupunkibrändin vahvistamista jatkettiin toteuttamalla Muumien 80-vuotisjuhlavuoden toimenpiteet ja rakennettiin entistä laajempaa strategista pohjaa teeman hyödyntämiselle Tampereen kansainvälisenä kärkenä tulevina vuosina. Vuoden 2025 aikana jatkettiin ilmiöpohjaista markkinointia toteuttamalla muun muassa Euroviisujen yhteyteen Baseliin Tampereen osasto maailman saunapääkaupunkina. Tampereen kansainvälistä asemointia laaja-alaisena elämyskaupunkina tuettiin erilaisin tapahtumin ja toimenpitein. Kaupunkitilan käytön kehittämiseksi toteutettiin rakenteellisia uudistuksia. Muutosten jälkeen maanomistajan lyhytaikaisesta luvituksesta, elämykselliseen valaistuksen ja Kulttuurikehän kehittämisestä vastaa kaupunkibrändi- ja tapahtumat yksikkö.

Strateginen ohjaus ja konsernipalvelut -ryhmässä tuettiin pormestariohjelman valmistelua sekä koordinoitiin kaupunkistrategian, hyvinvointikertomuksen ja hyvinvointisuunnitelman ja talouden tasapainottamisohjelman laadintaa. Ryhmässä myös koordinoitiin tasapainottamisohjelmaan liittyneiden yhteistoimintaneuvotteluiden toteutusta. Kaupungin palkkausjärjestelmää uudistettiin ottamalla käyttöön tasopalkkamalli.

Keskeisten ohjausprosessien tehostamista tuettiin useilla järjestelmäuudistuksilla (mm. HR-järjestelmä, talousjärjestelmä, arkisto 2.0, Intranet sekä kilpailutus ja hankintasalkun hallinta). Ryhmässä tuettiin sujuvien työympäristöratkaisujen ja työskentelytapojen käyttöönottoa Frenckellissä ja erityisesti uudessa kaupungintalossa, joka otetaan käyttöön keväällä 2026.

Lisäksi strateginen ohjaus ja konsernipalvelut -ryhmässä edistettiin hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä. Turvallisuuden edistämisessä tehtiin laaja-alaista yhteistyötä kaupunkikonsernissa ja lukuisten sidosryhmien kanssa. Varautumisen tasoa kehitettiin erityisesti väestönsuojelun osalta.

Vuonna 2025 digitalisaatio ja tietohallinto -ryhmä jatkoi kaupungin toiminnan digitalisointia yhdessä palvelualueiden kanssa. Kehittämistä tehtiin laajasti kaikilla palvelualueilla digitiekartan teemojen mukaisesti. Merkittävinä muutoksina voidaan mainita seudullinen perustietotekniikan onnistunut kilpailutusprosessi ja hankintapäätös, jotka allekirjoitettiin uuden toimittajan kanssa. Kaupungin HR-prosessien digitalisointi ja HR-järjestelmän käyttöönotto valmistuivat vuoden aikana. Tekoälyn hyödyntämisessä toteutettiin useita projekteja ja M365 Copilotin käyttöä laajennettiin.

Vuonna 2025 ICT-toimintaympäristöä kehitettiin ja digitalisaatiota edistettiin yhteensä 13,5 milj. eurolla, johon saatiin tukea eri rahoittajilta yhteensä 0,5 milj. euroa. Kehittämistyötä tehtiin projekteissa 10,6 milj. eurolla. Pienimuotoisempaa pienkehittämistä tehtiin 24 ICT-palvelulle 2,9 milj. eurolla.

ICT-projekteja toiminnan digitalisoimiseksi oli toteutusvaiheessa 58. Määrärahaltaan suurin projekteista oli vuonna 2023 alkanut HR-järjestelmän käyttöönottoprojekti.

Muita merkittäviä ICT-projekteja olivat muun muassa integraatiojärjestelmän käyttöönotto, arkistojärjestelmän uudistaminen ja maankäytön prosessien kehittäminen ja toiminnanohjaus.

Konsernihallinnon toteutunut henkilötyövuosien määrä vuonna 2025 oli 371,31, joka alitti suunnitellun 36,98 henkilötyövuodella. Syitä tähän olivat mm. vapautuneiden tehtävien täyttämättä jättämiset sekä kaupungin tasapainoohjelma ja muutosneuvottelut.

Kaupunkitasoiset toiminnan tavoitteet

Vuoden 2025 talousarviossa asetettiin 19 kaupunkitasoista toiminnan tavoitetta. Tavoitteiden toteumat on kuvattu tarkemmin alla olevassa taulukossa.

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Tavoitteen toteuma (tammi-joulukuu 2025)	Toteuma
3	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö on vahvistunut edelliseen vuoteen verrattuna	HYTE-kerroin on parantunut edelliseen vuoteen nähden. Vuoden 2024 tulos oli 65 ja vuoden 2025 tulos 69. Kokonaistulos vertailuvuosina yleiskatteellisena valtionosuuksina, eli Hyte-kertoimen kokonaissumma: vuonna 2024: 5 134 200 euroa, vuonna 2025: 5 516 200 euroa. Hyte-kerroin/ asukas: vuonna 2024: 20,1 euroa, vuonna 2025: 21,2 euroa. Tavoite toteutui.	+
9	Syrjintää kokeneiden osuus on vähentynyt vuoteen 2023 verrattuna (32,8 %)	Syrjintää kokeneiden osuus on kasvanut vuoteen 2023 verrattuna. 2025 lukema on 34,2 %. Tavoite ei toteutunut.	-
11	Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteinen kokemus yhdyspintatyön toimivuudesta on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	Tampereen kaupungin näkökulmasta puolivuosittain toteutettavan kyselyn mukaan kokemus yhdyspintatyön toimivuudesta kaikkien yhdyspintojen osalta on parantunut tai arvio yhteistyön toimivuudesta on pysynyt ennallaan. Vuoden 2025 lopun kyselyssä kaikkien yhdyspintojen osalta arvio yhteistyön toimivuudesta on positiivinen, kun vuoden 2024 lopussa kahden yhdyspinnan osalta yhteistyö arvioitiin ensisijaisesti haasteelliseksi. Hyvinvointialueen kyselystä positiivisten arvioiden määrä kaikilla yhdyspinnoilla oli lisääntynyt tai pysynyt ennallaan. Kokonaisarvio yhteistyöstä on, että se on kehittynyt huomattavalla tavalla positiiviseen suuntaan verrattuna vuoteen 2024. Hyvinvointialueen vastauksista ei pystytä erottelemaan nimenomaan Tampereen kanssa tehtävää yhteistyötä. Tavoite toteutui.	+
21	Yritystapahtumien ja kongressien määrä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna	Vuoden 2025 kongressien määrä on hieman kasvanut edellisvuodesta (vuonna 2025: 74, vuonna 2024: 72). Huomionarvoista on, että vaikka kongressien lukumäärä on pysynyt lähes samana, kongressien kävijämäärä on kasvanut (2025:10355, 2024:9316). Yritystapahtumien määrän kehitystä ei voida arvioida vuoden 2025 puutteellisten raportointitietojen takia. Tavoite toteutui osittain.	+/-
24	Mielikuva Tampereen onnistumisesta innovaatioiden tukemisessa on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	Kuntien Imago 2025 -tutkimuksessa mielikuvaa mittaava kysymys oli jätetty yllättäen pois, joten vertailukelpoista tietoa ei ole saatavilla. Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.	?
34	Keskustan kävijämäärä on kasvanut 3 % edelliseen vuoteen verrattuna	Tietojen toimittajan järjestelmäpäivityksestä johtuen keskustan kävijämääriä koskevat tulokset saadaan vasta myöhemmin keväällä 2026. Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.	?
37	Tampere on Suomen suositelluin opiskelukaupunki (2024 Tampere suositelluin)	Tampere on Suomen toiseksi suositelluin opiskelukaupunki. Nettosuosittelun tulosten perusteella, jossa mukaan on laskettu myös ei-suosittelijat, Tampere on edelleenkin selkeästi Suomen suositelluin opiskelukaupunki (Opiskelukaupungit 2025 – Imago ja suositteluhalukkuus, Taloustutkimus Oy). Tavoite toteutui osittain.	+/-
40	Teollisuuden uudistumista on tuettu toteuttamalla keskeiset toimenpiteet sirukehityksen osaamisen kehittämiseksi ja investointien varmistamiseksi	Siruohjelman keskeiset toimenpiteet: 1) osaamiskeskuksen toiminta on käynnistynyt ja yhteistoimintamalli on luotu 2) pilottilinjan toiminta on käynnistynyt ja Industrial advisory board on perustettu 3) suunnittelualustan toiminta Tampereella on käynnistynyt suunnitellusti. Tavoite toteutui.	+
41	Yhteistoimintamalli puolustusteollisuuden liiketoiminta- ja innovaatioekosysteemin edistämiseksi on valmistunut ja toiminta käynnistynyt	Yhteistoimintamallin valmistelu puolustusteollisuuden liiketoiminta- ja innovaatioekosysteemin edistämiseksi toteutui suunnitellusti. Ekosysteemisopimuksen päivitys teeman osalta toteutui ja puolustusteollisuuden kasvurahoituksen kehittämishanke sai rahoituspäätöksen. Avainhenkilön rekrytointi on tehty Business Tampereessa. Tavoite toteutui.	+

Nro	Toiminnan tavoite 2025	Tavoitteen toteuma (tammi-joulukuu 2025)	Toteuma
42	Tilikauden tulos on enintään 68,1 milj. euroa alijäämäinen (alkup. TA2025-tavoite 39,6)	Tilikauden tulos on 32,5 milj. euroa alijäämäinen, mikä on 35,6 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Kaupunginvaltuusto päätti vuoden aikana talousarviomuutoksista, jotka heikensivät talousarvion tulosta 26,4 milj. euroa. Toimintakate toteutui 37,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Lautakuntien ennustettuja ylitysuhkia katettiin vuoden aikana tehdyissä talousarviomuutoksissa. Verotulot toteutuvat 4,8 milj. euroa muutettua talousarviota heikompina. Verotulojen toteuma oli 10,0 milj. euroa edellisvuotta pienempi. Verokertymää pienensi oikaisu, jossa korjattiin vuonna 2024 liikaa tilitettyjä veroja. Valtionosuudet toteutuivat 1,4 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat yhteensä 1,1 milj. euroa budjetoitua parempi. Poistojen toteuma oli 0,6 milj. euroa suunniteltua pienempi. Vuosikate 106,2 milj. euroa kattaa poistoista ja arvonalentumisista 77 prosenttia. Tavoite toteutui.	+
43	Investointien tulorahoitus-% on 30 (alkup. TA2025-tavoite 42)	Vuosikate on 106,2 milj. euroa, mikä on 35,0 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Nettoinvestointien toteuma on 225,9 milj. euroa, mikä on 12,1 milj. euroa budjetoitua pienempi. Investointien tulorahoitusprosentiksi muodostuu 47 %. Tavoite toteutui.	+
44	Esihenkilöarvioinnin kaupunkitasoinen keskiarvo on vähintään 3	Esihenkilöarviointien kaupunkitasoinen keskiarvo oli 3,36 (kaikkien alaisten ja esihenkilöiden arviot). Tulokset pysyivät samalla tasolla kuin edellisvuonna. Arviointiasteikko kyselyssä on 1 - 4, jossa 1=heikosti ja 4=erittäin hyvin. Tavoite toteutui.	+
45	Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	Työhyvinvoinnin kehitystä seurataan työhyvinvointimatriisilla, joka huomioi sairauspoissaolojen, työtapaturmien, työkyvyttömyyseläkemaksujen sekä keskeisten Kunta10-mittareiden kehitystä. Työhyvinvointimatriisin tulos parani edelliseen vuoteen nähden. Vuonna 2025 tulos on 58,14, jossa on parannusta edelliseen vuoteen nähden 0,41 yksikköä. Sairauspoissaolojen lasku ja työtapaturmien vähentyminen kääntävät tuloskehityksen myönteiseksi huolimatta työkyvyttömyyseläkemaksujen hienoisesta noususta. Tavoite toteutui.	+
46	Työntekijäkokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	Työntekijäkokemuskyselyn loppuvuoden tulokset heikentyivät edellisen vuoden vastaavan ajan kyselyn tuloksiin nähden. QWL-tulos (Quality of Working Life) 60,3 % (tulos 10/2024 61,9 %) ja eNPS (employee Net Promoter Score) 8,86 (tulos 10/2024 15,4). Tulokset ovat heikentyneet kaikissa kolmessa kysymyskategoriassa: päämäärät ja luovuus, yhteenkuuluvuus ja identiteetti sekä fyysinen ja emotionaalinen turvallisuus. Vahvimmat ja heikoimmat tulokset asettuvat vastaaviin kysymyksiin kuin edellisillä kyselykierroksilla. Vahvimmat tulokset: osaamiseni riittää työtehtävien hoitamiseen (4,5) ja koen, että esihenkilöni luottaa minuun (4,4). Heikoimmat tulokset: työprosessimme ovat toimivia ja tehokkaita (3,3) ja työpaikan ongelmiin puututaan nopeasti ja tehokkaasti (3,4). Tavoite ei toteutunut.	-
47	Hakijakokemus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna	Vuonna 2025 hakijakokemuskyselyn tulos oli 3,61 (arviointiasteikko 1-5, 1=en ollenkaan houkuttelevana, 5=erittäin houkuttelevana, 355 vastaajaa). Vuoden 2024 tulos on ollut 3,58 (426 vastaajaa). Tavoite toteutui.	+
48	Kaupungin avointen tehtävien hakijamäärät ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna	Vuonna 2025 julkisessa haussa on ollut 1 073 tehtävää, joihin on tullut yhteensä 31 076 hakemusta. Julkisessa haussa oli edellisvuotta vähemmän tehtäviä. Hakemuksia avointa tehtävää kohden tuli vuotta 2024 enemmän, mutta hakemusten kokonaismäärä pieneni. Vuonna 2024 haussa oli 1 293 tehtävää, joihin on tullut yhteensä 31 901 hakemusta. Tavoite ei toteutunut.	-
49	Kaupungin asiakkaista 57 % kokee, että palvelu ylittää odotukset	58 % kaupungin asiakkaista kokee palvelun ylittävän odotukset. Tavoite toteutui.	+
50	Asiakkaalle arvoa tuottava asiointi digitaalisessa kanavassa on mahdollista 50 % kaupungin palveluja	Palvelutietovarantoon on palvelukanavistaan ilmoittanut 190 palvelua, joista 102 tarjoaa verkkoasiointikanavan. Näin ollen asiointi digitaalisessa kanavassa on tällä hetkellä mahdollista 54 % kaupungin palveluja. Tarkastelussa ovat sekä Tampereen kaupungin omistamat että valtakunnalliset verkkoasiointikanavat, joita kuntalainen käyttää asioidessaan kaupungin kanssa. Tavoite toteutui.	+
51	60 % vuonna 2025 toteutetuista hankinnoista on käynnistetty kustannusten hallinnan toimenpiteitä	68 %:ssa vuonna 2025 toteutetuista hankinnoista on käynnistetty kustannustenhallinnan toimenpiteitä. Tavoite toteutui.	+

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Konsernihallinnolla valtuustoon nähden sitovaa oli ICT-kehittämisen toimintakate ja nettoinvestoinnit yhteensä sekä tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan, viiden kehitysohjelman (Viiden tähden keskusta, Hiedanranta, Älykaupunki kaupunkilaisille, Tampere Welcoming City, Elämystalous) ja muun konsernihallinnon toimintakatteet.

Konsernihallinto (pl. ICT-kehittäminen)

Konsernihallinnon toimintakate (ilman ICT-kehittämistä, tarkastuslautakuntaa, keskusvaalilautakuntaa ja kehittämisohjelmia) toteutui 4,4 milj. euroa suunniteltua parempana.

Toimintatuottoja kertyi 1,7 milj. euroa suunniteltua vähemmän. Myyntituotot toteutuivat 1,5 milj euroa budjetoitua pienempinä. Tukia ja avustuksia saatiin 0,3 milj. euroa budjetoitua vähemmän.

Toimintakulut toteutuivat 6,2 milj. euroa suunniteltua pienempänä. Henkilöstökulut alittuivat 1,2 milj. eurolla ja palvelujen ostot 4,7 milj. eurolla.

Strateginen ohjaus ja konsernipalvelut -ryhmässä toimintakulut alittuivat 1,9 milj. euroa. Henkilöstömenojen säästö oli 0,7 milj. euroa, samoin palvelujen ostoista säästyi 0,7 milj. euroa. Säästöjä syntyi kaikista ryhmän yksiköistä, johtuen pääasiassa yt-neuvottelujen aiheuttamasta rekrytointikiellosta sekä säästöistä haastavassa taloustilanteessa. Kehittämiseen varatuista määrärahoista sekä yhteisiin menoihin tehdystä varauksesta säästyi 0,3 milj. euroa. Toimintatuottoja kertyi 0,4 milj. euroa budjetoitua vähemmän hankintapalvelujen sekä Tampereen palvelupisteen osalta, joissa vastaavat menotkin ovat suunniteltua pienemmät.

Digitalisaatio ja tietohallinto -ryhmässä palvelujen ostot ovat toteutuneet 0,7 milj. euroa budjetoitua pienempinä. Tätä selittää suurimmilta osin Esitystekniikan asennusten ja huoltojen palvelun laskutusmuutos, jossa laskut ovat vuoden 2025 alusta kiertäneet ryhmän kautta ja budjetti on tehty arvion mukaan. Palvelussa tulot jäivät budjetoitua pienemmäksi saman verran kuin palvelujen ostot. Eroa budjettiin selittää myös liikenteen palvelussa tapahtuneet muutokset. Palvelun menot ovat pienemmät, koska palveluntuottajan hinnoittelumuutos on alentanut hintoja. Henkilöstömenoissa säästöjä syntyi 0,1 milj. euroa. Digitalisaatio ja tietohallinto -ryhmän laskutukseen tehtiin sisäisille asiakkaille ylijäämähyvitys, jolloin tulot jäivät yhteensä 0,7 milj. euroa budjetoitua pienemmiksi.

Kilpailukyky ja innovaatio -ryhmän (ilman kehitysohjelmia) toimintakate oli 1,8 milj. euroa budjetoitua parempi. Toimintakulut alittuivat 2,2 milj. euroa. Suurimmat toimintakulujen alitukset olivat strategisessa hankekehityksessä. Palveluhankinnoista säästettiin poikkeuksellisen tiukan taloustilanteen vuoksi. Ryhmän toimintatuotot, mm. tuet ja avustukset, alittuivat 0,4 milj. eurolla.

Konsernihallinnon yhteiset menot alittuivat 0,7 milj. euroa, pääasiassa palvelujen ostoissa. Säästöä syntyi Monetra Pirkanmaan menojen osalta budjetoitua pienemmästä toteumasta sekä yllättäviin menoihin varatun määrärahan käyttämättä jättäminen. Tuloja kertyi konserniohjauksen yhteisiin 0,2 milj euroa budjetoitua vähemmän. Konsernihallinnon tukipalvelujen osuus laskutetaan Tampereen seudun työllisyysalueelta ja osa laskutuksesta saatavista tuloista kohdistetaan konserniohjauksen yhteisiin. Vuoden 2025 työllisyysalueelle kohdistetut tukipalvelukustannukset olivat budjetoitua pienemmät ja työllisyysaluetta hyvitettiin vastaavasti.

Keskusvaalilautakunnan toimintakate toteutui 0,2 milj. euroa suunniteltua parempana. Vaalilain 188 §:n mukaan aluevaaleissa hyvinvointialue korvaa kunnalle ne kustannukset, jotka aiheutuvat pelkästään aluevaaleista. Budjetoitua parempi toimintakate selittyy pääosin hyvinvointialueelta aluevaalien järjestämisestä saadusta ennakoitua suuremmasta korvauksesta, jota ei ole huomioitu talousarviossa.

Kehitysohjelmien talous toteutui yhteenlaskettuna 0,8 milj. euroa suunniteltua parempana. Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman toimintakate alittui 0,3 milj. euroa ja muiden 0,1 milj. euroa kunkin. Kehitysohjelmista on tilinpäätöksessä erillinen osio ennen tätä konsernihallinnon kokonaisuutta.

Konsernihallinnon investoinneissa toteutui suunnitellusta poiketen uuden kaupungintalon kalustamisen investointeja 0,03 milj. euroa, joka kuuluu vuodelle 2026 budjetoituun kalustamisen kokonaisuuteen.

ICT-kehittäminen

Tietohallintoyksikön vastuulla olevan ICT-kehittämisen talouden sitova seurantataso on ICT-kehittämisen toimintakatteen ja nettoinvestointien yhteissumma. Toimintakate 8,33 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 4,64 milj. euroa (yhteensä 12,98 milj. euroa) toteutuivat 0,8 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä.

Tampere irtautui vuonna 2024 kasvatus- ja opetuspalveluiden DigiOne-projektista. Vuonna 2025 maksettiin sovintosopimuksen mukainen korvaus 0,94 milj. euroa.

Vuonna 2025 tehtiin ICT-kehittämisen alaskirjauksia yhteensä 0,5 milj. euroa. Merkittävimmät alaskirjaukset koskivat Uuden HR-järjestelmän käyttöönotto (Hertta) projektia, jossa vuonna 2024 oli epähuomiossa kirjattu investointeihin käyttötalouteen kuuluvia eriä 0,2 milj. euroa. Avustustoiminnan kehittäminen ja digitalisointi -projektissa tehtiin alaskirjauksia 0,2 milj. euroa projektin uudelleensuuntauksesta johtuen.

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero
Toimintatuotot			
Myyntituotot	24 088	25 649	-1 561
Maksutuotot			0
Tuet ja avustukset	705	1 065	-360
Vuokratuotot	3	0	3
Muut toimintatuotot	386	59	327
Toimintatuotot yhteensä	**25 181**	**26 773**	**-1 592**
Valmistus omaan käyttöön	364	374	-10
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-30 339	-31 835	1 496
Palvelujen ostot	-37 690	-41 476	3 786
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-645	-504	-141
Avustukset	-1 558	-1 661	103
Vuokrakulut	-3 498	-3 206	-292
Muut toimintakulut	-107	-597	491
Toimintakulut yhteensä	**-73 472**	**-78 905**	**5 433**
Toimintakate	**-48 291**	**-52 132**	**3 841**
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	0	-2
Vuosikate	**-48 293**	**-52 132**	**3 839**
Poistot ja arvonalentumiset	-2 534	-3 055	521
Tilikauden tulos	**-50 828**	**-55 187**	**4 360**

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-5 127	-7 295	2 168	-6 817	-2 590	2 112
Rahoitusosuudet	450	217	233	217	0	0
Nettoinvestoinnit	-4 677	-7 078	2 401	-6 600	-2 590	2 112

Sitovat erät (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
ICT-kehittäminen, toimintakate + nettoinvestoinnit	-12 981	-13 800	819	-11 210	-2 590	0
Tarkastuslautakunta, toimintakate	-392	-412	20	-412	0	0
Keskusvaalilautakunta, toimintakate	-1 232	-1 410	178	-1 402	-8	0
Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma, toimintakate	-1 268	-1 603	335	-1 603	0	0
Hiedanranta-kehitysohjelma, toimintakate	-21	-100	79	-100	0	0
Älykaupunki kaupunkilaisille -kehitysohjelma, toimintakate	-1 178	-1 308	130	-1 308	0	0
Welcoming City -kehitysohjelma, toimintakate	-385	-516	131	-500	-16	0
Elämystalouden kehitysohjelma, toimintakate	-527	-657	130	-657	0	0
Konsernihallinto (pl. erikseen sitovat erät), toimintakate	-34 955	-39 404	4 449	-37 694	-23	-1 687
Konsernihallinto (pl. erikseen sitovat erät), nettoinvestoinnit	29	0	-29	0	0	0

Yhteiset erät

Yhteiset erät sisälsivät kaupunkitasoisia yhteistoimintaosuuksia, kuten Kuntaliiton, Pirkanmaan liiton ja Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän maksuosuudet sekä erinäisiä avustuksia ja jäsenmaksuja. Tampereen kaupungin verohallinnolle maksettava osuus verotuskustannuksista sisältyi myös tänne. Yhteisistä eristä maksettiin myös kaupungin työntekijöiden kulttuuri- ja liikuntaetuus sekä työmatkaliikenteen tuki. Uutena eränä mukana oli työsuhdepolkupyöristä aiheutuvat kustannukset.

Kaupungin yhteisistä eristä osoitettiin ammatillisen koulutuksen yksikköhintarahoitusta (valtionosuutta) vastaava summa sisäisenä tulona koulutuksen järjestäjä Tredulle. Lisäksi Tampereen kaupunki osoitti Tredulle rahoitusta toimiva ja yhdenvertainen oppivelvollisuusuudistus -kokonaisuuteen.

Yhteisiin eriin sisältyy myös varaus suurtapahtumakumppanuuksien ja suurtapahtumajärjestelyjen kustannuksiin. Vuoden 2025 keskeisimpiä tapahtumia olivat frisbeegolfin MM-kilpailut, yleisurheilun nuorten EM-kilpailut sekä koripallon miesten EM-kilpailut.

Yhteisten erien alkuperäinen talousarvio sisälsi 7,5 milj. euron kaupunkitasoisen varauksen vuoden 2025 palkankorotuksiin, koska uudet sopimukset ja niiden vaikutukset eri yksiköihin eivät talousarvioihin eivät olleet tiedossa talousarvion laadintahetkellä. Sopimusten kustannusvaikutusten selvittyä konsernijohtaja päätti kahdesti talousarviomuutoksista, joilla siirrettiin määrärahoja yhteisistä eristä yksiköille. Määrärahaa jäi käyttämättä 3,4 milj. euroa.

Yhteisiin eriin kirjattiin yhtiöitettyihin tai muuten siirtyneisiin toimintoihin liittyvät tuotot ja kulut. Niiden nettovaikutus vuonna 2025 oli merkitykseltään vähäinen.

Muut toimintatulot -erä sisälsi kertaluontoisen osakkeiden luovutusvoiton 14,9 milj. euroa Annalan Vuokra-asunnot Oy:n myynnistä Tampereen Vuokra-asunnot Oy:lle. Luovutusvoittoa kertyi 0,1 milj. euroa suunniteltua vähemmän.

Yhteisten erien investoinnit olivat sijoituksia osakkeisiin ja osuuksiin.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Yhteisten erien toimintakate toteutui 4,2 milj. euroa suunniteltua parempana. Merkittävin syy tähän oli, että palkankorotusvarauksesta säästyi 3,4 milj. euroa palkkaratkaisun vaikutusten oltua ennakoitua vähäisempi.

Toimintatuotot toteutuivat suunnitellun mukaisina. Osa toimintatuotoista toteutui arvioitua pienempinä ja osa suurempina. Henkilöstöpysäköinnin tulot alittivat budjetin 0,1 milj. euroa. Vuonna 2025 oikaistiin henkilöstöpysäköinnin alv-käsittelyä vuosien 2023 ja 2022 osalta. Oikaisu pienensi kaupungille kirjattavia tuloja ja aiheutti budjettialituksen. Suurtapahtumiin kertyi budjetoimattomia tuloja vajaa 0,2 milj. euroa Keskustorin kesäkäyttöön liittyen. Avustuksia saatiin 0,1 milj. euroa suunniteltua enemmän. Muut toimintatuotot alittivat budjetin 0,2 milj. euroa, josta 0,1 milj. liittyi Annalan Vuokra-asunnot Oy:n budjetoitua pienempään myyntivoittoon.

Toimintakulut toteutuivat 4,2 milj. euroa muutettua vuosisuunnitelmaa pienempinä.

Suurtapahtumiin käytettiin 0,6 milj. euroa budjetoitua vähemmän, koska yksi suunniteltu tapahtuma jäi toteutumatta, yksi toteutui pienemmässä mittakaavassa ja uusia avauksia ei tullut etukäteen budjetoitua määrää. Suurtapahtumissa budjetointi tehdään pääsääntöisesti tapahtumien hakuvaiheessa usein jo vuosia etukäteen ja varautumisessa noudatetaan varovaisuusperiaatetta. Useissa tapauksissa neuvotteluvaiheen myötä lopulliset kustannukset jäävät budjetoitua pienemmiksi.

Yhteisten erien alkuperäinen talousarvio sisälsi vajaan 7,5 milj. euron koko kaupunkia koskevan varauksen palkankorotuksiin. Neuvottelujen päätyttyä vuoden 2025 aikana ja palkankorotusten suuruuden selvittyä talousarviota kohdistettiin kahdesti sitovuussääntöjen mukaisesti konsernijohtajan päätöksillä kaupungin yksiköille. Palkankorotusvarauksesta säästyi 3,4 milj. euroa palkkaratkaisun vaikutusten oltua ennakoitua vähäisempi.

Harkinnanvaraisiin henkilöstömenoihin varatuista menoista säästyi reilu 0,1 milj. euroa. Budjetissa oli lisäksi varauduttu yllättäviin menoihin, jotka toteutuivat lähes 0,3 milj. euroa suunniteltua pienempinä.

Tredulle osoitettu valtionosuusrahoitus oli 0,2 milj. euroa muutettua vuosisuunnitelmaa suurempi opetus- ja kulttuuriministeriön 3.12.2025 tekemän lisäsuoritepäätöksen mukaisesti.

Muutettuun talousarvioon sisältyi tulosta heikentävänä eränä Tavase Oy:n lainasaatavan poisto (0,44 milj. euroa), koska yhtiön suunnittelema tekovesipohjahanke päätettiin lopettaa ja yhtiöllä ei ole enää toimintaa. Erä sisältyi muutetussa talousarviossa poistot ja arvonalentumiset -erään, mutta toteutui muissa rahoituskuluissa.

Investoinnit

Nettoinvestoinnit toteutuivat 1,2 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä 26,6 milj. eurona. Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyen kaupunki teki noin 9,0 milj. euron sijoituksen yhtiön vapaan oman

pääoman rahastoon (SVOP). Lisäksi sijoituksiin sisältyi Finnpark Parkisto Oy:n 15,5 milj. euron sijoitus ja Tampereen Raitiotie Oy:n 1,72 milj. euron SVOP-sijoitus. Osakkeisiin ja osuuksiin oli varattu 1,6 milj. euroa kaupunginhallituksen käyttöön erillisten päätösten mukaan, ja siitä käytettiin noin 0,2 milj. euroa Visit Tampere Oy:n osakekannan hankintaan ja 0,2 milj. euron Hakametsän Kehitys Oy:n SVOP-sijoitukseen.

Joulukuussa 2024 kaupunginvaltuusto päätti sijoituksista Tampereen Särkänniemi Oy:öön ja noin 20,1 milj. euron muutoksesta vuoden 2025 talousarvioon. Sijoitus ei toteutunut hallinto-oikeuteen tehdyn valituksen ratkaisun siirtyessä vuodelle 2026. Talousarviota muutettiin uudelleen joulukuussa 2025.

Pysyvien vastaavien luovutustuloja toteutui vuonna 2025 konsernihallinnon yhteisissä erissä 22,4 milj. euroa, joka alitti muutetun talousarvion 0,6 milj. euroa. Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n yhtiöittämiseen liittyvä liiketoiminnan myynti toteutui 7,5 milj. eurolla. Lisäksi luovutustuloissa toteutui Annalan Vuokra-Asunnot Oy:n osakkeiden myynti 14,9 milj. euroa. Alkuperäinen talousarvio sisälsi 0,5 milj. euroa Finnpark Oy:n vuotuista SVOP-palautusta, joka ei toteutunut.

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 25	Ero
Toimintatuotot			
Myyntituotot	308	255	53
Tuet ja avustukset	113	0	113
Vuokratuotot	20	0	20
Muut toimintatuotot	15 187	15 401	-214
Toimintatuotot yhteensä	**15 628**	**15 656**	**-28**
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-53	-3 462	3 409
Palvelujen ostot	-109 031	-109 620	589
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-274	-382	108
Avustukset	-140	-101	-39
Vuokrakulut	-323	-352	29
Muut toimintakulut	-85	-171	86
Toimintakulut yhteensä	**-109 905**	**-114 088**	**4 182**
Toimintakate	**-94 277**	**-98 432**	**4 154**
Poistot ja arvonalentumiset	0	-572	572
Tilikauden tulos	**-94 277**	**-99 004**	**4 726**

Investoinnit (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Investointimenot	-26 649	-27 827	1 178	-19 400	-8 427	0
Pysyvien vastaavien luovutustulot	22 409	23 003	-594	15 500	7 503	0

Sitovat erät (1 000 euroa)	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025	KV:n muutokset	Muut muutokset
Yhteiset erät, toimintakate	-94 277	-98 432	4 154	-102 816	379	4 005
Yhteiset erät, nettoinvestoinnit	-26 649	-27 827	1 178	-19 400	-8 427	0

Konsernin tytäryhteisöt

Tytäryhteisöjen toiminnan tavoitteet ja niiden toteuma

Omistajastrategiset tavoitteet, niiden toteutuminen ja arviointi

Tampereen kaupungin omistajastrategian päämääränä on, että Tampereen kaupunki on aktiivinen, vaativa ja selkeä omistaja, joka varmistaa omistustensa tehokkaan hyödyntämisen kaupunkilaisten hyväksi. Tampereen kaupungin omistajastrategiset päämäärät konkretisoidaan omistajaohjauksen periaatteiden kautta. Kaupungin omistamien tytäryhtiöiden ja yhteisöjen toiminnan kannattavuutta ja tehokkuutta arvioidaan yhtiöittäin sekä osana kaupunkikonsernia. Asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä yhteisöjen toimintaa, taloudellista kehitystä ja tunnuslukuja seurataan säännöllisesti. Tytäryhteisöjen tavoitteiden asettamisesta, niiden toteutumisen seurannasta ja raportoinnista vastaa omistajaohjaus.

Kaupungin tytäryhteisöille asetetaan vuosittain tytäryhteisökohtaisia toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka tuovat esiin pääomistajan tahdon ja ohjaavat omistajan edustajien toimintaa muun muassa hallituksessa ja yhtiökokouksessa. Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhteisökohtaiset tavoitteet vuodelle 2025 asetettiin talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Tavoitteiden toteuma

Kaupungin tytäryhteisöille asetettiin vuodelle 2025 yhteensä 66 taloudellista ja toiminnallista tavoitetta, jotka tukivat kaupunkikonsernin strategisia linjauksia, palvelutuotannon tehokkuutta, talouden tasapainoa sekä kestävää kehitystä. Tavoitteet koskivat muun muassa toiminnan kannattavuutta, asiakastyytyväisyyttä, osinkoa, investointien ja omaisuuden hallintaa, palvelujen laatua sekä ympäristö- ja ilmastovaikutuksia.

Vuoden 2025 aikana tytäryhteisöt onnistuivat pääosin asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Valtaosa tavoitteista toteutui kokonaisuudessaan, ja konsernitasolla tarkasteltuna toiminta oli tavoitteiden mukaista. 66 tavoitteesta 51 toteutui, 14 jäi toteutumatta ja yksi tavoite toteutui osittain. Tavoitteiden toteutumisaste oli 77,3 prosenttia. Taloudellisten tavoitteiden osalta tytäryhteisöt pääsääntöisesti saavuttivat niille asetetut tulos-, osinko- ja vakavaraisuustavoitteet.

Taloudellisten tavoitteiden osalta tytäryhteisöt pääsääntöisesti saavuttivat niille asetetut tulos-, osinko- ja vakavaraisuustavoitteet. Toiminnan tehokkuutta kyettiin hyödyntämään In house -yhtiöiden asiakashinnoissa, ja omistaja-arvo kehittyi monissa yhtiöissä positiivisesti. Joissakin yhtiöissä taloudellisten tunnuslukujen toteuma jäi tavoitetasosta esimerkiksi poikkeuksellisten kustannusten, investointien ajoituksen tai toimintaympäristön muutosten vuoksi. Toiminnallisten tavoitteiden osalta asiakastyytyväisyys pysyi pääosin hyvällä tasolla, ja palvelutuotannon laatu sekä toimitusvarmuus toteutuivat useimmissa yhtiöissä asetettujen mittareiden mukaisesti.

Kestävyystavoitteiden toteumasta raportoidaan yhtiökohtaisten talouden ja toiminnan tilinpäätöstavoitteiden jälkeen.

TYTÄRYHTEISÖJEN TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Finnpark-konserni

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Maksettu osinko on 50 % konsernin nettotuloksesta ja vähintään 0,5 milj. euroa	% / EUR	väh. 2,0 milj. euroa	2,0 M€	+
Omistaja-arvo kehittyy positiivisesti.	Osakekannan arvo lisättynä maksetulla voitonjaolla (kasvu-%)	5,0	5,1	+
Asiakaskokemus ja asiakas-tyytyväisyys on hyvällä tasolla	NPS	>70	70,45	+

Pirkan Opiskelija-asunnot Oy

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Asuntojen taloudellinen käyttöaste on korkea, tavoite vähintään 95,5 %	Toteutunut käyttöaste, %	96	93,89	-
Toiminta on kannattavaa	Sipo-%	1,8	3,9	+
Vakavaraisuus kasvaa vuosittain	Omavaraisuusaste-%	14	12,93	-
Kiinteistöjen korjausvelan määrä on hallinnassa	Korjausvelan määrä / rakennuskannan arvo, enintään %	1,9	1,8	+
Asuntokannan kasvattaminen MAL-sopimuksen mukaisesti	Valmistuneet uudet asunnot kpl	60+60	117	+

Pirkanmaan Jätehuolto Oy

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Yhtiö toimii kustannustehokkaasti niin, että jätemaksut on mahdollista hinnoitella edullisesti. Kustannustaso mahdollistaa edullisen hintatason pitämisen asiakkaille	Sijoitus 12 suurimman kaupungin vertailujoukossa min 4/12	1-4/12	Sijoitus 12 suurimman kaupungin vertailu joukossa oli 1/12.	+
Yhtiön maksama osinko on vähintään 50% markkinaehtoisesta tuloksesta (vuonna 2024 oli sovittu lisäosinko 0,65 milj. euroa)	Maksettu osinko milj. euroa	0,2	Yhtiö maksoi noin 66% markkinaehtoisen ja sidosyksikkömyynnin yhteenlasketusta tuloksesta osinkoa, josta Tampereen osuus oli omistusosuuden mukainen. Osinko oli 0,3 meur. Molemmat ehdot toteutuivat.	+
Kuntavastuullisen sekalaisen yhdyskuntajätteen määrä vähenee	Kerätty asumisesta syntynyt sekajäte kg/asukas	10 kg vähennys/ asukas 2023 tasosta	Sekalaisen yhdyskuntajätteen määrä laski 8 kg/asukas vuoden 2023 tasosta.	-
Yhtiö suunnittelee jatkuvan asiakastyytyväisyyden mittaamisen prosessin	Toteutettu /ei	tavoitetason määritys	Asiakastyyväisyyden mittari otettiin käyttöön ja sille määritettiin tavoitetasot.	+
Yhtiö pienentää toimintansa hiilijalanjälkeä päästövähennysohjelmansa mukaisin toimenpitein	Yhtiön oman toiminnan päästöt (Scope 1+2, pl kaatopaikat) [t CO2ekv]	100	muotoon 34t CO2 ekv.	+

Pirkanmaan Voimia Oy

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Toiminta on kannattavaa ja toiminnan tehokkuus kanavoidaan asiakashintoihin.	Nettotulos, milj.euroa	0,5 -1,3	1,4	-
Yhtiön tuottavuus kehittyy erityisesti oppilaitosruoka-palvelujen palvelupinnassa, joka mahdollistaa ateriahintojen kohtuullisen hintakehityksen.	Palvelupinnan tehokkuuden ja tuottavuuden mittari	Mittarin ja sen seuranta-mekanismien luominen sekä mittarin ensim-mäiset tulokset	Mittari luotu. Mittari on syödyt ateriat/henkilö-työvuosi. Vuoden 2025 toteuma on 13666 (kpl/htv)	+
Asiakastyytyväisyys puhtauspalveluissa	Asiakastyytyväisyys-mittauksen tulokset	Parempi kuin edellisenä vuotena.	49% (52%)	-
Asiakastyytyväisyys ateriapalveluissa	Asiakastyytyväisyys-mittauksen tulokset	Parempi kuin edellisenä vuotena.	62% (61%)	+
Päästöjä vähennetään vuoden 2024 tasosta vuoteen 2030 mennessä	Kasvihuone-päästölaskenta	Kasvihuonekaa-supäästölas-kenta on tehty ja vähennys-tavoite on jaettu tuleville vuosille.	Kasvihuonepäästölas-kenta tehty. Tavoitteena vähentää ilmastopäästö-jä vuosittain systemaatti-sesti ja mitattavasti, -10 % vuoteen 2030 ja -20% vuoteen 2035 mennessä	+
Ruokahävikin vähentäminen	Ruokahävikin määrä/ tuotantokilo	Ruokahävikki on vähemmän kuin 10% tuo-tantokiloista	9%	+

Tampereen Energia -konserni

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Maksettu osinko 50 % konsernin nettotuloksesta tai vähintään 20 milj. euroa	% / EUR	20,0 M€	20,0 MEUR	+
Uusiutuva energia koko energiatuotannosta % (vesivoima, tuulivoima, bioenergia, jäte-energia)	%	70	94	+
Hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen	Tehdyt toimenpiteet	Selvitetään	Selvitetty	+

Tampereen Infra Oy

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Toiminta on kannattavaa. Tehokkuus kanavoidaan asiakashintoihin. Yhtiö tuottaa voittoa vain sen verran, että jatkuvuus ja kehittäminen turvataan.	Nettotulos milj. euroa	0,3 - 0,7	0,5 (alustava)	+
Asiakkaiden kokema kustannustehokkuus	Skaala 1-5 (1 erittäin hyvä, 5 erittäin huono)	< 3	2,2	+
Asiakkaiden nettosuositteluindeksi	Skaala -100 - 100	> 55	21	-
Kiertotalouden lisääminen	Toteutunut kyllä/ei	Tampereen Infra Oy:n työmailla järjestetään jätteiden erilliskeräys jätelajeittain, vältetään sekalaisen rakennusjätteen syntymistä.	kyllä	+
Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen	Pinta-alan muutos	Puistonurmien leikkuutapojen monipuolistaminen / kaupunkiniittyjen lisääminen. Pinta-ala suurempi kuin 2024.	pinta-ala 2025 > pinta-ala 2024	+

Tampereen Kaupunkiliikenne Oy

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Yhtiö talous on tasapainossa yhtiöjärjestyksen 2 §:n periaatteiden mukaisesti siten, että yhtiön kannattavuus ja vakavaraisuus mahdollistavat yhtiön kilpailukykyisen toiminnan ja kehittämisen	Tilikauden nettotulos on positiivinen	kyllä/ei	kyllä	+
Asiakastyytyväisyys on hyvällä tasolla	Nyssen asiakastyytyväisyyskysely (ajotapa, asiakaspalvelu, siisteys)	asiakastyytyväisyys parempi kuin 4,0	4,25	+
Yhtiö toimii allianssimallin mukaisesti siten, että yhteistyössä kaupungin kanssa korostuu toiminnan pitkäjänteinen suunnittelu ja kokonaistaloudellisuus	Allianssimallin mukainen toiminta (Kyllä/Ei)	kyllä/ei	kyllä	+
Yhtiön varikkoratkaisusta on tehty päätös vuoden 2025 aikana	Toteutustilanne	kyllä/ei	ei	-

Tampereen Palvelukiinteistöt Oy

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Maksettu osinko on 50 % kiinteistörealisointien nettomyyntivoitoista, kuitenkin vähintään 0,5 milj. euroa.	Osingon osuus nettomyyntivoitosta, %	50% tai väh. 2,0 milj.eur	2,0 milj.eur	+
Pääoman kiertoa tehostetaan kiinteistösalkutuksen mukaisesti.	Toteutuneet myynnit, kpl	1	0	-

Tampereen Raitiotie Oy

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Raitioliikenteen luotettavuus vähintään 99,8% (ajetut lähdöt vs. suunnitellut lähdöt) => tarkoittaa noin yhtä ajamatonta lähtöä per päivä. Päivässä keskimäärin 530 lähtöä.	Järjestelmästä johtuvat ajamattomat vuorot -%.	99,8 %	99,83%	+
Asiakastyytyväisyys on hyvällä tasolla	Nyssen asiakastyytyväisyyskyselyn asiakastyytyväisyyden keskiarvo on parempi kuin 4,30	>4,30	4,58	+
Yhtiö talous on tasapainossa yhtiöjärjestyksen 2 §:n periaatteiden mukaisesti siten, että yhtiön kannattavuus ja vakavaraisuus mahdollistavat yhtiön tehokkaan toiminnan ja kehittämisen	Tilikauden nettotulos on positiivinen; omavaraisuus-% > 1	kyllä/ei	kyllä	+
Yhtiö on edistänyt toimillaan raitiotien jatkorakentamisen (Pirkkala & Linnainmaa) suunnittelua ja toimeenpanoa siten Tampereen ja Pirkkalan luottamuselinten päätösten mukaisesti	Kyllä/Ei	kyllä/ei	kyllä	+

Tampereen Särkänniemi Oy

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Maksettu osinko on vähintään vuositavoitteen mukainen (maksetaan tavoitevuonna)	Maksetun osingon määrä, M€	1,5	1,5	+
Omistaja-arvo kehittyy positiivisesti	Osakekannan arvo + maksetut osingot, %	yli 5 % vrt. vuosi 2024	-5%	-
Oman toiminnan absoluuttiset Scope 1 - ja 2 kasvihuonepäästöt vähenevät vuosittain vuoteen 2030. Välitavoite vuodelle 2025 - 35 % vertailuvuoteen 2022	Oman toiminnan Scope 1- ja 2 päästövähennys edellisvuoteen verrattuna	-35 %	-72%	+

Tampereen Tilapalvelut Oy

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Liiketoiminta on tehokasta ja hinnat ovat kilpailukykyisiä.	Hintojen kehitys on 2 % alle alan kustannusindeksin. Kustannusindeksi= palkkatasoindeksi 50, talonrakennusindeksi 25, ylläpitoindeksi 25.	Hinnat max. 98 % alan kustannusindeksistä	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi kasvoi välillä 2022–2025 yhteensä 18,8 %, julkisen sektorin työvoimakustannusindeksi samalla aikavälillä 14,5 % ja rakennuskustannusindeksi kasvoi vuosina 2022–2025 6,5 %. Yhdistetty kustannusindeksi vuosille 2022–2025 kasvoi 13,6 %. Tilapalvelut korotti hintoja samalla ajanjaksolla 9%. Hintojen kasvu jäi alle indeksien kasvun. Yhtiö maksoi vuonna 2025 osinkoa kaupungille noin 1,0 milj. euroa.	+
Toiminta on kannattavaa ja toiminnan tehokkuus kanavoidaan asiakashintoihin.	Nettotulos milj. euroa	0,5-1	Yhtiön kustannusten kasvua ei siirretty asiakashintoihin. Yhtiön tulos vuonna 2025 oli noin 214 000 euroa.	-
Korkea asiakastyytyväisyys.	Asiakastyytyväisyysindeksi yli 4,0 (asteikko 1-5)	Yli 4,0	Yhtiön asiakastyytyväisyysindeksi 31.12.2025 oli 4,21.	+
Yrityksen turvallisuuskäytäntöjen (ml. psykososiaaliset tekijät) kehittäminen.	Tehdyt toimenpiteet	Työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmä ISO 45001:n sertifiointi	Työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmä ISO 45001:n sertifioitiin onnistuneesti huhtikuussa 2025.	+
Päästölaskennan tarkentaminen	Tehdyt toimenpiteet	Vuonna 2025 uusittavien strategisten sopimusten kumppaneille velvollisuus laskea tuottamansa palvelun Scope 1 ja Scope 2 päästöt.	Velvoite lisätty seuraaviin sopimuksiin: • Elinkaariasiantuntijapalvelut • Kuntotutkimukset • Rakennustekniset työt • Rakennuspeltityöt (laatupisteytettävänä).	+

Tampereen Vesi Oy

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Yhtiön talous on tasapainossa siten, että yhtiön kannattavuus ja vakavaraisuus turvataan ja mahdollistetaan yhtiön tehokas toiminta ja kehittäminen	Tilikauden nettotulos	+	Tilinpäätöksen nettotulos -7,7 milj.€ (-9.4%), Kirjanpidollinen nettotulos budjetoitua (4,2 M€) heikompi johtuen tilinpäätösvaiheen pakollisen varauksen kirjauksista kulueriin (13,0 M€). Budjetoinnissa- ja ennusteessa seurattu operatiivisen toiminnan nettotulosta, joka toteutui budjetoitua parempana. Merkittävimmin tähän vaikutti ulkopuolisten palvelujen suunniteltua pienempi toteutuminen erityisesti jäteveden puhdistamisen hankinta Keskuspuhdistamolta.	+/-
Vesijohtoveden toimitusvarmuus säilyy korkealla tasolla.	Ei yhtään toimitetun vesijohtoveden pitkiä (12 h) jakelukatkoksia Tampereen Vesi Oy:n vastuualueella.	0	Tavoite ei toteutunut johtuen Kämmenniemessä vesijohtoon tulleesta kahdesta (2 kpl) vuodosta.	-
Yhtiön vesitaksakehitys on mahdollisimman alhainen yhtiön talous huomioiden.	Talousennuste käyty konsernijaostossa läpi taksankorotuskeskustelun yhteydessä.	Taksan muutosperusteet osoitettu yhtiön talousennusteen kautta.	Pitkän tähtäimen taloussuunnitelma (talousennuste) päivitetty ja hinnanmuutostarpeet arvioitu päivityksen pohjalta. Ennakkokeskustelu hinnanmuutoksista omistajan ja konsernijaoston kanssa käyty syyskuussa.	+
Yhtiön vesitaksat pysyvät valtakunnallisesti vertaillen kohtuullisina.	Vesilaitosyhdistyksen tilastoinnin mukainen taksavertailusijoitus.	Taksat pyritään pitämään valtakunnallisesti keskitasolla tai alle keskitason.	Vertailu tehty hinnanmuutostarpeiden valmistelun yhteydessä. Vertailussa veden hinta alle keskitason esitettävä hinnanmuutos huomioiden. Vertailu tehty toteutuneista hinnoista.	+
Toimintavarmuuden turvaaminen	Tehdyt toimenpiteet	Kämmenniemen vesihuoltolinjojen rakennesuunnittelu valmis (Vesijohto ja jätevesi)	Rakennesuunnittelu valmistui suunnitellusti siirtolinjojen osalta.	+
Jätevesiviemäriin kuulumattomien vesien määrän vähentäminen	Tehdyt toimenpiteet	Keskustan viemäröintialueen jätevesien ja hulevesien määrän mittausten hyödyntäminen jätevesien määrän vähentämisessä.	Jätevesiviemäriin kuulumattomien vesien keskusta(länsipuoli) mittaukset valmistuivat kesällä 2025. Mittausten pohjalta tehtiin tarkentavia mittauksia siirtämällä kahta mittaria. Tulokset saadaan vuoden 2026 aikana.	+

Tampereen Vuokra-asunnot Oy

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Asuntojen taloudellinen käyttöaste on korkea	Toteutunut käyttöaste väh. %	98,5	98,43	-
Toiminta on kannattavaa	Sipo-%	4,5	2,81	-
Maksettu osinko on Ara-säännösten mahdollistama enimmäismäärä	Maksetun osingon määrä, M€	0,57	0,57	+
Omistaja-arvo kehittyy positiivisesti	Vapaiden kiinteistöjen markkina-arvo laskettuna nettotuotto-menetelmällä (vuokratulot-kiinteistöjen kustannukset)/ tuottovaateella (5 %)	170,0 milj. €	190,0 milj. €	+
Asuntokannan kasvattaminen MAL-sopimuksen mukaisesti	Valmistuneet uudet asunnot, kpl	100	215	+

Tampere-talo-konserni

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Konsernin nettotulos on positiivinen	Tilikauden nettotulos, €	+	+ 377.000€	+
Yleishyödyllistä taidetoimintaa harjoittavan emoyhtiön toteutunut kävijämäärä Tampere-talon kiinteistössä ja sen välittömässä läheisyydessä kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna	Toteutunut kävijämäärä	Yli 90.000 kävijää	95 541 kävijää	+

Tredu-Kiinteistöt Oy

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Vuokrakohteiden neliöhinnat ovat kilpailukykyisiä	Keskimääräisen neliöhinnan kilpailukykyisyys	Valtakunnallisesti toteutetun vertailun kautta osoitettu neliöhintojen kilpailukykyisyyden taso	OPH:n kustannus vertailun perusteella olemme Suomen 10 suurimmasta toimijasta toiseksi suurin ja toiseksi halvin (€/ opiskelijavuosi).	+
Omistaja-asiakkaiden asiakastyytyväisyys	Asiakastyytyväisyys-mittaus	Ensimmäinen mittaus suoritettu	Suoritettu	+
Käyttäjäasiakkaiden asiakastyytyväisyys	Asiakastyytyväisyys-mittaus	Ensimmäinen mittaus suoritettu	Suoritettu	+

Tullinkulman Työterveys

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	TA 2025	Toteuma 2025	Toteutunut (+)/ ei toteutunut (-)/ osittain toteunut (+/-)
Toiminta on kannattavaa ja kannattavuutta kehitetään tuloksellisuutta parantamalla. Emoyhtiön tuloksellisuus kanavoidaan asiakashintoihin ja konsernin taloudellista tulosta nostetaan markkinayhtiön kautta.	Tilikauden tulos, milj.euroa	0,5 ->	0,1	-
Markkinoilla toimivan tytäryhtiö Ratinan Terveys Oy:n tuottavuuden kehittäminen.	Maksettu osinko emoyhtiö Tullinkulman työterveys Oy:lle	50% nettotuloksesta	>50 % nettotuloksesta	+ **Maksettu konserniavustusta**
Henkilöasiakkaiden asiakastyytyväisyys.	NPS mittaus, käyttäjäasiakkaat.	60	+70	+
Resurssien ja kehittämistoiminnan suuntaaminen ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon.	Ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus on vähintään 60 %	60 %	63,4 %	+
Etäpalveluiden tarjonnan tulee tukea ennaltaehkäisevän työterveyshuollon vahvistamisen tavoitetta.	Työterveyspainotteisten sairaanhoidon palveluiden osuus korkeintaan 40 % työterveyshuollon kelakorvattavista kustannuksista	40%	36,6 %	+

Kestävyystavoitteiden toteuma

Kestävään kehitykseen liittyvät tavoitteet muodostivat osan vuoden 2025 tavoitekokonaisuudesta. Talousarviossa 2025 Tampereen kaupunkikonsernin yhdeksälle yhtiölle asetettiin yhtiökohtaiset kestävyystavoitteet, jotka olivat yhteensopivat yhtiöiden CSRD[1] -työn kanssa. Yhtiöt ovat Tampereen Energia Oy, Tampereen Energia Sähköverkko Oy, Tampereen Vesi Oy, Pirkanmaan Jätehuolto Oy, Tampereen Infra Oy, Tampereen Tilapalvelut Oy, Särkänniemi Oy, Pirkanmaan Voimia Oy sekä Tampereen Vuokratalosäätiö. Tavoitteiden toteumat on raportoitu osana yhtiökohtaisia raportointeja edellä.

Muille kaupunkikonsernin tytäryhtiöille, jotka eivät olleet CSRD-direktiivin piirissä, asetettiin kolme yhteistä vastuullisuustavoitetta. Tavoitteet liittyivät Tampereen hiilineutraalisuus 2030-tavoitteen mukaisten, tytäryhtiöiden vuodelle 2025 asettaman välitavoitteen toteutumiseen, luonnon monimuotoisuuteen vaikutusten tunnistamiseen sekä yhtiökohtaisten tavoitteiden ja niiden mittareiden määrittämiseen YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 tavoitteiden (SDG) pohjalta.

Konserniyhteisöjen luonnon monimuotoisuuden toimenpiteet on viety päivitettyyn LUMO-ohjelmaan vuoden 2025 aikana. Ohjelma hyväksytään kaupunginhallituksessa alkuvuodesta 2026, jonka jälkeen toimenpiteet tuodaan julkiseen Tampereen ilmasto- ja ympäristövahtiin. Hiilineutraalisuuteen ja SDG-tavoitteiden määrittämiseen liittyvien tavoitteiden toteumat esitetään alla.

YHTEISET TAVOITTEET

Tavoite	Tavoitteen mittari (euroa, %, skaala yms.)	Mittarin tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö
Yhtiöt kehittävät toimintaansa YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti	Toimenpiteiden toteutus	Olennaisten SDG:n mukaisten tavoitteiden, mittareiden ja tavoitetasojen tarkentaminen edelleen	Toimitusjohtajat
Yhtiöt jatkavat vuoden 2030 hiilineutraalisuus-tavoitteen edistämistä toteuttamalla Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartan toimenpiteitään ja tuovat niistä merkittävimmät näkyviin vuosittain ilmastobudjettiin.	Toimenpiteiden toteutus	Hiilineutraalisuuden vuoden 2025 välitavoite on saavutettu. Yhtiöt raportoivat toimenpiteensä Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekarttaan ja ilmastobudjettiin.	Toimitusjohtajat
Yhtiöt tunnistavat keskeiset vaikutuksensa luonnon monimuotoisuuteen ja tuovat merkittävimmät toimenpiteensä LUMO-ohjelmaan vuoden 2025 aikana.	Toimenpiteiden toteutus	Luonnon monimuotoisuuden toimenpiteet on viety vuoden 2025 aikana päivitettävään LUMO-ohjelmaan.	Toimitusjohtajat

*Tavoitteet koskevat kaikkia niitä tytäryhtiöitä, jotka eivät tee CSRD-direktiivin mukaista raportointia.

[1]CSRD-työllä viitataan EU:n kestävyysraportointidirektiiviin, jonka oli alkuvaiheessa tarkoitus koskea myös kappaleessa mainittuja tytäryhtiöitä. Direktiivin soveltamisala on sittemmin muutettu.

HIILINEUTRAALI TAMPERE 2030 -TIEKARTAN VÄLITAVOITE VUODELLE 2025

Tytäryhteisöjen yhteiset Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartan 2025 välitavoitteet ja ilmastobudjetin tavoitteet sekä toteuma

Tytäryhteisö	Toimenpiteitä Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartassa ja/tai ilmastobudjetissa	Hiilineutraalisuuden vuoden 2025 välitavoite on saavutettu
Business Tampere Oy	kyllä	Välitavoitteen asettamista ei vaadittu
Ekokumppanit Oy	kyllä	Välitavoitteen asettamista ei vaadittu
Finnpark-konserni	kyllä	Välitavoite: Yhtiö käyttää sähkö- ja kaukolämpö-energian osalta kokonaan uusiutuvaa energiaa. Tavoite osittain saavutettu.
Hakametsän Kehitys Oy	kyllä	Välitavoitteen asettamista ei vaadittu
Hiedanrannan Kehitys Oy	kyllä	Välitavoite: Hiedanrannan asuinrakennusten rakentamisen kasvihuonekaasupäästöt ovat 35 % ja väylien rakennekerrosten materiaalipäästöt 40 % tavanomaista pienemmät. Tavoite osittain saavutettu.
Nurmi Resort Oy	ei	Välitavoitteen asettamista ei vaadittu
Pirkan Opiskelija-asunnot Oy	kyllä	Välitavoite: Energian ominaiskulutus laskee yhtiön rakennuksissa 20 % vuoden 2019 tasosta. Tavoite saavutettu.
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	kyllä	Välitavoite: Yhtiö vähentää oman toiminnan päästöjä 1000 t CO2e vuoden 2022 tasosta. Tavoite saavutettu.
Pirkanmaan Voimia Oy	kyllä	Välitavoite: Yhtiössä tarjottavista lasten ja nuorten aterioista 50 % on ilmastoystävällisiä. Tavoite saavutettu.
Runoilijan Tie Oy	ei	Välitavoitteen asettamista ei vaadittu
Suomen Hopealinja Oy	ei	Välitavoitteen asettamista ei vaadittu
Tammenlehväsäätiö	kyllä	Välitavoitteen asettamista ei vaadittu
Tampereen Energia -konserni	kyllä	Välitavoite: Yhtiö luopuu kokonaan turpeen käytöstä. Tavoite saavutettu.
Tampereen Infra Oy	kyllä	Välitavoite: Yhtiö laajentaa päästölaskentansa kattamaan scope 3 -tason päästöt. Tavoite osittain saavutettu.
Tampereen Kaupunkiliikenne Oy	kyllä	Välitavoitteen asettamista ei vaadittu
Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy	kyllä	Välitavoite: Yhtiön kiinteistöjen sisä- ja ulkotiloissa valaistuksesta 100 % on LED-valoja. Tavoitetta ei saavutettu.
Tampereen Palvelukiinteistöt Oy	kyllä	Välitavoite: Yhtiön kiinteistöjen energiatehokkuus on parantunut 4 % vuoden 2023 tasosta. Tavoite saavutettu.
Tampereen Raitiotie Oy	kyllä	Välitavoite: Pirkkala-Linnainmaa -raitiotien rakentaminen on käynnistynyt. Tavoite saavutettu.
Tampereen Sarka Oy	kyllä	Välitavoitteen asettamista ei vaadittu
Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo	kyllä	Välitavoite: Ilmastotyötä tukevat investoinnit ovat käyttövalmiina ja tuottavat ilmastohyötyjä. Tavoite saavutettu.
Tampereen Särkänniemi Oy	kyllä	Välitavoite: Yhtiön hiilijalanjälki pienenee 35 % vuoden 2022 tasosta. Tavoite saavutettu.

Tytäryhteisö	Toimenpiteitä Hiilineutraali Tampere 2030 -tiekartassa ja/tai ilmastobudjetissa	Hiilineutraalisuuden vuoden 2025 välitavoite on saavutettu
Tampereen Tilapalvelut Oy	kyllä	Välitavoite: Yhtiö sertifioi ISO 14001 -järjestelmän. Tavoite saavutettu.
Tampereen Vesi Oy	kyllä	Välitavoite: Yhtiön hiilijalanjälki pienenee 40 % vuoden 2022 tasosta. Tavoitetta ei saavutettu.
Tampereen Virastotalo Oy	kyllä	Välitavoite: Virastotalorakennukselle haetaan ympäristöluokitus. Tavoite saavutettu.
Tampereen Vuokra-asunnot Oy	kyllä	Välitavoite: Yhtiön energiankulutus pienee 11 % vuoden 2020 tasosta. Tavoitetta ei saavutettu.
Tampereen Vuokratalosäätiö	kyllä	Välitavoite: Yhtiön uudishankkeet ovat A-energia-luokkaa ja niissä lasketaan elinkaaren hiilijalanjälki. Tavoite saavutettu.
Tampere-talo-konserni	ei	Välitavoite: Yhtiö käyttää kokonaan uusiutuvia energia-lähteitä ja kompensoi kasvihuonepäästönsä. Tavoite saavutettu.
TREDU-kiinteistöt Oy	kyllä	Välitavoite: Yhtiön energiankulutus pienenee 7,5 % vuoden 2020 tasosta. Tavoite saavutettu.
Tullinkulman Työterveys	kyllä	Välitavoite: Yhtiö toteuttaa hallitun siirtymisen pysäköintiedusta työmatkaetuihin. Tavoite saavutettu.
Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy	ei	Välitavoite: Yhtiön uudishankkeet ovat A-energia-luokkaa ja niissä lasketaan elinkaaren hiilijalanjälki. Tavoite saavutettu.
Visit Tampere Oy	kyllä	Välitavoitteen asettamista ei vaadittu

KESTÄVÄN KEHITYKSEN, YK:N SDG VIITEKEHYKSEN MUKAISET, TAVOITTEET

Yhteisö1	SDG:t	Tavoite ja mittarit määritelty (Kyllä/ei)	Tavoitteen toteuma
Tammenlehväsäätiö	2,3,10,12,13	K	Toteutui
Hiedanrannan Kehitys Oy	11,12,13	K	Toteutui
Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy	Ei määritetty	E	Ei voida arvioida
Nurmi Resort Oy	11,13	E	Toteutui osittain
KKOy Tampereen virastotalo	11, 13	E	Toteutui osittain
Business Tampere Oy	7,8,9,11,13	K	Toteutui
Ekokumppanit Oy	11,17	K	Toteutui
Tampereen Sarka Oy	4,8	K	Toteutui
Vuokratalosäätiö	7,13	K	Toteutui
Vilusen Rinne Oy	7,13	K	Toteutui
Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy	14,9	K	Toteutui
Visit Tampere Oy	10,12,13	K	Toteutui
Oy Runoilijantie	Ei määritetty	E	Ei voida arvioida
Suomen Hopealinja Oy	Ei määritetty	E	Ei voida arvioida
Tredu-Kiinteistöt Oy	4, 9, 11	K	Toteutui
Pirkan Opiskelija-asunnot Oy	7, 10, 11, 12, 13, 17	K	Toteutui
Tullinkulman Työterveys Oy	3, 13	K	Toteutui
Tampereen Kaupunkiliikenne Oy	8, 9, 13	K	Toteutui
Tampereen Palvelukiinteistöt Oy	9,11, 13	K	Toteutui
Tampereen Raitiotie Oy	8, 9,11,12,13	K	Toteutui
Tampere Talo Oy	7,8,12,13	K	Toteutui
Tampereen Vuokra-Asunnot Oy	11,13,17	K	Toteutui

* Muut kuin CSRD

Tilinpäätöslaskelmat

TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	126 474 006,02	101 308 626,17
Maksutuotot	41 240 775,06	51 238 475,69
Tuet ja avustukset	27 789 674,43	33 388 049,97
Vuokratuotot	111 189 911,97	112 762 308,25
Muut toimintatuotot	75 340 237,80	23 467 284,98
	382 034 605,28	322 164 745,06
Valmistus omaan käyttöön	535 190,32	367 487,22
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-382 052 259,39	-367 265 287,53
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-77 843 045,73	-75 844 612,54
Muut henkilösivukulut	-11 733 906,07	-10 069 783,47
Palvelujen ostot	-370 958 026,74	-329 830 973,64
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 061 468,25	-27 115 977,74
Avustukset	-101 600 719,61	-62 007 441,08
Vuokrakulut	-98 229 682,93	-95 050 792,25
Muut toimintakulut	-4 225 785,50	-6 522 766,14
	-1 068 704 894,22	-973 707 634,39
Toimintakate	**-686 135 098,62**	**-651 175 402,11**
Verotulot	641 154 613,83	651 180 550,40
Valtionosuudet	125 666 408,00	83 136 457,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	17 525 763,52	18 370 484,60
Muut rahoitustuotot	32 004 695,58	33 264 622,85
Korkokulut	-23 057 730,44	-25 479 517,28
Muut rahoituskulut	-916 988,26	-268 315,84
	25 555 740,40	25 887 274,33
Vuosikate	**106 241 663,61**	**109 028 879,62**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-134 114 688,01	-127 782 771,13
Arvonalentumiset	-4 663 928,94	-12 955 395,84
	-138 778 616,95	-140 738 166,97
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	204 293 733,51
Tilikauden tulos	**-32 536 953,34**	**172 584 446,16**
Poistoeron muutos	806 348,27	13 339 725,16
Rahastojen vähennys	138 283,14	147 911,77
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-31 592 321,93**	**186 072 083,09**

RAHOITUSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	106 241 663,61	109 028 879,62
Satunnaiset erät	0,00	204 293 733,51
Tulorahoituksen korjauserät	-65 027 755,03	-11 632 021,26
	41 213 908,58	301 690 591,87
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-229 588 754,11	-314 022 346,13
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 730 198,65	3 353 790,84
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	99 119 958,06	205 281 463,53
	-126 738 597,40	-105 387 091,76
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-85 524 688,82**	**196 303 500,11**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 094 723,53	-284 553 830,76
Antolainasaamisten vähennykset	510 555,82	1 661 160,92
	-584 167,71	-282 892 669,84
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	164 000 000,00	177 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 241 173,73	-67 641 339,33
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39 242 583,09	-19 453 733,64
	76 516 243,18	89 904 927,03
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 267 742,20	6 520 892,44
Vaihto-omaisuuden muutos	-414 683,24	988 848,37
Saamisten muutos	-2 407 836,46	23 288 162,13
Korottomien velkojen muutos	35 042 592,75	-49 889 154,02
	29 952 330,85	-19 091 251,08
Rahoituksen rahavirta	**105 884 406,32**	**-212 078 993,89**
Rahavarojen muutos	**20 359 717,50**	**-15 775 493,78**
Rahavarat 31.12.	96 462 392,84	76 102 675,34
Rahavarat 1.1.	76 102 675,34	91 878 169,12
	20 359 717,50	-15 775 493,78

TASE

VASTAAVAA

	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	122 684,72	152 574,39
Muut pitkävaikutteiset menot	107 989 640,14	105 149 312,03
	108 112 324,86	105 301 886,42
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	270 888 651,38	258 731 503,54
Rakennukset	703 093 493,26	685 185 933,98
Kiinteät rakenteet ja laitteet	428 307 404,26	402 681 463,34
Koneet ja kalusto	13 466 590,40	21 091 596,44
Muut aineelliset hyödykkeet	6 678 194,90	6 473 967,26
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	204 236 469,85	229 093 132,81
	1 626 670 804,05	1 603 257 597,37
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	405 487 679,48	378 890 216,94
Muut lainasaamiset	383 750 000,23	383 120 657,23
Muut saamiset	1 593 491,78	1 638 667,07
	790 831 171,49	763 649 541,24
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	115 880,64	43 870,64
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0,00	239 350,46
Keskeneräiset tuotteet	1 072 194,80	728 161,10
Muu vaihto-omaisuus	1 495 147,01	1 185 147,01
	2 567 341,81	2 152 658,57
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	7 092 604,91	10 659 602,64
Siirtosaamiset	3 355 873,14	3 989 998,31
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	18 031 285,43	17 027 336,85
Lainasaamiset	4 833 490,70	6 827 144,91
Muut saamiset	31 547 177,49	20 861 989,88
Siirtosaamiset	20 833 556,94	20 959 441,27
	85 693 988,61	80 325 513,86
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	25 235 466,60	25 382 199,91
Rahat ja pankkisaamiset	71 226 926,24	50 720 475,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**2 710 453 904,30**	**2 630 833 743,44**

VASTATTAVAA

	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	607 813 879,46	607 813 879,46
Muut omat rahastot	17 748 681,75	17 886 964,89
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	850 485 058,51	664 412 975,42
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-31 592 321,93	186 072 083,09
	1 444 455 297,79	1 476 185 902,86
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	679 738,87	1 486 087,14
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	561 200,00	675 500,00
Muut pakolliset varaukset	1 004 378,52	1 056 706,34
	1 565 578,52	1 732 206,34
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	18 313 469,24	18 253 472,43
Muut toimeksiantojen pääomat	148 875,76	2 404 604,77
	18 462 345,00	20 658 077,20
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	815 940 443,03	705 706 184,76
Saadut ennakot	72 900,00	103 900,00
Liittymismaksut ja muut velat	293 840,06	302 845,00
Siirtovelat	27 648 190,57	27 506 707,54
	843 955 373,66	733 619 637,30
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	39 831 391,51
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	52 365 742,73	46 841 174,73
Lainat muilta luotonantajilta	151 831 034,24	151 242 225,82
Saadut ennakot	0,00	6 835,57
Ostovelat	68 438 314,34	59 597 808,50
Muut velat	31 492 334,40	17 179 014,61
Siirtovelat	97 208 144,75	82 453 381,86
	401 335 570,46	397 151 832,60
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**2 710 453 904,30**	**2 630 833 743,44**

KONSERNITULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Toimintatuotot	1 021 248 100,40	1 021 378 374,81
Toimintakulut	-1 503 229 969,20	-1 442 174 546,88
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	2 874 089,61	2 551 617,37
Toimintakate	**-479 107 779,19**	**-418 244 554,69**
Verotulot	641 154 613,83	651 180 550,40
Valtionosuudet	125 666 408,00	83 136 457,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	12 901 285,44	20 623 297,45
Muut rahoitustuotot	3 858 201,18	5 524 107,76
Korkokulut	-56 795 206,07	-58 684 407,92
Muut rahoituskulut	-847 737,80	-1 960 665,79
Vuosikate	**246 829 785,39**	**281 574 784,21**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-242 194 268,52	-228 363 671,57
Omistuksen eliminointierot	-384 558,65	2 117 234,41
Arvonalentumiset	-22 476 647,81	-7 450 106,49
	-265 055 474,98	-233 696 543,65
Tilikauden tulos	**-18 225 689,59**	**47 878 240,56**
Tilinpäätössiirrot	141 453,44	151 082,07
Tilikauden verot	-10 185 674,80	-11 471 060,79
Laskennalliset verot	-4 313 476,47	-4 142 811,91
Vähemmistöosuudet	-558 959,95	-2 901 736,15
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-33 142 347,36**	**29 513 713,77**

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	246 829 785,39	281 574 784,21
Tilikauden verot	-10 185 674,80	-11 471 060,79
Tulorahoituksen korjauserät	-30 647 513,38	-12 953 336,70
	205 996 597,21	257 150 386,72
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-501 286 813,24	-538 561 349,04
Rahoitusosuudet investointimenoihin	28 825 778,89	6 105 781,33
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	77 329 419,36	15 838 219,87
	-395 131 614,99	-516 617 347,84
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-189 135 017,78**	**-259 466 961,12**
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 094 723,53	-1 189 492,15
Antolainasaamisten vähennykset	216 002,43	106 729,93
	-878 721,10	-1 082 762,22
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	384 655 102,97	427 971 564,24
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-124 515 064,24	-157 281 718,92
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39 653 111,04	-17 540 654,39
	220 486 927,69	253 149 190,93
Oman pääoman muutokset	1 795 305,92	-860 439,44
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 267 745,91	6 520 882,91
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 110 769,98	-2 763 085,66
Saamisten muutos	-2 403 843,00	41 799 602,45
Korottomien velkojen muutos	4 922 563,70	-41 526 040,43
	-1 859 795,19	4 031 359,26
Rahoituksen rahavirta	**219 543 717,32**	**255 237 348,54**
Rahavarojen muutos	**30 408 699,54**	**-4 229 612,58**
Rahavarat 31.12.	175 951 386,82	145 542 687,28
Rahavarat 1.1.	145 542 687,28	149 772 299,86
	30 408 699,54	-4 229 612,58

KONSERNITASE

VASTAAVAA

	31.12.2025	31.12.2024
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	6 789 862,16	6 021 235,39
Muut pitkävaikutteiset menot	125 398 728,92	121 549 785,27
Ennakkomaksut	234 716,56	919 412,41
	132 423 307,64	128 490 433,07
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	326 282 277,61	310 776 545,28
Rakennukset	2 272 059 553,94	1 877 503 873,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 012 108 075,06	829 886 198,46
Koneet ja kalusto	193 901 022,48	178 246 922,17
Muut aineelliset hyödykkeet	33 775 822,69	34 424 618,45
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	382 048 994,72	824 690 604,19
	4 220 175 746,50	4 055 528 761,55
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	95 300 584,83	90 955 734,68
Muut osakkeet ja osuudet	32 205 679,18	32 553 002,72
Muut lainasaamiset	20 999 349,13	20 109 731,13
Muut saamiset	883 910,40	894 807,30
	149 389 523,54	144 513 275,83
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 800 582,37	2 806 941,29
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	57 701 259,10	55 590 489,12
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	10 258 825,66	9 043 700,71
Lyhytaikaiset saamiset	170 881 958,41	166 201 884,42
Rahoitusarvopaperit	44 969 199,73	45 579 346,30
Rahat ja pankkisaamiset	130 982 187,09	99 963 340,98
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**4 919 582 590,06**	**4 707 718 173,27**

VASTATTAVAA

	31.12.2025	31.12.2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	607 813 879,46	607 813 879,46
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	167 762,41	167 762,41
Muut omat rahastot	27 468 303,66	27 585 562,29
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 019 725 768,46	990 212 054,70
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-33 142 347,36	29 513 713,77
	1 622 033 366,63	1 655 292 972,63
VÄHEMMISTÖOSUUDET	85 362 900,13	83 168 591,72
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	927 596,00	1 009 698,00
Muut pakolliset varaukset	31 851 301,70	19 779 704,31
	32 778 897,70	20 789 402,31
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	21 147 058,80	23 421 163,63
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 534 692 817,74	2 330 767 907,90
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	119 417 134,33	118 605 763,58
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	174 560 447,46	157 998 429,61
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	329 589 967,28	317 673 941,88
	3 158 260 366,81	2 925 046 042,97
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**4 919 582 590,06**	**4 707 718 173,27**

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimukset koostuvat erilaisista koronvaihtosopimuksista, korko-optioista sekä niiden yhdistämisellä toteutetuista rakenteista. Kaikki sopimukset on tehty lainasalkun suojaamistarkoituksessa. Korkojohdannaisista aiheutuneet jaksotetut tulot tai menot on kirjattu tilikauden aikana korkomenojen oikaisuksi. Johdannaissopimusten uudelleenjärjestelyistä maksetut ja saadut summat on jaksotettu kirjanpidossa kuluksi ja tuloksi vaikutusaikanaan. Vaihtokaupalla toteutetut uudelleenjärjestelyt on kirjattu bruttoperusteisesti vaikutusaikanaan kuluksi ja tuloksi. Sopimuksista, niiden toiminnasta ja sisällöstä, on kerrottu tarkemmin liitetiedossa 40, Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.

Kaupungin ympäristötuotot ja –kulut sekä –investoinnit on kirjattu kaupungin kirjanpidossa soveltaen kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjetta kunnan ympäristöasioiden kirjaamisesta.

Liitetiedot on numeroitu kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston antaman kunnan tilinpäätöksen liitetietoja käsittelevän yleisohjeen mukaisesti.

Konsernitili

Kaupungin konsernitilisopimuksen tiliehtojen mukaisesti sopimukseen liitettyjen kaupungin tytäryhteisöjen rahavarat esitetään kaupungin tilinpäätöksessä sekä rahojen ja pankkisaamisten lisäyksenä että lyhytaikaisena velkana tytäryhteisöille. Tytäryhteisöjen negatiiviset tilien saldot esitetään sekä kaupungin lyhytaikaisena lainasaamisena tytäryhteisöiltä että rahojen ja pankkisaamisten vähennyksenä.

Kaupungin tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) Perustelu tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutoksesta

Ei ilmoitettavaa

3) Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Ei ilmoitettavaa.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tampereen seudun työllisyysalueen toiminnan aloittaminen 1.1.2025 vaikuttaa tilikausien välisten tietojen vertailukelpoisuuteen. Työllisyysalueen ulkoiset toimintatuotot olivat tilikaudella 27,2 milj. euroa, osuus kaupungin myyntituotoista 31,8 prosenttia. Työllisyysalueen ulkoiset toimintakulut olivat 59,0 milj. euroa, näistä 29,6 milj. euroa oli henkilöstökuluja. Avustusmenojen toteumasta 17,8 milj. euroa kohdistui työllisyysalueen toimintaan. Laskennallinen vaikutus valtionosuuksien kertymään oli 49,8 milj. euroa. Työllisyysalueen avaava tase muodostui valtiolta siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelasta ja lyhytaikaisesta saamisesta valtiolta 3,0 milj. euroa

Kaupungin vastuut tilikauden aikana kasvoivat 58,4 milj. euroa. Kasvusta 46,2 milj. euroa kohdistui Työllisyysalueen sopimusvastuisiin.

Tampereen kaupunginvaltuusto päätti 22.4.2024 Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämisestä 1.1.2025 alkaen kaupungin kokonaan omistamana osakeyhtiönä. Suurin osa liikelaitoksen toimintatuotoista oli sisäisiä, joten suuria vaikutuksia vertailukelpoisuuteen ei ollut. Liikelaitoksen toimintakulut vuonna 2024 olivat 22,4 milj. euroa, joista 63,1 prosenttia kohdistui henkilöstökuluihin. Henkilöstökulujen osuus vuoden 2024 tilinpäätöksessä oli 14,1 milj. euroa.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei ilmoitettavaa.

Konsernitilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kaupunkikonsernin tytäryhteisöt viittä lukuun ottamatta. Yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen vaikutus konsernin omaan pääomaan. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty jäsenosuuden mukaisessa suhteessa kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki konsernin kannalta olennaiset osakkuusyhteisöt.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa, konsernitasetta ja konsernin rahoituslaskelmaa laadittaessa. Samoin konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Konserniyhteisöjen kaupungille maksamat kiinteistöverot on jätetty eliminoimatta olennaisuuden periaatteen mukaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Negatiivisia vähemmistöosuuksia ei ole erotettu. Vähemmistöosuuksien laskennassa on huomioitu sisäisten katteiden eliminoinnin vaikutus.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiölakia noudattavien tytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi yhteisöjen omien ilmoitusten perusteella. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Kaupunkikonsernin sisällä käytettyjä erilaisia poistosuunnitelmia ei ole muilta osin yhdenmukaistettu.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Asunto-osakeyhtiölakia noudattavien osakkuusyhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on yhdenmukaistettu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kaupungin tilinpäätöksessä.

Poikkeavat tilikaudet

Tampereen Särkänniemi Oy:n tilikausi on ollut 2.1.2025 - 1.1.2026.

Konsernirakenteen muutosten käsittely

Konsernitilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu oman pääoman jatkuvuuden periaatetta. Konsernirakenteen muutosten vaikutus konsernin omaan pääomaan on esitetty konsernituloslaskelmassa. Konsernin rahoituslaskelmassa konsernirakenteen muutosten vaikutus on esitetty investointien rahavirrassa.

Konsernirakenteen muutokset

Tampereen kaupunki on yhtiöittänyt Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen 1.1.2025 alkaen. Liikkeenluovutus on toteutettu apporttiluovutuksena kaupungin 100 prosenttisesti omistaman tytäryhtiön Tampereen Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa.

Tampereen kaupunki on ostanut Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehitysyhtiö Business Tampere Oy:ltä kaikki Visit Tampere Oy:n osak-

keet. Kaupungin omistusosuus Business Tampere Oy:stä säilyy 60,47 prosentissa ja konsernin omistusosuus aikaisemmin Visit Tampere Oy:stä oli 60,47 prosenttia, kaupan myötä Visit Tampere Oy on jatkossa kaupungin 100 prosenttisesti omistama tytäryhtiö.

Tampereen kaupungin ja konsernin omistusosuus Tampereen Raitiotie Oy:stä muuttui yhtiön suunnatun osakeannin seurauksena 99,99 prosentista 95,88 prosenttiin.

Tampereen kaupunki myi 100 prosenttisesti omistamansa tytäryhtiön Annalan Vuokra-asunnot Oy:n osakkeet tytäryhtiölleen Tampereen Vuokra-asunnot Oy:lle. Yhtiö sulautui Tampereen Vuokra-asunnot Oy:öön eikä sitä ole enää erillisenä yhtiönä olemassa. Lisäksi Tampereen Vuokra-asunnot Oy:n 100 prosenttisesti omistama tytäryhtiö Lamminpään Lakka sulautui emoonsa, joten sitäkään ei ole erillisenä yhtiönä enää.

Tampereen Vuokra-asunnot Oy on hankkinut neljä uutta tytäryhtiötä, AsOy Tampereen Ruotulan Susi, AsOy Tampereen Ruotulan Timo, AsOy Ruotulan Marja ja AsOy Tampereen Ylämummo 7B. Tampereen Vuokra-asunnot Oy omistaa yhtiöt 100 prosenttisesti. Lisäksi Tampereen Vuokra-asunnot Oy:n omistaman Kiinteistö Oy Kaiun Parkin äänimäärien kautta tuleva konsernin omistusosuus on 70,15 prosenttia ja yhtiö on jatkossa konsernin tytäryhtiö. Tampereen Vuokra-asunnot Oy ja Pirkan Opiskelija-asunnot Oy ovat perustaneet Kissanmaan Pysäköinti Oy:n, josta konsernin omistusosuus on 59,20 prosenttia.

Atalan Metsätonttu Asoy on sulautunut Tampereen Vuokratalosäätiöön, joten Atalan Metsätonttu Asoy:tä ei ole jatkossa olemassa erillisenä yhtiönä.

Konsernin omistusosuus Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy:stä pieneni 23,75 prosentista 22,88 prosenttiin, kun uusia taloyhtiöitä liittyi yhtiöiden osakkaiksi.

Konsernin omistusosuus Pirkan Putkikeräys Oy:stä pieneni 41,02 prosentista 40,87 prosenttiin, kun yhtiöön on liittynyt uusia osakkaita. Pirkan Putkikeräys Oy kuuluu edelleen Tampereen kaupunkikonserniin.

Konsernin osakkuusyhtiö Monetra Pirkanmaa Oy:n omistusosuus on muuttunut 20,93 prosentista 20,94 prosenttiin.

Konsernin osakkuusyhtiö Tuomi Logistiikka Oy:n omistusosuus on muuttunut 29,11 prosentista 29,20 prosenttiin Tuomi Logistiikka Oy:n lunastaessa omia osakkeitaan.

Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Konsernin sisäisten katteiden eliminointeihin liittyen vuoden 2024 taseen maa-alueita on oikaistu 11,1 miljoonaa euroa pienemmäksi, ja muita lyhytaikaisia saamisia 0,9 miljoonaa suuremmaksi. Lisäksi Tampereen Vuokratalosäätiön laskennallisten verojen laskennan muutoksen takia v. 2024 taseen laskennallisia verovelkoja on oikaistu 18,4 miljoonaa pienemmäksi. Nämä oikaisut ovat tehty edellisten tilikausien ylijäämän kautta, joten vuoden 2024 taseen ylijäämää on oikaistu 8,2 miljoonaa suuremmaksi.

Konsernin poistoeron ja vapaaehtoisten varausten purusta johtuvan laskennallisen verovelan merkintätapa on muutettu lyhytaikaisista veloista pitkäaikaiseen. Oikaisun vaikutus vuoden 2024 taseeseen on 40,2 miljoonaa pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten laskennallisten verovelkojen välillä.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

6) Toimintatuotot (1 000 euroa)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto	33 937	24 643	29 386	22 882
Sosiaali- ja terveyspalvelut	0	0	40 237	44 938
Sivistyspalvelut	54 081	57 519	46 046	52 165
Yhdyskuntapalvelut	19 253	18 168	23 189	22 479
Muut palvelut, josta	274 764	221 835	882 390	878 914
Kiinteistöpalvelut	165 216	140 056	300 412	272 486
Yhteensä	**382 035**	**322 165**	**1 021 248**	**1 021 378**

7) Verotulot (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2025	2024
Kunnan tulovero	453 129	458 299
Osuus yhteisöveron tuotosta	77 739	84 093
Kiinteistövero	110 286	108 789
Yhteensä	**641 155**	**651 181**

8) Valtionosuudet (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2025	2024
Peruspalvelujen valtionosuus ml. tasaukset	11 591	-38 785
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	88 411	85 201
Verotulomenetysten korvaus	25 664	36 720
Yhteensä	**125 666**	**83 136**

9) Palvelujen ostot (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	54 397	45 855
Muiden palvelujen ostot	316 561	283 976
Yhteensä	**370 958**	**329 831**

10) Valtuustoryhmille annetut tuet (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2025	**2024**
Tampereen Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä	36	32
Kokoomuksen ja RKP:n Tampereen valtuustoryhmä	36	35
Tampereen vihreä valtuustoryhmä	23	22
Perussuomalaisten Tampereen valtuustoryhmä	14	20
Vasemmistoliiton Tampereen valtuustoryhmä	15	14
Keskustan Tampereen valtuustoryhmä	6	6
Tampereen kristillisdemokraattien valtuustoryhmä	4	4
Tampereen Puolesta -valtuustoryhmä	0	1
Yhteensä	**134**	**134**

11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Tampereen kaupungin omaisuusluokat ja poistosuunnitelma

Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat oikeudet	
Tietokoneohjelmistojen käyttöoikeudet (mm. käyttöönottolisenssit)	3 vuotta
Kaupungin yhteiset isot tietojärjestelmät (mm. SAP, Donna)	5 vuotta
Muut aineettomat oikeudet (mm. käyttö- ja valmistusoikeudet)	5 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Kehittämismenot	5 vuotta
Tietokoneohjelmistojen valmistusarvot (mm. itse rakennetut ohjelmistot)	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3 vuotta
Mm. osake- ja vuokrahuoneistojen perusparannusmenot	max 10 vuotta
tiehankkeet	max 15 vuotta
ratahankkeet	max 40 vuotta
Hiedanrannan maa-alueen puhdistusmenot	10 vuotta
Rantaväylän tunneli	50 vuotta
Ennakkomaksut	
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Ei poistoa
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa
Maa- ja vesialueiden perusparannusinvestoinnit	Ei poistoa
Liittymismaksut (siirrettävät, ei palautettavat)	Ei poistoa
Kiinteistöjen vuokraoikeudet	Ei poistoa
Vuokrattujen kiinteistöjen liittymismaksut (siirrettävät, ei palautettavat)	Ei poistoa

Rakennukset	
Asuinrakennukset (mm. kerrostalot, rivi- ja pientalot)	30 vuotta
Asuinrakennusten perusparannukset	10 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset (mm. koulut, päiväkodit, perhetukikeskukset, asuntolat, kauppahalli, museot, hallintorakennukset)	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset (mm. lämpökeskukset, pumppaamot, keskuskeittiöt)	20 vuotta
Talousrakennukset (mm. varastot)	15 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset (mm. uimahallit, jäähallit, liikuntahallit, vapaa-aikakeskukset ja niiden huoltorakennukset, saunat, virkistysalueiden mökit)	20 vuotta
Maanalaiset kallioluolat (mm. pysäköintiluolat, tekniset luolat, tunnelit)	50 vuotta
Muut rakennukset (mm. katokset, siirrettävät koulut ja päiväkodit, ulkoilumajat, lavat, kevytrakenteiset rakennelmat, säiliöt)	10 vuotta
Muiden rakennusten perusparannukset	10 vuotta
Rakennusten kiinteät koneet ja laitteet (mm. hissit, ilmastointi-, jäähdytys- ja lämmityslaitteet, taloverkot, keskusantennit, sähköpääkeskukset, muu rakennuksiin kiinteästi liittyvä tekniikka)	10 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta
Puusillat, puu- ja ponttonilaiturit	10 vuotta
Betoni- ja terässillat sekä kiinteät laiturit	25 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet (mm. padot, kanavat, altaat)	15 vuotta
Viemäriverkko	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
Tietokonelaitteet	3 vuotta
Viestintälaitteet	5 vuotta
Henkilö- ja pakettiautot	7 vuotta
Linja- ja kuorma-autot	10 vuotta
Alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet (mm. perävaunut)	5 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet (mm. kiinteistötraktorit)	5 vuotta
Muut raskaat koneet (mm. kaivinkoneet, raivaus-, sammutus- ja säiliöautot, nostolava-ajoneuvot)	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet (mm. ensikertainen kalustaminen)	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat (mm. soranottopaikat)	Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Keskeneräiset aineelliset hyödykkeet	Ei poistoa

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa
Joukkovelkakirjalainasaamiset	Ei poistoa
Muut lainasaamiset	Ei poistoa
Muut saamiset	Ei poistoa

12) Pakollisten varausten muutokset (1 000 euroa)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	**2024**	**2025**	**2024**
Eläkevastuu 1.1*	676	786	1 010	1 089
Lisäykset tilikaudella	0	0	32	30
Vähennykset tilikaudella	114	110	114	110
Eläkevastuu 31.12	561	676	928	1 010
Maisemointivaraus 1.1	45	84	17 495	17 436
Lisäykset tilikaudella	0	0	364	736
Vähennykset tilikaudella	0	39	541	677
Maisemointivaraus 31.12	45	45	17 318	17 495
Vahingonkorvausvaraus 1.1	1 012	1 131	1 012	1 131
Vähennykset tilikaudella	52	119	52	119
Vahingonkorvausvaraus 31.12	959	1 012	959	1 012
Muut pakolliset varaukset 1.1	0	0	1 273	3 915
Lisäykset tilikaudella	0	0	13 355	44
Vähennykset tilikaudella	0	0	1 054	2 686
Muut pakolliset varaukset 31.12	0	0	13 574	1 273
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12	1 566	1 732	32 779	20 789
Lisäykset yhteensä	0	0	13 751	810
Vähennykset yhteensä	167	268	1 762	3 592
Muutokset yhteensä	**-167**	**-268**	**11 989**	**-2 782**

* Sisältää ns. vanhojen eläkkeiden eläkevastuun ja varhennetun eläkkeen eläkealeneman korvaukseksi myönnetyt eläkkeet.

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot sekä satunnaiset erät (1 000 euroa)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa-alueiden luovutusvoitot	30 767	10 094	19 226	10 094
Kiinteistöjen luovutusvoitot	19 033	116	23 138	116
Koneiden ja kaluston luovutusvoitot	139	95	524	412
Osakkeiden luovutusvoitot	14 854	1 526	43	354
Muut luovutusvoitot	102	0	94	0
Luovutusvoitot yhteensä	**64 895**	**11 832**	**43 025**	**10 977**
Muut toimintakulut				
Maa-alueiden luovutustappiot	34	0	0	0
Kiinteistöjen luovutustappiot	0	460	1 885	460
Osakkeiden luovutustappiot	0	0	14	0
Muut luovutustappiot	0	8	246	8
Luovutustappiot yhteensä	**34**	**468**	**2 146**	**468**

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Satunnaiset tuotot				
Liiketoimintakauppa Tampereen Vesi Liikelaitos	0	204 294	0	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	**0**	**204 294**	**0**	**0**

14) Osinkotuotot ja peruspääoman korkotuotot (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	28 295	26 263
Osinkotuotot muista yhteisöistä	1 743	1 580
Yhteensä	**30 038**	**27 843**

15) Poistoeron muutos (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2025	2024
Investointivarauksiin liittyvät poistoeron vähennykset	806	13 340

Välittömät ympäristötuotot ja -kulut (1 000 euroa)

	Kaupunki	
Välittömät ympäristötuotot	**2025**	**2024**
Ilmastonmuutoksen hillintä	336	825
Kestävä liikkuminen	673	795
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	6 956	234
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	0	6 189
Luonnon- ja maisemansuojelu	140	165
Ympäristönsuojeluun liittyvät viranomaistehtävät	583	609
Ympäristöjohtaminen ja -kehittäminen	144	190
Muut ympäristötuotot	77	103
Yhteensä	**8 910**	**9 111**

	Kaupunki	
Välittömät ympäristökulut	**2025**	**2024**
Ulkoilmansuojelu	1 642	1 420
Ilmastonmuutoksen hillintä	1 804	1 721
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	1 338	1 156
Kestävä liikkuminen	55 752	37 704
Kiertotalous	234	2 409
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	3 999	1 070
Jätehuolto ja roskaantumisen torjunta	4 160	4 439
Maaperän ja pohjaveden suojelu	1 150	602
Melun ja tärinän torjunta	459	252
Luonnon- ja maisemansuojelu	4 865	876
Ympäristönsuojeluun liittyvät viranomaistehtävät	1 255	1 847
Ympäristöjohtaminen ja -kehittäminen	1 267	951
Ympäristökoulutus, -kasvatus ja -neuvonta	526	473
Ympäristöperusteiset verot ja veroluonteiset maksut	725	2 593
Yhteensä	**79 175**	**57 513**

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

16) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet aktivoidut menot ja pääoma-alennukset

Ei ilmoitettavaa.

17) Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa.

18) Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti (1 000 euroa)

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	153	105 149	105 302
Lisäykset	5	16 443	16 448
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-451	-451
Vähennykset	0	-74	-74
Siirrot erien välillä	0	-10	-10
Tilikauden poisto	-35	-12 583	-12 618
Arvonalennukset ja niiden palautukset	0	-485	-485
Poistamaton hankintameno 31.12.	123	107 990	108 112
Kirjanpitoarvo 31.12.	**123**	**107 990**	**108 112**

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	258 732	685 186	402 681	21 092	6 474	229 093	1 603 258
Lisäykset	13 565	49 700	4 468	6 297	226	112 235	186 491
Rahoitusosuudet	0	-1 083	-1 181	0	-50	-965	-3 279
Vähennykset	-1 366	-25 375	-102	-7 290	0	0	-34 133
Siirrot erien välillä	0	54 651	81 412	33	28	-136 115	10
Tilikauden poisto	0	-55 876	-58 956	-6 665	0	0	-121 497
Arvonalennukset ja niiden palautukset	-42	-4 109	-16	0	0	-12	-4 178
Poistamaton hankintameno 31.12.	270 889	703 093	428 307	13 467	6 678	204 236	1 626 671
Kirjanpitoarvo 31.12.	**270 889**	**703 093**	**428 307**	**13 467**	**6 678**	**204 236**	**1 626 671**

Maa- ja vesialueet	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Kiinteistöjen liittymismaksut	4 219	3 920	15 429	8 770
Muut maa- ja vesialueet	266 669	254 812	310 854	302 006
Kirjanpitoarvo 31.12.*	**270 889**	**258 732**	**326 282**	**310 777**

*Konsernin vertailutietoa on oikaistu 11,1 milj. euroa pienemmäksi maa-alueisiin kohdistuneiden sisäisten katteiden korjausten johdosta, jotka tehtiin edellisten tilikausien ylijäämän kautta. Oikaisusta 5,1 milj. euroa kohdistuu liittymismaksuihin ja 6 milj. euroa muihin maa- ja vesialueisiin.

Sijoitukset	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistus-yhteysyhteisöt	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	365 091	9 627	485	3 687	378 890
Lisäykset	26 449	200	0	0	26 649
Vähennykset	-52	0	0	0	-52
Hankintameno 31.12.	391 489	9 827	485	3 687	405 488
Kirjanpitoarvo 31.12.	**391 489**	**9 827**	**485**	**3 687**	**405 488**

Joukkovelkakirjalaina-, muut laina- ja muut saamiset	Saamiset konserniyhteisöiltä	Saamiset muilta yhteisöiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	365 060	19 699	384 759
Lisäykset	0	1 095	1 095
Vähennykset	-489	-22	-511
Hankintameno 31.12.	364 572	20 772	385 343
Kirjanpitoarvo 31.12.	**364 572**	**20 772**	**385 343**

Pitkävaikutteiset ympäristömenot (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2025	**2024**
Muut pitkävaikutteiset menot		
Maaperän ja pohjaveden suojelu	162	2 038
Kestävä liikkuminen	343	331
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	501	
Koneet ja kalusto		
Kestävä liikkuminen	788	3 947
Muut		1 167
Rakennukset ja rakennelmat		
Ilmastonmuutoksen hillintä	4 374	3 112
Muut	269	179
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	4 964	5 153
Kestävä liikkuminen	234	4 156
Ilmastonmuutoksen hillintä	869	1 581
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	2 403	1 166
Kiertotalous	929	141
Muut	478	149
Yhteensä	**16 312**	**23 122**

19) Omistukset tytäryhteisöistä

				Kuntakonsernin osuus 1 000 euroa		
	Y-tunnus	Kaupungin omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Ekokumppanit Oy (Pirkanmaan Jätehuolto Oy 9,32 %, Tampereen Energia Oy 18,75 %, äänimäärästä 93,50 %)	1801748-4	62,5 %	90,6 %	62	999	-167
Finnpark Oy (alakonsernitp)	0155063-7	100,0 %	100,0 %	43 377	68 249	3 786
Kiinteistö Oy Pellavan Parkki	1600845-3		50,6 %	0	0	0
Kiinteistö Oy Pysäköintiveturi (äänimäärästä 91,04 %)	0848788-8		92,7 %	0	0	0
Tullin Parkki Oy (äänimäärästä 59,46 %)	0866817-9		69,6 %	0	0	0
Kiinteistö Oy Kuntokadun parkki	3020628-8		100,0 %	0	0	0
Finnpark Pysäköinti Oy	3219976-3		100,0 %	0	0	0
Moovy Oy	3375902-1		100,0 %	0	0	0
Finnpark Parkisto Oy	3455228-4	49,0 %	100,0 %	0	0	0
Finnpark Kiinteistö Management Oy	3219975-5		100,0 %	0	0	0
Kiinteistö Oy Frenckellin Pysäköinti	3222655-7		100,0 %	0	0	0
Kiinteistö Oy Tampereen Asemakeskus	3222662-9		100,0 %	0	0	0
Kiinteistö Oy Hämeenpuisto	3222648-5		100,0 %	0	0	0
Kiinteistö Oy Tampereen Pysäköintimylly	3222669-6		100,0 %	0	0	0
Kiinteistö Oy Hämpin Parkki	3222666-1		100,0 %	0	0	0
Kiinteistö Oy Kuninkaankulma	3222618-6		100,0 %	0	0	0
Nurmi Resort Oy	0661504-9	100,0 %	100,0 %	405	41	-47
Helapuiston Lähipalvelukeskus Oy	0677812-0	70,1 %	70,1 %	1 391	153	2
Hiedanrannan Kehitys Oy	3002666-6	100,0 %	100,0 %	18 968	25 943	-931
Hiedanrannan Palvelut Oy	3364068-8		100,0 %	130	1	-7
Hiedanrannan Pysäköinti Oy	3364056-5		100,0 %	265	1	-6
Kiinteistö Oy Lukonmäen Palvelukeskus	0555981-5	59,3 %	59,3 %	565	4	12
Kiinteistö Oy Länsi-Tesoman Liikekeskus	0154399-8	53,0 %	53,0 %	299	10	19
Maijalanpuiston Lähipalvelukeskus Oy	0577759-9	86,1 %	86,1 %	1 267	174	0
Pelipuiston Lähipalvelukeskus Oy	0154606-4	54,3 %	54,3 %	522	12	0
Pirkan Opiskelija-asunnot Oy	0211539-7	100,0 %	100,0 %	17 627	118 966	2 345
Kiinteistö Oy Tieteenkadun Parkki	2347568-2		68,8 %	720	1	0
Kiinteistö Oy Tupakkikiven Parkki	2064557-8		61,0 %	1 698	7	0
Kiinteistö Oy Kalevan Stara	3010478-3		100,0 %	-153	8 085	54
Pirkanmaan Jätehuolto Oy (äänimäärästä 65,33 %, alakonsernitp)	0968008-1	49,7 %	49,7 %	21 485	7 196	2 716
Pirkan Putkikeräys Oy (Pirkanmaan Jätehuolto Oy 37,15 %, Tampereen Vuokratalosäätiö 1,13 %, äänimäärästä 58,03 %)	2374739-3	2,6 %	40,9 %	0	0	0
Ranta-Tampellan Putkikeräys Oy (osuus äänimäärästä 45,18 %)	2819033-6		22,9 %	0	0	0
Pirkanmaan Voimia Oy	2938704-2	82,0 %	82,5 %	6 659	10 913	1 190
Suomen Hopealinja Oy	0146765-7	100,0 %	100,0 %	59	1 569	-173
Runoilijan tie Oy	0154755-0	72,6 %	72,6 %	158	31	-49
Tammenlehväsäätiö	0706986-0	100,0 %	100,0 %	23 894	3 750	1 006
Tammenlehväkeskus Oy	2117933-7	100,0 %	100,0 %	0	0	0
Tampereen Infra Oy	3022425-9	98,0 %	99,8 %	3 195	8 010	555
Tampereen kaupunkiseudun elinkeino- ja kehitysyhtiö Business Tampere Oy	2252888-5	60,5 %	60,5 %	461	2 627	101

	Y-tunnus	Kaupungin omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Kuntakonsernin osuus 1 000 euroa: omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tampereen Kaupunkiliikenne Oy	3460054-9	100,0 %	100,0 %	10 052	4 440	1 037
Tampereen Raitiotie Oy	2802791-8	95,9 %	95,9 %	3 467	418 887	-390
Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy	0211477-3	71,2 %	71,2 %	14 820	245 770	-4 115
Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy	1985263-3	66,0 %	66,0 %	6 252	8 944	0
Tampereen Palvelukiinteistöt Oy	1960765-4	100,0 %	100,0 %	35 391	3 614	1 014
Tampereen Sarka Oy	2419449-5	100,0 %	100,0 %	615	309	-176
Tampereen Energia Oy (alakonsernitp)	0153791-8	100,0 %	100,0 %	236 689	358 817	32 363
Tammervoima Oy (Tampereen Energia Oy 51 %, Pirkanmaan Jätehuolto Oy 24,35 %, äänimäärästä 83,01 %)	2444407-9		75,4 %	0	0	0
Tampereen Energia Sähköverkko Oy	1950681-0		100,0 %	0	0	0
Tampereen Vera Oy	1950694-1		100,0 %	0	0	0
Tampereen Särkänniemi Oy	0155085-6	100,0 %	100,0 %	12 714	21 955	-4 006
Särkänniemen Kehitys Oy	3332199-4		100,0 %	0	0	0
Tampereen Tilapalvelut Oy	2863261-6	98,0 %	99,8 %	3 273	22 429	213
Tampereen Vesi Oy	3381716-4	100,0 %	100,0 %	80 805	327 783	-8 920
KKOy Tampereen Virastotalo	3206896-6	100,0 %	100,0 %	10 666	62 191	-866
Tampereen Vuokra-asunnot Oy	1611289-1	100,0 %	100,0 %	15 338	142 843	1 034
Asunto Oy Tampereen Ruotulan Timo	3495877-8		100,0 %	1 174	3 574	-19
Asunto Oy Tampereen Ruotulan Susi	3495878-6		100,0 %	1 196	4 610	-19
Asunto Oy Tampereen Ruotulan Marja	3495883-1		100,0 %	1 200	3 000	-15
Asunto Oy Tampereen Ylämummo 7B	3541768-2		100,0 %	2 505	56	-0
Kiinteistö Oy Kaiun Parkki (osuus äänimäärästä 70,15 %)	3543383-4		40,3 %	0	1	0
Kiinteistö Oy Kissanmaan Pysäköinti	3433394-6		59,2 %	1 719	4	-118
Tampereen Vuokratalosäätiö	0155666-8	100,0 %	100,0 %	8 619	348 495	5 379
Kiinteistö Oy Myllyn Pysäköinti	2400552-7		56,7 %	1 133	1	-1
Asunto Oy Tampereen Raholan Armas	3257260-1		100,0 %	1 855	7 140	0
Asunto Oy Tampereen Raholan Sulo	3257264-4		100,0 %	1 791	6 897	0
Asunto Oy Tampereen Raholan Lempi	3333865-7		100,0 %	2 355	9 357	0
Tampere-talo Oy	0706363-7	100,0 %	100,0 %	3 248	5 375	377
Talo Events Oy	3374395-1		100,0 %	0	0	0
Tavase Oy	1809520-4	79,6 %	79,6 %	-5 046	5 177	-6 537
TREDU-Kiinteistöt Oy	2605630-1	66,5 %	66,5 %	76 494	42 662	189
Tullinkulman Työterveys Oy	2705965-1	75,2 %	75,2 %	1 214	3 766	-58
Ratinan Terveys Oy	3251568-2		75,2 %	386	1 183	140
Vilusen Rinne Vuokra-asunnot Oy	3292357-1	100,0 %	100,0 %	120	60 688	10
Visit Tampere Oy	2590746-9	100,0 %	100,0 %	179	844	-41
				673 279	2 377 551	26 881
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Suomen Itämeri-Instituutin säätiö	1009120-9	100,0 %	100,0 %			
Intenational Forest Machine Operator Training Centre		100,0 %	100,0 %			
Tampereen Musiikkiopiston Säätiö sr	0206148-0	100,0 %	100,0 %			
Tampereen Konservatoriotalon Säätiö sr	0796182-4	100,0 %	100,0 %			
Työväen Teatterin talosäätiö sr	0530803-9	100,0 %	100,0 %			

20) Omistukset kuntayhtymistä

Kuntakonsernin osuus 1 000 euroa

	Y-tunnus	Kaupungin omistusosuus %	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Pirkanmaan Liitto	0828308-4	45,3 %	926	502	193
Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä	2014682-4	62,5 %	453	225	53
			1 379	727	246

21) Omistukset osakkuus- ja omistusyhteysyhteisöistä

Kuntakonsernin osuus 1 000 euroa

	Y-tunnus	Kaupungin omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Kiinteistö Oy Atalan Liikekeskus	0677456-8	40,0 %	40,0 %	755	4	5
Tampereen Energia Oy						
Enermix Oy	2291841-0		45,6 %	-1 257	1 479	-50
Finnpark Oy						
Kiinteistö Oy Kosken Parkki	0873176-4		21,1 %	848	2	0
Hakametsän Kehitys Oy	3291839-3	40,0 %	40,0 %	153	17	-90
Monetra Oy	2930159-5	21,0 %	21,0 %	1 843	4 196	237
Monetra Pirkanmaa Oy	2930111-4	20,9 %	20,9 %	741	937	-22
Hervannan Kanjoni As Oy (Tampereen Vuokra-asunnot Oy 5,2 %)	0584170-6	36,1 %	41,3 %	669	49	0
Tuotekehitys Oy Tamlink	0648146-6	24,0 %	24,0 %	845	1 521	43
Tampereen Vuokra-asunnot Oy						
Hipposkodit Oy	3511897-3	0,0 %	50,0 %	2 446	0	-4
Mummunkujan pysäköinti Oy	1770625-3		31,3 %	166	0	-3
KOY Tampereen Monitoimiareena	2792951-4	40,0 %	40,0 %	9 553	30 990	-472
Tampereen Vuokratalosäätiö						
Lättähatun Pysäköinti Oy	3228766-7		40,0 %	743	14	1
Kiinteistö Oy Tumpin Parkki*	1907023-6		21,0 %	0	0	0
Tuomi Logistiikka Oy	2722581-6	29,1 %	29,2 %	4 479	6 569	746
YH Kodit Oy (konserni) (Tampereen Vuokratalosäätiö 10,7 %)	0151507-3	11,7 %	22,4 %	73 390	138 462	2 704
Yhdistelemättömät osakkuus- ja omistusyhteysyhteisöt						
Ateljeetalo Oy	0153828-3	47,7 %	47,7 %	34	3	0
Tampereen Särkänniemi Oy						
Jotospirtti Oy	0533539-5		50,0 %	95	0	0
Tampere-talo Oy						
Suomen Musiikki & Media-Tapahtumat S.M.M. Oy	0792896-0		21,4 %	12	4	-4
				95 516	184 248	3 093

*tietoja ei ollut saatavilla

Yhdistykset, säätiöt yms., joiden hallintoelimissä kaupungilla on edustus:

A.R. Winterin muistosäätiö
Cultura-säätiö
Eino Salmelaisen Säätiö
Frame-säätiö
Jalmari Finnen säätiö
K. F. ja Maria Dunderbergin Testamenttisäätiö
Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry
Kalevan lukion kannatusyhdistys ry
Kallioniemi-säätiö
Kustaa Hiekan säätiö
Kuvataidekoulujen liitto ry
Lastenkirjainstituutin kannatusyhdistys ry
Lastensuojelun keskusliitto
Nokian ajoharjoitteluratasäätiö
Pirkanmaan festivaalit ry
Pirkanmaan Tanssin Keskus ry
Pirkanmaan valmiustoimikunnan sihteeristö
Pirkanmaan Virkistysalueyhdistys ry
Pispalan Sottiisin päätoimikunta
Postimuseosäätiö
Pro Ysitie ry
Sara Hildénin säätiö
Suomen Kirjainstituutin säätiö, Stiftelsen för Finlands bokinstitut
Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto ry
Tampere tunnetuksi ry
Tampereen Aikuiskoulutussäätiö
Tampereen elokuvajuhlat - Tampere Film Festival ry
Tampereen kaupunkikonsernin vakuutuskassa
Tampereen kesäyliopistoyhdistys ry
Tampereen korkeakoulusäätiö
Tampereen Kotilinnasäätiö sr
Tampereen Oopperatoimintasäätiö
Tampereen Seudun Opiskelija-asuntosäätiö TOAS
Tampereen Teatterikesä ry
Tampereen Työvalmennussäätiö Syke sr
Tampereen Työväen Teatteri Oy
TITRY ry
Tor, Joe ja Pentti Borgin Säätiö
Työväen museoyhdistys ry
Urho Kekkosen Kuntoinstituuttisäätiö
Y-Säätiö

22) Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteysyhteisöiltä (1 000 euroa)

	Kaupunki			
	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	922	0	1 107
Konsernitili	0	4 833	0	6 827
Muut saamiset	6 870	3 853	10 500	0
Siirtosaamiset	0	6 914	0	7 107
Yhteensä	6 870	16 522	10 500	15 041
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	4	0	7
Siirtosaamiset	0	79	0	656
Yhteensä	0	83	0	664
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteysyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	76	0	111
Siirtosaamiset	0	7	0	10
Yhteensä	0	83	0	120
Yhteensä	**6 870**	**16 688**	**10 500**	**15 825**

23) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (1 000 euroa)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	**2024**	**2025**	**2024**
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Koronvaihtosopimukset	3 282	3 986	3 282	3 986
Muut menoennakot ja tulojäämät	74	4	150	37
Yhteensä	3 356	3 990	3 432	4 024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	6 515	6 517	252	372
Takausvastuuprovisiot	2 239	1 951	71	78
Kelan korvaus työterveyshuollosta	2 497	2 448	3 196	3 098
Valtion avustuksia ja korvauksia	3 667	4 968	3 702	4 987
Valtionosuussaamiset	1 244	876	1 244	876
Koronvaihtosopimukset	704	704	1 243	1 104
Muut tuet ja avustukset	1 165	1 680	2 953	3 795
Verosaamiset	0	0	1 729	152
Energiaerien jaksotus	0	0	363	724
Muut menoennakot ja tulojäämät	2 803	1 816	19 600	30 525
Yhteensä	20 834	20 959	34 353	45 711
Yhteensä	**24 189**	**24 949**	**37 785**	**49 735**

Laskennalliset verosaamiset (1 000 euroa)

	Konserni	
	2025	**2024**
Pitkäaikaiset saamiset		
Laskennalliset verosaamiset	2 862	2 392
Lyhytaikaiset saamiset		
Laskennalliset verosaamiset	61	0
Yhteensä	**2 923**	**2 392**

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

24) Oma pääoma (1 000 euroa)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	**2024**	**2025**	**2024**
Peruspääoma 1.1	607 814	607 814	607 814	607 814
Peruspääoma 31.12	607 814	607 814	607 814	607 814
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat 1.1	0	0	168	168
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat 31.12.	0	0	168	168
Muut omat rahastot				
Vahinkorahaston pääoma 1.1	17 836	17 984	17 836	17 984
Siirrot rahastosta tilikaudella	138	148	138	148
Vahinkorahaston pääoma 31.12	17 697	17 836	17 697	17 836
Väinö Linnan rahaston pääoma 1.1.	51	51	51	51
Väinö Linnan rahaston pääoma 31.12.	51	51	51	51
Muut muut omat rahastot 1.1.	0	0	9 699	9 674
Siirrot rahastoon tilikaudella	0	0	181	46
Siirrot rahastosta tilikaudella	0	0	160	21
Muut muut omat rahastot yhteensä 31.12.	0	0	9 720	9 699
Muut omat rahastot yhteensä	17 749	17 887	27 468	27 586
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 1.1.	850 485	664 413	1 019 726	982 033
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) 31.12.*	850 485	664 413	1 019 726	990 212
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-31 592	186 072	-33 142	29 514
Yhteensä	**1 444 455**	**1 476 186**	**1 622 033**	**1 655 293**

*Vertailutietoa on oikaistu edellisten tilikausien ylijäämiin tehdyllä korjauksella sisäisten katteiden eliminointien osalta 11,1 milj. euroa kohdistuen maa-alueisiin ja 0,9 milj. euroa kohdistuen muihin lyhytaikaisiin saamisiin. Lisäksi on tehty korjaus laskennallisten verovelkojen oikaisuun liittyen 18,4 milj. euroa. Oikaisujen nettovaikutus vertailuvuoden lukuun on 8,2 milj. euroa lisäystä.

25) Erittely poistoerosta (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2025	**2024**
Investointivarauksiin liittyvä poistoero	680	1 486

26) Pitkäaikaiset velat, myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	552 971	521 338

Vuoden 2025 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2031 tai sen jälkeen

27) Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Ei ilmoitettavaa.

28) Pakolliset varaukset (1 000 euroa)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Eläkevaraus	561	676	928	1 010
Maisemointivaraus	45	45	17 318	17 495
Vahingonkorvausvaraus	959	1 012	959	1 012
Muut pakolliset varaukset	0	0	13 574	1 273
Yhteensä	**1 566**	**1 732**	**32 779**	**20 789**

29) Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusyhteysyhteisöille (1 000 euroa)

	Kaupunki			
	2025		2024	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Konsernitili	0	151 831	0	151 242
Ostovelat	0	25 331	0	22 143
Muut velat	1	15 380	0	3 024
Siirtovelat	10 500	1 109	10 500	559
Yhteensä	10 501	193 650	10 500	176 968
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	0	0	13
Muut velat	0	52	0	47
Siirtovelat	0	2	0	2
Yhteensä	0	54	0	62
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteysyhteisöille				
Ostovelat	0	1 337	0	1 449
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	0	1 337	0	1 449
Yhteensä	**10 501**	**195 041**	**10 500**	**178 478**

30) Maksuvalmiuden kannalta merkittävät sekkilimiitit

Ei ilmoitettavaa.

31) Liittymismaksut ja muut velat (1 000 euroa)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Palautuskelpoiset liittymismaksut	0	0	58 922	58 876
Muut velat	294	303	1 797	6 177
Yhteensä	**294**	**303**	**60 719**	**65 053**

32) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (1 000 euroa)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	**2024**	**2025**	**2024**
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Maankäyttösopimukset	18 459	17 966	7 959	7 466
Koronvaihtosopimukset	9 132	9 381	9 132	9 381
Menojäämät				
Muut menojäämät	58	160	58	160
Yhteensä	27 648	27 507	17 148	17 007
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Tuet ja avustukset	5 963	5 255	5 963	5 988
Matkakorttien latausmaksuvelka	6 124	6 090	6 124	6 090
Työllisyysalueen maksuosuuksien palautus	5 882	0	5 882	0
Muut tuloennakot	1 794	1 056	2 060	1 323
Menojäämät				
Maksettujen palkkojen sivukulut*	7 972	8 168	10 208	8 168
Palkkajaksotukset sivukuluineen	53 010	50 669	90 475	85 308
Korkojaksotukset	10 206	9 373	22 111	25 407
Verojaksotukset	0	0	1 456	2 214
Työllisyysalueen tuet ja etuudet	3 436	0	3 436	0
Muut menojäämät	2 820	1 843	12 596	22 907
Yhteensä	97 208	82 453	160 311	157 406
Yhteensä	**124 856**	**109 960**	**177 459**	**174 413**

*Kaikkien konserniyhteisöjen osalta ei ole saatavilla erittelyä

Laskennalliset verovelat (1 000 euroa)

	Konserni	
	2025	**2024**
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Laskennalliset verovelat*	40 370	35 583
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Laskennalliset verovelat**	57	0
Yhteensä	**40 427**	**35 583**

* Merkintätavan muutoksesta johtuva vaikutus vertailutiedossa on 40,2 milj. euroa. Lisäksi vertailuvuoden lukua on muutettu 18,4 milj. euroa pienemmäksi yhden konserniyhteisön laskennallisten verovelkojen laskentatavan muutoksen vuoksi.

** Merkintätavan muutoksesta johtuva vaikutus vertailutiedossa on 40,2 milj. euroa.

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

33) Kiinnitykset, panttaukset tai muu omaisuus velkojen vakuutena (1 000 euroa)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0	681 733	600 279
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0	0	1 112 356	876 709
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0	20 071	22 878
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0	0	62 198	62 198
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	0	0	1 174 554	938 907
Velat, joiden vakuudeksi annettu yrityskiinnityksiä				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0	372 739	341 750
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0	0	10 555	5 807
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	0	0	10 555	5 807
Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0	0	37 412	39 553
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	0	0	120	120
Pantatut osakkeet yhteensä	0	0	120	120
Yhteensä	**0**	**0**	**1 185 228**	**944 833**

34) Muut omasta puolesta annetut vakuudet (1 000 euroa)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	0	0	162	162
Yhteensä	**0**	**0**	**162**	**162**

35) Konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

36) Muut muiden puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

37) Vuokra-ja leasingvastuut (1 000 euroa)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	**2024**	**2025**	**2024**
Vuokravastuut	292 662	298 379	164 391	155 462
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	35 528	32 125	25 663	22 803
Leasingvastuut				
Koneet ja laitteet	28 565	27 835	305 492	321 975
Rakennukset	26 502	31 518	115 421	126 587
Sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	27 475	29 968	27 475	29 968
Leasingvastuut yhteensä	82 542	89 321	448 388	478 530
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	15 452	15 602	47 046	45 073
Vuokravastuut ja leasingvastuut yhteensä	**375 204**	**387 700**	**612 779**	**633 992**

38, 39) Muut kaupungin antamat vastuusitoumukset (1 000 euroa)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	**2024**	**2025**	**2024**
Takaukset tytäryhteisöjen puolesta*				
Alkuperäinen pääoma**	1 367 169	1 185 186	-	-
Jäljellä oleva pääoma**	946 545	889 836	-	-
Takaukset osakkuusyhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0	0	-	-
Jäljellä oleva pääoma	0	0	-	-
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma**	72 555	74 888	81 899	85 674
Jäljellä oleva pääoma**	29 771	32 879	39 116	43 666

	Kaupunki	Kaupunki
Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuusta	**2025**	**2024**
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	2 416 762	2 204 274
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	3 093	2 365

*Kaupungilla on lisäksi kolme omavelkaista takausta tytäryhteisöjen johdannaissopimuksiin liittyen. Tehdyt sopimukset sisältyvät konsernin johdannaisliitetietoon.

**Kaupungin ja konsernin vertailuvuoden lukua on korjattu alkuperäisen pääoman osalta 2,2 milj. euroa ja jäljellä olevan pääoman osalta 0,4 milj. euroa.

40) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (1 000 euroa)

	Kaupunki		Konserni	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuut				
Maankäyttösopimuksista aiheutuvat velvoitteet	12 580	9 100	12 580	9 100
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	6 440	4 760	6 440	4 760
Ehdolliset ympäristövastuut	42 627	45 835	42 627	45 835
Sitoumukset avustukseen	1 881	1 542	2 600	2 262
Muut sopimusvastuut	76 516	22 957	220 315	153 481
Sopimusvastuut yhteensä	**133 604**	**79 434**	**278 123**	**210 677**
Muut taloudelliset vastuut	**4 970**	**790**	**4 970**	**790**
Arvonlisäveron palautusvastuu	**0**	**0**	**9 787**	**30 789**

Ehdolliset ympäristövastuut
Ehdolliset ympäristövastuut muodostuvat puhdistusvastuista 35,3 milj. euroa ja tarkkailuvastuista 7,3 milj. euroa.

Muut taloudelliset vastuut
Muut taloudelliset vastuut sisältävät eri oikeusasteissa vireillä olevat riita-asiat.

Arvolisäveron palautusvastuu
Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kaupungilla saattaa olla velvollisuus maksaa valtiolle takaisin 1.1.2016 alkaen valmistuneista kiinteistöjen rakentamis- ja perusparannuskustannuksista kirjatut arvonlisäveron vähennykset ja palautukset sekä suorittaa oman käytön vero itse tehdyistä rakennustöistä. Arvonlisäveron palautusvastuu perustuu arvonlisäverolain 11 lukuun.

Päästöoikeudet 2025	**tCO2**	**1 000 euroa**
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1.	109 607	
Toteutuneiden päästökaupan alaisten päästöjen määrä	-132 575	
Päästöoikeuksien ostot	17 175	1 189
Saadut päästöoikeudet	77 956	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	**72 163**	

Päästöoikeudet 2024	**tCO2**	**1 000 euroa**
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1.	160 109	
Toteutuneiden päästökaupan alaisten päästöjen määrä	-205 130	
Päästöoikeuksien ostot	73 000	4 590
Saadut päästöoikeudet	81 628	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	**109 607**	

Muut vastuut
Tampereen Energia Oy:llä on Suomen Hyötytuuli Oy:tä ja Tahkoluoto Offshore Oy:tä kohtaan osakesarjakohtainen maksuvelvollisuus, jonka suorittamista vastaan yhtiön osakkeenomistajalla on oikeus käyttää hyväkseen energiaa määrä, joka vastaa osakkeenomistajan osakesarjakohtaisten omistusten perusteella määräytyvää energian yhteenlaskettua määrää. Suomen Hyötytuuli Oy:n ja Tahkoluoto Offshore Oy:n osakkeenomistajat ovat lisäksi velvollisia vastaamaan omistamaansa kokonaisosakemäärää (yleisomistus) vastaavassa suhteessa kaikista yhtiön kustannuksista, joita ei voida kohdistaa millekään yksittäiselle osakesarjalle.

Johdannaissopimukset

Valtuusto hyväksyi vuonna 2025 rahoituksen periaatteet, joissa korkosuojausten tavoitteeksi on asetettu korkomenojen ennustettavuuden parantaminen ja vaihtelun pienentäminen verrattuna tilanteeseen, jossa kaikki korkomenot olisivat vaihtuvia. Suojaustoimintaa tehdään valtuuston talousarviossa päättämän suunnitelmakauden mukainen lainakasvu ja rahoitusleasing-vastuiden määrä huomioiden. Suojausasteena tavoitellaan periaatteiden mukaisesti 40-80 % ja tulevaisuudessa laskevaa suojausastetta. Valtuusto päätti aiempaa korkeammasta suojausasteen ylälaidasta uusien periaatteiden myötä.

Johdannaissopimukset koostuvat erilaisista koronvaihtosopimuksista, korkooptioista sekä niiden yhdistämisellä toteutetuista rakenteista. Kaikki sopimukset on tehty lainasalkun suojaamistarkoituksessa ja noudattaen valtuuston hyväksymiä rahoitustoiminnan periaatteita ja konsernijohtajan vuosittain hyväksymää lainanottosuunnitelmia. Tehdyt koronvaihtosopimukset pienentävät kaupungin korkovirtariskiä ja samoin toimivat myydyt optiot, joista toteutuessaan muodostuu puhtaita koronvaihtosopimuksia ennalta sovittuun kiinteään korkoon. Tehtyjen sopimusten vaikutus maksettavaan korkoon on samankaltainen kuin kiinteäkorkoisten lainojen käytöllä. Kaupungilla ei ole spekulatiivisia, missään tilanteessa kaupungin riskiä kasvattavia sopimuksia. Kaikkien sopimusten käyvät arvot kohoavat korkotason noustessa ja laskevat päinvastaisessa tilanteessa, joten niiden voidaan todeta toimivan oikeaan suuntaan.

Koska kaupungin lainasalkku koostuu melko suuresta määrästä erillisiä lainoja ja niiden korkopäivät hajautuvat ympäri kalenterivuotta, on korkomenojen portfoliosuojaus nähty perusteltuna toimintatapana. Siinä suojausta toteuttavien koronvaihtosopimusten korkopäivät hajautuvat myös kalenterivuodelle, mutta eivät välttämättä samoille päiville kuin lainojen korkopäivät. Keskimäärin laskettuna tapa johtaa kuitenkin erittäin korkeaan viitekorkojen vastaavuuteen ja riskien hallinnalliseen tavoitteeseen.

Tilinpäätöshetkellä lainojen suojausaste oli 67,8 %:a. Voimassa olevista koronvaihtosopimuksista pisimmät voivat optioiden toteutumisesta riippuen olla voimassa vuoteen 2063 asti. Tulevaisuudessa voimaan astuvista koronvaihtosopimuksista pisimmät voivat olla voimassa vuoteen 2058 asti. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkomenojen oikaisuksi. Johdannaissopimusten uudelleenjärjestelyjen yhteydessä on sopimushetken negatiiviset ja positiiviset sopimusarvot jaksotettu kirjanpidossa kuluksi ja tuloksi vaikutusaikanaan. Näistä aiheutuu eikassavaikutteinen kirjaus korkokuluihin siten, että niiden kokonaissumma koko vaikutusajalta on nolla.

Sopimusten herkkyystarkastelua korkotason muutoksille voidaan tarkastella sekä kaupungin korkomenojen että sopimusten käyvän arvon muutosten suhteen. Lyhyiden euribor-korkojen 1 %-yksikön paralleelimuutos ylöspäin lisäisi kaupungin korkomenoja vuonna 2026 noin 2,7 milj. euron verran. Vastaavasti korkojen lasku samalla määrällä pienentäisi kaupungin korkomenoja noin 2,8 milj. euron verran. Tuloksista voidaan päätellä, että korkomuutokset vaikuttavat menoihin vain osittain, koska noin kaksi kolmasosaa korkomenoista on kiinteitä ja että korkomuutosten muuttuminen menoiksi ottaa hetken aikaa, ennen kuin korontarkistuspäivinä uudet vaihtuvat korot kiinnittyvät. Lisäksi tuloksesta voidaan päätellä johdannaissopimusten suojaavuuden oikeansuuntaisuus, sillä korkotason noustessa menot kasvavat ja päinvastoin. Johdannaissopimusten markkina-arvojen muutos korkokäyrän 1 %-yksikön suuruisessa paralleelimuutoksessa oli tilinpäätöshetkellä -65,6 milj. euroa korkojen laskiessa ja +53,5 milj. euroa korkojen noustessa. Myöskin nämä tulokset todentavat johdannaissopimusten riskienhallinnan periaatteiden mukaista oikeansuuntaisuutta, eikä sopimusten yhteisarvo esimerkiksi laske korkotason noustessa, jolloin sopimukset olisivat riskiä lisääviä.

Johdannaissopimukset (1 000 euroa)

1) Voimassa olevat koronvaihtosopimukset

a. Koronvaihtosopimukset, joihin ei liity optiota

Koronvaihtosopimuksilla on vaihdettu vaihtuvia korkoja kiinteiksi koroiksi. Sopimusten pääomapainotettu keskikorko on 1,73 % ja pisimmät sopimukset ovat voimassa vuoteen 2051 saakka.

	Kaupunki	Konserni		Kaupunki	Konserni
Nimellisarvo 2025	**511 672**	**1 322 089**	**Käypä arvo 2025**	**57 653**	**93 847**
Nimellisarvo 2024	433 318	1 155 092	Käypä arvo 2024	6 691	26 430

b. Purku- ja jatko-oikeudelliset koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimuksilla on vaihdettu vaihtuvia korkovirtoja kiinteiksi koroiksi. Sopimuksiin ei sisälly purkuoikeuksia, mutta jatko-oikeuksia kyllä. Sopimusten pääomapainotettu keskikorko on 1,46 % ja pisimmät sopimukset voivat olla voimassa vuoteen 2063 saakka.

	Kaupunki	Konserni		Kaupunki	Konserni
Nimellisarvo 2025	**30 000**	**677 887**	**Käypä arvo 2025**	**410**	**62 370**
Nimellisarvo 2024	30 000	620 450	Käypä arvo 2024	-299	31 302

c. Muut ehdolliset koronvaihtosopimukset

Sopimuksilla on sovittu ehdollisista koronvaihtosopimuksista kiinteään korkoon. Mikäli euribor-korko tulevaisuudessa nousisi ennalta sovittujen rajojen yli, muuttuvat sopimukset takaisin vaihtuvakorkoiseksi, mutta tuottavat alennuksen euribor-korkoon nähden. Sopimusten pääomapainotettu maksettava korko on tällä hetkellä 1,91 % ja pisimmät sopimukset ovat voimassa vuoteen 2046.

	Kaupunki	Konserni		Kaupunki	Konserni
Nimellisarvo 2025	**80 000**	**106 625**	**Käypä arvo 2025**	**8 942**	**8 653**
Nimellisarvo 2024	80 000	108 125	Käypä arvo 2024	606	835

2) Tulevaisuudessa voimaan tulevat koronvaihtosopimukset

a. Koronvaihtosopimukset, joihin ei liity optiota

	Kaupunki	Konserni		Kaupunki	Konserni
Nimellisarvo 2025	**0**	**111 125**	**Käypä arvo 2025**	**0**	**5 114**
Nimellisarvo 2024	60 000	110 500	Käypä arvo 2024	6 947	10 678

b. Purku- ja jatko-oikeudelliset koronvaihtosopimukset

	Kaupunki	Konserni		Kaupunki	Konserni
Nimellisarvo 2025		**40 000**	**Käypä arvo 2025**		**1 296**
Nimellisarvo 2024		40 000	Käypä arvo 2024		731

c. Muut ehdolliset koronvaihtosopimukset

Sopimuksilla on myyty oikeuksia kiinteän koron koronvaihtosopimuksiin tulevaisuudessa. Sopimusten pääomapainotettu keskikorko on 0,27 % ja pisimmät sopimukset voivat olla voimassa vuoteen 2058.

	Kaupunki	Konserni		Kaupunki	Konserni
Nimellisarvo 2025	**75 000**	**75 000**	**Käypä arvo 2025**	**-9**	**-9**
Nimellisarvo 2024	80 000	80 000	Käypä arvo 2024	-335	-335

3) Muut johdannaissopimukset

a. Valuuttajohdannaiset

Ei ilmoitettavaa.

b. Sähköjohdannaiset

	Kaupunki	Konserni		Kaupunki	Konserni
Nimellisarvo 2025		**20 055**	**Käypä arvo 2025**		**-110**
Nimellisarvo 2024		52 497	Käypä arvo 2024		1 877

Koronvaihtosopimukset yhteensä

	Kaupunki	Konserni		Kaupunki	Konserni
Nimellisarvo 2025	**696 672**	**2 352 781**	**Käypä arvo 2025**	**66 996**	**171 161**
Nimellisarvo 2024	683 318	2 166 664	Käypä arvo 2024	13 611	71 518

HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJIEN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

41) Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	Henkilö-työvuodet	
	2025	**2024**
Konsernihallinto	371	359
Sivistyspalvelujen palvelualue	5 448	5 477
Elinvoiman palvelualue	2 160	1 846
Kaupunkiympäristön palvelualue	375	368
Tampereen Kaupunkiliikenne	-	286
Yhteensä	**8 354**	**8 336**

42) Taseeseen aktivoidut henkilöstökulut (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2025	**2024**
Henkilöstökulut		
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	471 629	453 180
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-533	-357
Yhteensä	**471 097**	**452 822**

43) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2025	**2024**
Kokoomus	76	81
Kristillisdemokraatit	9	15
Perussuomalaiset	23	37
SDP	76	79
SKP	0	0
Suomen Kataja ry	0	0
Suomen Keskusta	16	19
Tampereen Puolesta-TAPU	0	0
Vasemmistoliitto	42	46
Vihreät	59	64
Yhteensä	**302**	**342**

44) Tilintarkastajien palkkiot (1 000 euroa)

	Kaupunki	
	2025	**2024**
BDO Audiator Oy		
Lakisääteinen tilintarkastus	73	90
Muut palkkiot*	9	11
BDO Oy		
Muut palkkiot*	0	18
Yhteensä	82	118
KPMG Oy		
Muut palkkiot*	183	283
Yhteensä	183	283
Yhteensä	**265**	**402**

*Hanketarkastukset sisältyvät muihin palkkioihin.

45) Intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Intressitahoille annetut takaukset

Tampereen kaupunki on valtuuston päätöksillä myöntänyt tytäryhtiöidensä puolesta omavelkaisia takauksia. Näiden takausten yhteismäärä oli vuodenvaihteessa 946,5 milj. euroa ja ne on myönnetty lähes poikkeuksetta tytäryhteisöjen ottamien lainojen takaisinmaksun ja koron maksamisen vakuudeksi lainanantajalle. Takauksista 336,3 milj. euroa on sellaisia, joista ei vuodelta 2025 peritä takausprovisiota ja 610,3 milj. euron osalta provisiota peritään. Kaupunginvaltuusto päätti syyskuussa 2018, että useimpien konserniyhteisöjen puolesta myönnetyistä takauksista peritään takausprovisiota 1.1.2019 alkaen. -

Intressitahoille annetut avustukset

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myönsi taidelaitosten yleisavustusta kaupungin tytäryhteisölle, Tampere-talolle 6,8 milj. euroa. Kaupungin avustus kohdentuu Tampere-talon kulttuuritoimintaan, Tampereen Oopperaan sekä kaupungin laskuttamien tilavuokrien kattamiseen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myönsi kaupungin tytäryhteisölle, Tampereen Musiikkiopiston Säätiölle taidelaitosten yleisavustusta 0,8 milj. euroa. Tampereen Musiikkiopiston Säätiö ylläpitää Tampereen konservatoriota, joka järjestää musiikki- ja tanssialojen laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myönsi kaupungin tytäryhteisölle, Tampereen Työväen Teatterin talosäätiölle taidelaitosten yleisavustusta 0,1 milj. euroa sekä investointiavustusta 0,6 milj. euroa Työväen Teatterin peruskorjaushankkeen suunnittelun rahoittamiseksi. Talosäätiön tehtävänä on ylläpitää Tampereen Työväen Teatterin päänäyttämöä.

Kiinteistöjen luovutusten markkinaehtoisuus luovutettaessa kiinteistöjä intressitahoille

Kuntalain 130 §:n mukaan kunnan luovuttaessa tai antaessa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi omistamansa kiinteistön kilpailutilanteessa markkinoilla toimivalle, tulee luovutuksesta järjestää tarjouskilpailu tai muuten arvioida luovutuksen markkinaehtoisuus.

Kaupungin luovuttaessa kiinteistöjä markkinoilla toimiville tytäryhteisöille luovutukset tehdään markkinaehtoisesti, vyöhykehintaperiaatteella tai kilpailuttamalla. Yritystonttien markkinahintaisuus varmistetaan vertaamalla kaupungin maanvuokran tasoa riippumattoman arvioitsijan tekemään vyöhykehintakarttaan yritystonttien markkinahinnasta.

Erillistilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat

TASEYKSIKÖT

Tampereen seudun työllisyysalue

Tampereen seudun työllisyysalueen tekstit ovat elinvoima- ja osaamislautakunnan alla. Työllisyysalueen toiminta alkoi 1.1.2025, joten vertailulukuja ei esitetä.

TULOSLASKELMA

TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILU, 1 000 EUROA

	1.1. - 31.12.2025	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025
Liikevaihto	**64 800 887,53**	**64 801**	**78 923**	**-14 122**	**78 923**
Liiketoiminnan muut tuotot	1 659 575,54	1 660	187	1 472	187
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-184 358,43	-184	-349	165	-349
Palvelujen ostot	-14 334 694,62	-14 335	-19 912	5 577	-19 892
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-24 457 898,55	-24 458	-28 074	3 616	-28 140
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-4 283 666,84	-4 284	-4 610	327	-4 621
Muut henkilösivukulut	-810 114,01	-810	-791	-19	-793
Liiketoiminnan muut kulut	-22 389 551,66	-22 390	-25 374	2 984	-25 314
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**178,96**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoituskulut	-178,94	-0	0	-0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**0,02**	**0**	**0**	**0**	**0**

RAHOITUSLASKELMA

TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILU, 1 000 EUROA

	1.1. - 31.12.2025	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025
Toiminnan rahavirta					
Liikeylijäämä (-alijäämä)	178,96	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-178,94	0	0	0	0
	0,02	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	**0,02**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	-12 451 305,38	-12 451	-	-	-
Saamisten muutos muilta	-657 677,93	-658	-	-	-
Korottomien velkojen muutos muilta	13 108 983,29	13 109	-	-	-
	-0,02	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	**-0,02**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rahavarojen muutos	**0,00**	**0**	**0**	**0**	**0**

* Rahoituslaskelmassa on eliminoitu avaavan taseen kirjaus koskien valtiolta siirtyneen henkilöstön lomapalkkavelkaa, jonka vaikutus saamisten muutokseen muilta ja korottomien velkojen muutokseen muilta oli 2 960 638,29 euroa.

TASE

	31.12.2025
VASTAAVAA	
VAIHTUVAT VASTAAVAT	
Saamiset	
Lyhytaikaiset saamiset	
Myyntisaamiset	2 947 797,45
Saamiset kunnalta	12 451 305,38
Muut saamiset	466 482,90
Siirtosaamiset	204 035,87
	16 069 621,60
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**16 069 621,60**
VASTATTAVAA	
OMA PÄÄOMA	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,02
	0,02
VIERAS PÄÄOMA	
Lyhytaikainen	
Ostovelat	1 410 635,82
Muut velat	500 177,41
Siirtovelat	14 158 808,35
	16 069 621,58
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**16 069 621,60**

Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Tampereen seudun työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen hyväksymisen yhteydessä on päätetty, että työllisyysalueesta muodostetaan taseyksikkö vuoden 2025 alusta. Tampereen seudun työllisyysalueen aloittavan taseen erät muodostuvat taseyksikköön valtiolta siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelasta ja tähän kohdistuvasta saamisesta valtiolta. Valtiolta siirtyneen lomapalkkavelan ja sitä vastaavan saamisen suuruus on 2 960 638,29 euroa. Seuraavat liikkeen luovutukseen liittyvät lomapalkkavelan siirrot kirjattiin kirjanpitolautakunnan lausunnon 144 ohjeiden mukaisesti tilikauden aikaisina tapahtumina. Kunnista siirtyvän henkilöstön myötä Tampereen kaupungille siirtyi lomapalkkavelka (334 389,33 euroa), joka korvataan vastuukunnalle yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Lisäksi tehtiin kaupungin sisäinen lomapalkkavelan (1 162 591,96 euroa) siirto SAP yrityksestä 1540, Työllisyys- ja kasvupalvelut SAP yritykselle 1550, Tampereen seudun työllisyysalue (taseyksikkö). Aloittavan taseen kirjaukset sekä muut liikkeenluovutukseen liittyvät lomapalkkavelan kirjaukset noudattavat kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston lausunnoissa 138 ja 144 annettua ohjeistusta.

Tulot ja menot merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaan.

Liikevaihtoon sisältyvät kuntien maksuosuudet on merkitty tuloslaskelmaan toteutuneiden menojen ja muiden tulojen perusteella. Toteutuneisiin menoihin perustuvan tasauslaskutuksen yhteydessä palautettavat maksuosuudet on kirjattu siirtovelaksi.

Työvoimaviranomaisen myöntämät tuet ja korvaukset on kirjattu kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston lausunnon mukaisesti suoriteperusteisesti maksuvelvoitteen syntymisen perusteella. Tuet ja korvaukset on kirjattu ajan kulumisen perusteella tilikauden kuluksi ja siirtovelaksi, kun sitä koskeva sitova myöntöpäätös on tehty.

Tampereen seudun työllisyysalueen tehtävät on organisoitu osaksi työllisyys- ja kasvupalvelujen palveluryhmän tehtäviä.

Työllisyysalueen toiminta ja talous on erotettu omaksi kirjanpidolliseksi taseyksikökseen ja se on siten eriteltävissä muusta Tampereen kaupungin toiminnasta. Työllisyysalueelle ei ole muodostettu omaa johtamis-, hallinto- ja tukipalvelutehtävien rakennetta, vaan sille kohdennetaan osuus Työllisyys- ja kasvupalveluiden johdon, hallinnon ja tukipalveluiden kustannuksista. Osa palveluryhmän yhteisistä kustannuksista on kohdistettu työllisyysalueen kirjanpitoon laskennallisesti työpanoksen / henkilöstömenojen suhteessa. Vuonna 2025 työllisyysalueelle on kohdistunut 82 % palveluryhmän henkilöstömenoista (pl. tukityöllistäminen). Tätä jakosuhdetta on käytetty niiden yhteisten menojen jakamisessa, joille ei ole ollut käytettävissä muuta tarkempaa jakoperustetta.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

TE-uudistuksessa kaupungille siirtyi valtiolta edellisten vuosien palveluvelkaa, jonka valtio korvasi työvoimaviranomaisille vuonna 2025. Korvauksena maksettiin valtion talousarvion mukaisesti sellaiset työvoimaviranomaisten vastattavaksi siirtyneet tuki- ja korvauspäätösten sidonnat, jotka kohdentuivat järjestämisvastuun siirtoa edeltävään aikaan. Siltä osin kuin sidonnat tehtiin valtion järjestämisvastuun aikaan arviomäärärahamomenteilta, sovellettiin korvauksiin valtion vuoden 2024 talousarviossa määritettyä enimmäismäärää. Korvattavien sidontojen määrä Tampereen osalta oli n. 6,8 milj. euroa. Korvausta jäi käyttämättä n. 1,5 milj. euroa, joka tuloutettiin tilinpäätöksessä ja merkittiin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

6) Tulojen erittely

Liikevaihto (1 000 euroa)

	2025
Kuntien maksuosuudet	64 261
Työllisyysrahaston maksamat muutosturvakoulutukset	358
Laskutustuotot muilta työllisyysalueilta	146
Pälkäneen kunnalle erillistilauksesta tuotetut työllisyysapalvelutehtävät	36
Yhteensä	**64 801**

Liiketoiminnan muut tuotot (1 000 euroa)

	2025
Käyttämättä jäänyt valtion kompensaatio vuoden 2024 palveluvelasta	1 478
Korvaus työterveyshuollosta	180
Koulutuskorvaukset ja muut liiketoiminnan tuotot	2
Yhteensä	**1 660**

9) Palvelujen ostojen erittely (1 000 euroa)

	2025
Asiakaspalvelujen ostot	5800
Muiden palvelujen ostot	8 535
Yhteensä	**14 335**

TASEEN VASTAAVIEN LIITETIEDOT

23) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (1 000 euroa)

	2025
Lyhytaikaiset siirtosaamiset	
Palkkasaamiset	1
Ylialueellinen laskutus	183
Muut siirtosaamiset	20
Yhteensä	**204**

TASEEN VASTATTAVIEN LIITETIEDOT

32) Siirtovelkojen olennaiset erät (1 000 euroa)

	2025
Lyhytaikaiset siirtovelat	
Tuloennakot	
Maksuosuuksien palautus muille kunnille	5 882
Menojäämät	
Lomapalkkajaksotukset	4 368
Eläkevakuutusmaksuvelat	473
Tukien ja etuuksien jaksotus	3 436
Yhteensä	**14 159**

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

37) Vuokra- ja leasingvastuut (1 000 euroa)

	2025
Leasingvastuut yhteensä, voimassa 31.3.2031 asti	
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	226
Myöhemmin maksettavat	451
Yhteensä	**677**

40) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (1 000 euroa)

	2025
Sopimusvastuut	46 143
Muut taloudelliset vastuut	17
Sopimusvastuut ja muut taloudelliset vastuut yhteensä	**46 160**

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

41) Henkilötyövuodet 31.12.

	2025
Työllisyysalueen lakisääteiset työvoimapalvelut*	573

*Aloittamisvuoden vuoksi erittelyä palveluyksiköittäin ei ole saatavilla.

Vahinkorahasto

Toimintakertomus

Vahinkorahasto on kaupungin riskirahasto, josta korvataan kaupungille aiheutuneita kertaluonteisia vahinkoja tai vastuita, joita ei ole vakuutuksin katettu. Rahastosta voidaan korvata myös vakuutuksesta korvattavien vahinkojen omavastuuosan ja kaupungin toimintayksikön omavastuuosan välinen kustannus sekä vakuutuskorvauksen ylittävä vahinko-osa. Korvauspiiriin kuuluu myös leasing-rahoituksella hankittu erikseen vakuuttamaton omaisuus.

Vahinkorahastosta voidaan korvata myös erityisistä syistä kaupungin työntekijöiden ja luottamushenkilöiden omaisuudelle aiheutuneita ilkivaltaan tai varkauteen liittyviä vahinkoja silloin, kun vahinko on tapahtunut kaupungin työ- tai luottamustehtävien hoidon yhteydessä, eikä muu vakuutus korvaa vahinkoa.

Vahinkorahastolla on kaupunginvaltuuston hyväksymät säännöt. Vahinkorahasto täydentää kaupungin omaisuus- ja keskeytysriskivakuutuskokonaisuutta. Rahastoa kartutetaan erillisestä esityksestä kaupungin tuloksen sen salliessa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudelta

Vahinkorahastoon on kirjattu vuonna 2025 vahinkotapahtumista aiheutuneita kuluja, joita ei ole vakuutuksin katettu. Vahinkorahaston sääntöjen mukaan toimintayksiköiden vahinkokohtainen omavastuu on 50 000 euroa.

Vahinkorahastosta korvattiin vuonna 2025 kiinteistöihin kohdistuvia vahinkoja yhteensä 0,16 milj. euroa yhteensä kolmesta vahingosta. Vahingot koskivat kahta kiinteistön vesivahinkoa ja yhden autotallirakennuksen tuhopoltosta kaupungille aiheutuneita kustannuksia. Lisäksi korvattiin Lauri Viidan muistomerkin ilkivaltaan liittyviä kustannuksia ja henkilövahinkoihin liittyviä vahinkoja yhteensä 0,06 milj. eurolla.

Vahinkorahaston 0,03 miljoonan euron tuotot kertyivät tapauksista, joissa korvausvastuuseen saatiin kaupungin omaisuudelle vahinkoa aiheuttaneita tekijöitä.

Arvio tulevasta kehityksestä

Vahinkorahaston kartuttaminen ei ole tällä hetkellä tarpeellista. On kuitenkin muistettava, että vahinkorahastosta korvattavien vahinkojen vuosittainen vaihtelu saattaa olla huomattavaa epäsuotuisissa olosuhteissa yksittäisenä vuonna.

Vahinkorahaston talous ja talousarvion toteutuminen

Vahinkorahaston taseen loppusumma vuoden lopussa (31.12.2025) oli 18,7 miljoonaa euroa (18,8 miljoonaa euroa 31.12.2024). Vahinkorahaston pääoma 31.12.2025 oli 17,7 milj. euroa (17,8 milj. euroa 31.12.2024). Vahingonkorvausten määrä alitti talousarviossa ennakoidun tason 0,3 milj. eurolla.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vahinkorahastoon kirjataan rahaston vähennystä 138 283,14 euroa toteutuneiden menojen katteeksi.

TULOSLASKELMA

TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILU, 1 000 EUROA

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025
Liikevaihto						
Liiketoiminnan muut tuotot	27 333,65	33 709,49	27	0	27	0
Materiaalit ja palvelut						
Palvelujen ostot	-2 435,98	-2 091,82	-2	0	-2	0
Liiketoiminnan muut kulut	-163 180,81	-179 529,44	-163	-475	312	-475
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**-138 283,14**	**-147 911,77**	**-138**	**-475**	**337**	**-475**
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	**-138 283,14**	**-147 911,77**	**-138**	**-475**	**337**	**-475**
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-138 283,14	147 911,77	138	475	-337	475
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**0,00**	**0,00**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tuloslaskelman tunnusluvut	**1.1. - 31.12.2025**	**1.1. - 31.12.2024**
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0,8	-0,8
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-0,8	-0,8

RAHOITUSLASKELMA

TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILU, 1 000 EUROA

	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024	TP 2025	Muutettu TA 2025	Ero	Alkuper. TA 2025
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-138 283,14	-147 911,77	-138	-475	337	-475
Tulorahoituksen korjauserät	-52 327,82	-119 131,35	-52	0	-52	0
	-190 610,96	-267 043,12	-191	-475	284	-475
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-190 610,96**	**-267 043,12**	**-191**	**-475**	**284**	**-475**
Rahoituksen rahavirta						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Saamisten muutos kunnalta	190 609,24	267 589,67	191	-	-	-
Saamisten muutos muilta	17,17	426,72	0	-	-	-
Korottomien velkojen muutos muilta	-15,45	-973,27	-0	-	-	-
	190 610,96	267 043,12	191	475	-284	475
Rahoituksen rahavirta	**190 610,96**	**267 043,12**	**191**	**475**	**-284**	**475**
Rahavarojen muutos	**0,00**	**0,00**	**0**	**0**	**0**	**0**

Rahoituslaskelman tunnusluvut	**1.1. - 31.12.2025**	**1.1. - 31.12.2024**
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-1 933	-2 062

TASE

	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	18 656 728,21	18 847 337,45
Muut saamiset	3,88	21,05
	18 656 732,09	18 847 358,50
VASTAAVAA YHTEENSÄ	**18 656 732,09**	**18 847 358,50**
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Muut omat rahastot	17 697 334,49	17 835 617,63
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	959 378,52	1 011 706,34
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	19,08	34,53
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	**18 656 732,09**	**18 847 358,50**

Taseen tunnusluvut	**31.12.2025**	**31.12.2024**
Omavaraisuusaste, %	94,9	94,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	0,1	0,1

Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaan. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Liitetiedot on numeroitu kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue-ja kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

9) Palvelujen ostojen erittely (1 000 euroa)

	2025	2024
Muiden palvelujen ostot	2	2
Yhteensä	**2**	**2**

12) Pakollisten varausten muutokset (1 000 euroa)

	2025	2024
Vahingonkorvausvaraus 1.1.	1 012	1 131
Vähennykset tilikaudella	-52	-119
Vahingonkorvausvaraus 31.12.	**959**	**1 012**

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

24) Oma pääoma (1 000 euroa)

	2025	2024
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	17 836	17 984
Siirrot rahastosta tilikaudella	138	148
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	**17 697**	**17 836**

28) Pakolliset varaukset (1 000 euroa)

	2025	2024
Muut pakolliset varaukset		
Vahingonkorvausvaraus	959	1012
Yhteensä	**959**	**1012**

Muut eriytetyt laskelmat

Jos kaupunki tai sen määräysvaltaan kuuluva yksikkö harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa, on tästä toiminnasta pidettävä erillistä kirjanpitoa. Toiminnan tuotot ja kulut tulee esittää tilikausikohtaisena tuloslaskelmana, jonka tulee olla johdettavissa kirjanpidosta. Tuloslaskelma lisätietoineen on julkinen ja se tulee esittää tilinpäätökseen sisältyvänä liitetietona. (Kilpailulaki luku 4a, 30d§)

Kirjanpito on eriytetty yksikkökohtaisesti eli jokainen yksikkö, joka harjoittaa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa, seuraa oman toimintansa kustannuksia ja tuottoja. Kustakin eriytettävää toimintaa harjoittavasta yksiköstä on esitetty tuloslaskelma sekä toiminnan kuvaus.

Kaupungin yksiköt noudattavat kaupungin kustannuslaskentaohjetta kustannusten kohdentamisessa eriytettävälle toiminnalle. Kustannuslaskentaohje kokoaa yhteen kustannuslaskennan pääperiaatteet sekä yhtenäistää ja tarkentaa sovellettavia kustannusten kohdistamismenetelmiä Tampereen kaupungilla. Kustannuslaskentaohjeessa on annettu ohjeet myös markkinaperusteisesta hinnoittelusta.

Kustannusten kohdistamisessa eriytettävälle toiminnalle on noudatettu aiheuttamisperiaatetta, kustannukset on kohdistettu joko toteutuneen tai arvioidun käytön tai muun aidon jakoperusteen tai velvoitteen nojalla eriytettävälle toiminnalle. Aiheuttamisperiaatetta on toteutettu joko suoralla tai välillisellä kohdistamisella.

Välittömät henkilöstökustannukset on kohdistettu eriytettävälle palvelulle tehdyn työajan suhteessa. Palvelujen ostot sekä aine- ja tarvikekustannukset on kohdistettu joko toteutuneen tai arvioidun käytön perusteella. Vuokrakustannuksina eriytettäville palveluille on kohdistettu muun muassa tilojen vuokrat tilojen käytön mukaan. Hallinnon ja tukipalvelujen kustannuksena on huomioitu konsernihallinnon tukipalvelujen sisäisesti laskutetut kustannukset ja palvelualueiden hallinnon kustannukset välillisillä kohdistusmenetelmillä, joiden on katsottu kussakin laskentatilanteessa noudattavan parhaiten aiheuttamisperiaatetta.

Kustannusten kohdistaminen ja seuranta on mahdollisuuksien mukaan toteutettu SAP-toiminnanohjausjärjestelmän talouden organisaation avulla. Kustannuspaikkojen ja tulosyksikköjen lisäksi kustannusten kohdistamiseksi ja seuraamiseksi on voitu avata myös muita laskentatunnisteita tarvittava määrä. Kustannusten kohdistamisessa eriytettävälle toiminnalle on käytetty myös kustannuslaskennan menetelmiä.

Eriytetyt tuloslaskelmat ovat johdettavissa kaupungin kirjanpidosta. Tilavuokrauspalveluiden osalta on lisäksi hyödynnetty tilojen ylläpito- ja kunnossapitopalvelut tuottavan Tilapalvelut Oy:n tarkempaa seurantatietoa.

Kustannuslaskennassa käytetyt laskennalliset jakoperusteet on määritelty ja perusteltu aiheuttamisperiaatteen näkökulmasta ja laskennan muodostuminen on dokumentoitu kustannuslajeittain.

Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka

TULOSLASKELMA

	1.1 - 31.12.2025	1.1 - 31.12.2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	0	20 342
Vuokratuotot	6 638 979	8 581 539
	6 638 979	8 601 882
Toimintakulut		
Palvelujen ostot	-1 451 343	-1 594 534
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-659
Vuokrakulut	-237 984	-211 586
Muut toimintakulut	-16 417	-26 354
	-1 705 744	-1 833 134
Hallinnon ja tukipalvelujen vyörytykset	-45 578	-51 810
Toimintakate	**4 887 656**	**6 716 939**
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut	-720 689	-845 442
Vuosikate	**4 166 967**	**5 871 497**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 307 224	-2 538 442
Tilikauden tulos	**1 859 744**	**3 333 055**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**1 859 744**	**3 333 055**

Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmän kirjanpidosta on eriytetty se ulkoinen tilavuokraustoiminta, joissa toimitaan kilpailutilanteessa markkinoilla. Eriytettävään toimintaan sisältyvät tilat ovat keskenään hyvin erilaisia ja ne kohdistuvat erilaisiin käyttötarkoituksiin. Eriytettäviä kohteita ovat mm. Tampere-talo, Linja-autoasema, Kauppahalli sekä erilaisia kahvila- ja ravintolatiloja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

TULOSLASKELMA

	1.1 - 31.12.2025	1.1 - 31.12.2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	2 448 984	2 684 180
Maksutuotot	549	75
Vuokratuotot	87 667	235 930
Muut toimintatuotot	82	4 481
	2 537 282	2 924 665
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-771 313	-795 804
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-134 727	-135 937
Muut henkilösivukulut	-25 370	-21 101
Palvelujen ostot	-351 992	-371 123
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-756 539	-884 496
Vuokrakulut	-123 047	-503 559
Muut toimintakulut	-4 080	-15 244
	-2 167 068	-2 727 264
Hallinnon ja tukipalvelujen vyörytykset	-37 555	-28 298
Toimintakate	**332 659**	**169 103**
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut	-10 126	-60
Vuosikate	322 533	169 043
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-13	0
Tilikauden tulos	**322 520**	**169 043**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**322 520**	**169 043**

Ravintola Valssi toimii lounas-, kahvi- ja iltaravintolana A-oikeuksin Museokeskus Vapriikissa. Se palvelee arkisin kaupungin omia sekä kaupungin ulkopuolisia lounasasiakkaita, museokävijöitä sekä Vapriikin koulutus- ja neuvottelutiloissa tilaisuuksia järjestäviä tahoja myös ilta- ja viikonlopputilaisuuksissa. Eriytettyyn toimintaan sisältyy myös Vapriikin koulutustiloista ja auditoriosta saatavat vuokratulot. Kahvila Amurin Helmi toimii Amurin työläismuseokorttelin yhteydessä tarjoten aamiaista, lounasta sekä kahvilapalveluja kaikille kuntalaisille sekä työpaikkaryhmille, myös kaupungin ulkopuolisille. Café Sara toimii Sara Hildénin taidemuseon yhteydessä tarjoten kahvilapalveluja museon asiakkaille sekä tilausryhmille.

Treen Kulttuurikamari Oy hoitaa Tullikamarin Klubin ja Pakkahuoneen ulosvuokrausta vuokrasopimuksen nojalla ennen kaikkea livemusiikin järjestämistarkoituksessa, hoitaen myös ravitsemuspalvelut. Treen Kulttuurikamari Oy maksaa kaupunkikulttuuriyksikölle tiloista kiinteää vuokraa sekä prosenttiperusteista liikevaihtoon perustuvaa vuokraa. Tullikamarin toiminta keskeytyi vuoden 2024 lopussa kiinteistön peruskorjauksen ajaksi.

Kaupunkiympäristön rakennuttaminen ja ylläpito

TULOSLASKELMA

	1.1 - 31.12.2025	1.1 - 31.12.2024
Toimintatuotot		
Vuokratuotot	480 289	518 278
	480 289	518 278
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-75 001	-66 404
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-15 234	-13 969
Muut henkilösivukulut	-2 443	-1 719
Palvelujen ostot	-282 546	-383 718
Vuokrakulut	-7 299	-7 242
	-382 524	-473 051
Hallinnon ja tukipalvelujen vyörytykset	-581	-817
Toimintakate	97 184	44 410
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut	-173	-55
Vuosikate	97 012	44 354
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-158 276	-174 434
Tilikauden tulos	**-61 264**	**-130 079**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-61 264**	**-130 079**

Eriytetty toiminta käsittää veneiden talvisäilytyspaikkojen vuokrauksen venesatamissa sekä tietoliikenneverkon passiivisen infran vuokraustoiminnan. Tietoliikenneverkon passiivisen infran vuokraustoiminta kattaa reittien (putket ja kaivot), kaapeleiden (valokuitu ja kupari) sekä laitetilojen (teletilat, päätekotelot, pylväskotelot jne.) vapaan kapasiteetin vuokrauksen. Asiakkaana on kaupunkikonsernin eri yhtiöiden lisäksi muun muassa teleoperaattoreita. Palvelua ei myydä ns. loppuasiakkaalle eli esimerkiksi kuntalaisille.

Ammatillinen koulutus

TULOSLASKELMA

	1.1 - 31.12.2025	1.1 - 31.12.2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	169 515	205 030
Vuokratuotot	110 214	55 566
Muut toimintatuotot	16 314	1 056
	296 043	261 653
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-53 029	-61 550
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-8 960	-10 396
Muut henkilösivukulut	-1 671	-1 641
Palvelujen ostot	-85 059	-56 116
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-64 172	-81 166
Vuokrakulut	-9 805	-26 037
Muut toimintakulut	-30 696	-20 056
	-253 394	-256 962
Hallinnon ja tukipalvelujen vyörytykset	-42 899	-54 028
Toimintakate	**-249**	**-49 337**
Vuosikate	**-249**	**-49 337**
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-41 035	-41 212
Tilikauden tulos	**-41 284**	**-90 549**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-41 284**	**-90 549**

Ammatillisen koulutuksen eriytettävä toiminta muodostuu Tampereen seudun ammattiopisto Tredun koulutus- ja asiantuntijapalvelujen myynnistä, lentokoneen vuokrauksesta sekä tilavuokrauksesta. Eriytettävät koulutus- ja asiantuntijapalvelut ovat muuta kuin järjestämisluvan mukaista toimintaa. Tredun omistamaa lentokonetta vuokrataan Patria Pilot Training Oy:lle ja Kurikka Flight Oy:lle. Tilavuokraus käsittää lyhytaikaisesti ulkopuolisille tahoille vuokrattuja Kurun toimipisteen majoitustiloja sekä muita lyhytaikaisesti vuokrattuja Tredun tiloja sisältäen vuokrauksen ohessa myydyn aulapalvelun.

Hallinto- ja tukipalvelut

TULOSLASKELMA

	1.1 - 31.12.2025	1.1 - 31.12.2024
Toimintatuotot		
Myyntituotot	65 851	60 965
Muut toimintatuotot	0	2 348
	65 851	63 313
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-10 735	-5 578
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 791	-943
Muut henkilösivukulut	-341	-146
Palvelujen ostot	-29 479	-24 456
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 246	-13 732
Vuokrakulut	-44 926	-34 706
Muut toimintakulut	-250	-824
	-112 769	-80 384
Toimintakate	**-46 918**	**-17 070**
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut	-5	-8
Vuosikate	**-46 923**	**-17 079**
Tilikauden tulos	**-46 923**	**-17 079**
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-46 923**	**-17 079**

Raatihuonetta tarjotaan tietyin rajoituksin juhlapaikaksi tärkeille ulkopuolisille sidosryhmille maksua vastaan. Tilavuokrauksen lisäksi kokonaisuuteen kuuluu myös juoma- ja ruokatarjoilua.

Luettelot ja selvitykset

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Säilytystapa

Pääkirjanpito

Kassanhallinta
Käyttöomaisuuskirjanpito
Myyntireskontra
Omaisuudenhallinta
Ostoreskontra
Päiväkirja
Pääkirja

Asiakirjat säilytetään sähköisenä järjestelmässä

Varastokirjanpito

Kaupunkiympäristön palvelualueen soravarasto
Ammatillisen koulutuksen rakentamisen opiskelijatyötoiminnan varasto

Asiakirjat säilytetään sähköisenä

Myyntireskontra, ulkoinen järjestelmä

Antolainalaskutus
Asuntotoimen vuokrareskontra
Kirjastomaksut

Asiakirjat säilytetään paperimuotoisena

Konsernikirjanpito

Asiakirjat säilytetään sähköisenä järjestelmässä, tietopyyntölomakkeet sähköisessä arkistossa

Palkkaluettelo

Asiakirjat säilytetään sähköisessä arkistossa

Maksuliikenne

Tiliotteiden tiliöintiyhteenveto

Asiakirjat säilytetään sähköisenä järjestelmässä

Tilinpäätös

Asiakirja säilytetään paperimuotoisena

Tase-erittelyt

Asiakirjat säilytetään sähköisenä pdf-muodossa

Säilytysaika

Sidottu tilinpäätös säilytetään pysyvästi, palkkaluettelot 60 vuotta ja muut kirjanpitokirjat 10 vuotta tilikauden päättymisestä

Luettelo käytetyistä tositelajeista

61	Joli, spoint
63	M2, kululaskut
64	Perintäkarhu,laskent
66	Ceepos Tampere
68	Clearing,kirjanpito
69	Martta, maksuntarkk.
6A	Maksuliik.ohj.,lira
6C	Tuntipalkat
6D	Muut palkat
6F	eVaka 11/24-2/2025
6F	OSPA_YA 3/2025 alkaen
6I	HelleWi
6L	Pusatec, kassa- ja k
6R	HelleWi Vetuma-maksu
6S	eVaka 3/2025 alkaen
6T	Facta ympäristövalv.
6V	Ulosoton suoritukset
6Y	Lomapalkkavelka
6Z	YA-kirjanpito
71	Kassapankki Ateria
75	Kassapankki Tredu
76	Ceepos korttimaksut
77	Työsuhdematkalippujä
7B	Iris katuluvat
7C	Clearing,myyntitilau
7G	Rakennusvalvonta
7H	Hulevesilaskutus
7L	Laskuliittymät
7Q	Timmi, salivuokrat
7R	Kiila maanvuokra
7S	Iris venepaikat
7W	Viitesuoritus KP
7X	Ulosottosuoritus KP
7Y	Tarkastusmaksut Joli
7Z	Tarkastusmaksu UO
AA	Käyttöom.kirjaus
AB	Kirjanpitotosite
AF	Poistokirjaukset
DA	Asiakastosite
DG	Asiakkaat - hyvitys
DL	Luottotappiointi
DR	Asiakkaat - lasku
KP	Tilin ylläpito
KR	Toimittajat - lasku
KZ	Toimittajat - maksu
RE	Lasku - brutto
RV	Laskun siirto
SA	Pääkirjatilitosite
TR	Rahoitus
WA	Tavaranluovutus
WE	Tavaranvastaanotto
YB	Viitteell.suor. PK
ZA	Aloittava tase
ZC	Välitilinpäätöstap.
ZD	Luottotapp., poisto
ZG	Tilinpäätöstapaht.
ZJ	Kuukausijaksotukset
ZK	Kesk.er. kom, siirto
ZN	Oman käyt.alv, raken
ZP	Maksukirjaus
ZT	Päivähoitolasku
ZX	Sisäinen maksu
LT	Liitetietotosite (excel, ei SAP-järjestelmässä)

Tositteet säilytetään sähköisessä muodossa

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Tampereella 23.3.2026

Kaupunginhallitus

Ilmari Nurminen
Pormestari

Jocka Träsbäck

Johanna Loukaskorpi

Perttu Jussila

Mitja Tapio

Hanna-Maria Grann

Vilhartti Hanhilahti

Kari-Matti Hiltunen

Elina Järvenpää

Vilma Järvisalo

Kirsi Kaivonen

Ida Leino

Oliver Priimägi

Juha Yli-Rajala
Konsernijohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Tampereella 21. huhtikuuta 2026

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

Eeva Koivula
KHT, JHT

TAMPERE

21.4.2026

Alla oleva dokumentti on digitaalisesti allekirjoitettu. Allekirjoittajien ja dokumenttien tiedot

Dokumentti

190326_Tilinpäätös 2025.pdf	2feb11ba2319eb91407de634a2abf2deccc4e07a245335e5a6b4c3533c1958f21775de8f9b4a1c18c520f5c0cd7bbc16874b30f8238166bf6fed1203b4f4ee80
Tiedosto	Tarkistesumma

Allekirjoittajat

Hanna-Maria Grann	25.3.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Vilhartti Anselm Hanhilahti	7.4.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Kari-Matti Hiltunen	10.4.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Perttu Johannes Jussila	10.4.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Elina Laura Maria Järvenpää	6.4.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Vilma Adele Järvisalo	6.4.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Kirsi Maria Kaivonen	7.4.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Ida Klaudia Helena Leino	7.4.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Johanna Mia Loukaskorpi	26.3.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Taisto Ilmari Nurminen	10.4.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Oliver Artturi Priimägi	26.3.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Mitja Emilia Tapio	7.4.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Jocka Jori-Pekka Träskbäck	5.4.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Juha Reita Yli-Rajala	30.3.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Eeva Kaarina Koivula	21.4.2026
Nimi	Päivämäärä

Tunnistautumistapa: sähköposti, SMS-tunnistautuminen
Allekirjoitustapa: Genericoidc

Dokumenttien aitouden varmentaminen

Prosessin luontihetkellä kaikista allekirjoitukseen liitetyistä dokumenteista on laskettu tarkistesumma SHA-512 algoritmilla. Varmennuslinkki ohjaa sivulle jossa voitte selvittää onko hallussanne oleva dokumentti sama joka prosessiin on alun perin liitetty ja se jonka olette allekirjoittaneet.

https://turva.tampere.fi/verify.cgi?link=dzFaISvMnHNhnll7SDLqN1GU8MHW6yLr0jHCR3HWeL6PeRoKqj

TAMPERE